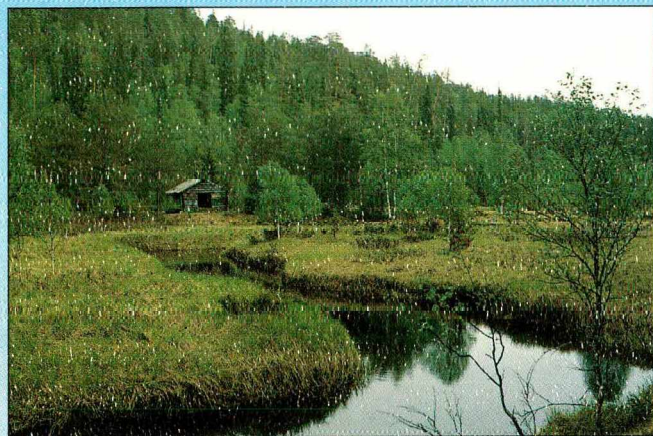
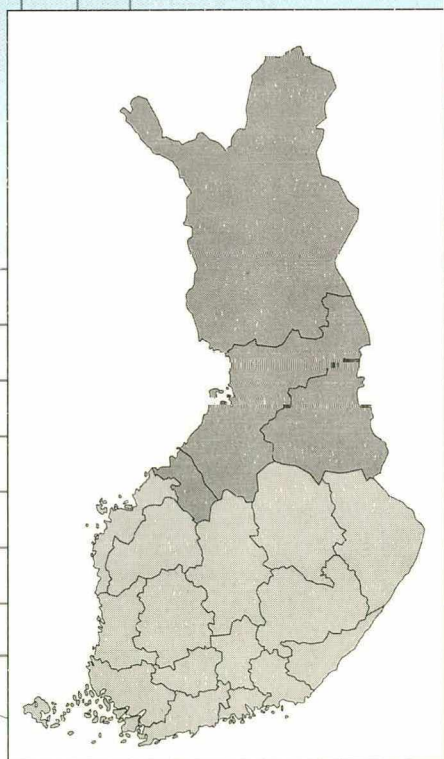

Pohjois-Suomen katsaus 2002

1600
1400
1200
1100
1000
900

Tilastokeskus

Pohjois-Suomen katsaus

Tiedustelut:

Esko Syrjäkari (08) 535 1414
Leena Jäntti (08) 535 1411
Sirkku Hiltunen (08) 535 1412

oulu@tilastokeskus.fi

Kannen kuvat: Leena Jäntti ja Esko Syrjäkari

ISSN 1238-9064
ISBN 952-467-004-6

© 2002 Tilastokeskus

Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.

Multiprint, Oulu 2002

ALKUSANAT

Pohjois-Suomen katsaus 2002 on jatkoa aiemmin jo 13 kertaa tuotetulle vuosijulkaisulle. Se on alueellista tilastotietoa visuaalisessa muodossa tarjoava julkaisu. Vastaavalla tietosisällöllä ja esitystavalla tuotetaan myös Itä-Suomen, Etelä-Suomen ja Länsi-Suomen katsaukset. Katsaussarjan koko maata eri aluetasoilla käsittelevät julkaisut ovat Seutukunta- ja maakuntakatsaus sekä Kuntakatsaus.

Pohjois-Suomen katsauksen tavoitteena on antaa alueellista tietoa Pohjois-Suomesta, sen kunnista, maakunnista ja lääneistä, sekä niiden keskinäisistä eroavaisuuksista. Tiedot esitetään visuaalisesti joko kuntapohjaisina teemakarttoina tai diagrammeina.

Katsauksen tietosisältö on pyritty pitämään kutakuinkin samanlaisena edellisten julkaisujen kanssa, jotta ajallinen vertailtavuus säilyisi. Katsauksen tilastokuvioiden pohjana ovat viimeisimmät käytävissä olevat tilastotiedot, aihepiireistä riippuen, vuosilta 2000–2002. Katsaus sisältää yhteensä 185 diagrammia tai teemakarttaa. Julkaisun tietolähteinä on käytetty muitakin kuin Tilastokeskuksen tuottamia tilastoja.

Internetin avulla Aluekatsauskuvien hyödyntäminen on helpottunut entisestään. Vuodesta 2000 lähtien julkaisujen koko sisältö on ollut saatavissa myös AlueOnline-internetpalveluna. Itse julkaisujen pdf-muotoisten tekstitiedostojen lisäksi tarjolla on kaikki katsausten teemakartat ja diagrammit PowerPoint-kuvina. Paperijulkaisuista poiketen internetpalvelun koko kuvamateriaali on värillistä. Se on myös tietosisällöltään selvästi paperijulkaisuja laajempi. Internetpalveluun kuvia päivitetään jatkuvasti ja saatavilla on aina tuorein tieto.

Kesällä 2002 AlueOnline-internetpalveluun avattiin erillinen ”*Suurimpien kaupunkien vertailu*” (Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Turku, Oulu, Lahti, Kuopio ja Jyväskylä). Kaupunkivertailu käsittää noin 30 diagrammia useasta aihepiiristä, sisältäen aikasarjaverailuja vuodesta 1980 alkaen.

Pohjois-Suomen katsaus 2002 on tehty Tilastokeskuksen Oulun aluepalvelussa. Sen toteutukseen ovat osallistuneet suunnittelijat Leena Jäntti ja Sirkku Hiltunen.

Helsingissä ja Oulussa, marraskuussa 2002

Jussi Melkas
Tietopalvelujohtaja

Esko Syrjäkari
Aluepäällikkö

SISÄLLYSLUETTELO

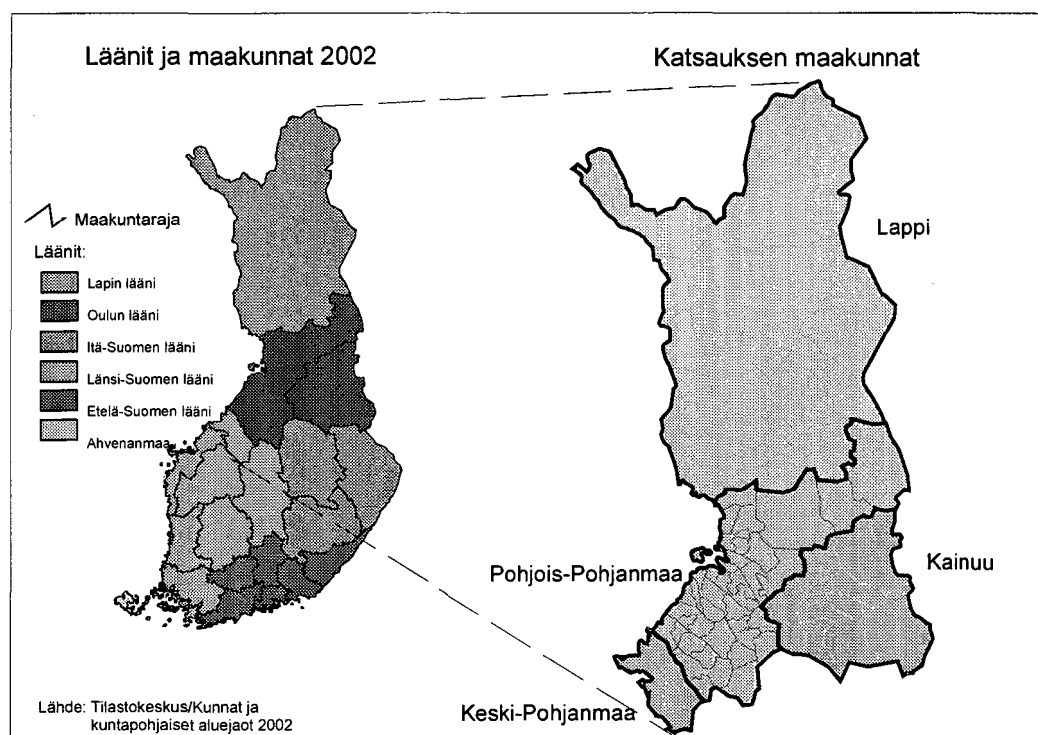
SIVU

POHJOIS-SUOMI.....	7
VÄESTÖ.....	11
Väkiluvun kehitys.....	12
Väestönmuutokset.....	16
Ikä- ja sukupuolirakenne.....	23
Ulkomaalaisväestö.....	29
Väestöennuste.....	31
Saamelaiset	34
ELINKEINOELÄMÄ.....	35
Yritysten toimipaikat.....	35
Elinkeinorakenne.....	42
Alkutuotanto.....	45
Jalostus.....	49
Palvelut.....	54
Tulonsaajien tulot.....	58
Aluetilinpito.....	61
TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS.....	64
KOULUTUS.....	73
TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT.....	77
RAKENTAMINEN JA ASUMINEN.....	84
Vapaa-ajan asuinrakennukset.....	90
LIIKENNE JA MATKAILU.....	92
Majoitus- ja ravitsemispalvelut.....	94
ENERGIATALOUS.....	98
YMPÄRISTÖN TILA.....	101
OIKEUSTILASTOT.....	105
KUNNALLISTALOUS.....	108
ALUEPOLITIikka.....	119
LÄÄNIT.....	122
KUVALUETTELO.....	129
KÄYTETYT TIETOLÄHTEET JA LYHENTEET.....	130
<i>LIITE 1. PERUSTIETOJA POHJOIS-SUOMEN KUNNISTA</i>	

POHJOIS-SUOMI

Pohjois-Suomen katsauksessa Pohjois-Suomella tarkoitetaan aluetta, joka käsittää maan kuudesta läänistä *Oulun ja Lapin läänit* sekä Länsi-Suomen läänistä *Keski-Pohjanmaan maakunnan*. Oulun lääni muodostuu Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakunnista ja Lapin lääni on yhtenevä Lapin maakunnan kanssa. Suomen läänien erityispiirteitä esitellään katsauksen viimeisessä kappaleessa diagrammikuvien avulla.

Katsauksen tarkastelualueella sijaitsee Suomen 448 kunnasta 85, ja ne muodostavat 17 seutukuntaa. Kuntien ja seutukuntien määrä väheni vuoden 2001 alusta kun Temmeksen kunta yhdistettiin Tyrnävään ja Lakeuden seutukunta lakkautettiin.

Kuva 1. Läänit ja maakunnat 2002.

Euroopan unionin hierarkisessa NUTS (Nomenclature of Territorial Units for Statistics) -alueluokitusjärjestelmässä Suomi on jaettu ylimmällä NUTS 1 -tasolla Manner-Suomeen ja Ahvenanmaahan. Kuusi suuraluetta muodostavat NUTS 2 -tason ja maan 20 maakuntaa NUTS 3 -tason. Lisäksi seutukunnat ja kunnat muodostavat omat tasonsa (NUTS 4 ja NUTS 5). Katsauksen maakunnista Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin maakunnat kuuluvat NUTS 2 -tasolla Pohjois-Suomen suuralueeseen. Kainuun maakunta kuuluu Itä-Suomen ja Keski-Pohjanmaan maakunta Väli-Suomen suuralueeseen.

Maakunnat

Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa on 41 kuntaa, joista Oulu on väkimäärältään suurin ja Hailuoto pienin. Yhteensä maakunnassa asui vuoden 2001 lopussa 368 029 henkeä eli 7 % suomalaisista. Maakunnan maapinta-ala on 35 301 km² ja väestötiheys siten 10,4 asukasta neliökilometrillä.

Lapin maakunnan väestömäärä oli vuoden 2001 lopussa 189 288 henkeä ja maapinta-ala 93 057 km². Lappi on siten maakunnista harvaanasutuin, väestötiheys on vain 2 asukasta neliökilometriä kohti. Maakuntaan kuuluu 22 kuntaa, joista neljä on kaupungeja. Maakunnan keskus ja väkirikkain kunta on Rovaniemi. Pelkosenniemellä asukkaita on vähiten.

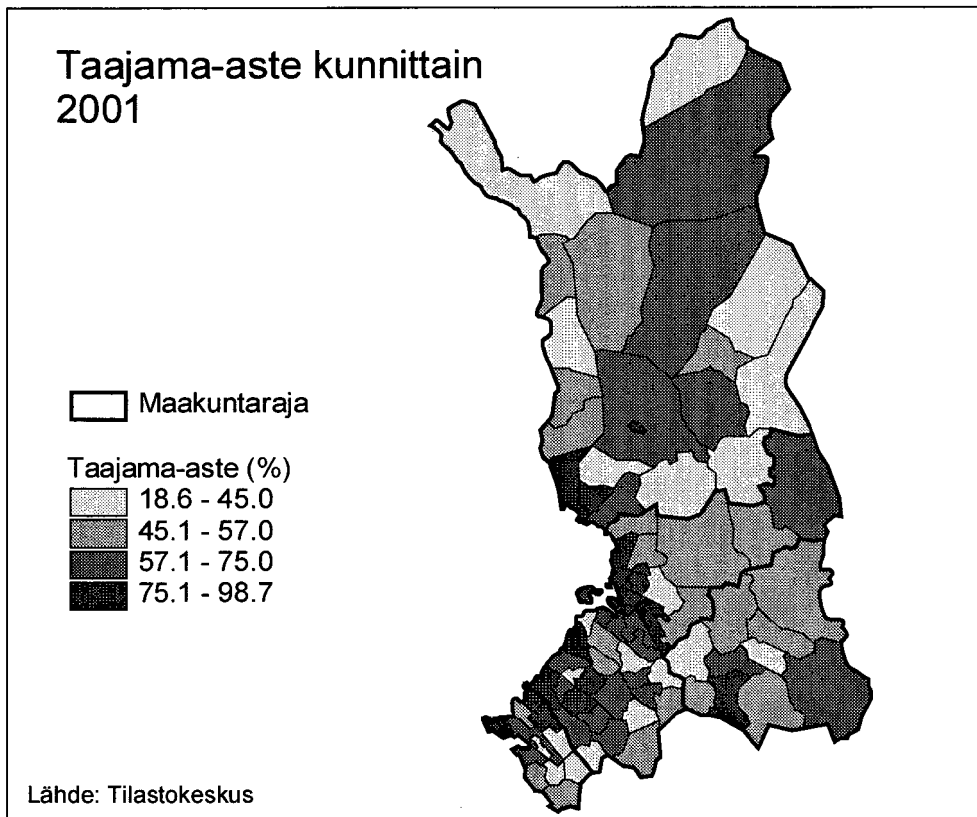
Kainuun maakunnan kymmenestä kunnasta Kajaani on väkiluvultaan suurin ja Ristijärvi pienin. Kajaanin lisäksi Kuhmo on kuntamuodoltaan kaupunki. Maakunnan väkiluku oli vuoden 2001 lopussa 88 473. Pinta-alan ollessa 21 567 km² asukastiheys Kainuussa on 4,1 asukasta neliökilometrillä.

Keski-Pohjanmaan maakuntaan kuuluu 12 kuntaa, joissa asukkaita oli vuoden 2001 lopussa yhteensä 70 848. Väkiluvultaan alueen suurin kaupunki on Kokkola, pienimpiä kuntia ovat Lestijärvi ja Ullava. Maakunnan pinta-ala on 5 286 km² ja väestötiheys siten 13,4 asukasta/km².

Kunnat

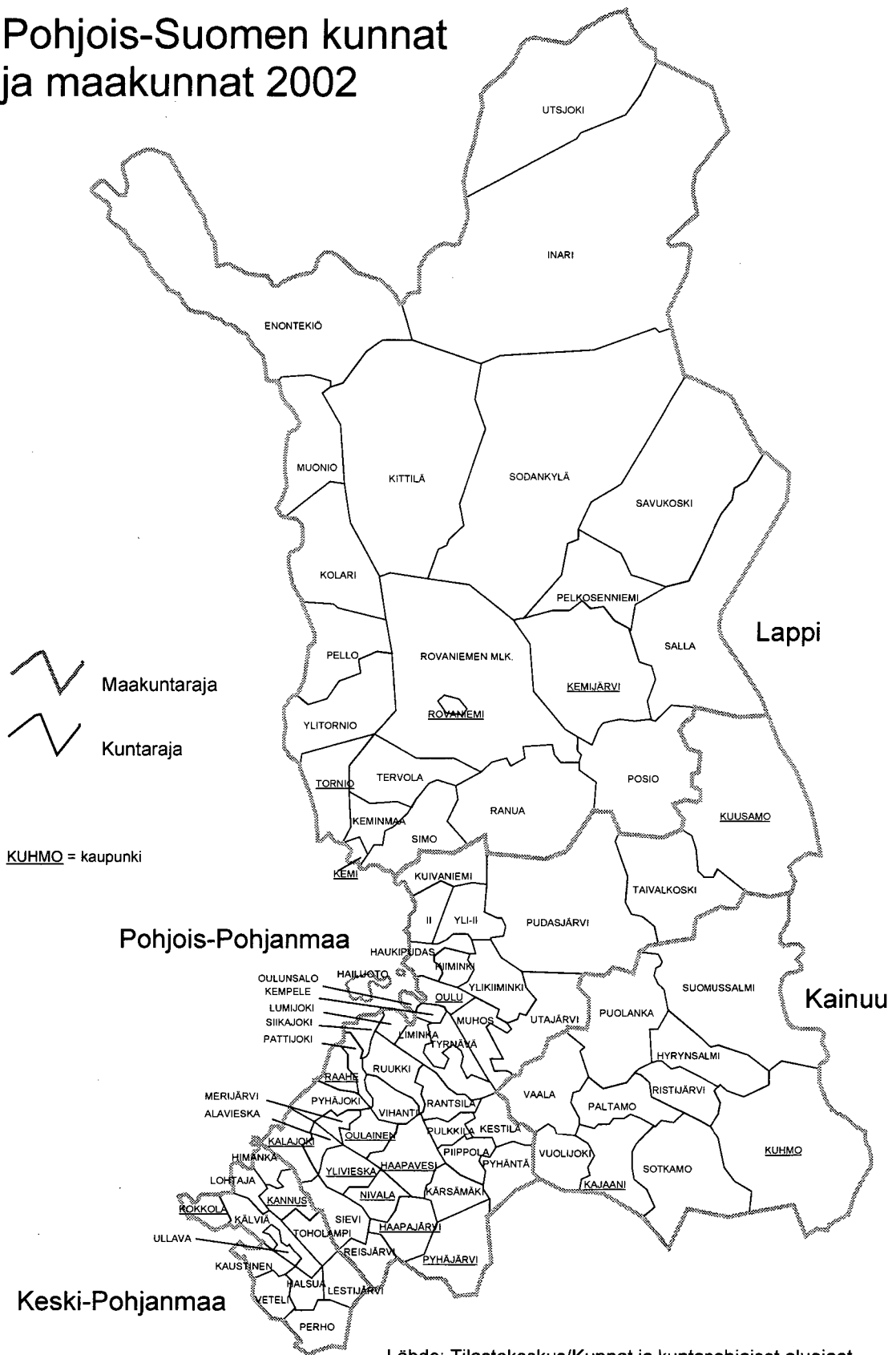
Vuoden 2001 alussa kuntien määrä laski kuntaliitosten vuoksi 452:sta 448:aan. Helsinki on väkiluvultaan maan suurin kaupunki (559 718 asukasta 31.12.2001) ja Ahvenanmaalla sijaitseva Sottunga puolestaan pienin kunta (128 as). Pohjois-Suomen 85 kunnasta asukasluvulla mitattuna suurin on Oulu (123 274 as) ja pienin samoin Pohjois-Pohjanmaalla sijaitseva Hailuoto (972 as). Kaupunkeja Pohjois-Suomessa on 18 Kalajoen muutettua kuntamuotoaan vuoden 2002 alussa. Pinta-alaltaan Suomen suurin kunta on Inari.

Taajama-asteella mitataan taajamissa asuvien henkilöiden osuutta alueen koko väestöstä. Koko maassa taajama-aste oli vuonna 2001 83,5 %.

Kuva 2. Taajama-aste kunnittain 2001.

Pohjois-Suomen kunnat ja maakunnat 2002

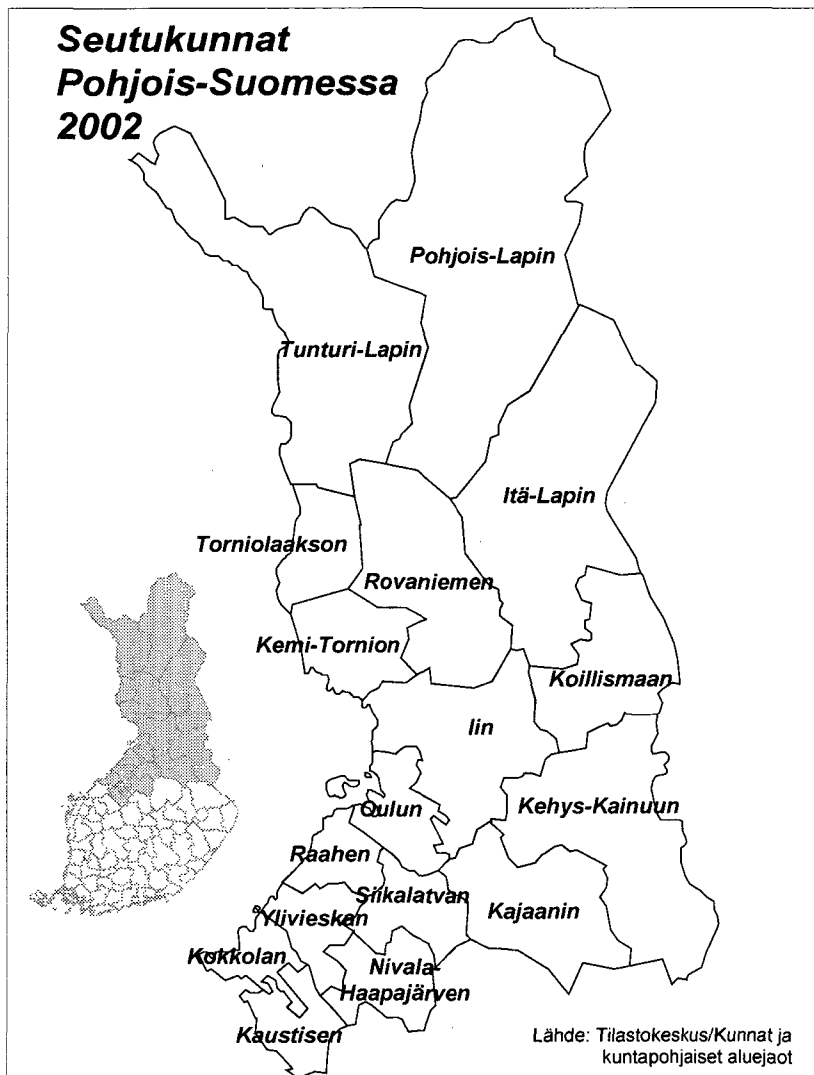
Kuva 3. Pohjois-Suomen kunnat ja maakunnat 2002.

Seutukunnat

Seutukunnat ovat kahden tai useamman kunnan muodostamia kuntaryhmiä. Poikkeuksena tästä Maarianhaminan kaupunki, joka muodostaa oman seutukuntansa. Seutukuntien muodostamisen kriteerinä on käytetty kuntien välistä yhteistyötä ja työssäkäyntiä. Sisäasiainministeriö on määritellyt seutukunnat aluepoliittisen tukialuejaon perusalueiksi. Seutukuntajakoa muutettiin viimeksi 1.1.2002, jolloin Kangaslampi siirtyi Juvan seutukunnasta Varkauden seutukuntaan.

Suomen kaikkiaan 82 seutukunnasta 17 sijaitsee Pohjois-Suomen alueella. Pohjois-Pohjanmaalla seutukuntia on 7, Keski-Pohjanmaalla sekä Kainuussa kummassakin 2 ja Lapissa 6. Kuntien lukumäärä seutukunnissa vaihtelee Torniolaakson ja Koillismaan seutukuntien kahdesta Oulun seutukunnan kymmeneen kuntaan. Maapinta-alaltaan kuusi Suomen suurinta seutukuntaa sijaitsee Pohjois-Suomessa. Laajimmat niistä ovat Pohjois-Lapin, Itä-Lapin ja Tunturi-Lapin seutukunnat. Oulun seutukunnassa on eniten asukkaita, Torniolaakson seutukunnassa vähiten.

Lisää aluetietoa Suomen seutukunnista ja niiden välisistä eroista löytyy Tilastokeskuksen vuosittain ilmestyvästä *Seutukunta- ja maakuntakatsaus* -julkaisusta.

Kuva 4. Seutukunnat Pohjois-Suomessa 2002.

VÄESTÖ

Väestöllä tarkoitetaan alueella (esim. koko maa, maakunta, kunta) vakinaisesti asuvaa väestöä. Ne henkilöt, joilla väestön keskusrekisterin mukaan on kotipaikka Suomessa 31.12. kuuluvat väestöön kansalaisuudestaan riippumatta, samoin ne Suomen kansalaiset, jotka asuvat tilapäisesti ulkomailla. Väestöä tarkastellaan myös *keskiväkiluvulla*, joka on kahden peräkkäisen vuoden väkilukujen keskiarvo. Keskiväkilukua käytetään laskettaessa erilaisia väestöllisiä tunnuslukuja. Vuoden 2001 lopussa Suomen väkiluku oli 5 194 901 ja keskiväkiluku samana vuonna 5 188 008 henkilöä.

Väkiluvun muutos on väestönlisäys huomioituna väkiluvun rekisterikorjauksella. *Väestönlisäys* saadaan laskemalla yhteen syntyneiden enemmyys ja nettomaahanmuutto. *Syntyneiden enemmyys* eli luonnollinen väestönlisäys on elävänä syntyneiden ja kuolleiden erotus. Suomessa vakinaisesti asuvien naisten elävänä synnyttämät lapset otetaan huomioon kun puhutaan *elävänä syntyneistä*. Yleisellä kuolleisuusluvulla tarkoitetaan kuolleiden määrää keskiväkiluvun 1 000 henkilöä kohden. Väestönmuutos koko maassa vuonna 2001 oli 13 786 henkilöä, eli muutosprosentti oli 0,3. Vuonna 2001 syntyneiden enemmyys oli 7 639 henkilöä, eli elävänä syntyneitä oli enemmän kuin kuolleita.

Kuntien välisen muuton tilastointi perustuu maistraateille toimitettaviin muuttoilmoituksiin. Opiskelijoiden muutot opiskelupaikkakunnalle on voitu katsoa vakituisiksi muutoiksi vuodesta 1994 lähtien, jolloin tuli voimaan kotikuntalaki. *Kunnassamuutto* käsittää huoneistosta toiseen tapahtuvat muutot saman kunnan sisällä. Vuonna 2001 koko maassa kuntien välinen muutto oli 281 975. Kunnan sisäistä muuttoa tilastoitiin samana vuonna 576 623.

Maahan muuttajaksi lasketaan henkilö, joka aikoo oleskella tai on oleskellut Suomessa yhtämittaisesti yli vuoden. *Maasta muuttaneiksi* katsotaan pääasiassa henkilöt, jotka muuttavat ulkomaille asumaan yhtä vuotta pitemmäksi ajaksi. Pohjoismaisen sopimuksen mukaisesti tilapäistä oleskelua, joka kestää alle kuusi kuukautta ei pidetä muuttona. *Nettomaahanmuutto* eli nettosiirtolaisuus on maahanmuuton ja maastamuuton erotus. Nettomaahanmuutto on ollut kahdenkymmenen vuoden ajan positiivinen.

Muuttotaseessa on huomioitu nettomaassamuutto ja nettomaahanmuutto, jotka suhteutetaan keskiväkilukuun ja ilmoitetaan promilleina. Muuttotase oli vuonna 2001 1,1 promillea.

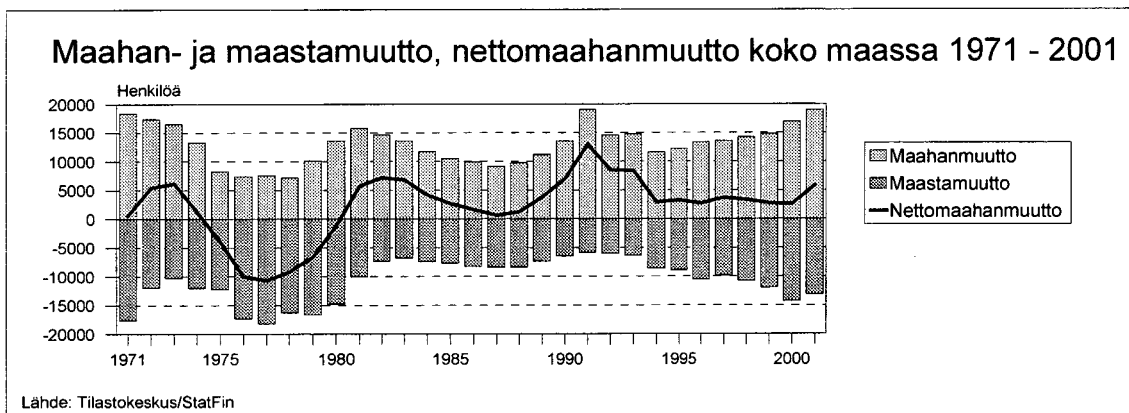
Kansalaisuudella tarkoitetaan jonkin maan kansalaisena olemista. Yleensä kansalaisuus saadaan syntyessä, mutta se voidaan vaihtaa muutettaessa toiseen maahan asumaan. Henkilöllä voi olla myös useamman maan kansalaisuus. Jos henkilöllä on kahden maan kansalaisuus, joista toinen on Suomen, hän on tilastoissa Suomen kansalainen. Suomen kansalaisia väestöstä on yli 98 %. Muiden maiden kansalaisia oli vuoden 2001 lopussa 98 577. Suomessa tilastoitiin 162 eri maiden kansalaisuutta, joista suurimman ulkomaalaisryhmän muodosti entisen Neuvostoliiton/Venäjänsä kansalaiset.

Kielijako perustuu väestötietojärjestelmästä saatuihin tietoihin henkilön äidinkielestä. Samalla kun vanhemmat ilmoittavat syntyneelle lapselle rekisteriin nimen, he ilmoittavat lapsen kielen. Suomenkieltä äidinkielenään puhui 92,3 % koko maan väestöstä.

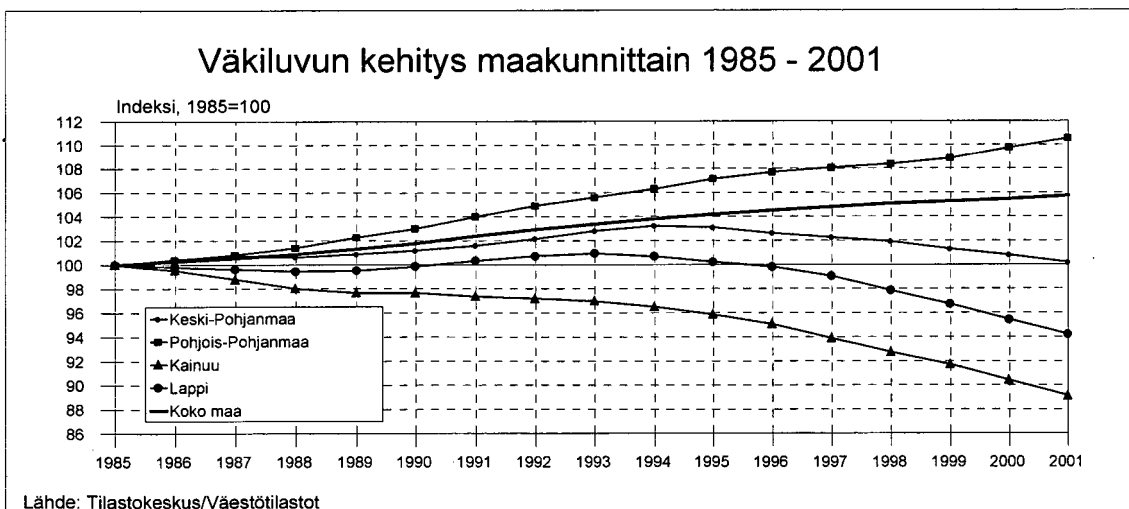
Ikä tarkoittaa henkilön ikää kokonaisina vuosina vuoden viimeisenä päivänä. *Keski-ikä* saadaan laskemalla vuoden viimeisenä päivänä kaikkien henkilöiden iät, jonka jälkeen summa jaetaan näiden henkilöiden määrällä. Väestön keski-ikä oli vuonna 2001 39,6 vuotta. Ikäryhmittäin tarkasteluna suurimmat ikäryhmät olivat 53- ja 54-vuotiaat. Vuoden 2001 lopussa alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä oli 17,9 % ja yli 64-vuotiaiden osuus oli 15,2 %. Työikäisiä (15-64-vuotiaita) oli 3 475 943 henkilöä.

Sukupuolirakenne. Suomessa asui vuoden 2001 lopussa 2 537 597 miestä ja 2 677 304 naista. Miehiä on väestöstä 48,8 ja naisia 51,2 %. Keskimäärin 1 000 miestä kohti on 1 047 naista. Naisten osuus vaihtelee ikäryhmittäin ja alueittain. Naisia on vähemmän aina 56-vuotiaisiin asti ja sitä vanhemmat ikäryhmät ovat naisenemmistöisiä.

Tilastokeskuksen väestöennuste on demografinen trendilaskelma, jossa väestönkehityksen on oletettu jatkuvan viime vuosien kaltaisena. Syntyvien määrän laskemisessa käytetyt hedelmällisyysluvut on pidetty nykytasolla koko ennustekauden. Kuolleisuuden on oletettu alenevan 1980-luvun alkuvuosista 1990-luvun lopulle lasketun keskimääräisen vuotuisen muutoksen mukaisesti. Muuttoalitusluvut on laskettu viideltä viime vuodelta ja ne on pidetty ennallaan. Viimeisin väestöennuste on laadittu syksyllä 2001. Ennusteen mukaan luonnollinen väestönlisäys kääntyy laskuun vuonna 2016, mutta maahanmuuton oletetaan pitävän väestönkasvua yllä. Ennusteen mukaan väestörakenne vanhenee, mm. yli 65-vuotiaiden osuus nousee nykyisestä 15 %:stä 26 %:iin vuoteen 2030 mennessä.

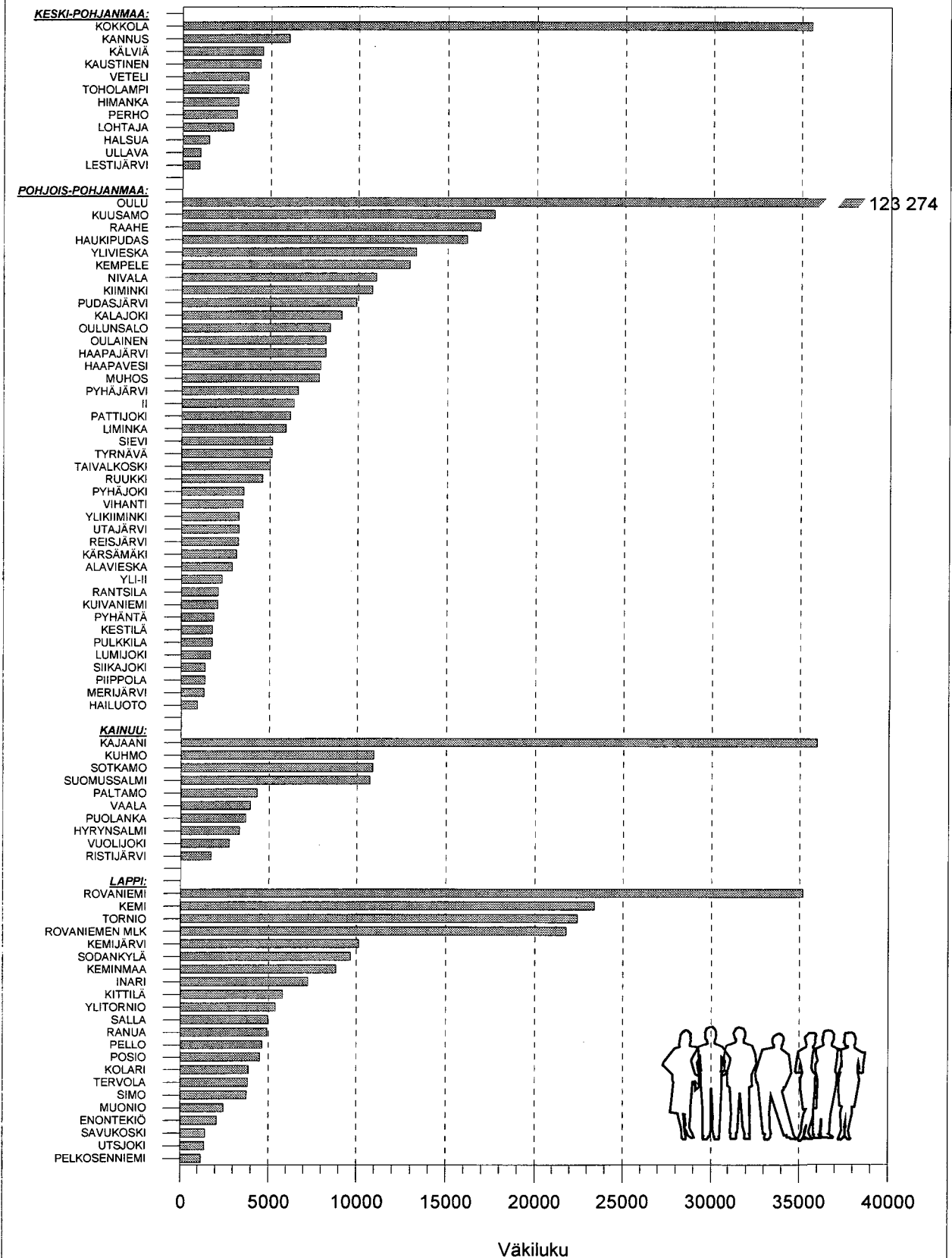

Kuva 5. Maahan- ja maastamuutto, nettomaahanmuutto koko maassa 1971 – 2001.

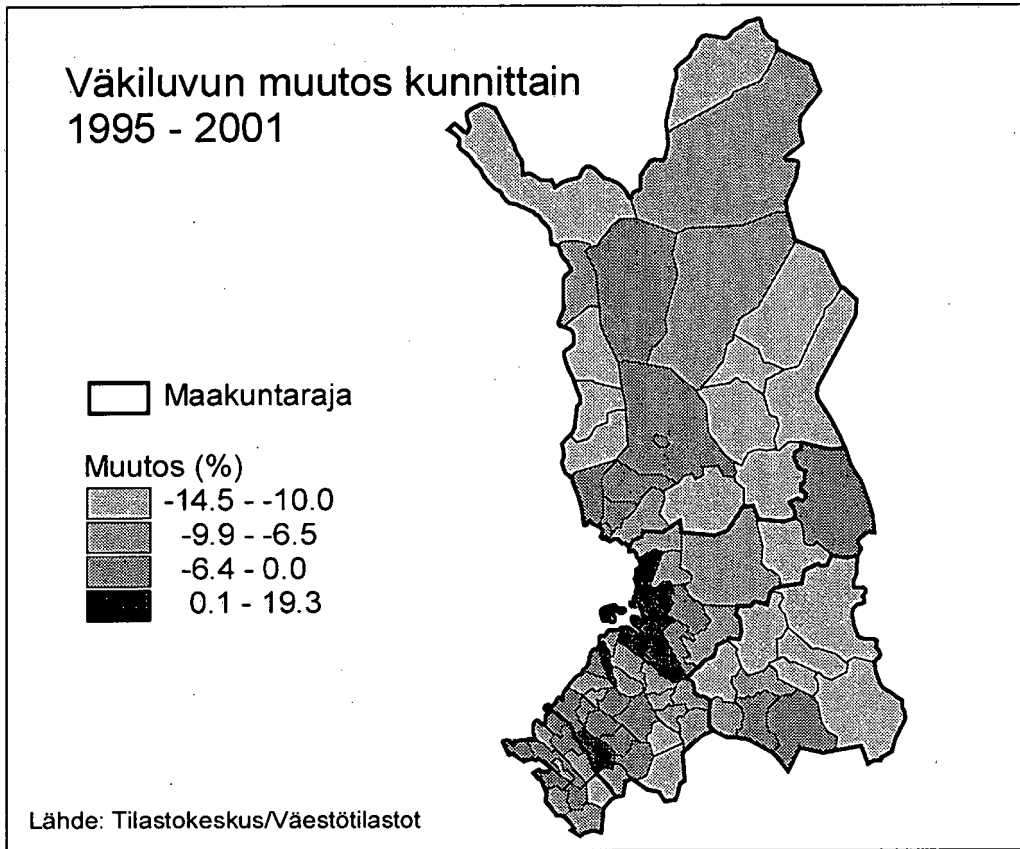
Kuva 6. Väkiluvun kehitys maakunnittain 1985 – 2001 (1985=100).

Väkiluku kunnittain 31.12.2001

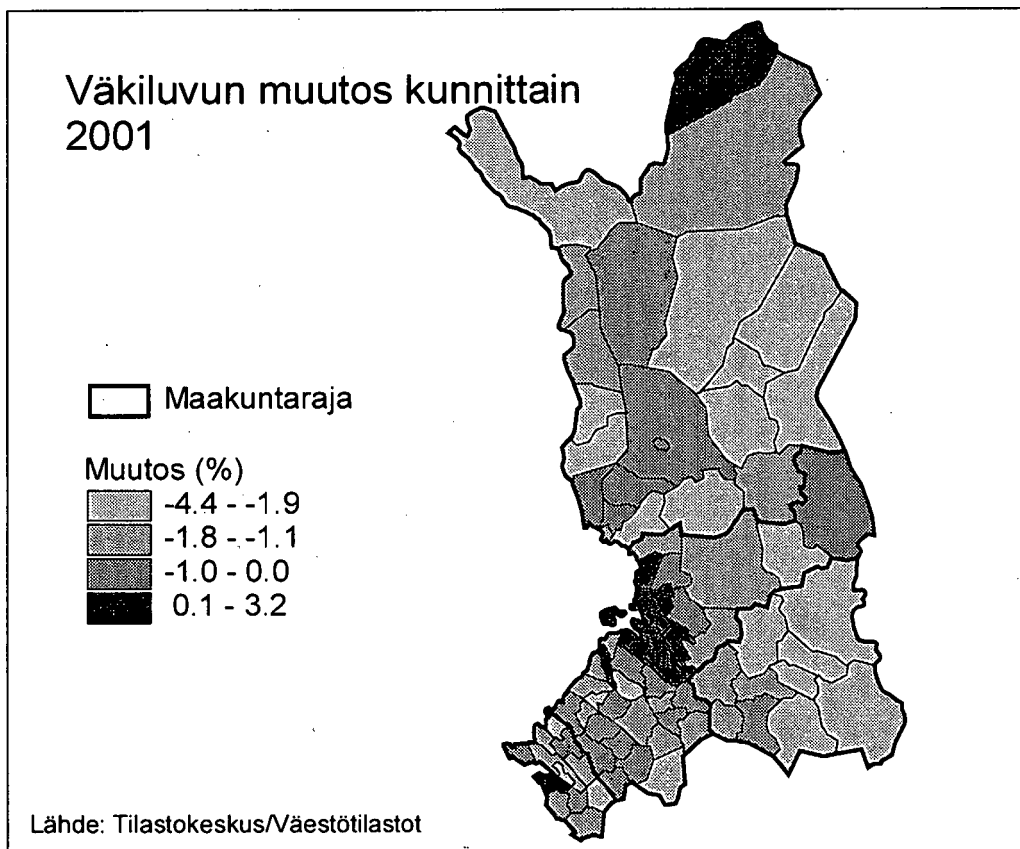

Lähde: Tilastokeskus/Väestötillastot

Kuva 7. Väkiluku kunnittain 31.12.2001.

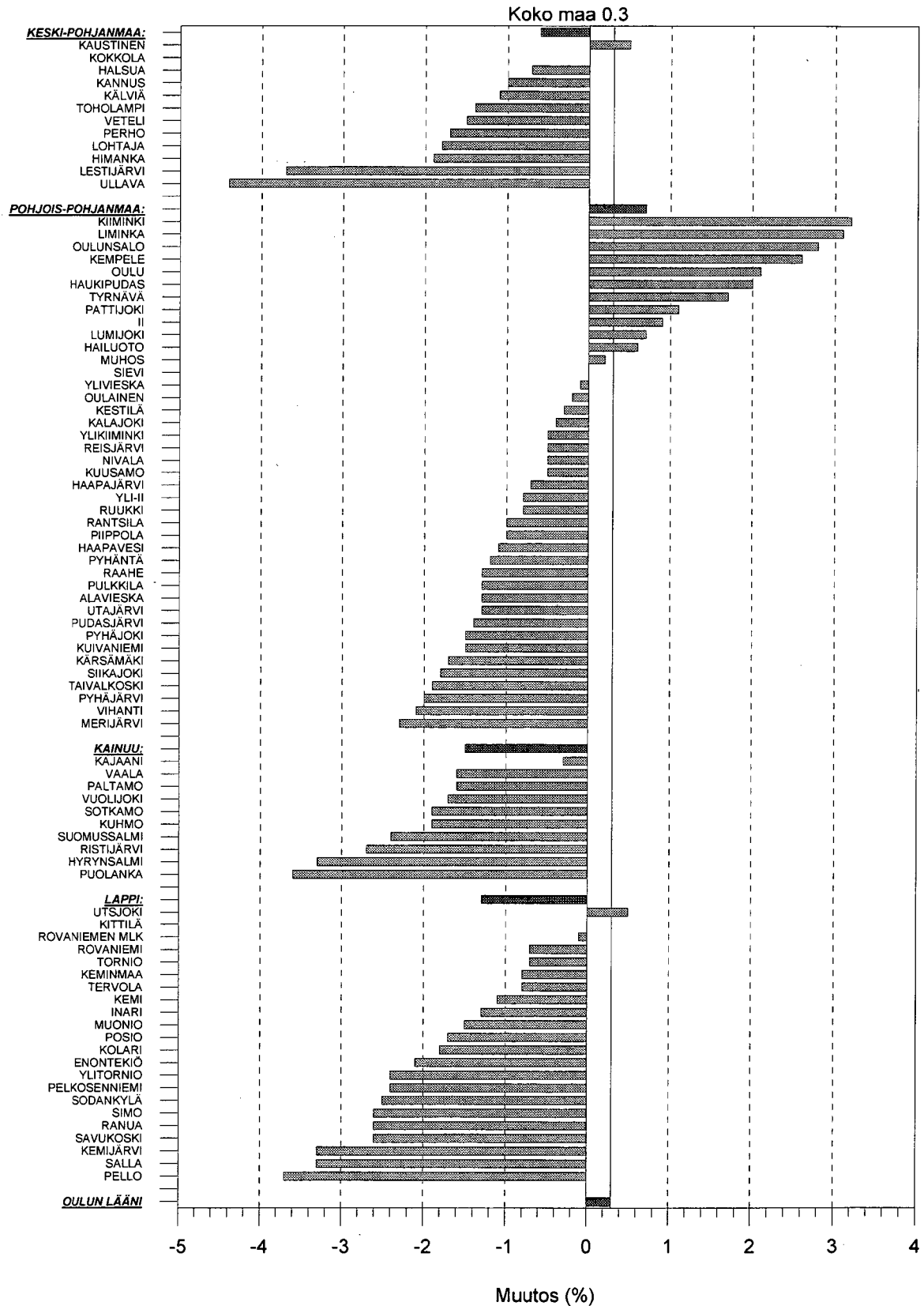

Kuva 8. Väkiluvun muutos kunnittain 1995 – 2001.

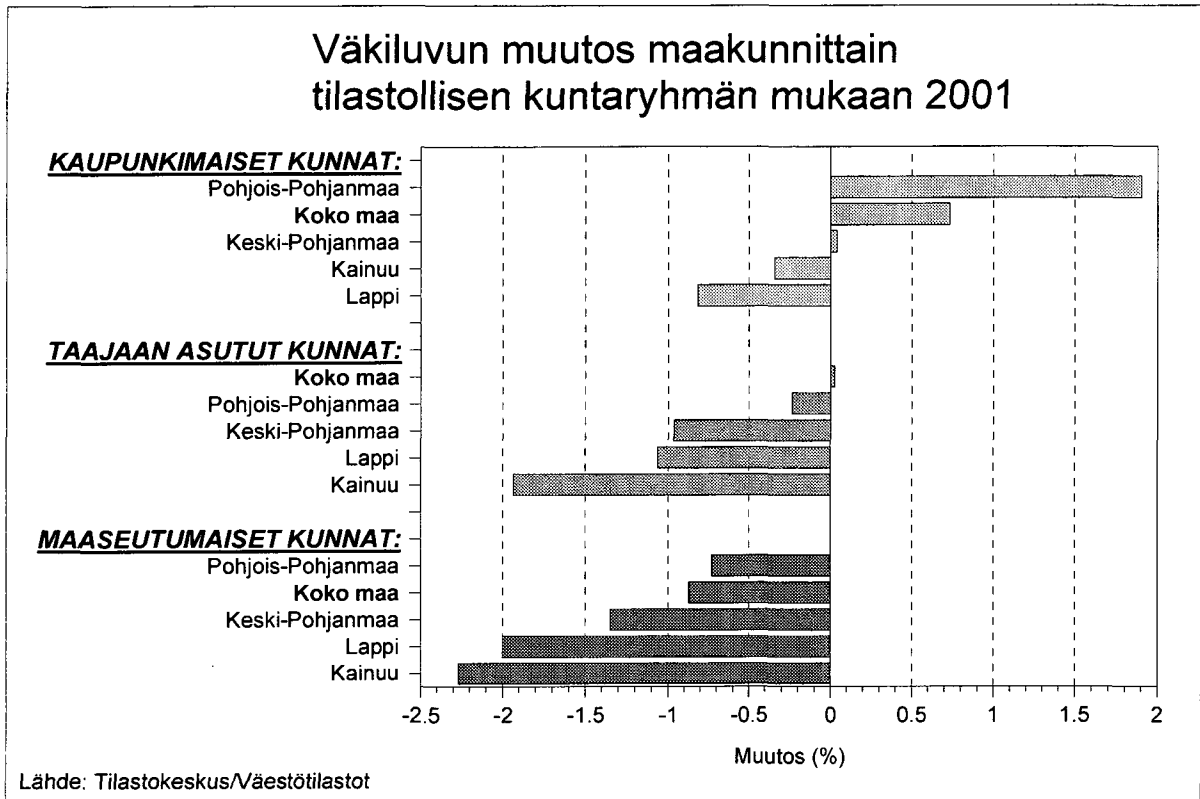
Kuva 9. Väkiluvun muutos kunnittain 2001.

Väkiluvun muutos kunnittain 2001

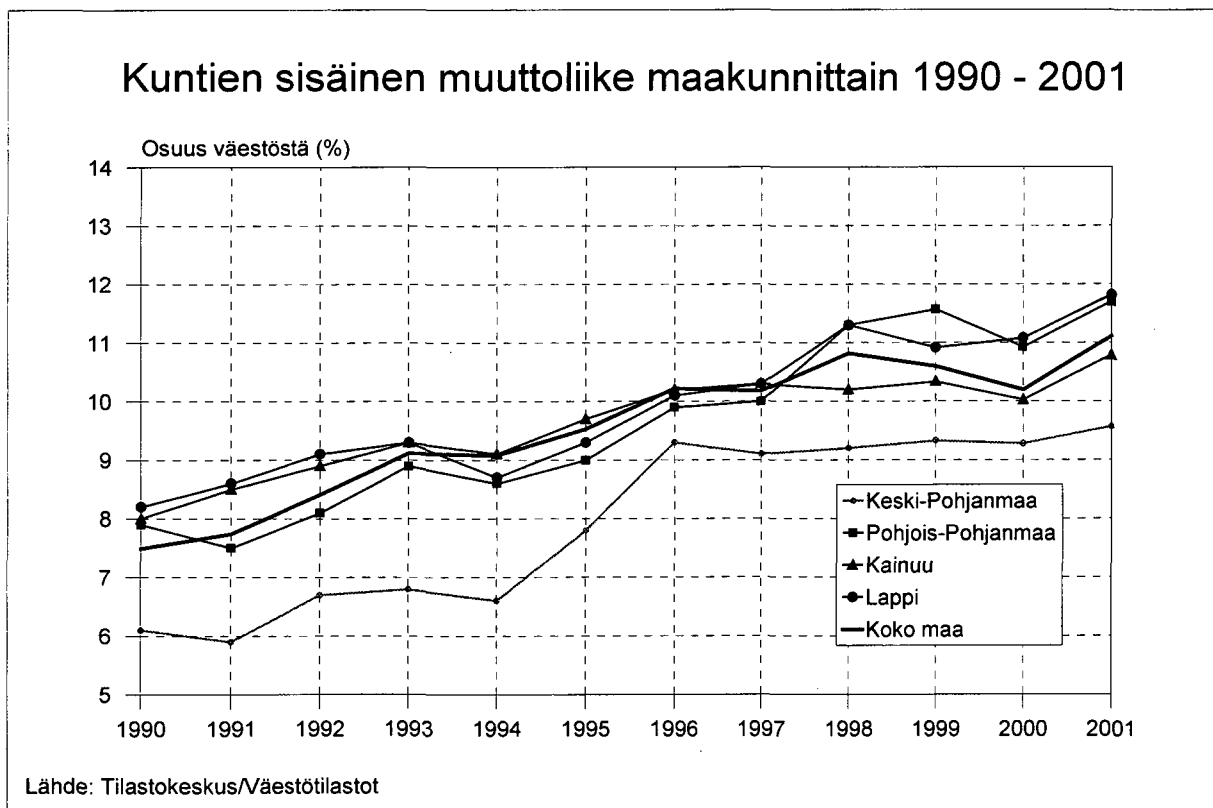

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Kuva 10. Väkiluvun muutos kunnittain 2001.

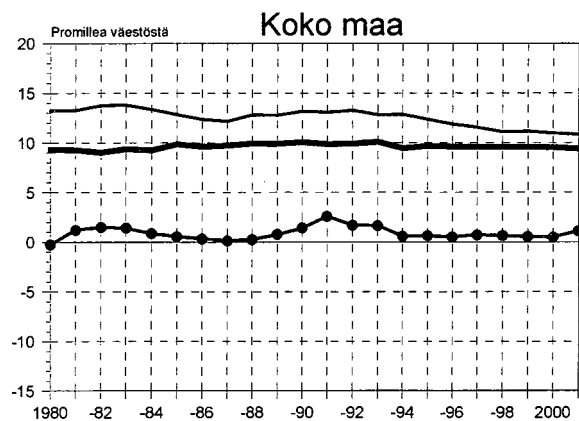
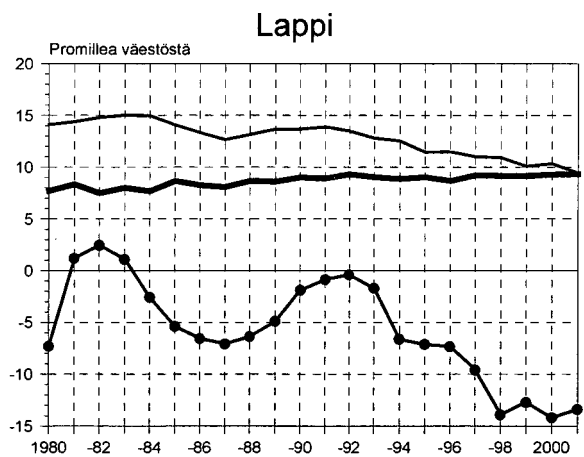
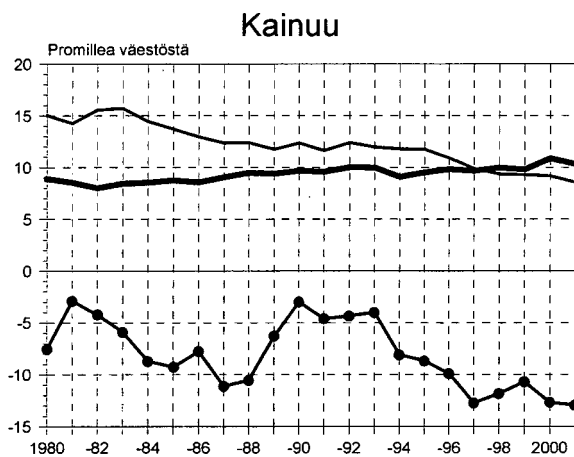
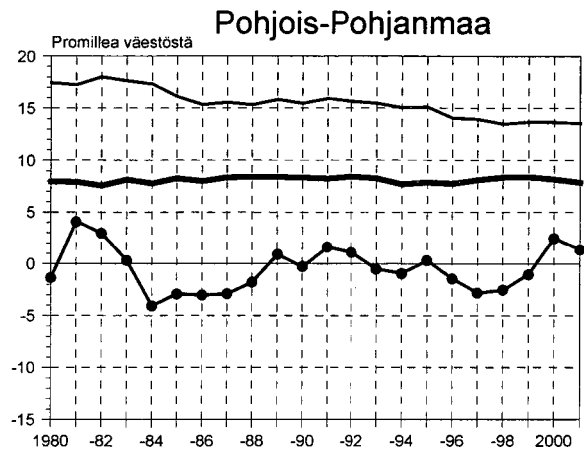
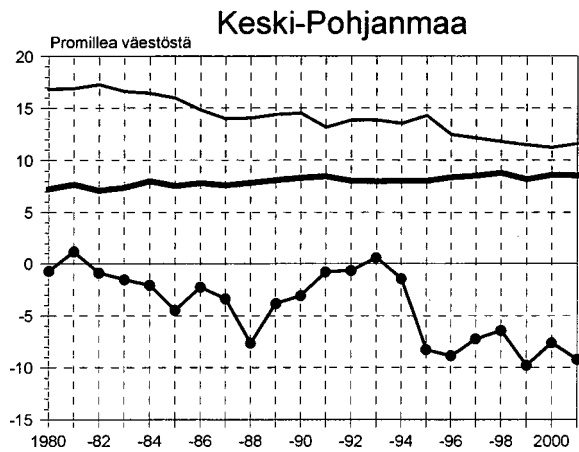

Kuva 11. Väkiluvun muutos maakunnittain tilastollisen kuntaryhmän mukaan 2001.

Kuva 12. Kuntien sisäinen muuttoliike maakunnittain 1990 - 2001.

Väestönmuutokset maakunnittain 1980 - 2001

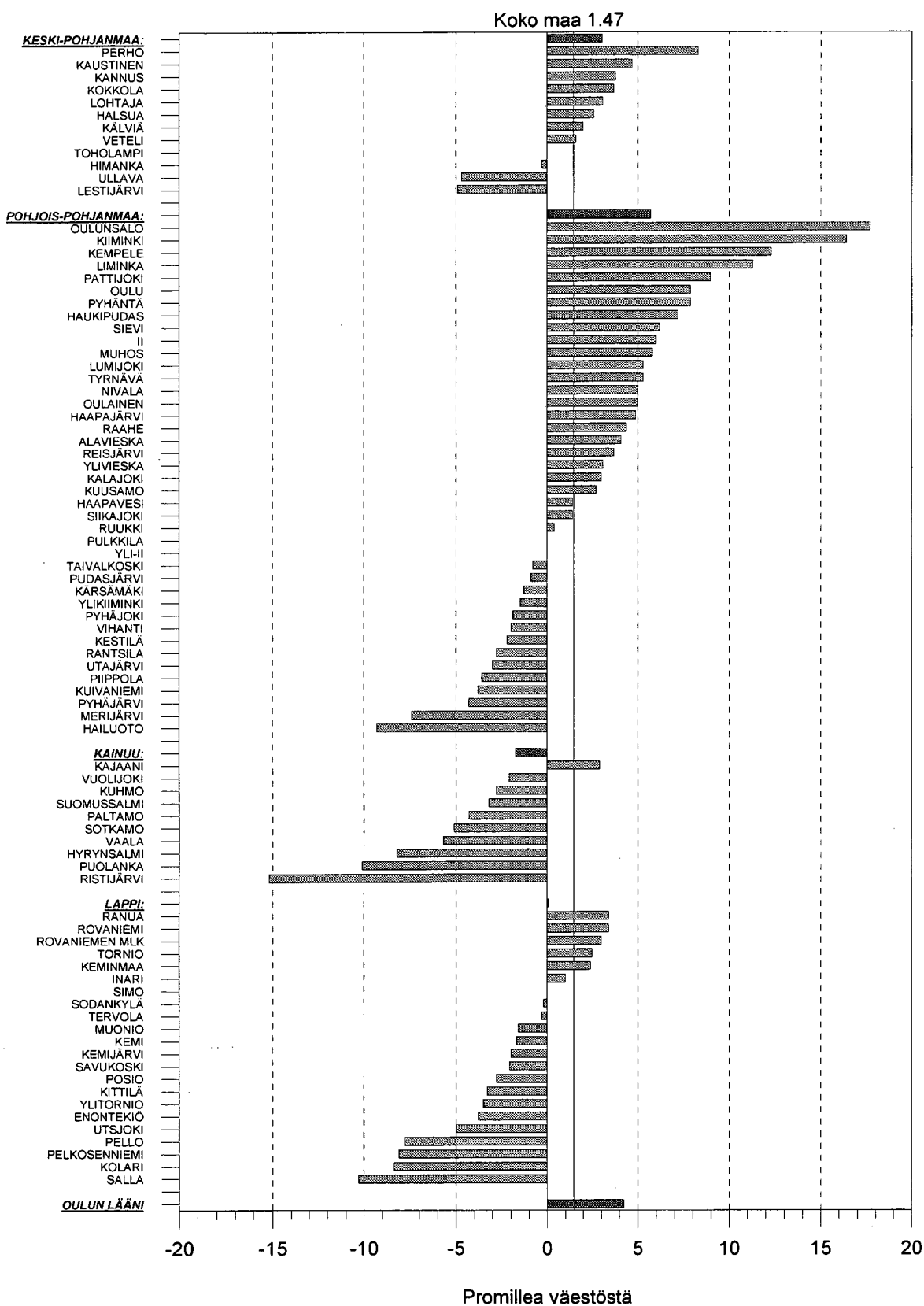

— Syntyvyys
— Kuolleisuus
◆ Kokonaisnettomuutto

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

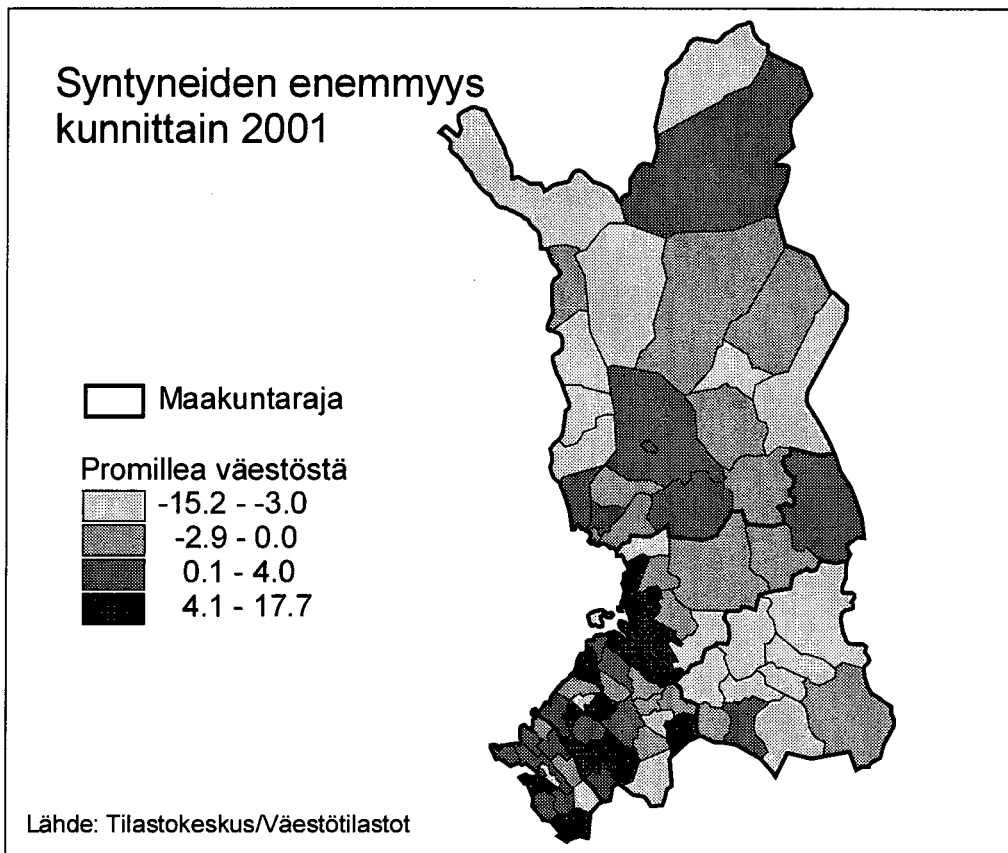
Kuva 13. Väestönmuutokset maakunnittain 1980 – 2001.

Syntyneiden enemmitys kunnittain 2001

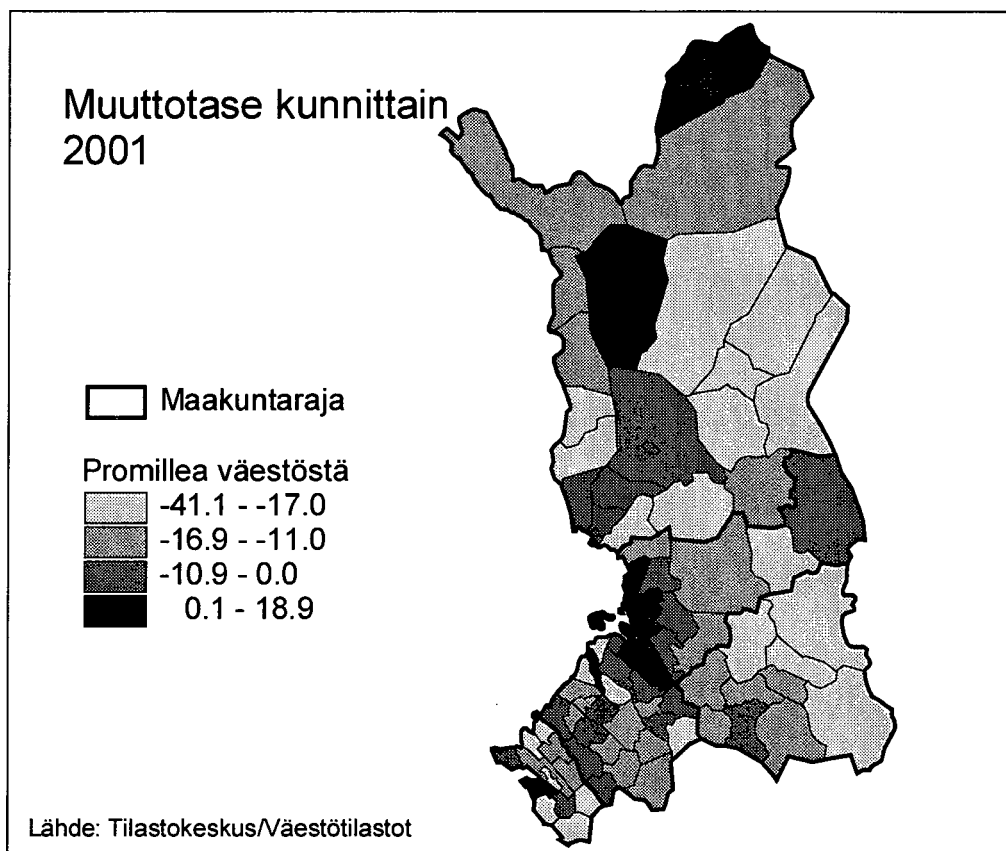

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Kuva 14. Syntyneiden enemmitys kunnittain 2001.

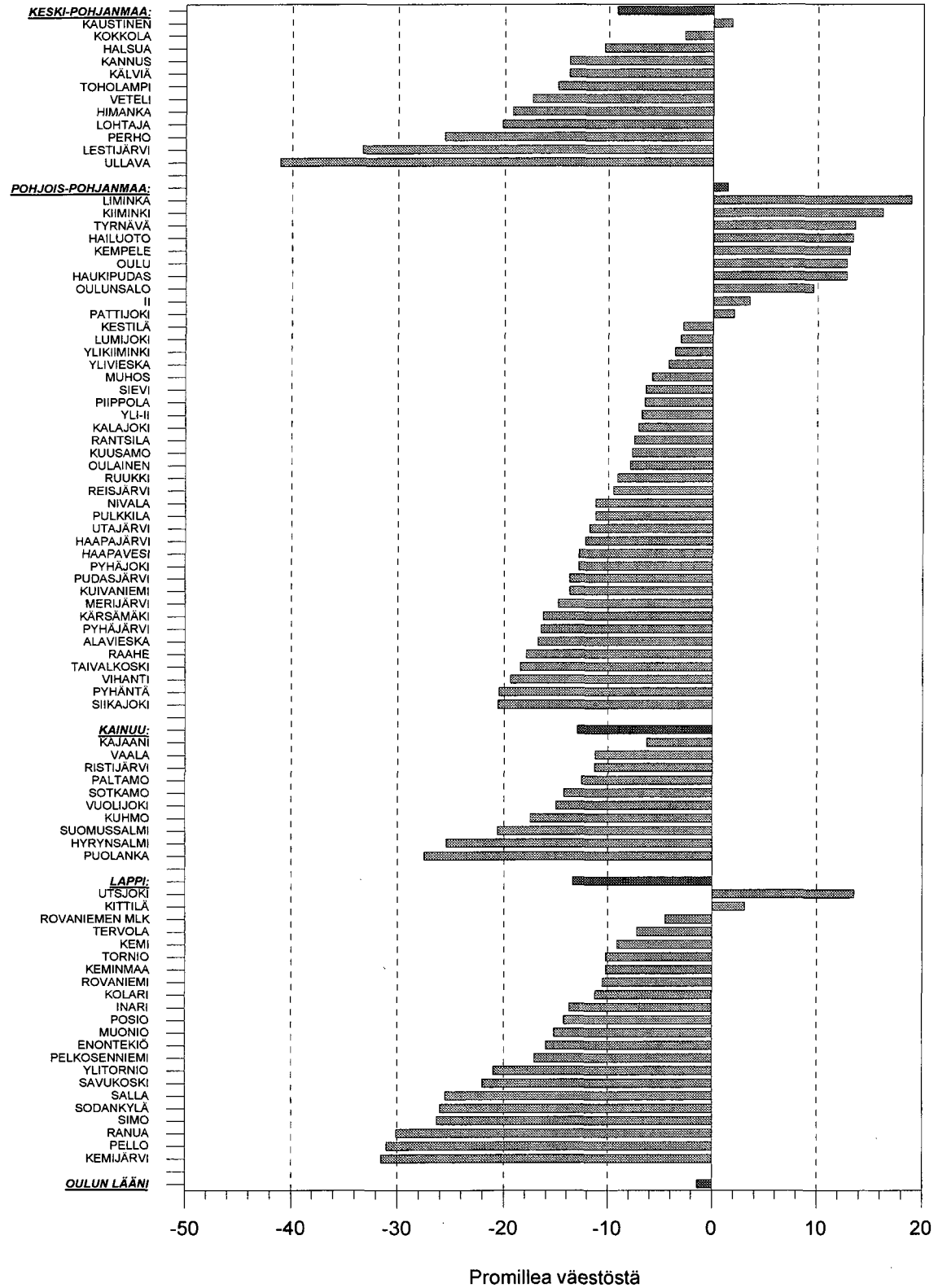

Kuva 15. Syntyneiden enemmitys kunnittain 2001.

Kuva 16. Muuttotase kunnittain 2001.

Muuttotase kunnittain 2001

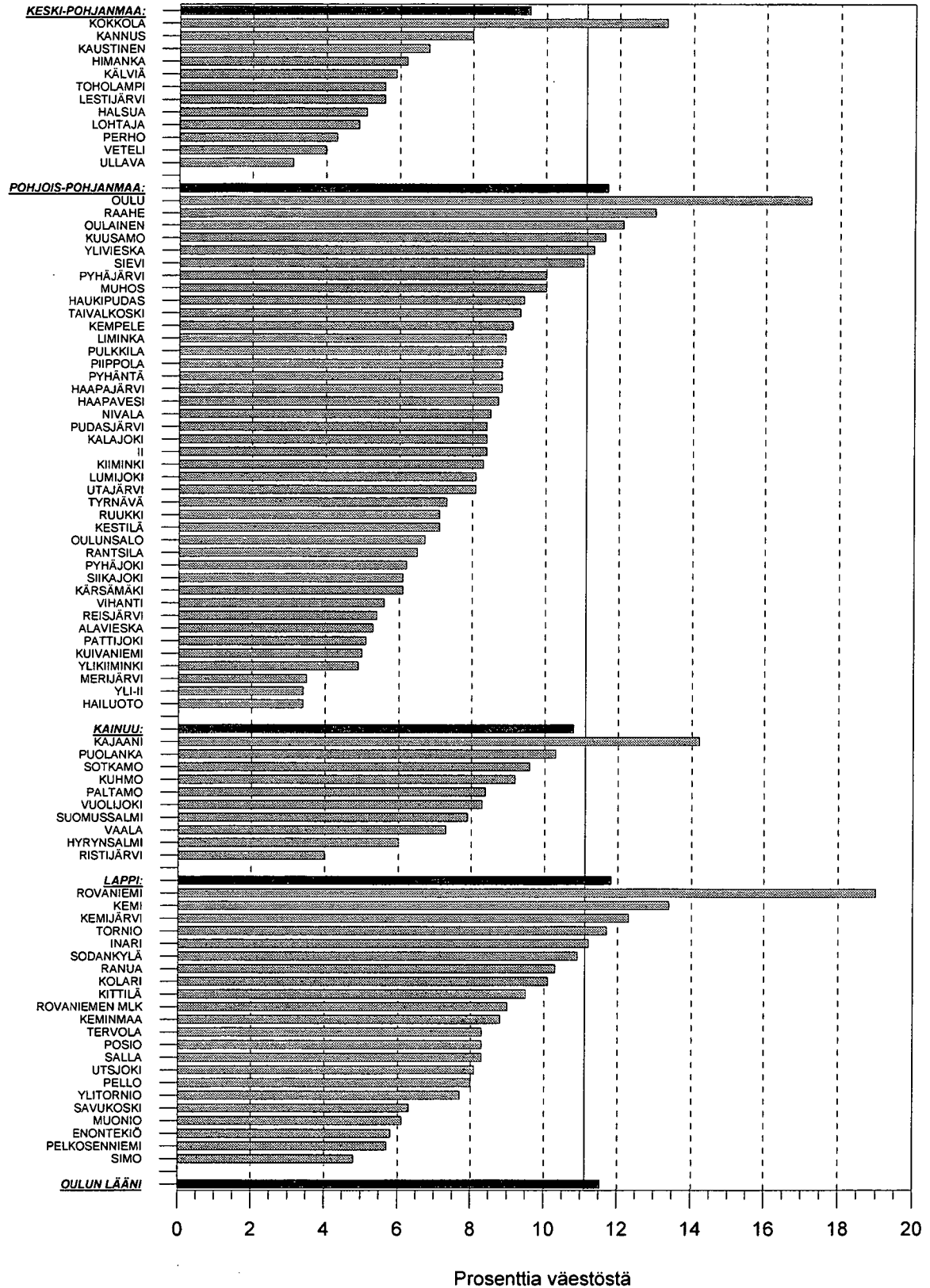

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Kuva 17. Muuttotase kunnittain 2001.

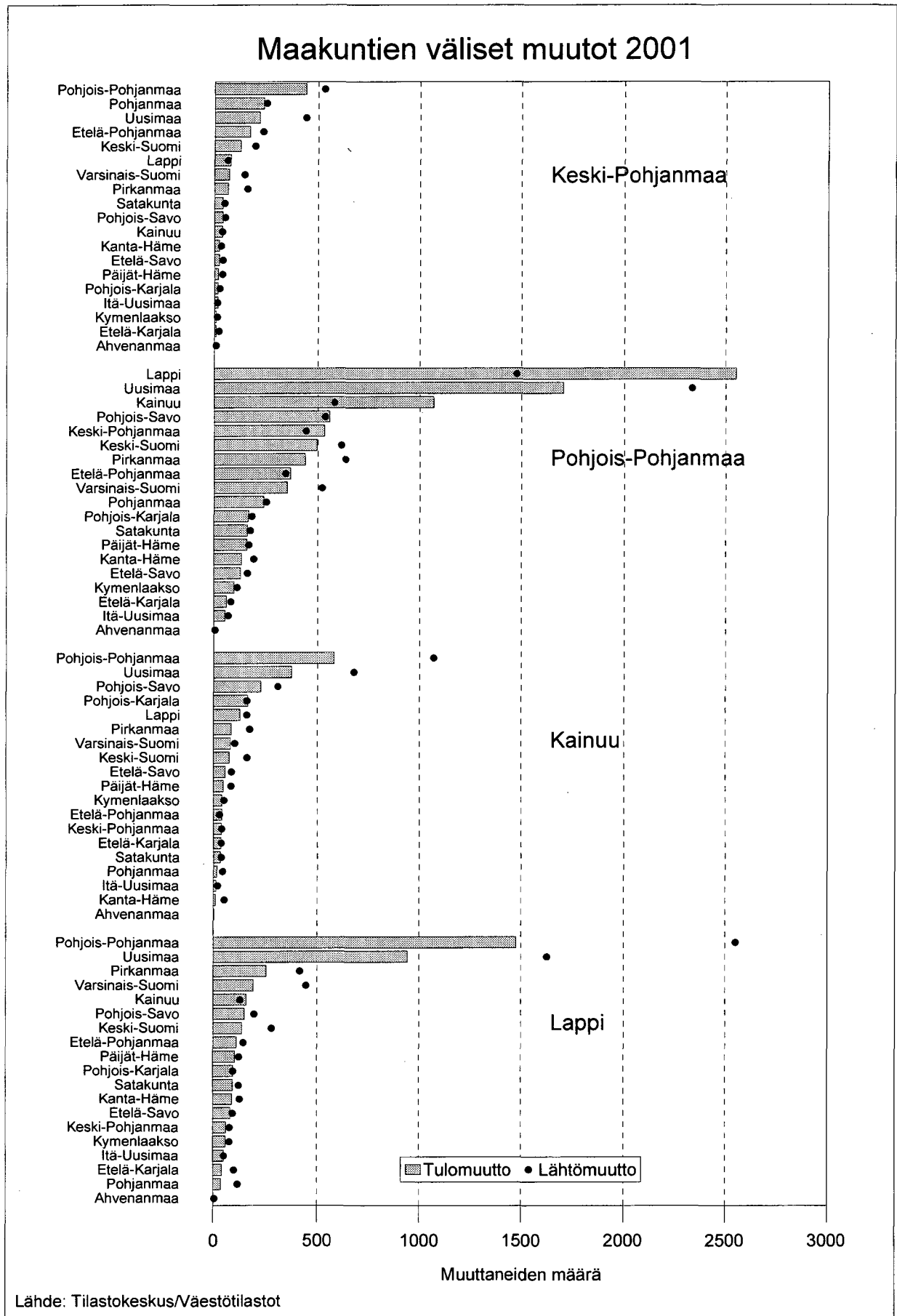
Kunnassamuutto 2001

Koko maa 11.1

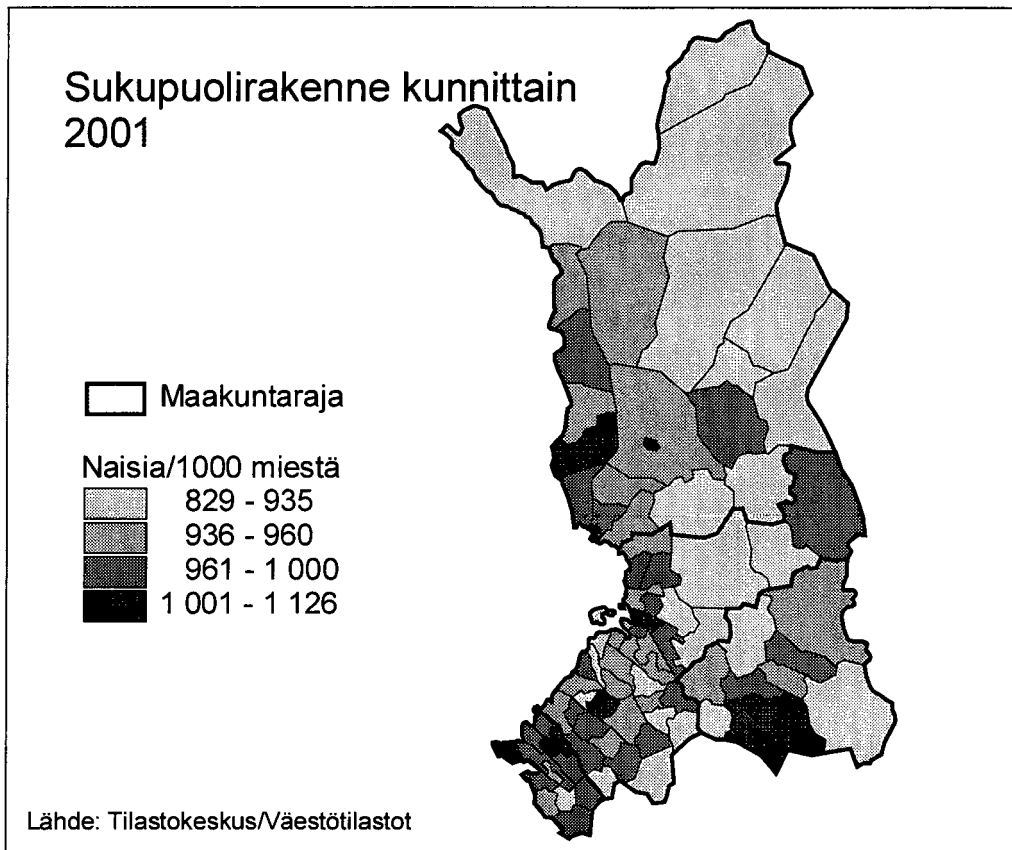

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

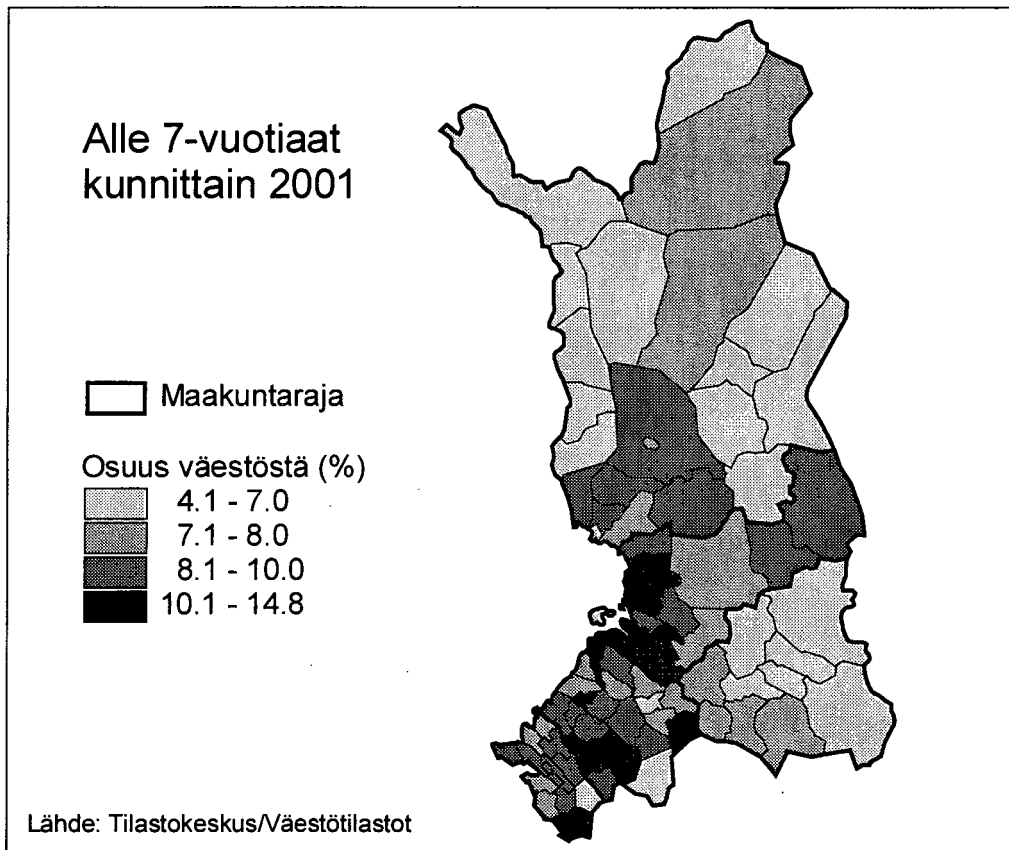
Kuva 18. Kunnassamuutto 2001.

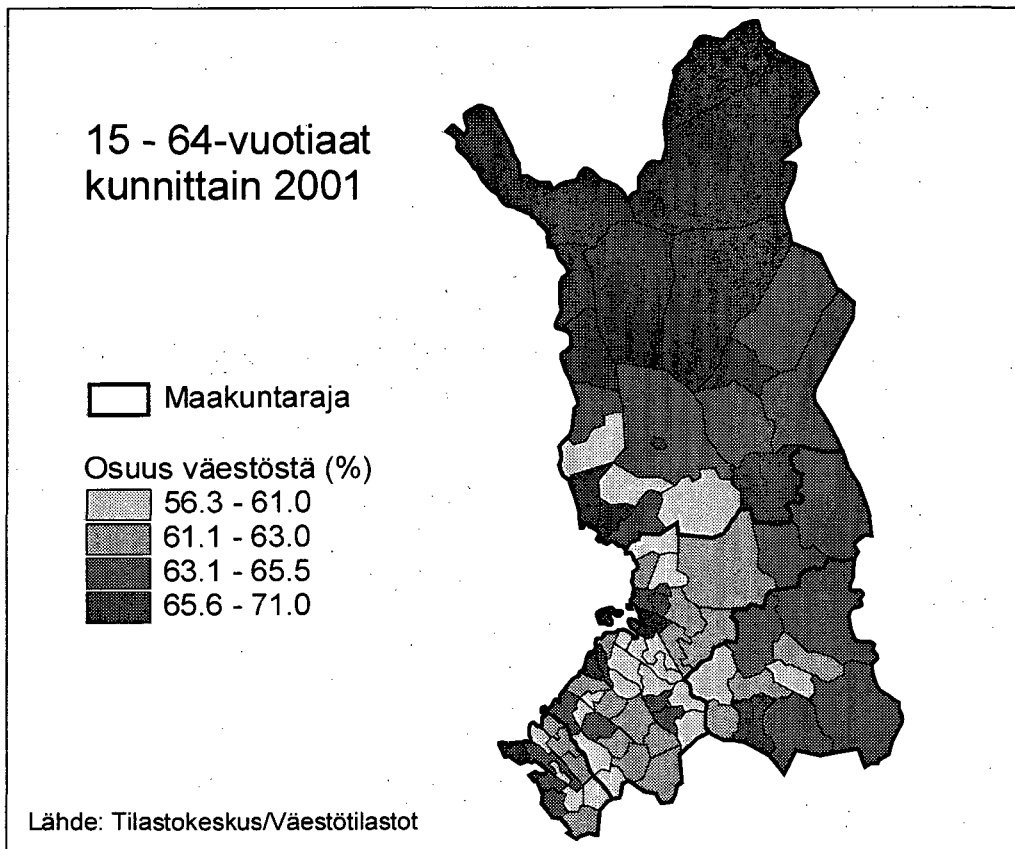
Kuva 19. Maakuntien väliset muutot 2001.

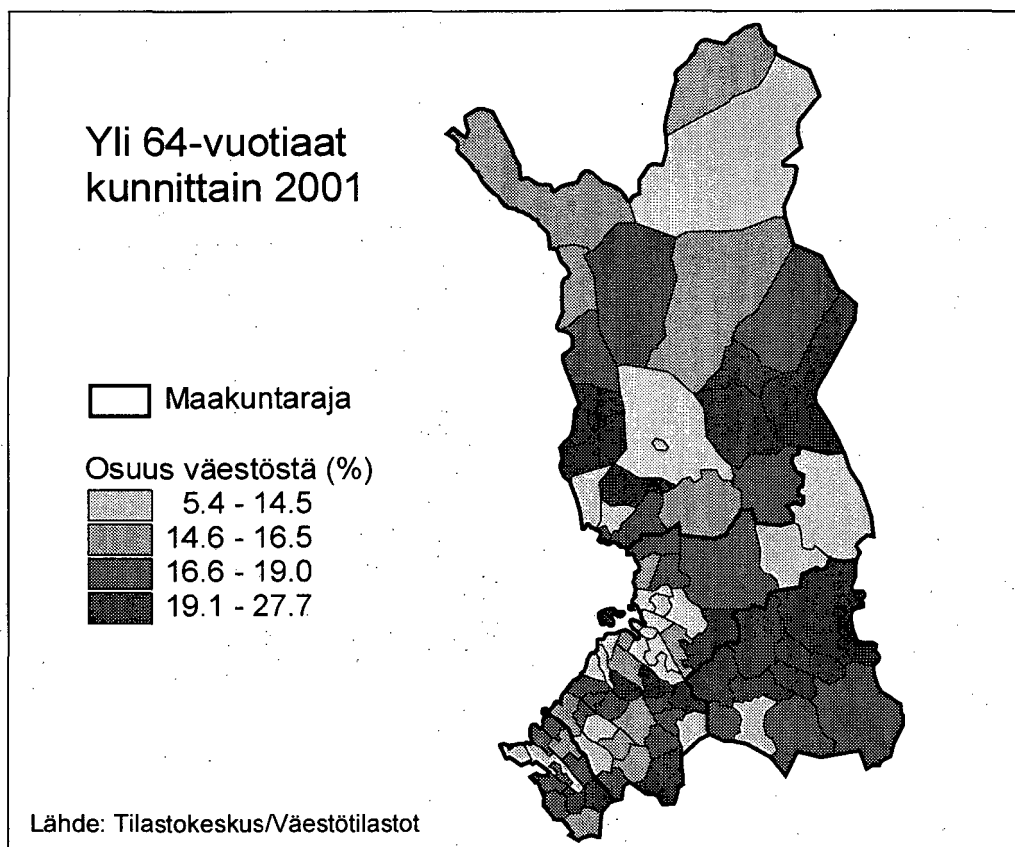
Kuva 20. Sukupuolirakenne kunnittain 2001.

Kuva 21. Alle 7-vuotiaat kunnittain 2001.

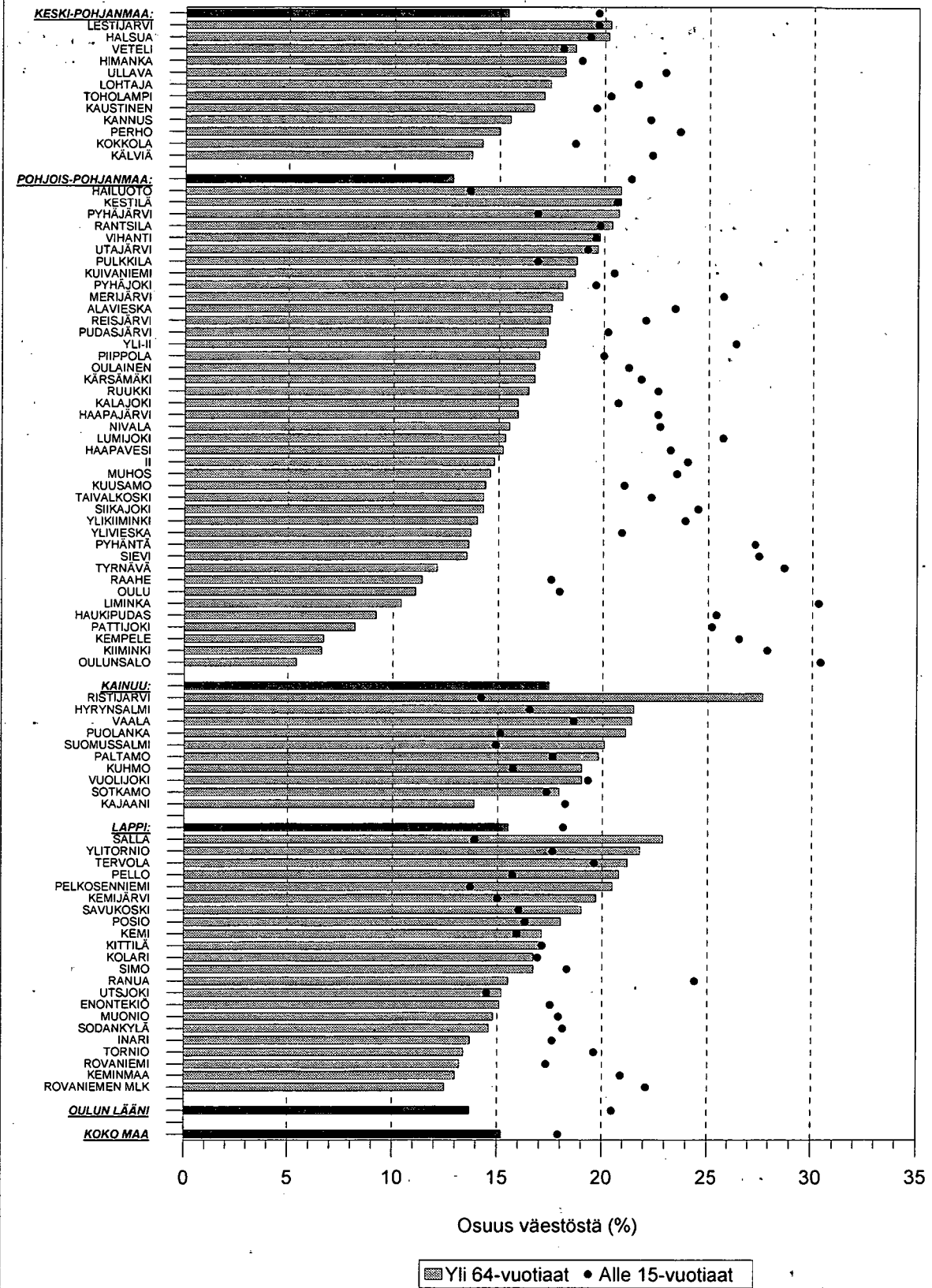

Kuva 22. 15 – 64-vuotiaat kunnittain 2001.

Kuva 23. Yli 64-vuotiaat kunnittain 2001.

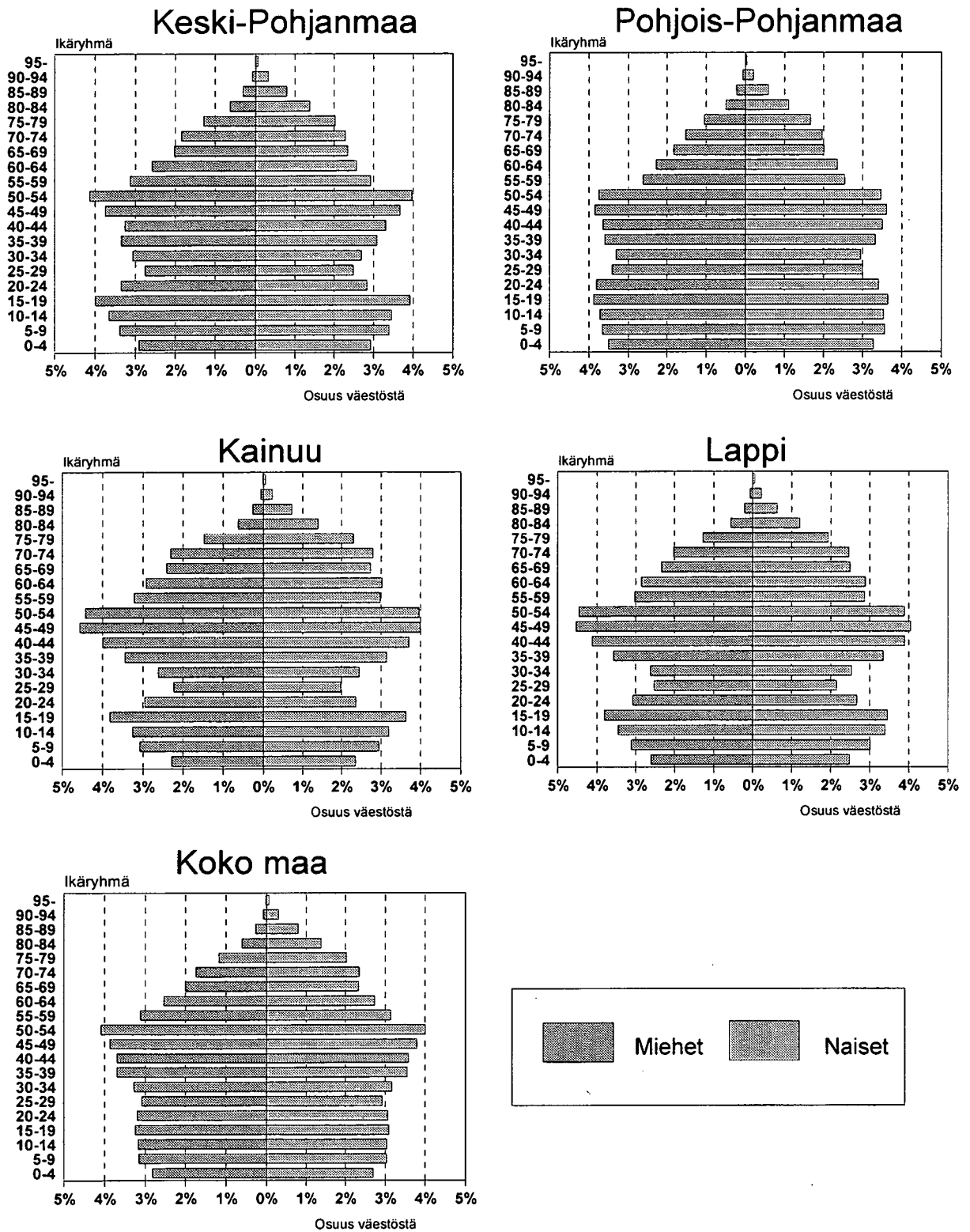
Yli 64-vuotiaat ja alle 15-vuotiaat kunnittain 2001

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

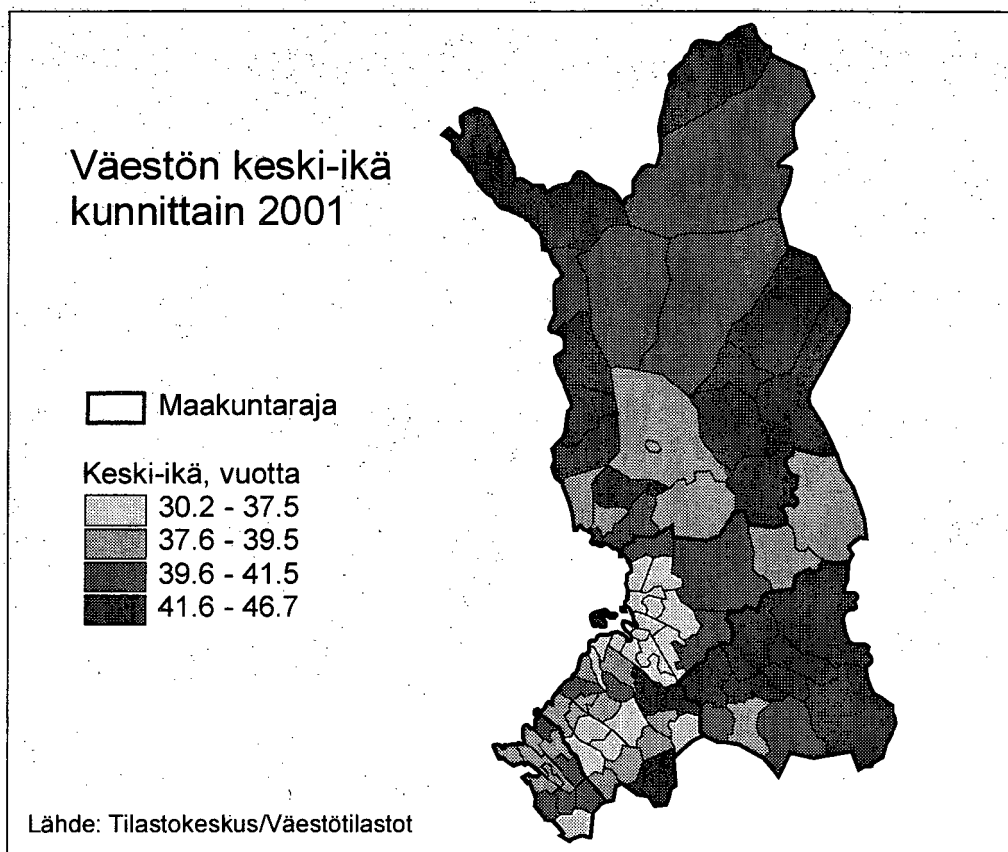
Kuva 24. Yli 64- ja alle 15-vuotiaat kunnittain 2001.

Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 2001

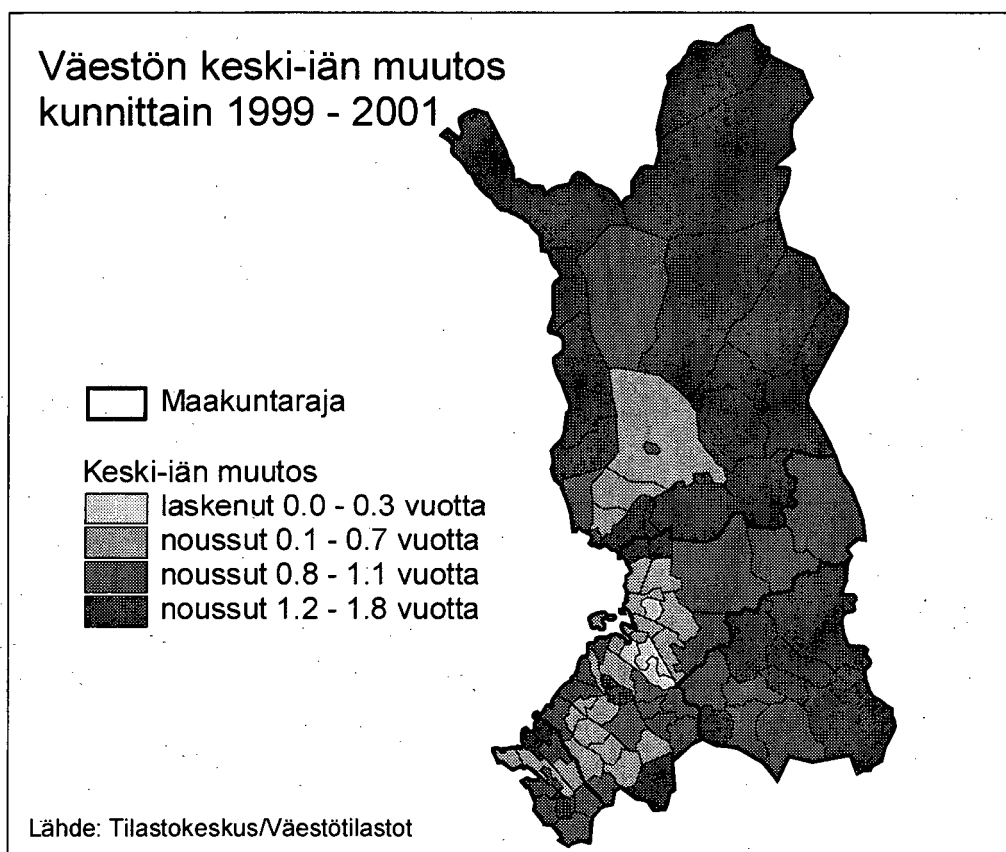

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Kuva 25. Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 2001.

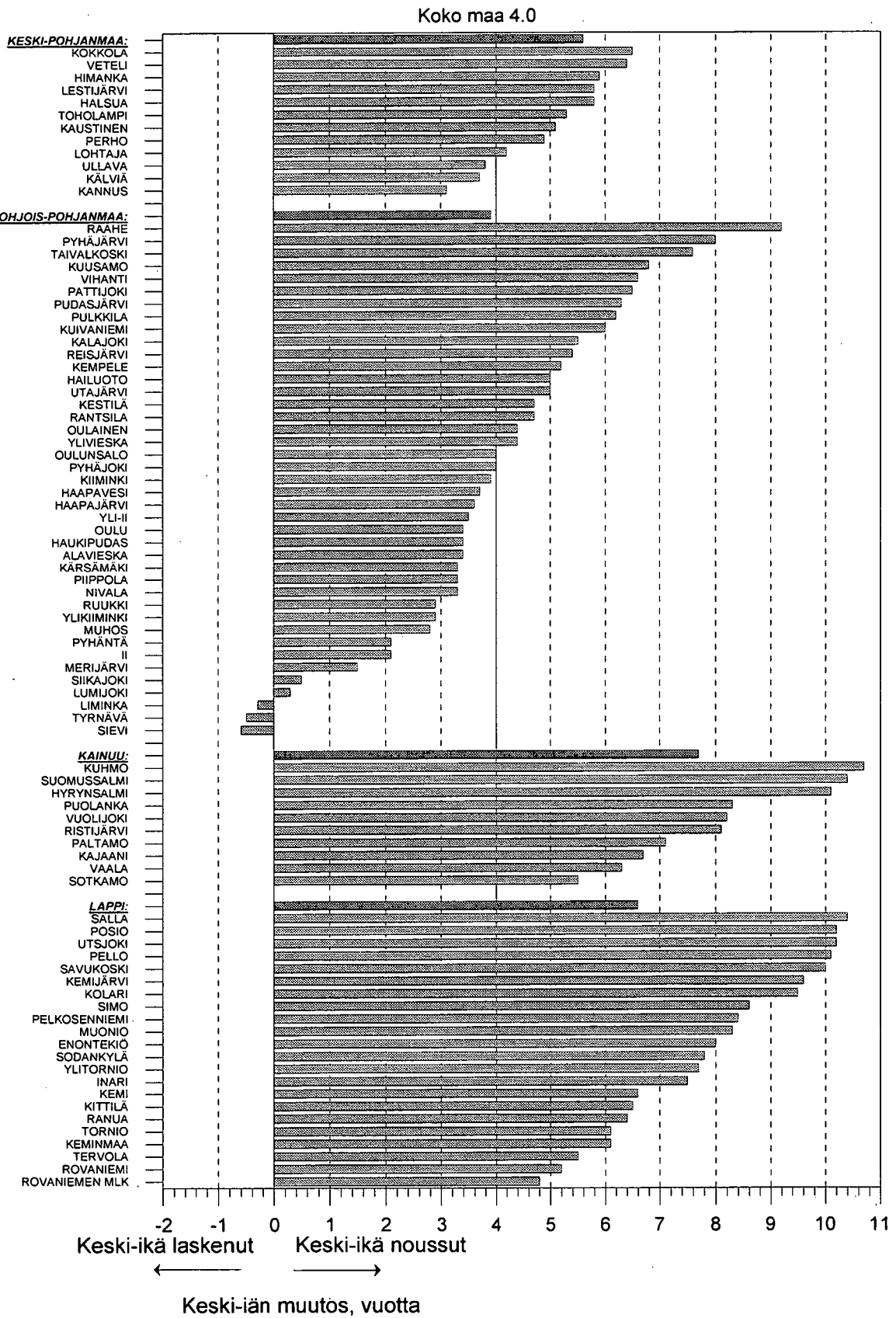

Kuva 26. Väestön keski-ikä kunnittain 2001.

Kuva 27. Väestön keski-ian muutos kunnittain 1999 - 2001.

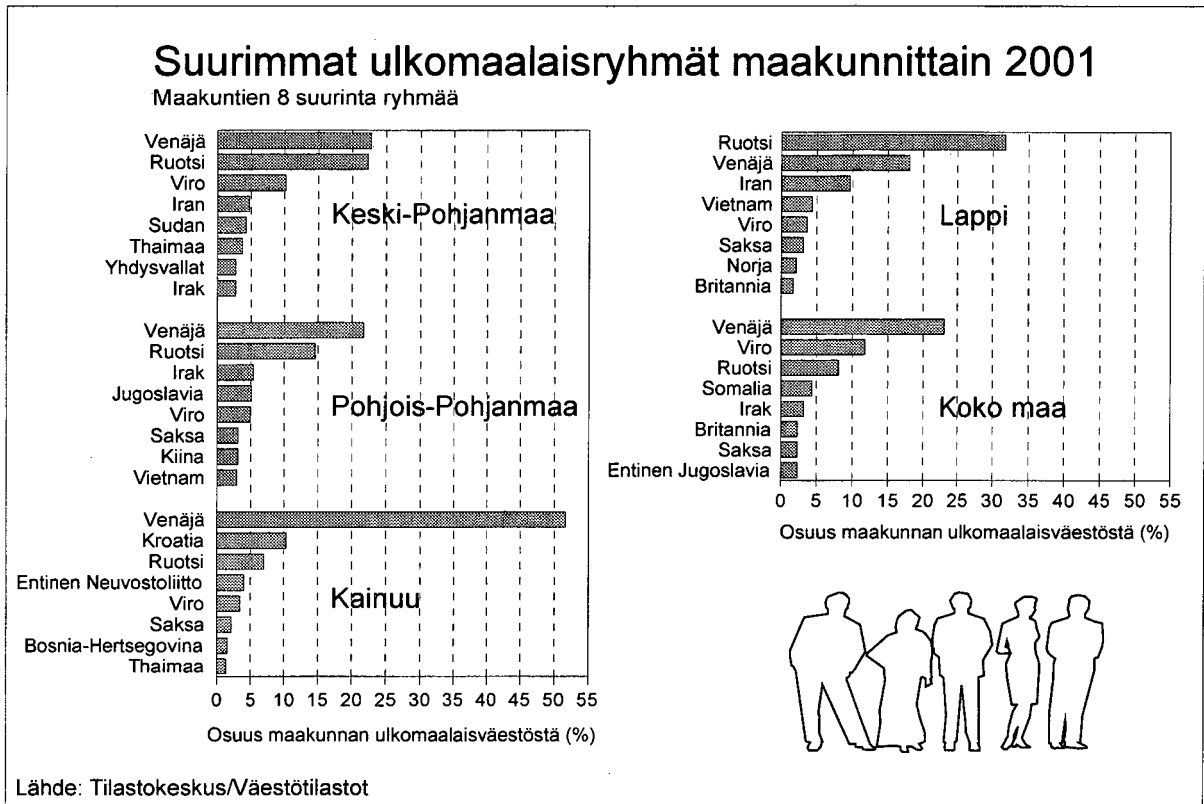
Väestön keski-ikä muutos kunnittain 1980 - 2001

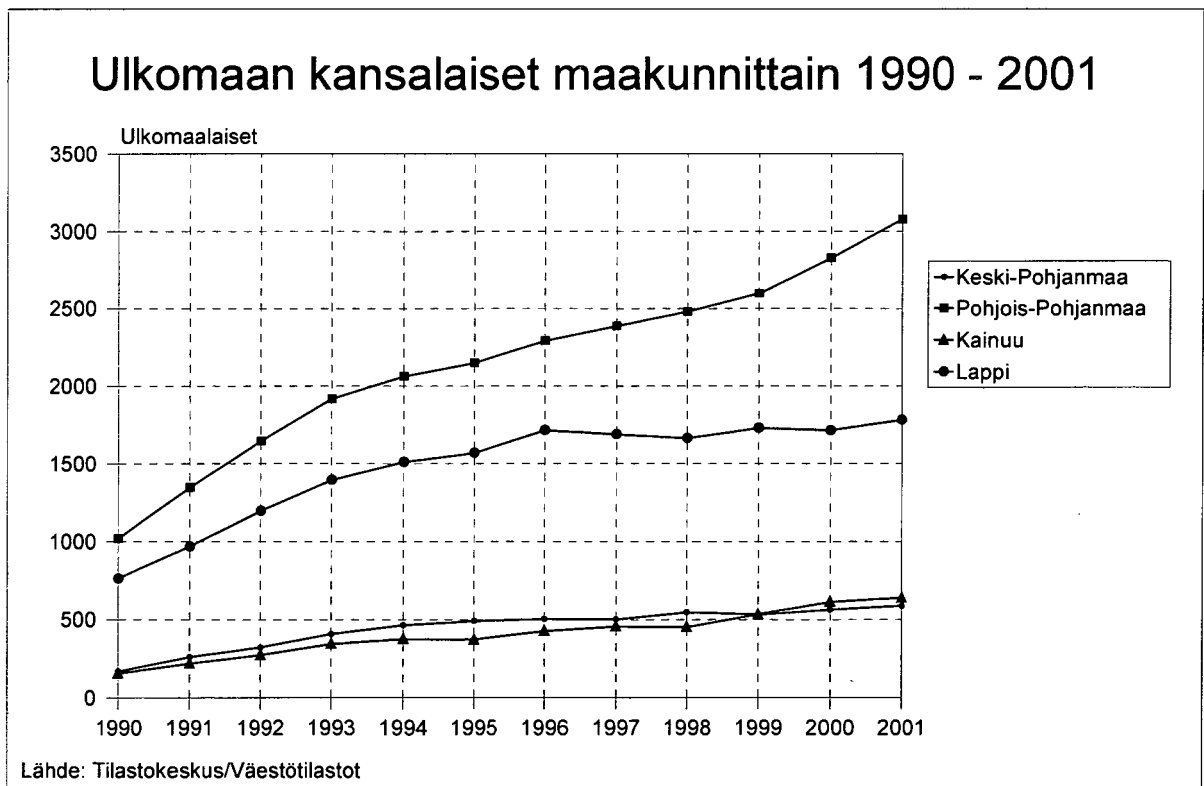
Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Vuoden 2001 kuntarajat

Kuva 28. Väestön keski-ikä muutos kunnittain 1980 - 2001.

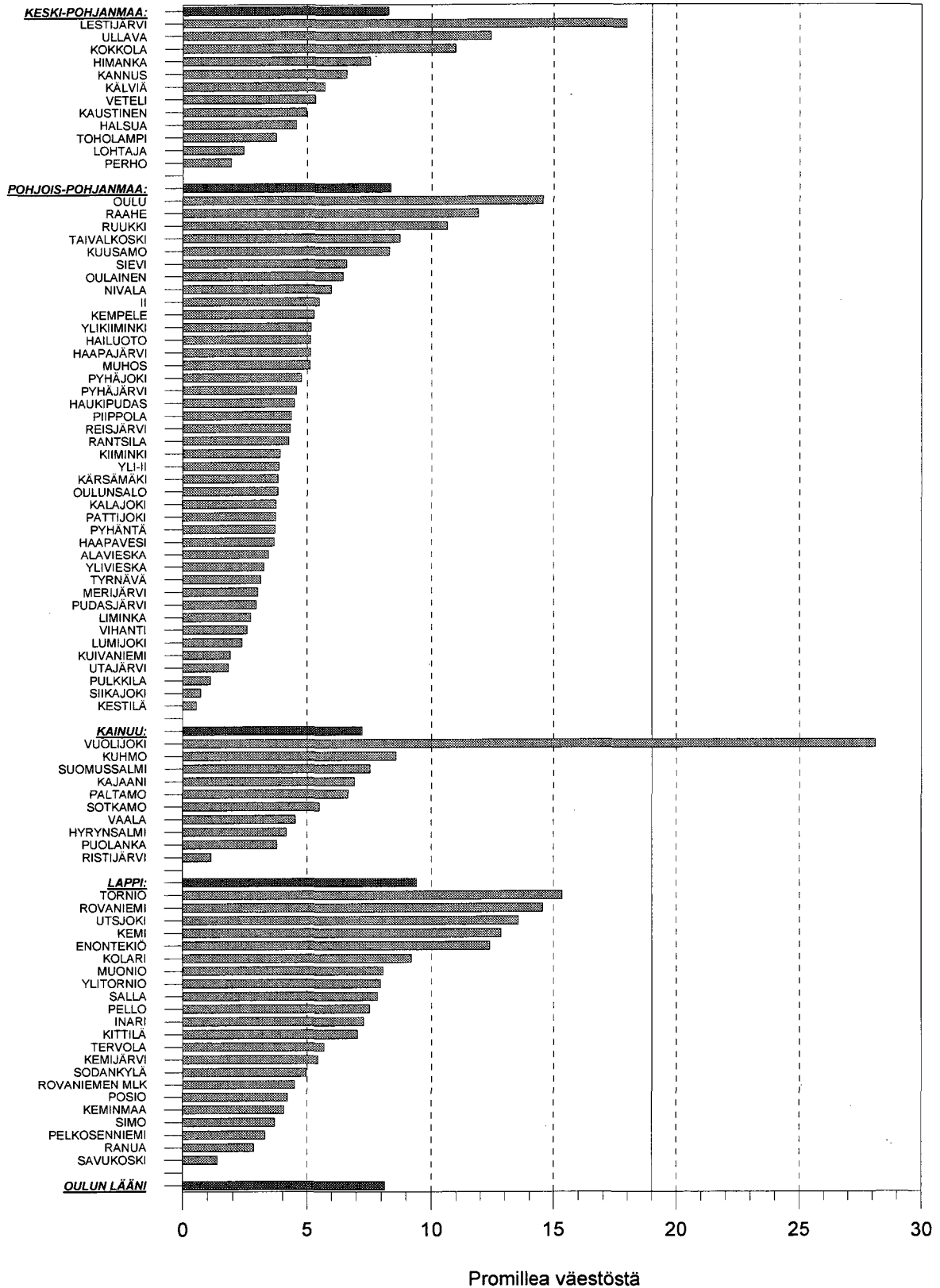
Kuva 29. Suurimmat ulkomaalaisryhmät maakunnittain 2001.

Kuva 30. Ulkomaan kansalaiset maakunnittain 1990 - 2001.

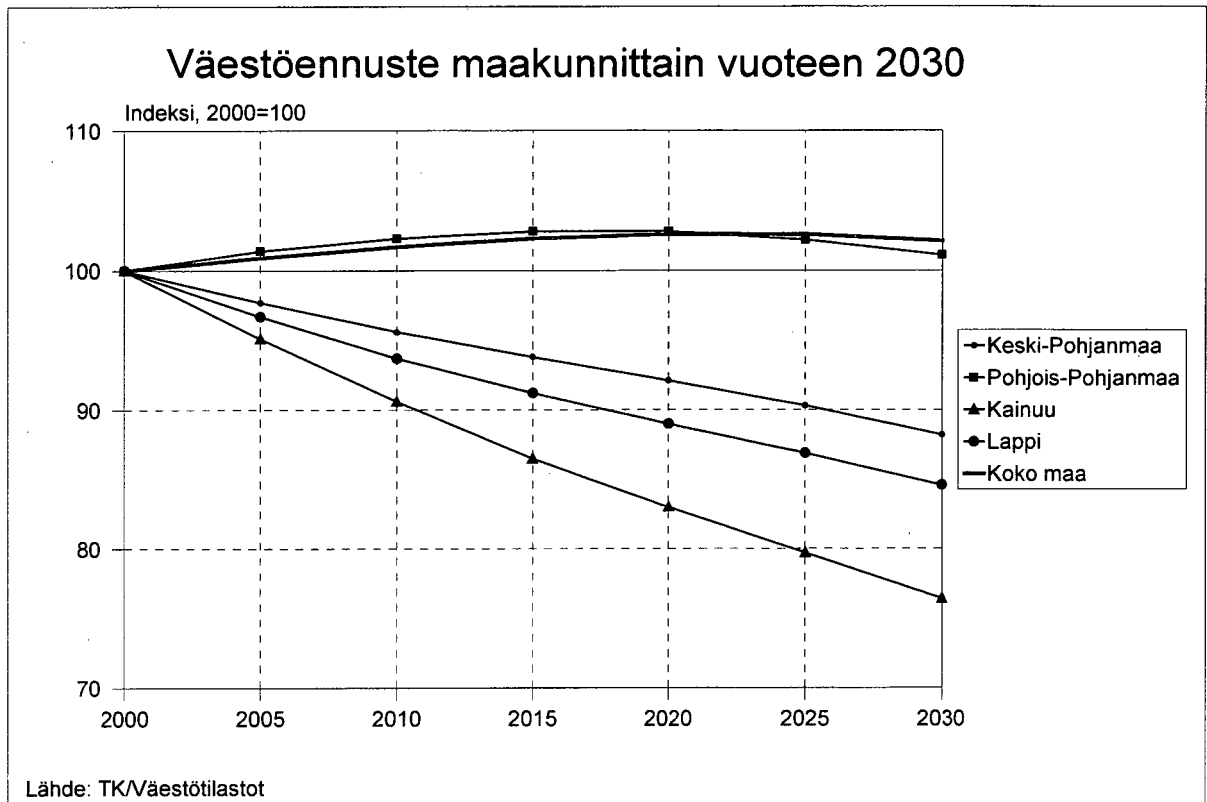
Ulkomaalaiset kunnittain 2001

Koko maa 19.0

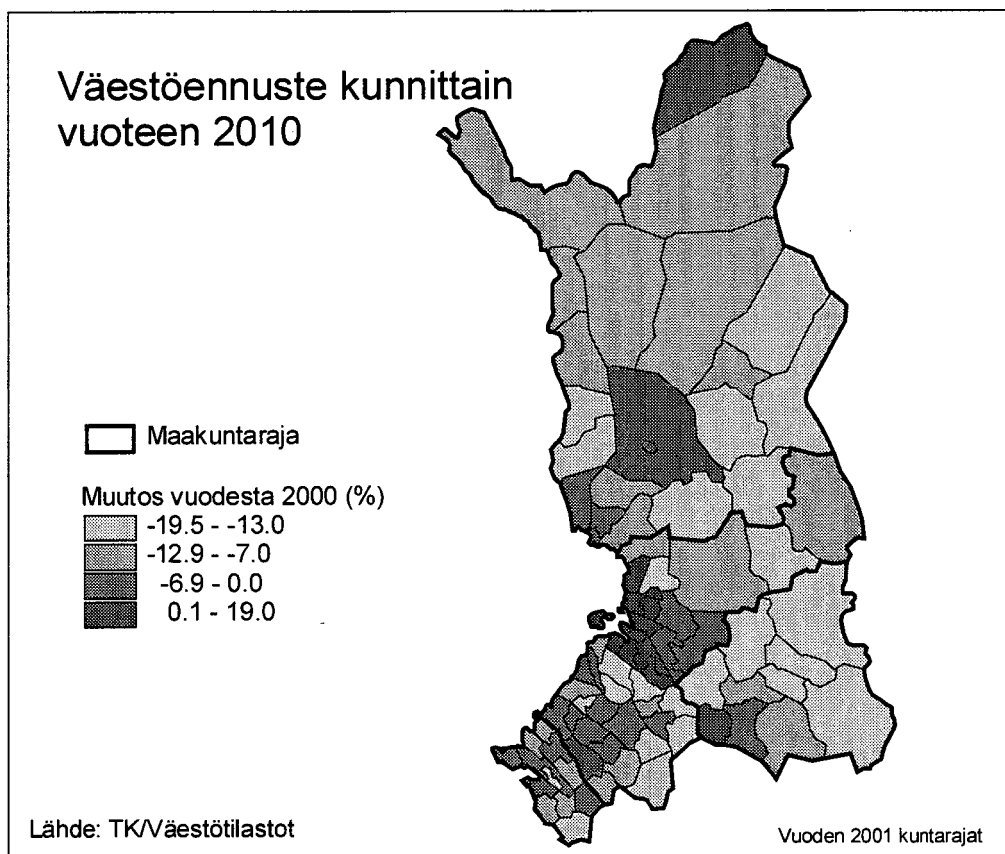

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Kuva 31. Ulkomaalaiset kunnittain 2001.

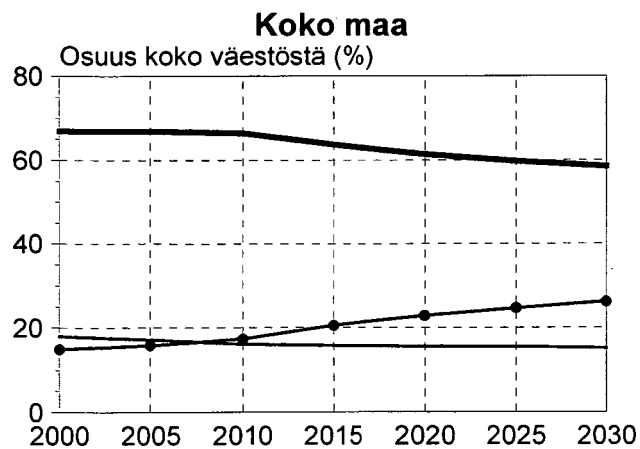
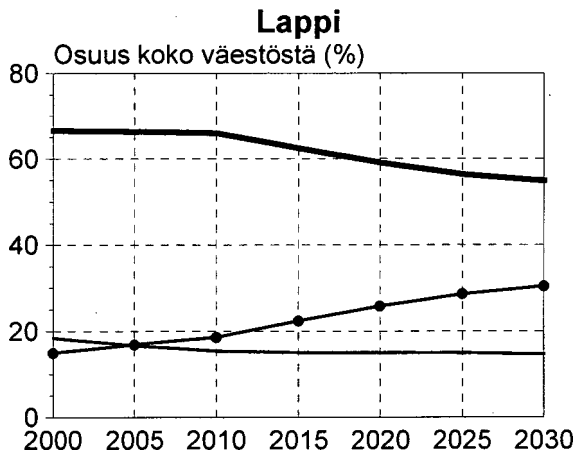
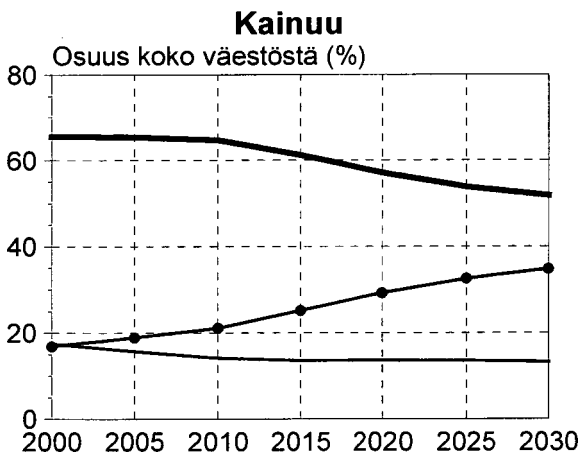
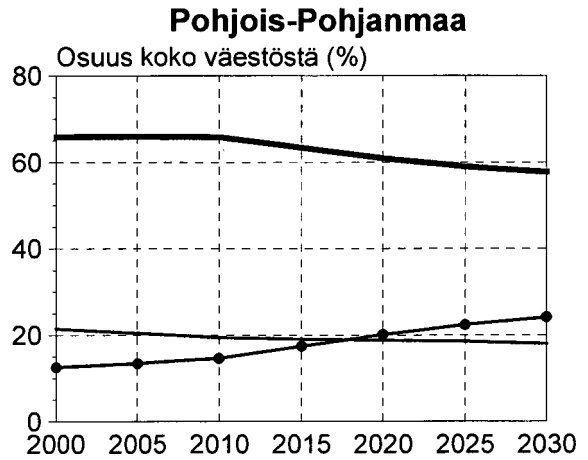
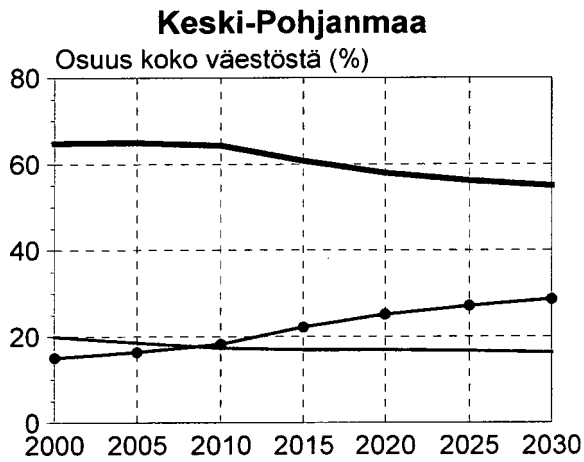

Kuva 32. Väestöennuste maakunnittain vuoteen 2030 (indeksi, 2000=100).

Kuva 33. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2010.

Väestöennuste ikäryhmittäin maakunnittain vuoteen 2030

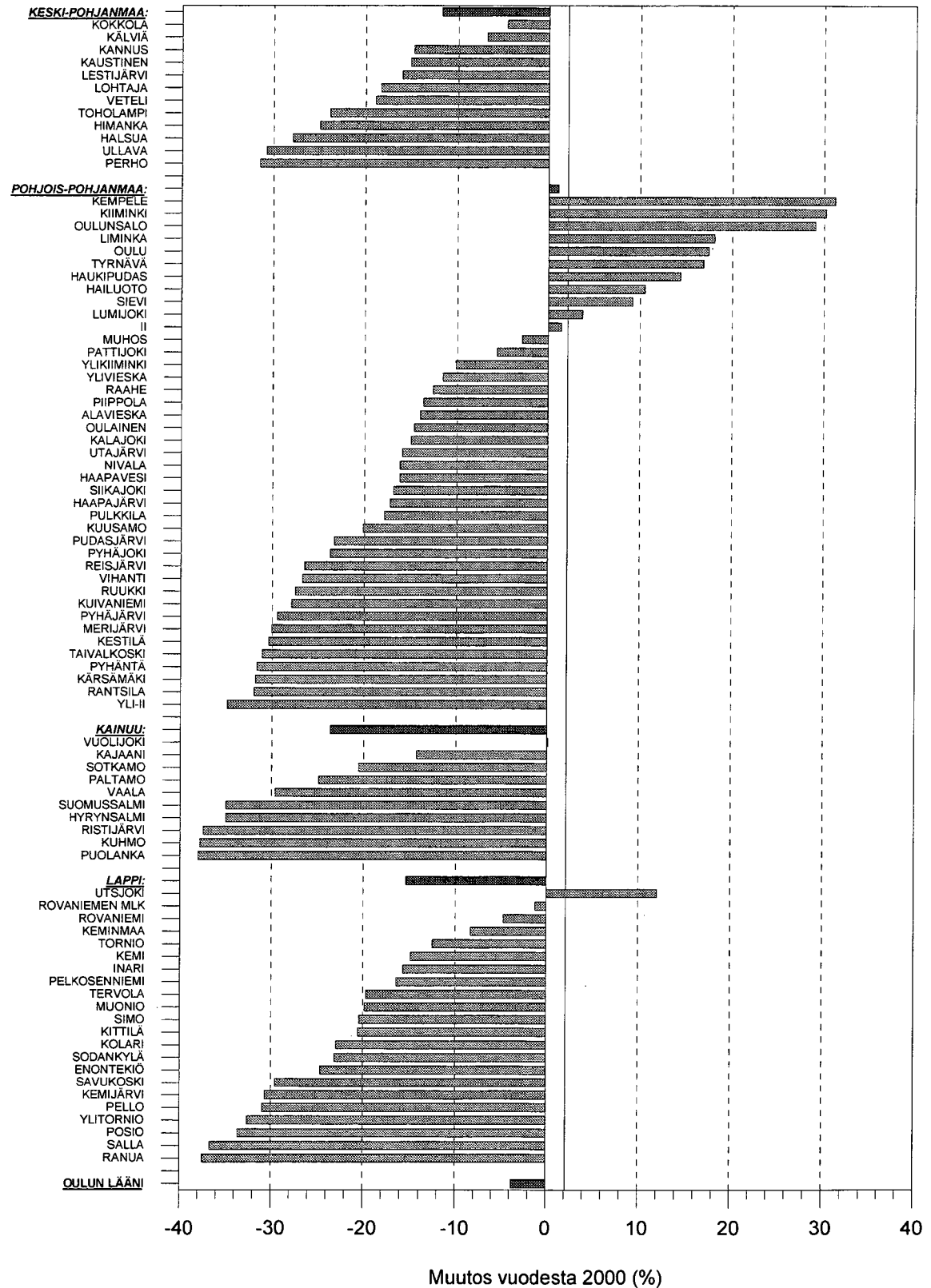
Ikäryhmät
 — Alle 15-vuotiaat
 — 15-64-vuotiaat
 ● Yli 64-vuotiaat

Lähde: TK/Väestötilastot

Kuva 34. Väestöennuste ikäryhmittäin maakunnittain vuoteen 2030.

Väestöennuste kunnittain vuoteen 2030

Koko maa 2.11

Lähde: TK/Väestötilastot

Vuoden 2001 kuntarajat

Kuva 35. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2030.

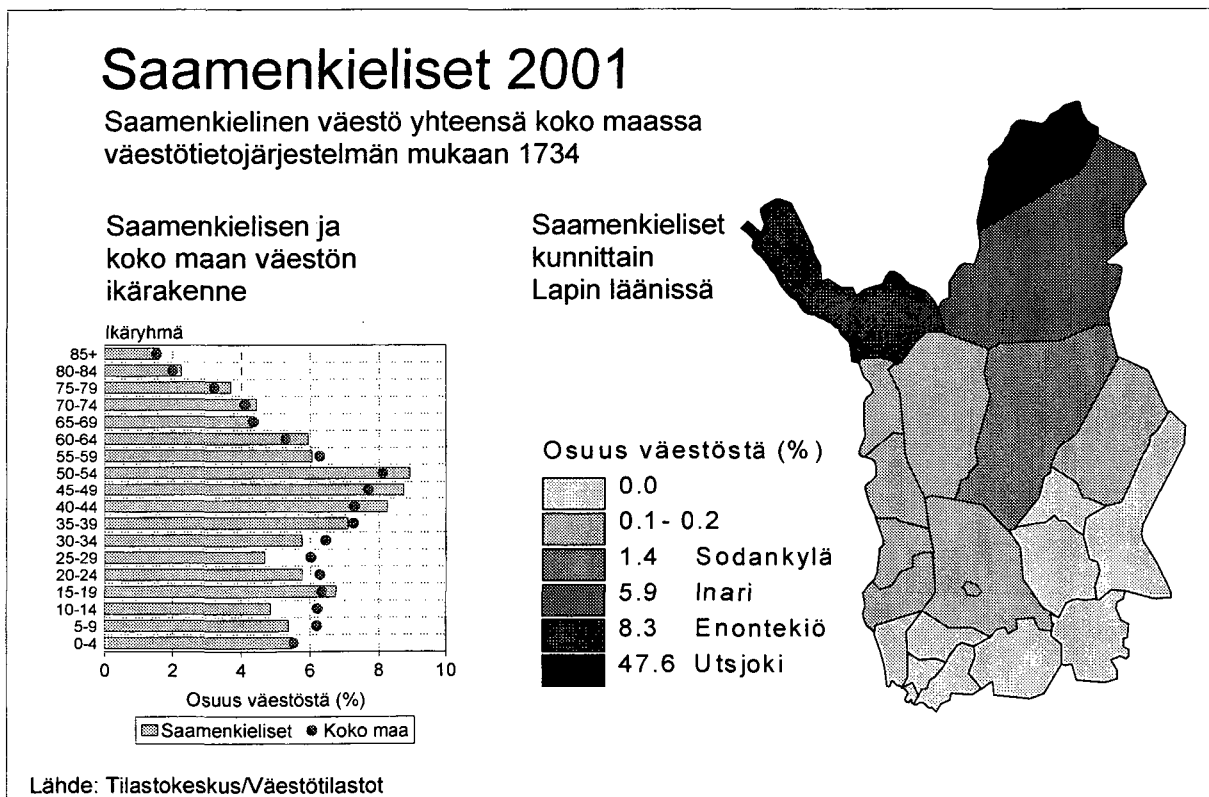
Saamelaiset

Saamelaiset ovat neljän valtion eli Norjan, Ruotsin, Suomen ja Venäjän alueella asuva alkuperäiskansa, jolla on oma kieli, kulttuuri, elämäntapa ja identiteetti. Arviot saamelaiden lukumäärästä vaihtelevat 40 000 ja 70 000 välillä. Suomessa saamelaisia lasketaan olevan noin 7 000. Saamelaisten kotiseutualue Suomessa muodostuu Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntien alueista sekä Sodankylän kunnassa sijaitsevasta Lapin paliskunnan alueesta.

Saamelaisille alkuperäiskansana turvataan Suomen Hallitusmuodossa saamelaisten koti-seutualueella omaa kieltään ja kulttuuriaan koskeva kulttuuri-itsehallinto sen mukaan kuin lailla säädetään. Kulttuuri-itsehallinnon toteuttamisesta säädetään tarkemmin saamelaiskäräjistä annetussa laissa.

Saamelaiskäräjälain mukaan saamelainen on henkilö, joka pitää itseään saamelaisena, edellyttäen: •että hän itse tai ainakin yksi hänen vanhemmistaan tai isovanhemmistaan on oppinut saamen kielen ensimmäisenä kielenään; tai •että hän on sellaisen henkilön jälkeläinen, joka on merkitty tunturi-, metsä- tai kalastajalappalaiseksi maa-, veronkanto-, tai henkikirjassa; taikka •että ainakin yksi hänen vanhemmistaan on merkitty tai olisi voitu merkitä äänioikeutetuksi saamelaisvaltuuskunnan tai saamelaiskäräjien vaaleissa (Lähde: Oikeusministeriön Internet-sivut: <http://www.om.fi/55.htm>).

Väestötietojärjestelmän mukaan saamenkielistä oli koko maassa 1 734 vuonna 2001. Saamenkielisen väestön ikärakenne poikkeaa hieman koko maan ikärakenteesta. Nuoremmat ikäluokat ovat saamenkielisten keskuudessa yleensä pienempiä ja vanhemmat ikäluokat vastaavasti suurempia kuin koko maassa.

Kuva 36. Saamenkieliset 2001.

ELINKEINOELÄMÄ

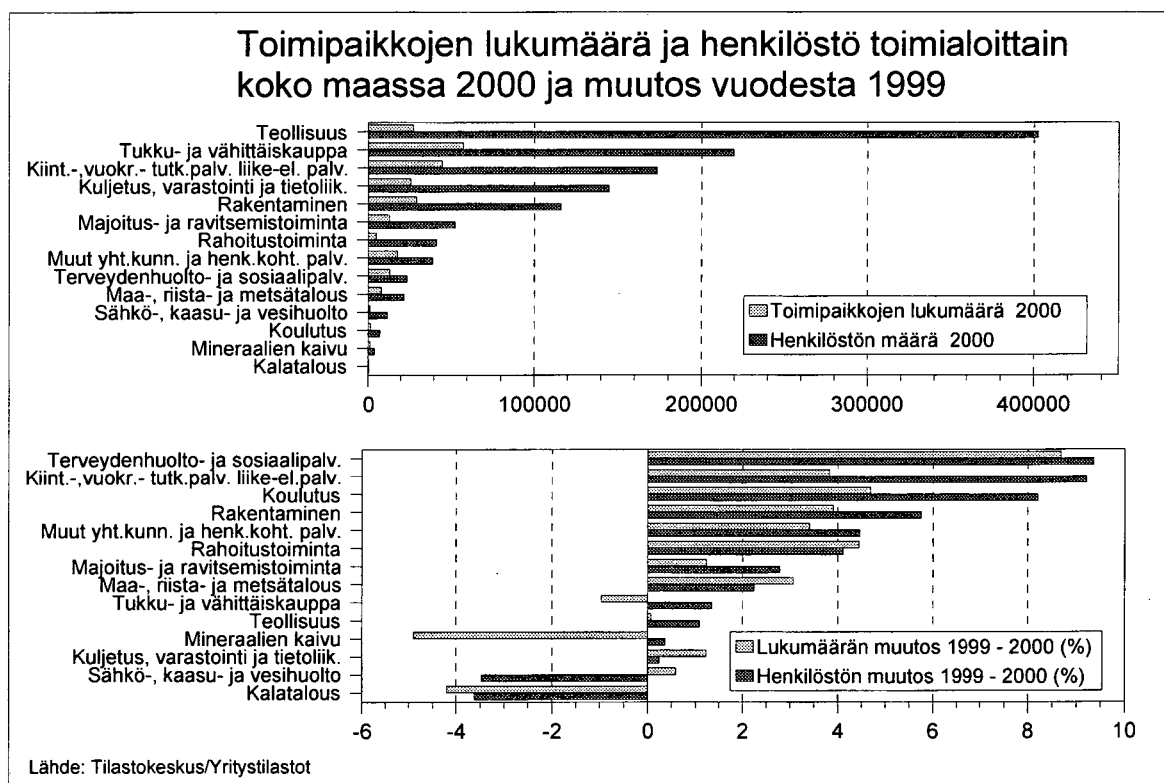
Yritysten toimipaikat

Julkaisun tiedot perustuvat Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteriin, joka kattaa kaikki arvonlisäverovelvollisina, työnantajina tai ennakkoperintärekisteriin kuuluvina toimivat yritykset. Toimipaikat on kunnittain tilastoitu. Toimipaikkoihin sisältyvät sekä yksitoimipaikkaiset yritykset että monitoimipaikkaisten yritysten toimipaikat. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tiedoissa ei ole mukana valtion virastoja, kuntia ja kuntayhtymiä tai niiden toimipaikkoja.

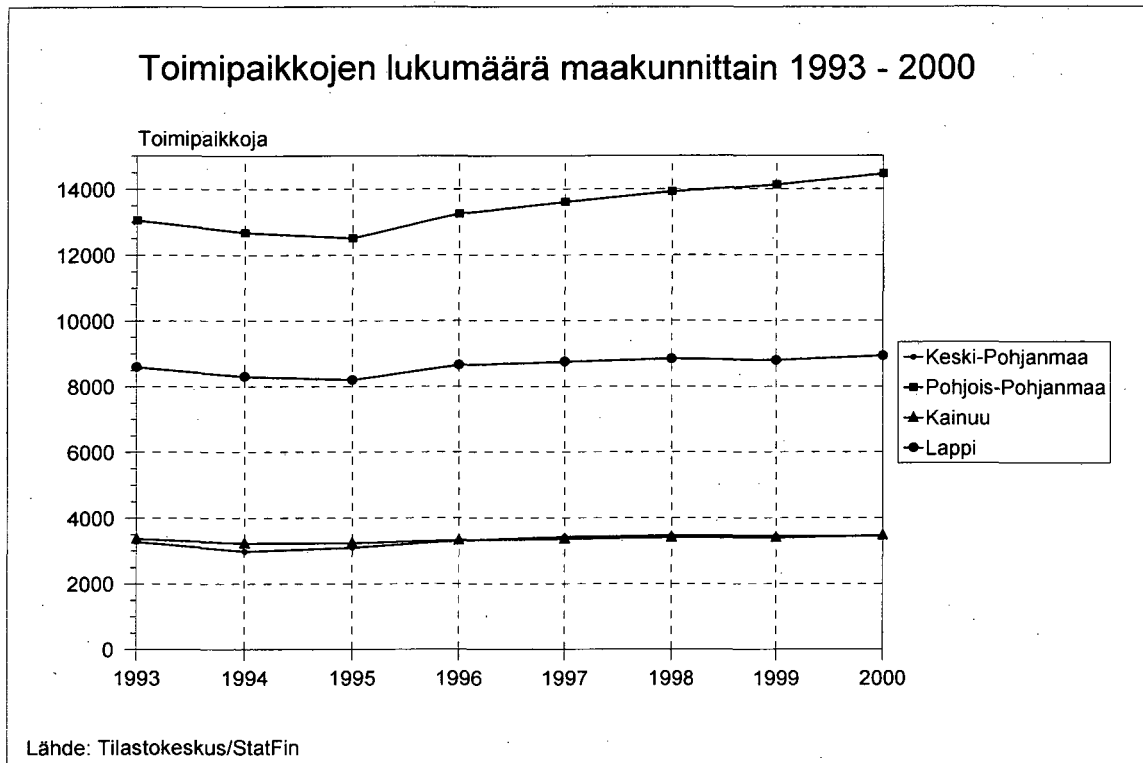
Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin tarkistamattoman rekisteritiedon mukaan elokuussa 2002 koko Suomessa oli 294 200 yritysten toimipaikkaa, mikä on lähes 3 500 kappaletta enemmän kuin vuotta aiemmin. Koko maassa oli siten vuoden 2002 elokuussa 57 toimipaikkaa tuhatta asukasta kohden.

Viimeisimmät tarkistetut tilastotiedot ovat vuodelta 2000, jolloin yritysten toimipaikkojen lukumäärä kasvoi koko maassa 4 884 toimipaikalla (2,0 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Kaikkien toimipaikkojen henkilöstön määrä kasvoi 0,7 % ja liikevaihto 15,6 %. Koko maan tasolla toimipaikkojen määrä kasvoi määrällisesti eniten liike-elämän palveluissa, yli 1 660 toimipaikalla. Myös henkilöstön määrä kasvoi näillä toimialoilla eniten, yli 14 000 henkilöllä. Suhteellisesti eniten toimipaikkojen lukumäärä ja henkilöstön määrä kasvoivat kuitenkin terveydenhuolto- ja sosiaalipalveluissa, noin 9 %.

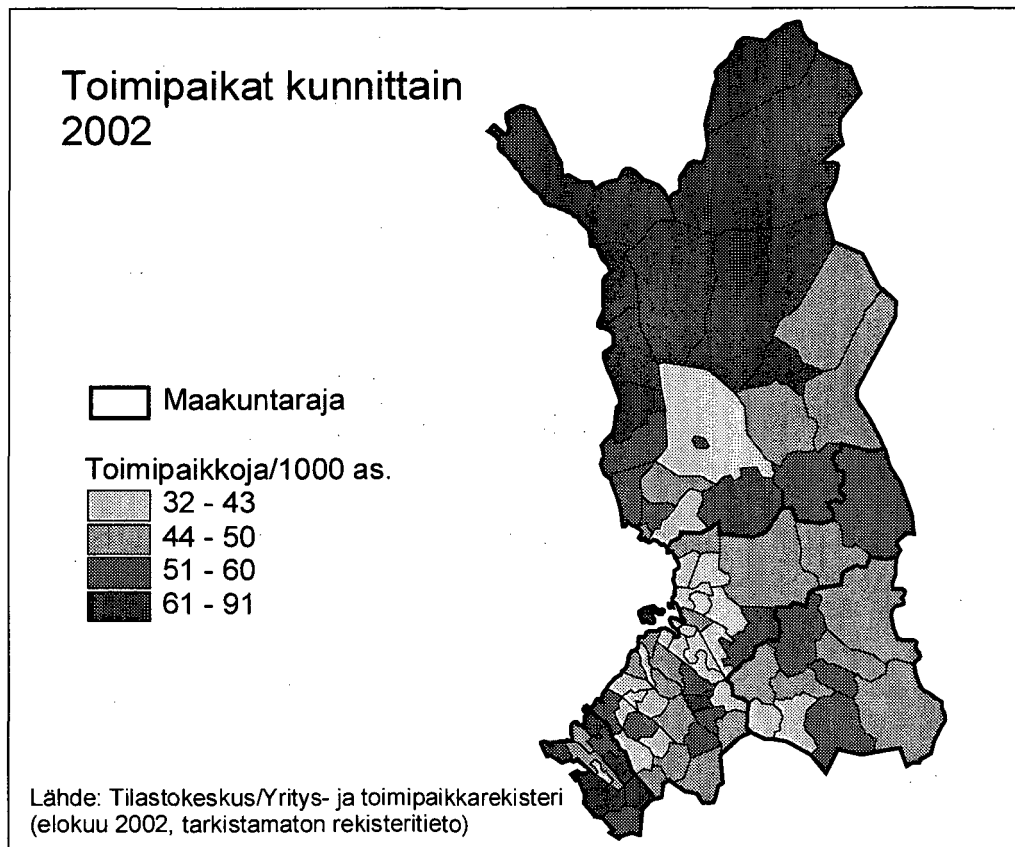
Teollisuuden toimialoilla oli eniten henkilöstöä mutta kaupan toimialoilla oli toimipaikkojen lukumäärä suurin vuonna 2000.

Kuva 37. Toimipaikkojen lukumäärä ja henkilöstö koko maassa 2000 ja muutos vuodesta 1999.

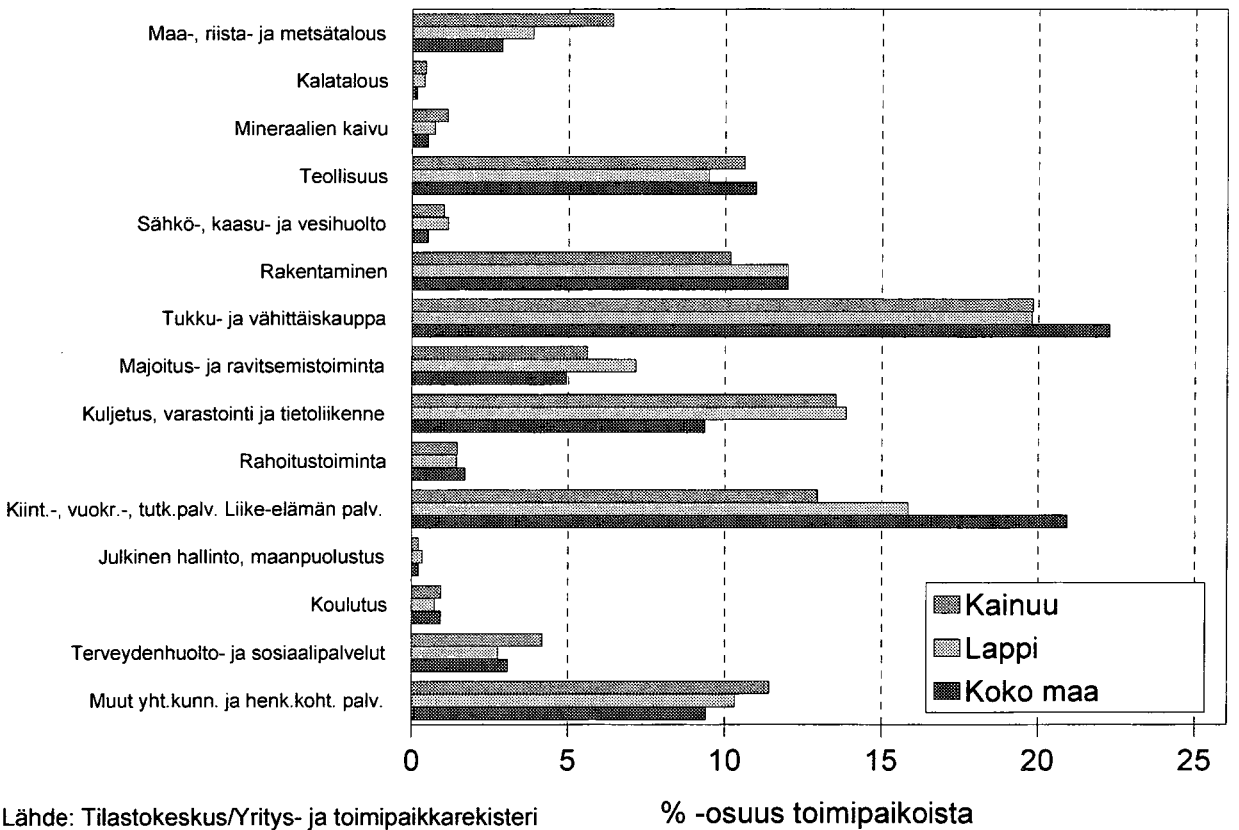
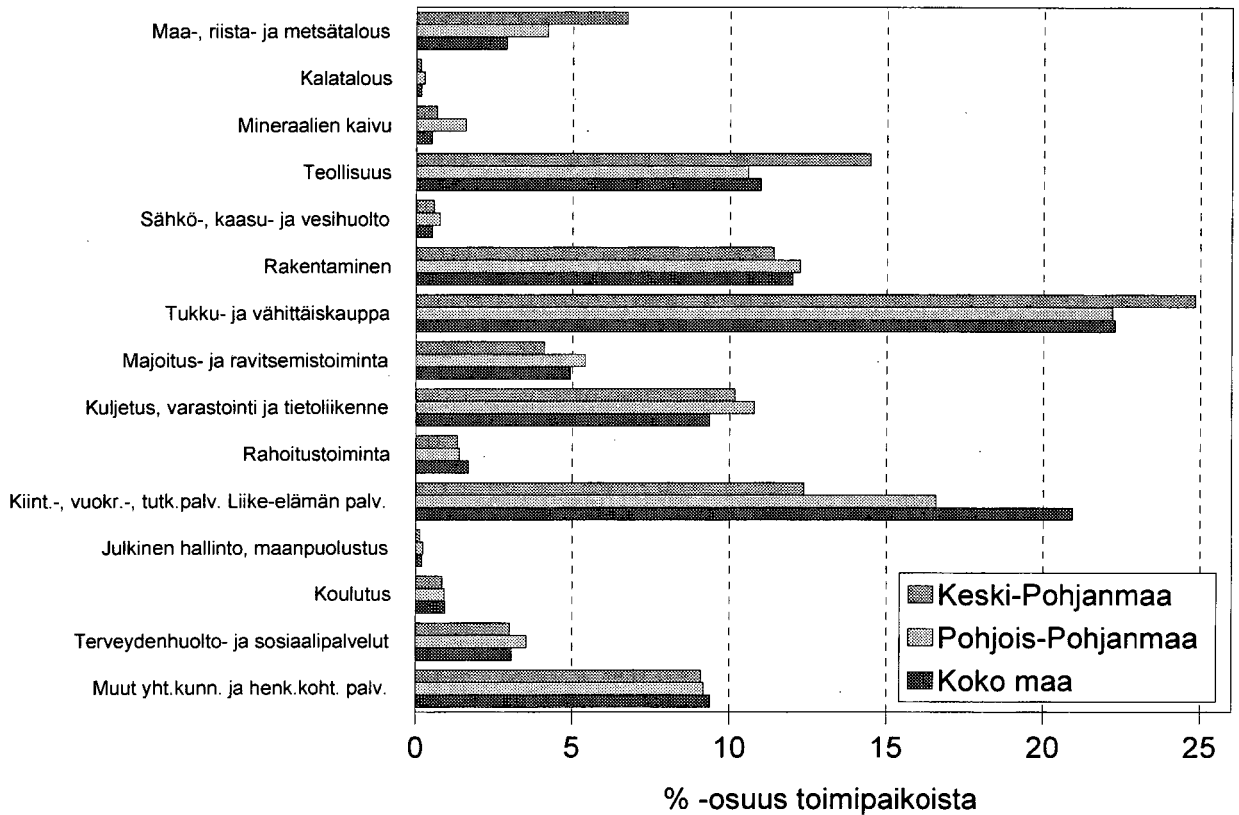

Kuva 38. Toimipaikkojen lukumäärä maakunnittain 1993 - 2000.

Kuva 39. Toimipaikat kunnittain 2002.

Toimipaikat toimialoittain maakunnittain 2002

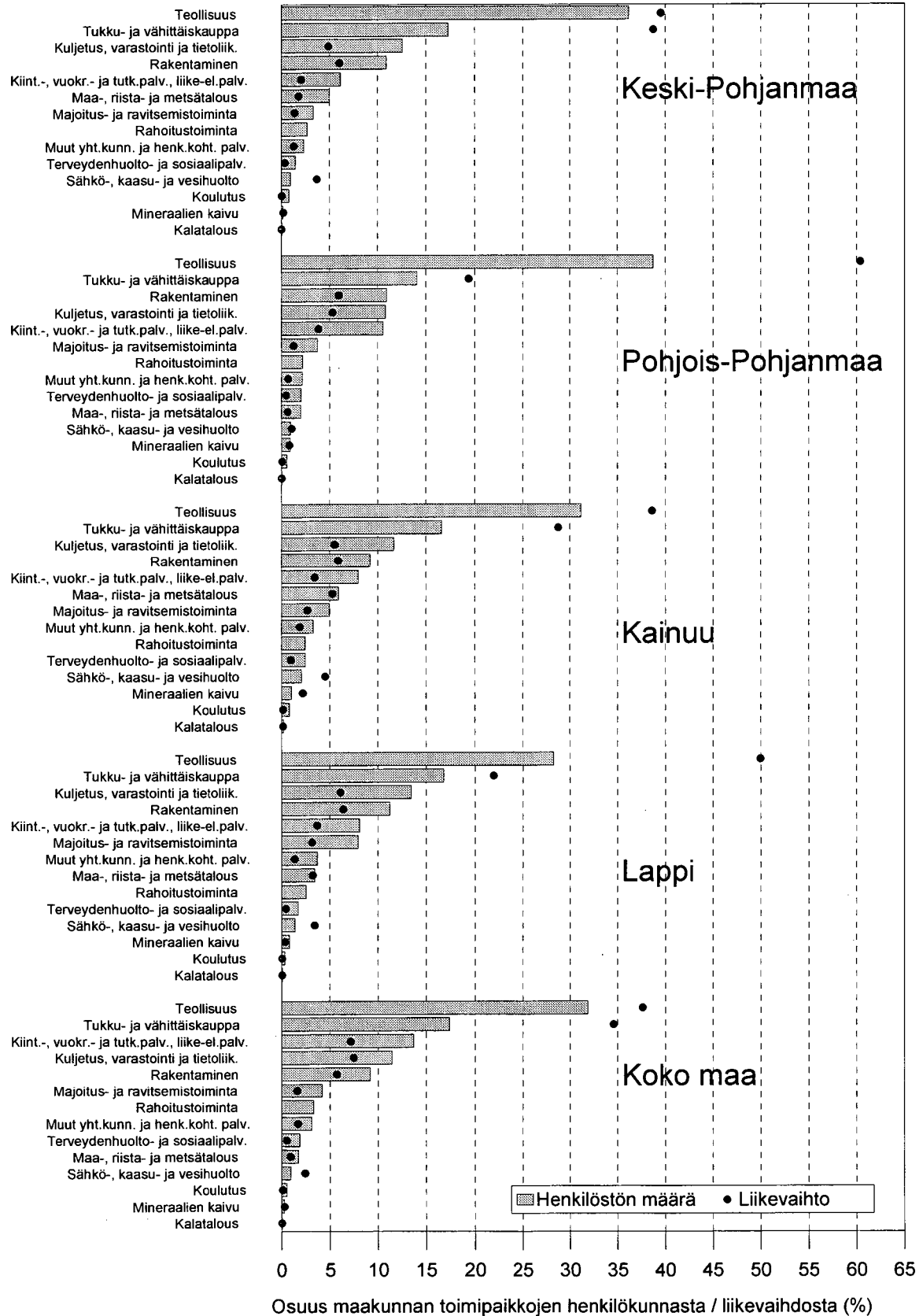

Lähde: Tilastokeskus/Yritys- ja toimipaikkarekisteri (elokuu 2002, tarkistamaton rekisteritieto)

% -osuus toimipaikoista

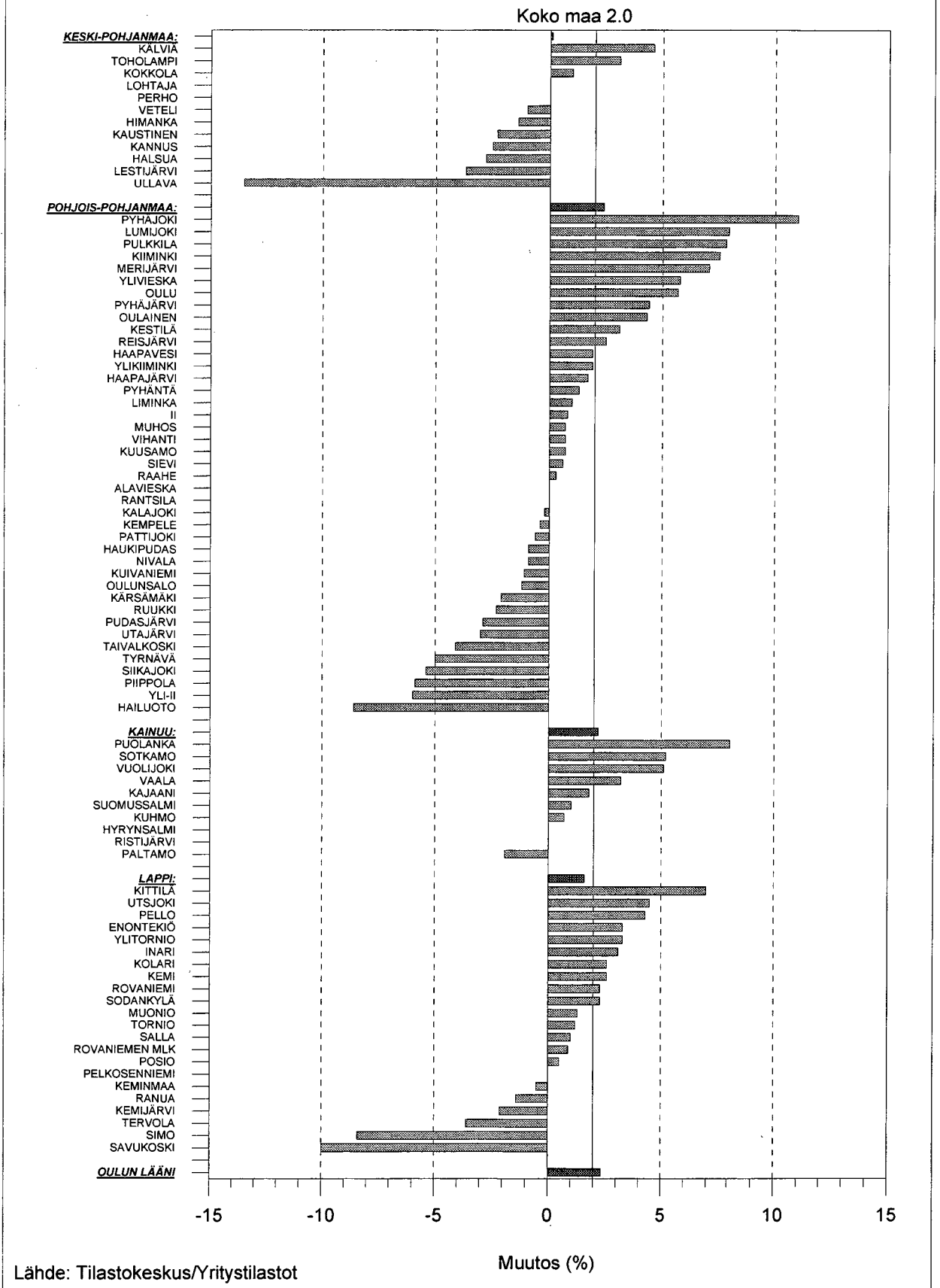
Kuva 40. Toimipaikat toimialoittain maakunnittain 2002.

Toimipaikkojen henkilöstö ja liikevaihto toimialoittain maakunnittain 2000

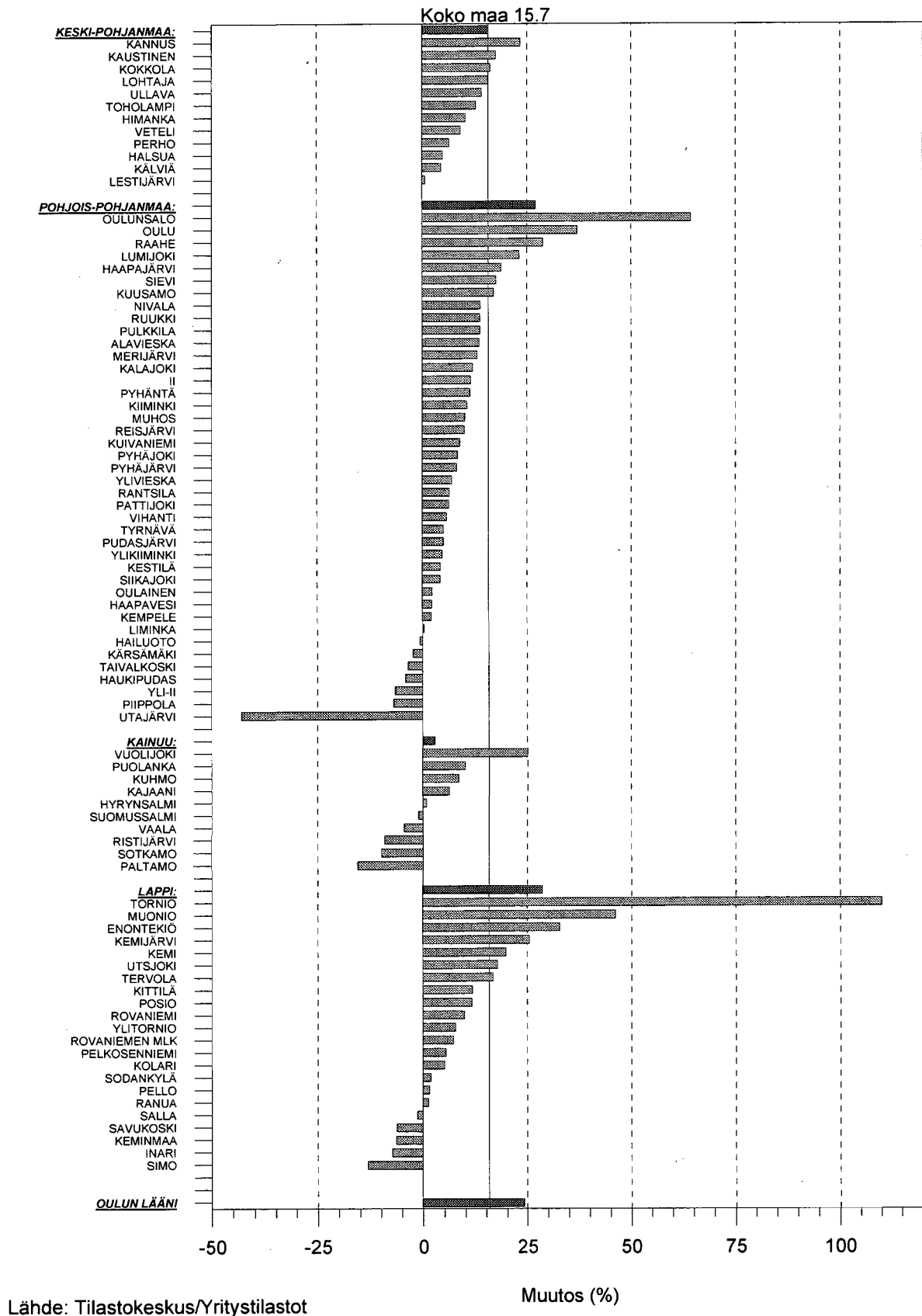
Kuva 41. Toimipaikkojen henkilöstö ja liikevaihto toimialoittain maakunnittain 2000.

Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 1999 - 2000

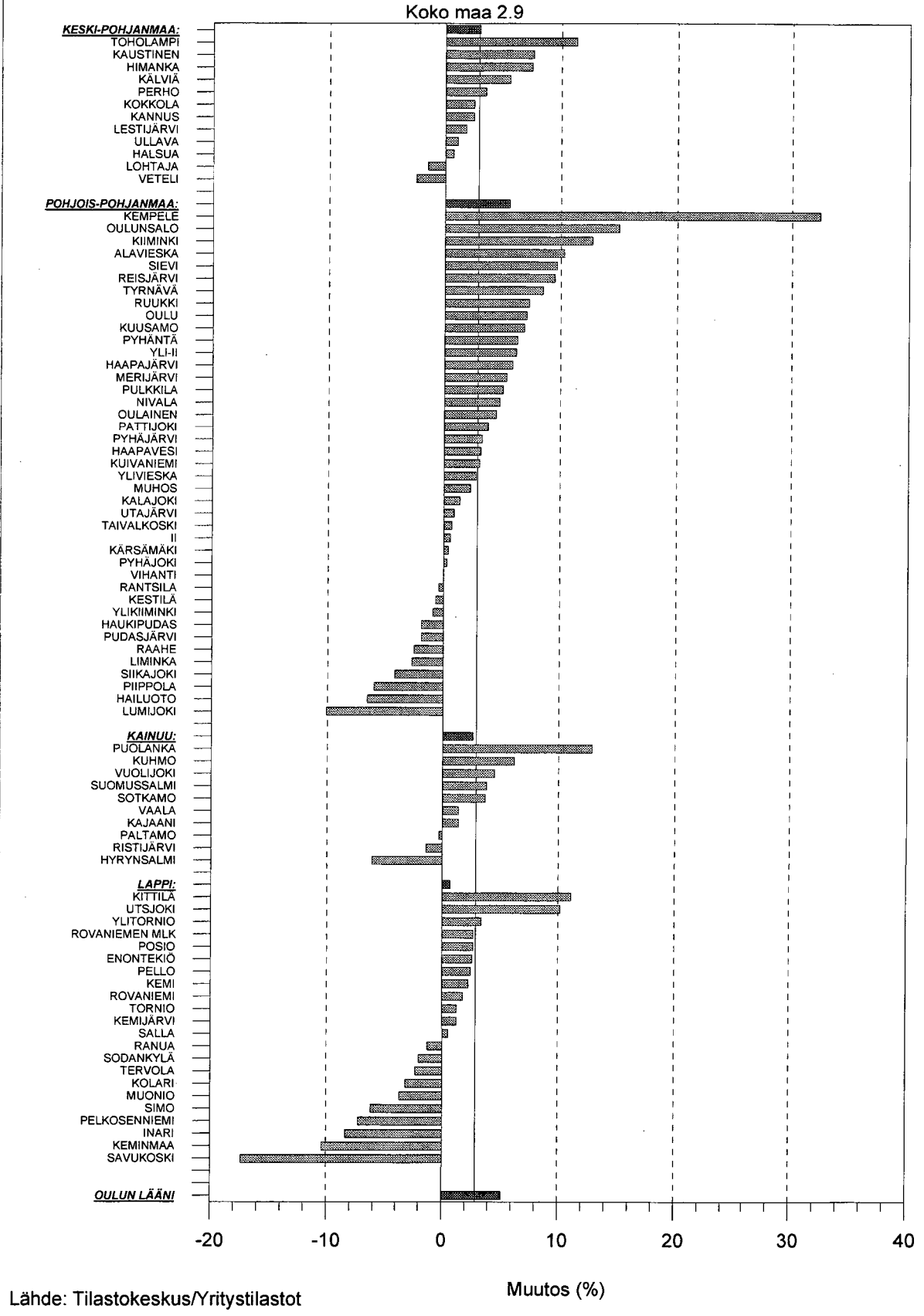
Kuva 42. Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 1999 – 2000.

Toimipaikkojen liikevaihdon muutos kunnittain 1999 - 2000

Kuva 43. Toimipaikkojen liikevaihdon muutos kunnittain 1999 – 2000.

Toimipaikkojen henkilöstön muutos kunnittain 1999 - 2000

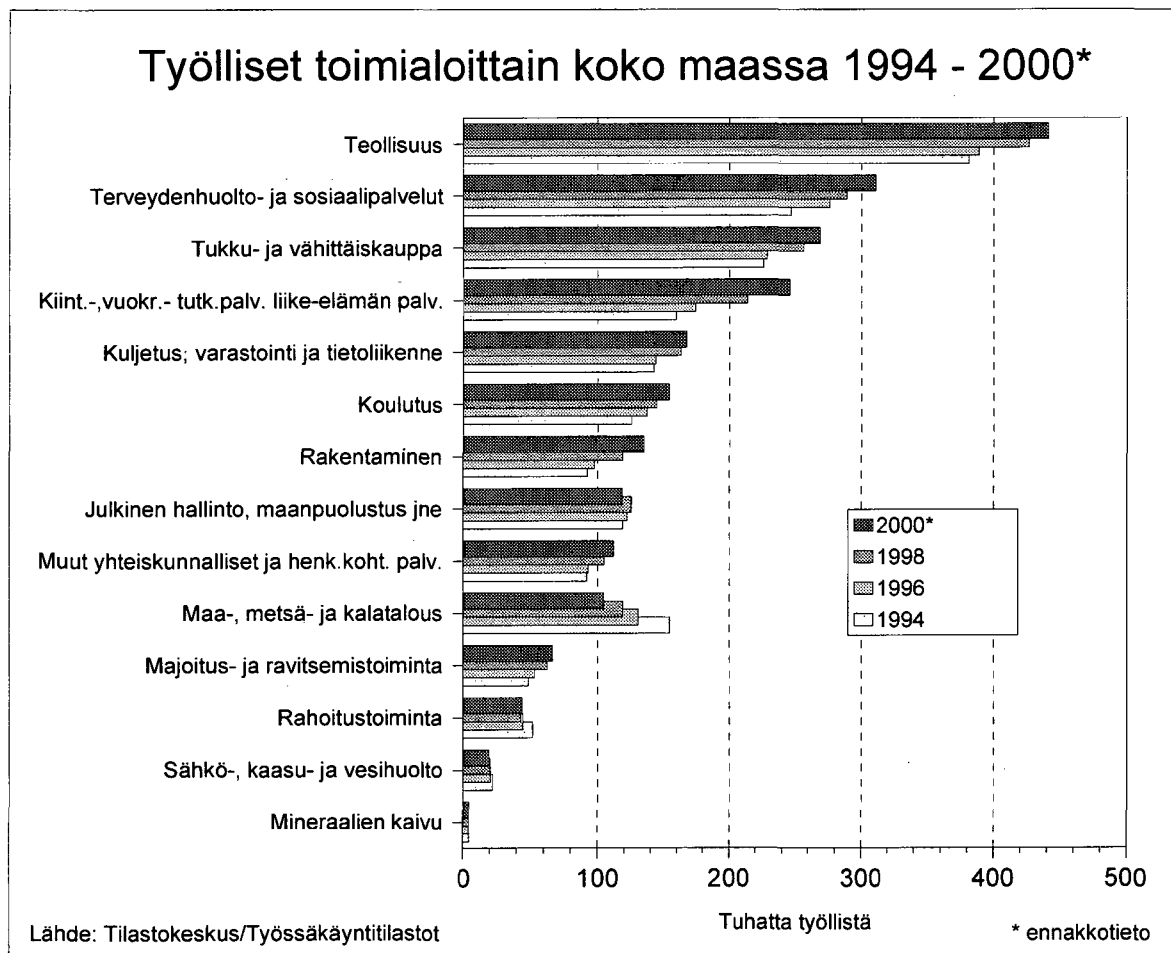

Kuva 44. Toimipaikkojen henkilöstön muutos kunnittain 1999 – 2000.

Elinkeinorakenne

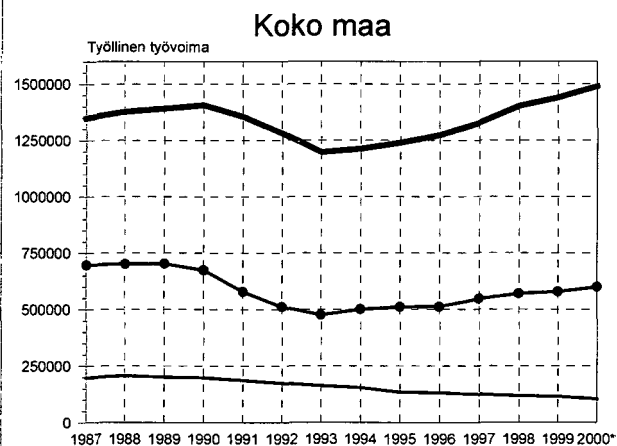
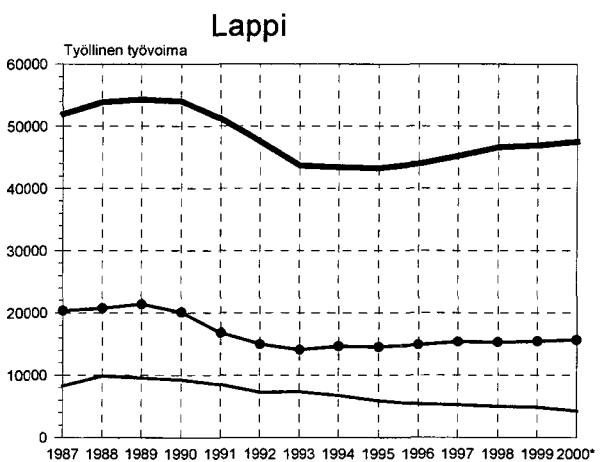
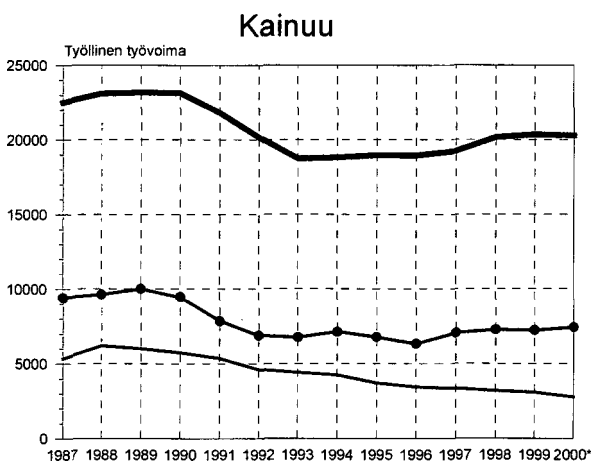
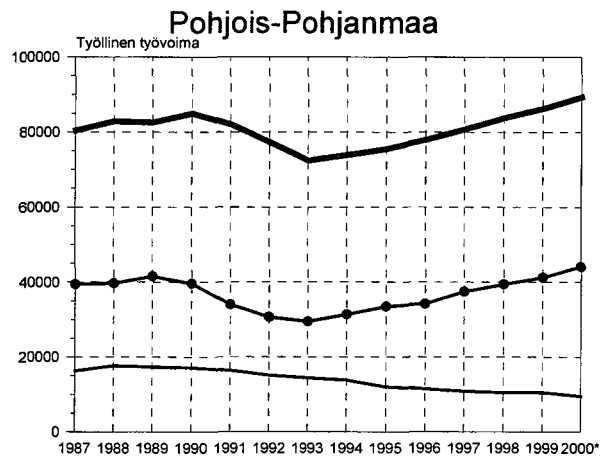
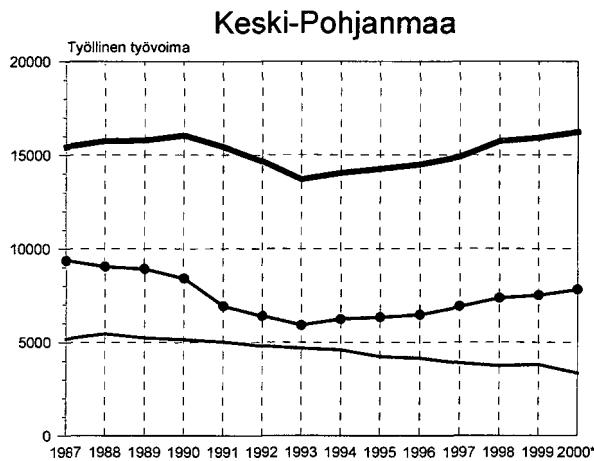
Työllisten määrä väheni Suomessa 1990-luvun alussa aina vuoteen 1993 saakka etenkin palveluissa ja jalostuksessa, eikä ole sittemmin noususta huolimatta saavuttanut kaikkialla vuoden 1990 tasoa. Alkutuotannossa työpaikkojen määrä on vähentynyt melko tasaisesti koko tarkastelujakson (1987 – 2000) ajan.

Tarkemman toimialajaotuksen mukaan vuonna 2000 (ennakkotieto) teollisuus työllisti koko maassa vajaan viidennen työllisistä. Seuraavaksi työllistävimmät sektorit olivat terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut sekä tukku- ja vähittäiskauppa. Työllisten määrä on kasvanut voimakkaimmin kiinteistö-, vuokraus- ja tutkimuspalveluissa sekä muissa liike-elämän palveluissa vuodesta 1994 lähtien. Maa-, metsä-, riista- ja kalatalouden toimialoilla työllisten määrä on vähentynyt voimakkaimmin, lähes 50 000 hengellä samana aikana. Myös rahoitustoiminnassa sekä sähkö-, kaasu- ja vesihuollossa työskenteli vuonna 2000 huomattavasti vähemmän henkilöitä kuin kuusi vuotta aiemmin.

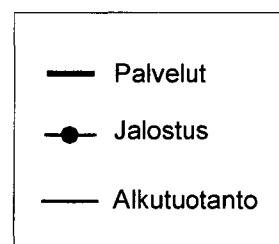

Kuva 45. Työlliset toimialoittain koko maassa 1994 - 2000*.

Työllinen työvoima maakunnittain 1987 - 2000*

Huom! Erilaiset asteikot

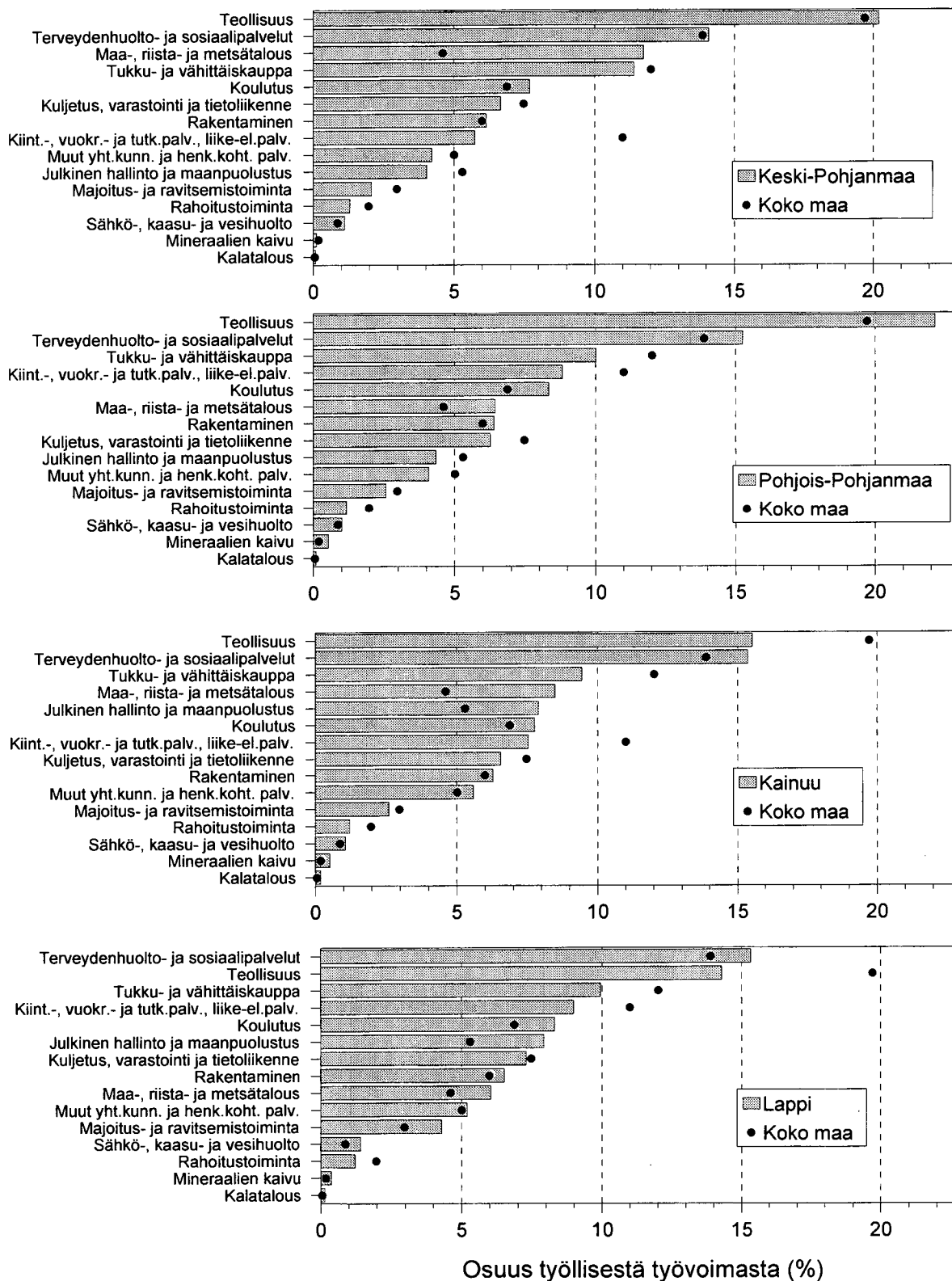

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

* ennakkotieto

Kuva 46. Työllinen työvoima maakunnittain 1987 - 2000*.

Elinkeinorakenne maakunnittain 2000*

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilasto

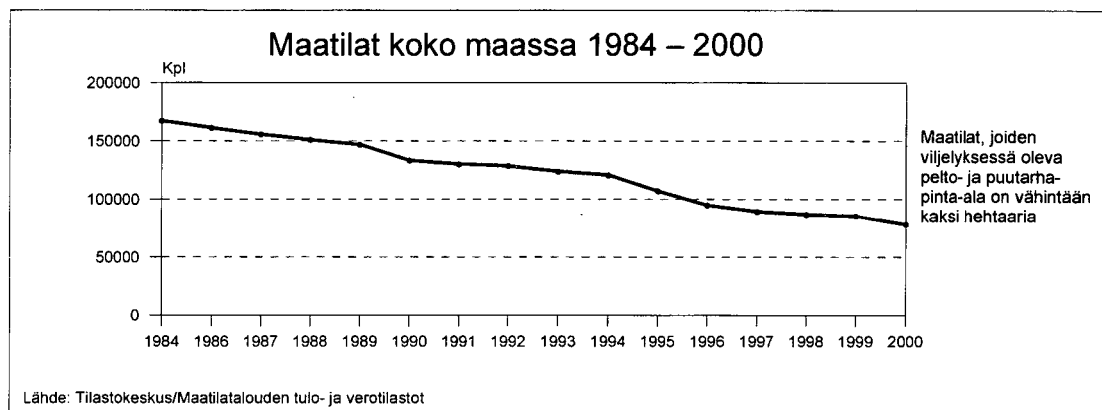
* ennakkotieto

Kuva 47. Elinkeinorakenne maakunnittain 2000*.

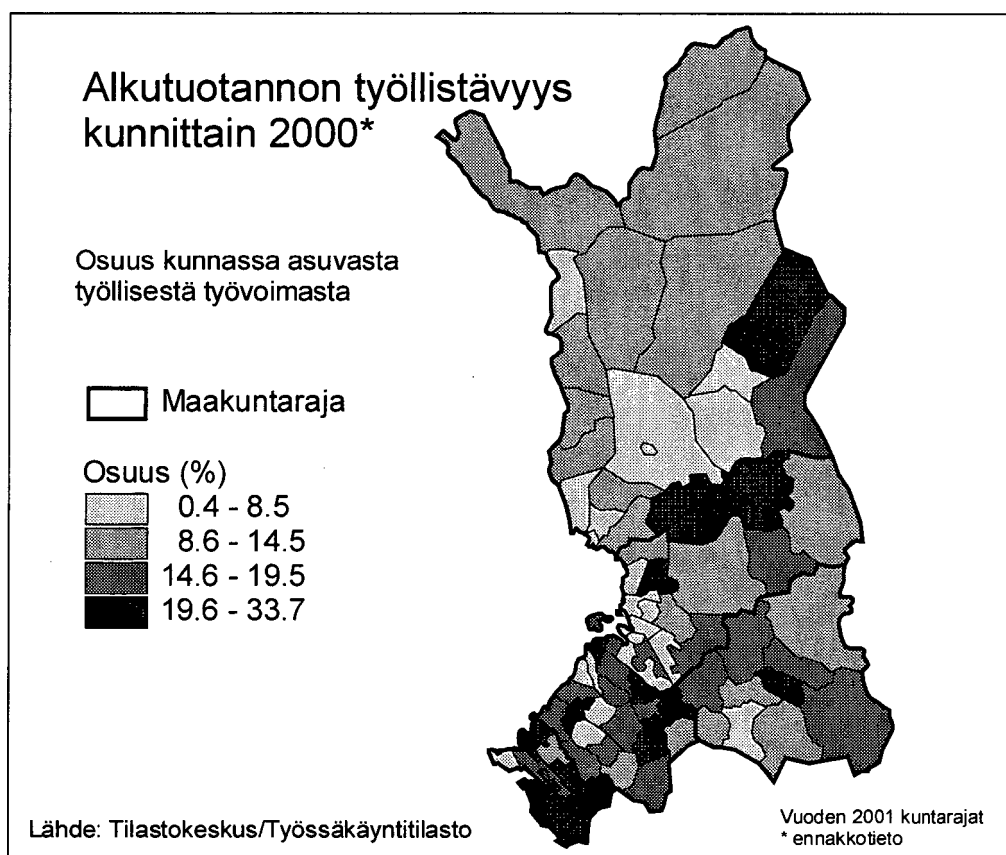
Alkutuotanto

Vuoden 2000 maaseutuelinkeinorekisterin mukaan Suomessa oli 78 243 sellaista maatilaa, joiden viljelyksessä oleva pelto- tai puutarhapihta-ala oli vähintään kaksi hehtaaria. Vuodesta 1984 yli kahden hehtaarin tilojen lukumäärä on vähentynyt lähes 90 000 kappaleella. Vuonna 2000 tilojen keskimääräinen peltoala koko maassa oli 27,5 hehtaaria ja metsäala 44,9 hehtaaria. Peltoalaltaan suurimmat tilat sijaitsevat eteläisessä Suomessa, metsäalat taas ovat suurimmat pohjoisessa. Tilojen keskimääräinen veronalainen tulo vuonna 2000 oli koko maassa 34 800 euroa, josta maatilatalouden tulot olivat noin 16 700 euroa. Maatilatalouden velkaa tiloilla oli keskimäärin 34 860 euroa.

Alkutuotanto työllisti vuonna 2000 (ennakkotieto) vajaa 5 % koko maan työllisistä.

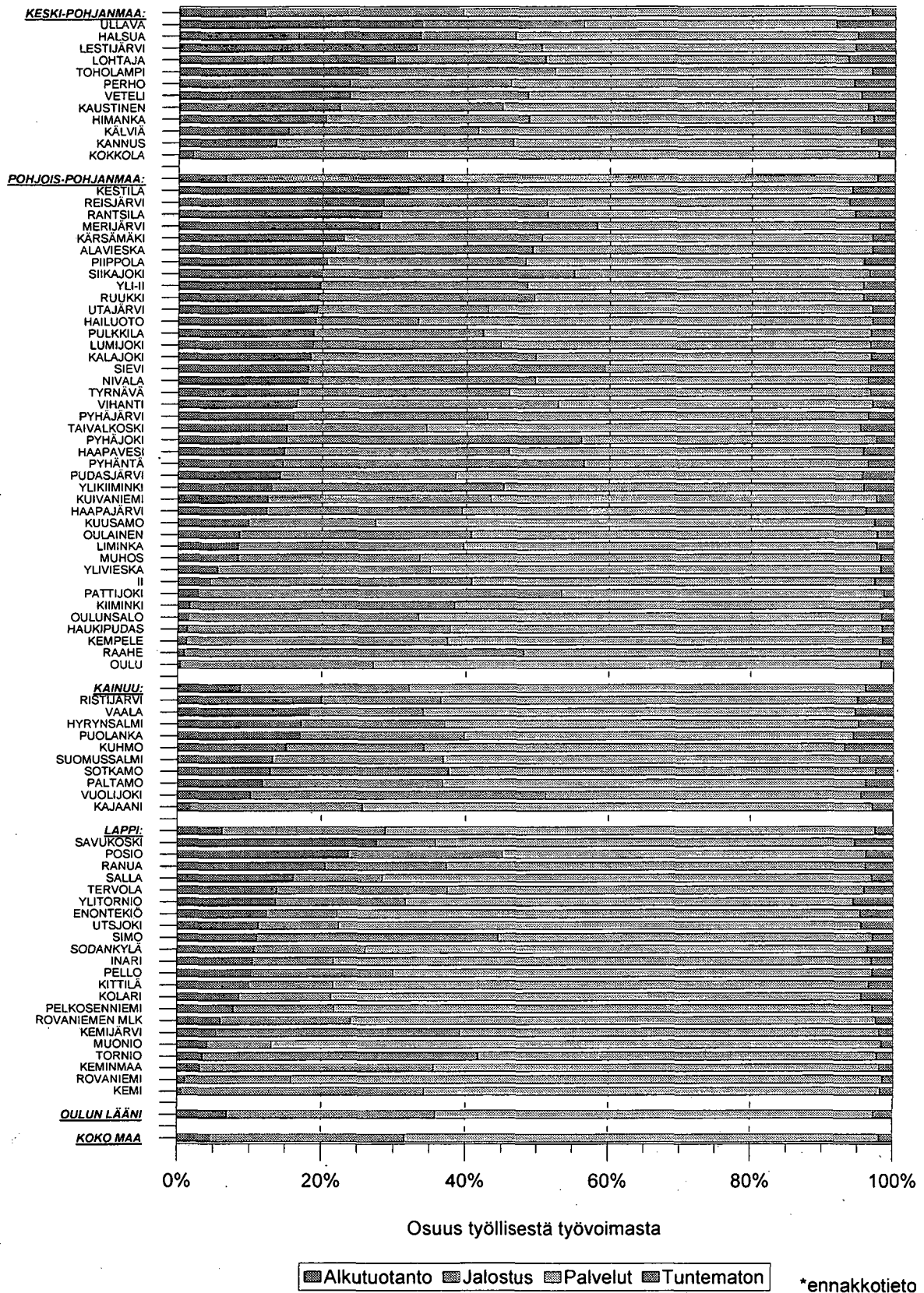
Kuva 48. Maatilat koko maassa 1984 - 2000.

Kuva 49. Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 2000*.

Elinkeinorakenne kunnittain 2000*

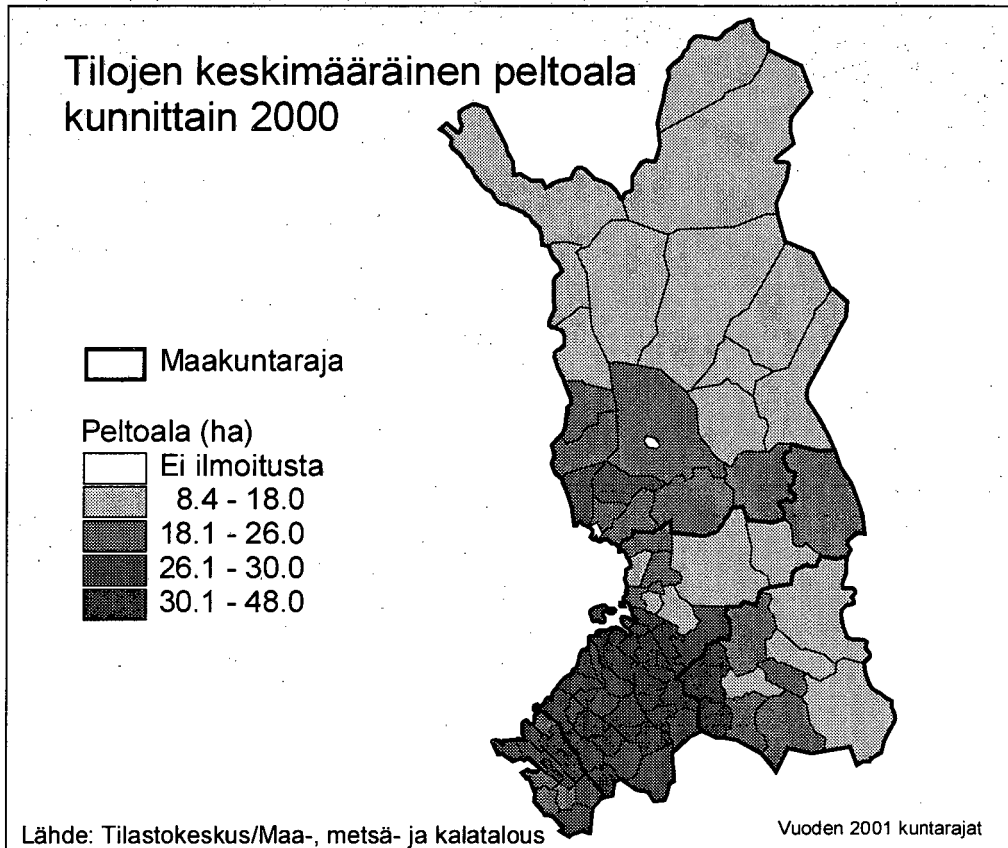
Kunnat järjestetty alkutuotannon mukaan

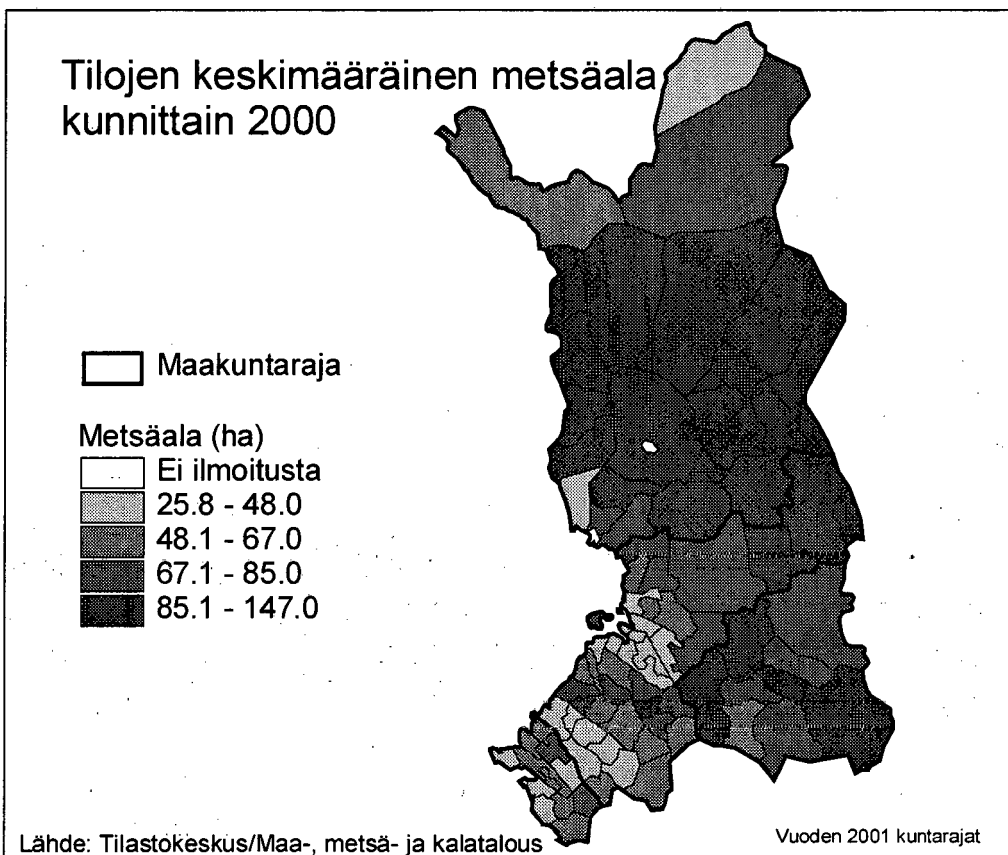
Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilasto

Vuoden 2001 kuntarajat

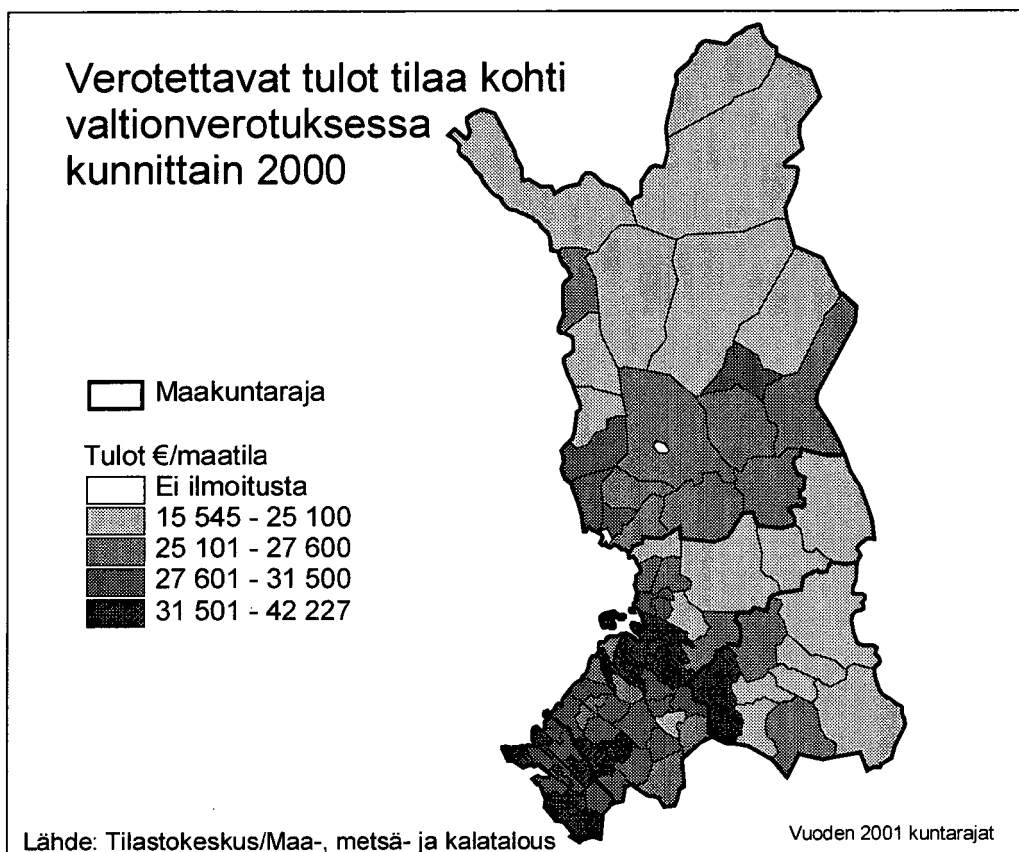
Kuva 50. Elinkeinorakenne kunnittain 2000*. Kunnat järjestetty alkutuotannon mukaan.

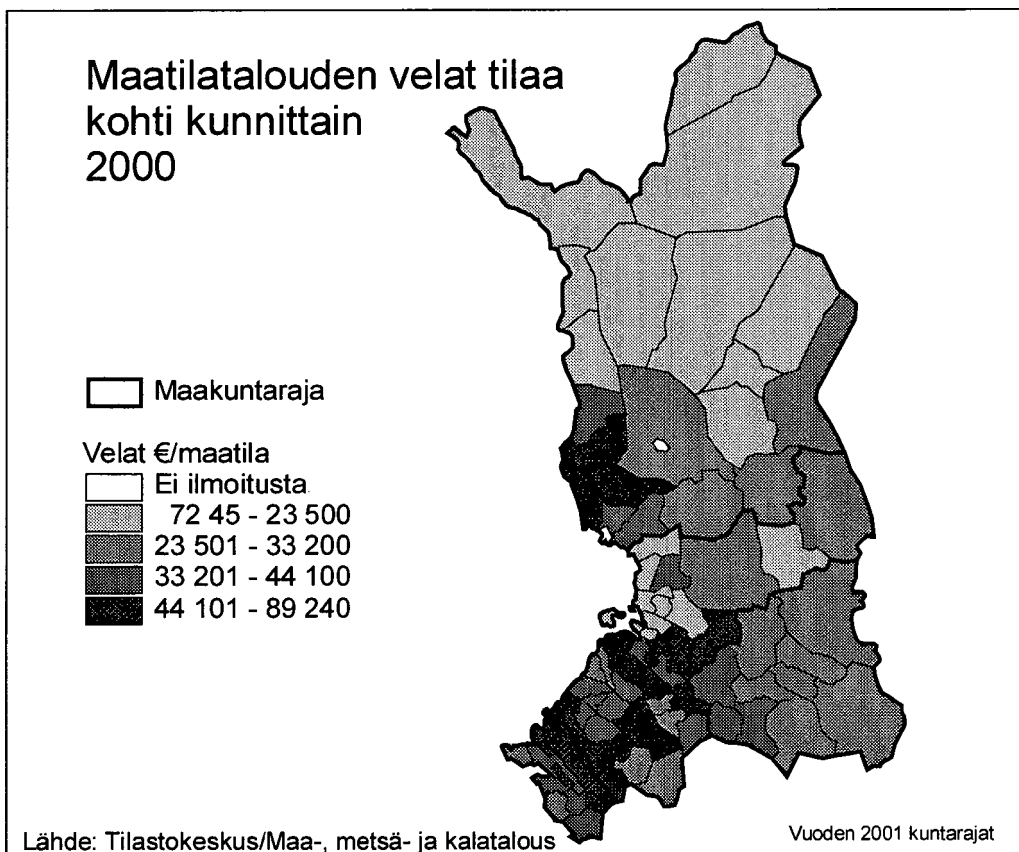
Kuva 51. Tilojen keskimääräinen peltoala kunnittain 2000.

Kuva 52. Tilojen keskimääräinen metsäala kunnittain 2000.

Kuva 53. Verotettavat tulot tilaa kohti valtionverotuksessa kunnittain 2000.

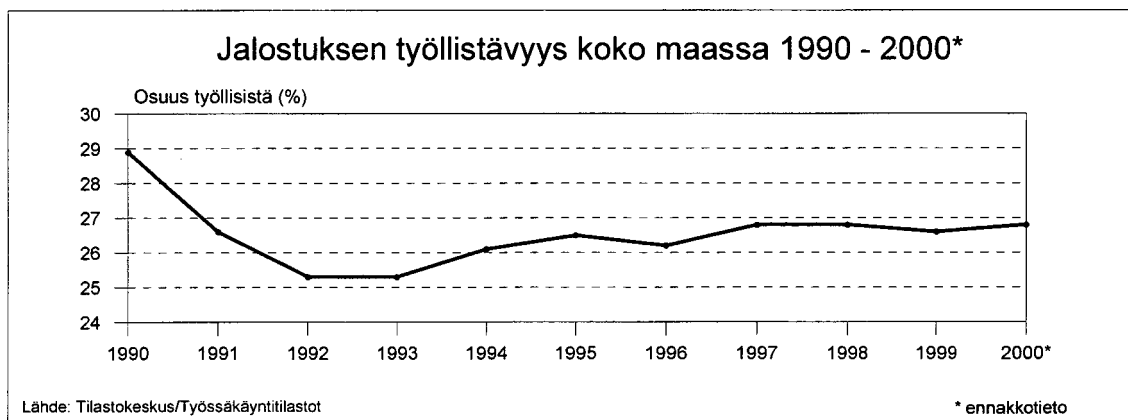
Kuva 54. Maatilatalouden velat tilaa kohti kunnittain 2000.

Jalostus

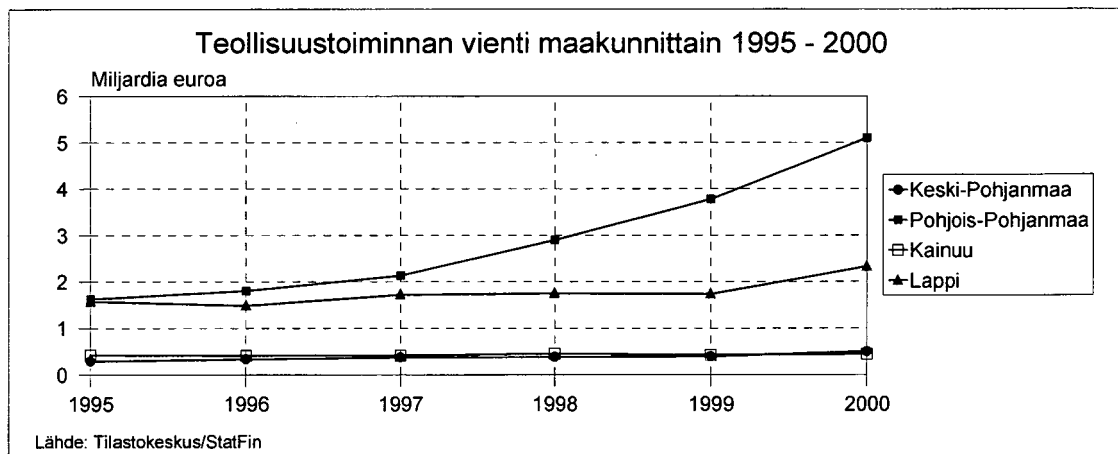
Jalostuselinkeinot työllistivät vuonna 2000 (ennakkotieto) yli neljäsosan koko maan työllisestä työvoimasta. *Jalostuksen* toimialoihin kuuluviksi lasketaan teollisuuden lisäksi myös mineraalien kaivu, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto sekä rakentaminen. *Teollisuustoimintaan* puolestaan kuuluu mineraalien kaivu, teollisuus sekä sähkö-, kaasu- ja vesihuolto.

Tuotannon bruttoarvo (EU:n määritelmän mukainen, sisältää tukipalkkiot) mittaa yrityksen tai toimipaikan oman tuotannon arvoa, sen tosiasiallista tuotantoa. Tuotanto-toimintaan lasketaan mukaan kaikki tuotantoon liittyvät tuotot ja niitä oikaistaan käyttöomaisuuden luovutusvoitoilla. Tuotannon bruttoarvo lasketaan toimipaikan ilmoittaman laskennallisen käyttökateen avulla. Tuotannon bruttoarvon kaava on seuraava: Liikevaihto + toimitukset yrityksen muiden toimipaikkojen käyttöön + valmistevarastojen muutos + valmistus omaan käyttöön + liiketoiminnan muut tuotot - käyttöomaisuuden luovutusvoitot - kauppatarvaroiden hankinta = BRUTTOARVO

Tuotannon jalostusarvo (EU:n määritelmän mukainen arvonlisäys perushintaan sisältäen tukipalkkiot) mittaa eri tuotantotehtäiden yhteenlaskettua jalostusarvoa toimipaikan liiketoiminnasta. Tuotannon bruttoarvon avulla voidaan laskea jalostusarvo seuraavasti: BRUTTOARVO - aine- ja tarvikeostot - ostot yrityksen muilta toimipaikoilta - varastojen muutos - ulkopuoliset palvelut - muut kiinteät ja muuttuvat kulut pl. henkilöstökulut + kauppatarvaroiden hankinta = JALOSTUSARVO

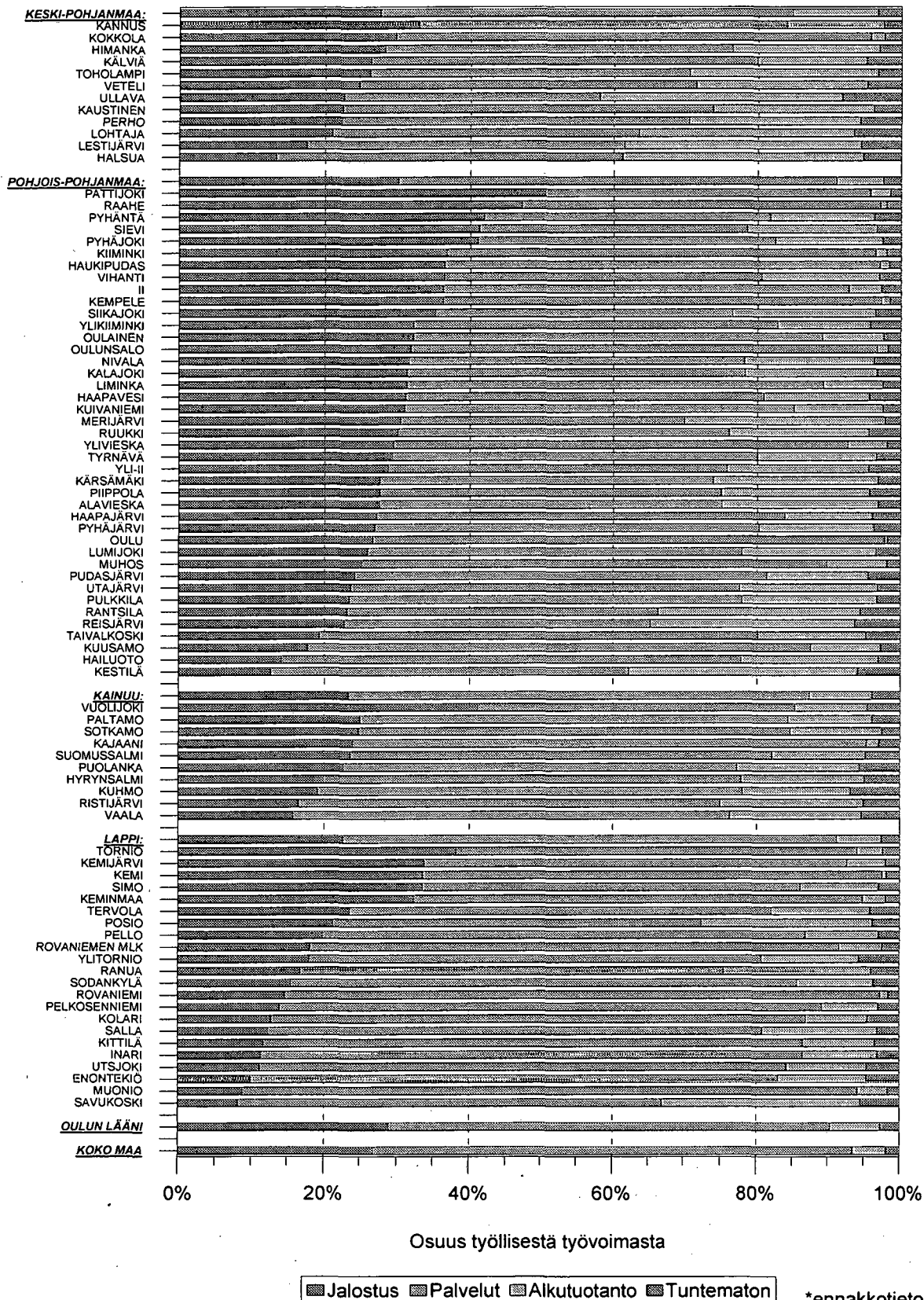
Kuva 55. Jalostuksen työllistävyys koko maassa 1990 - 2000*

Kuva 56. Teollisuustoiminnan vienti maakunnittain 1995 - 2000.

Elinkeinorakenne kunnittain 2000*

Kunnat järjestetty jalostuksen mukaan

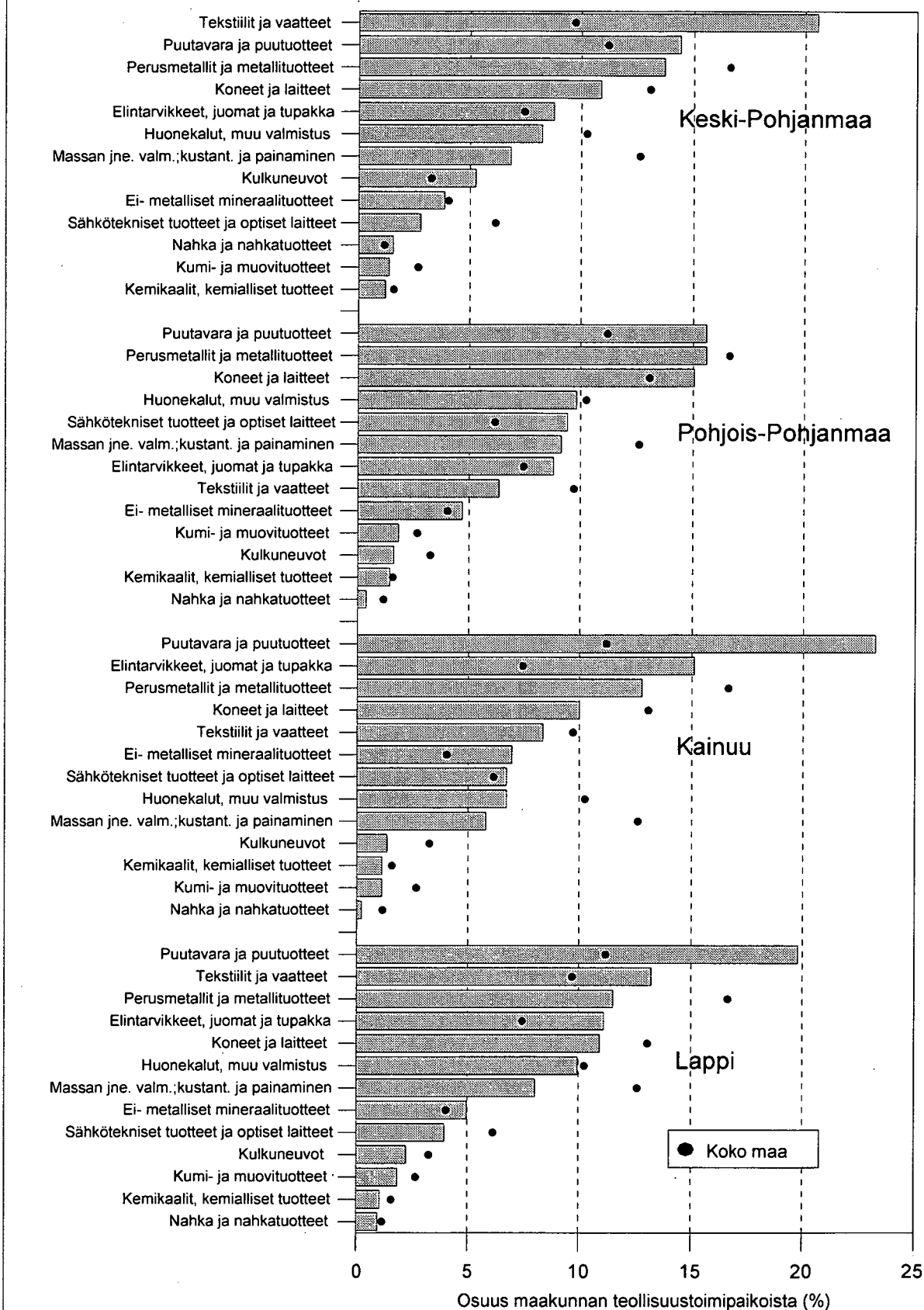

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilasto

Vuoden 2001 kuntarajat

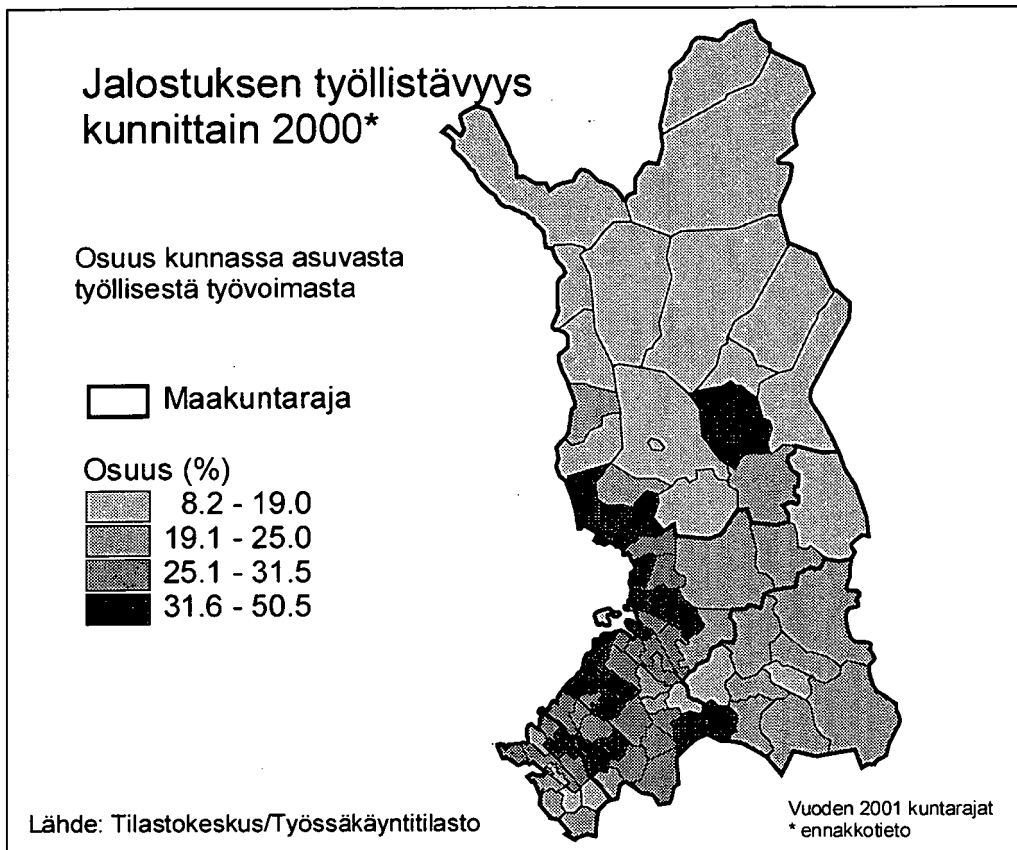
Kuva 57. Elinkeinorakenne kunnittain 2000*. Kunnat järjestetty jalostuksen mukaan.

Teollisuuden toimipaikat toimialoittain maakunnittain 2002

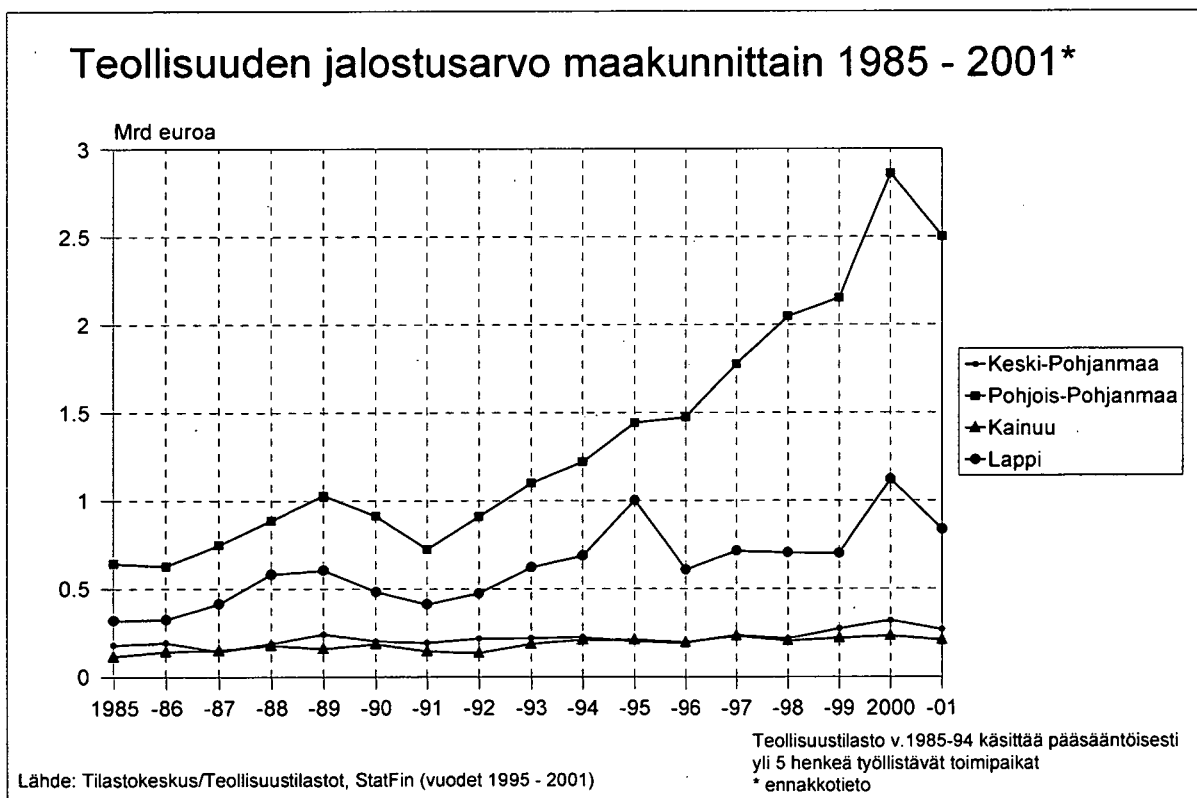

Lähde: Tilastokeskus/Yritys- ja toimipaikkarekisteri (elokuu 2002, tarkistamaton rekisteritieto)

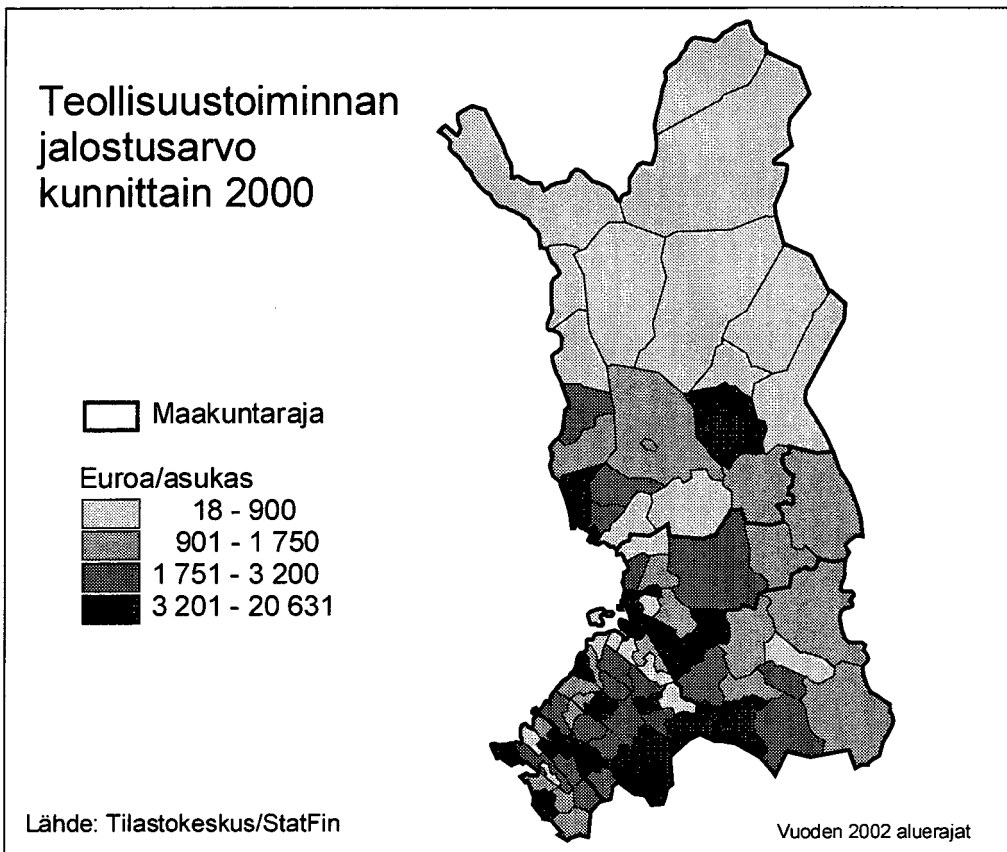
Kuva 58. Teollisuuden toimipaikat toimialoittain maakunnittain 2002.

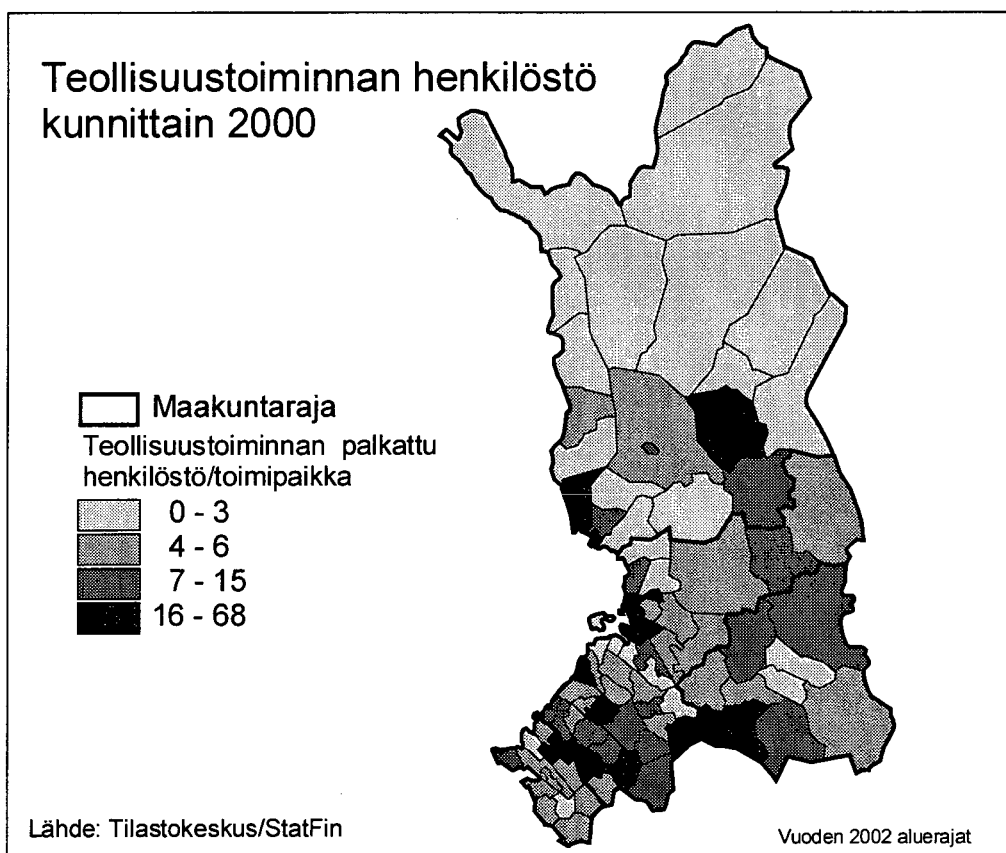
Kuva 59. Jalostuksen työllistävyys kunnittain 2000*.

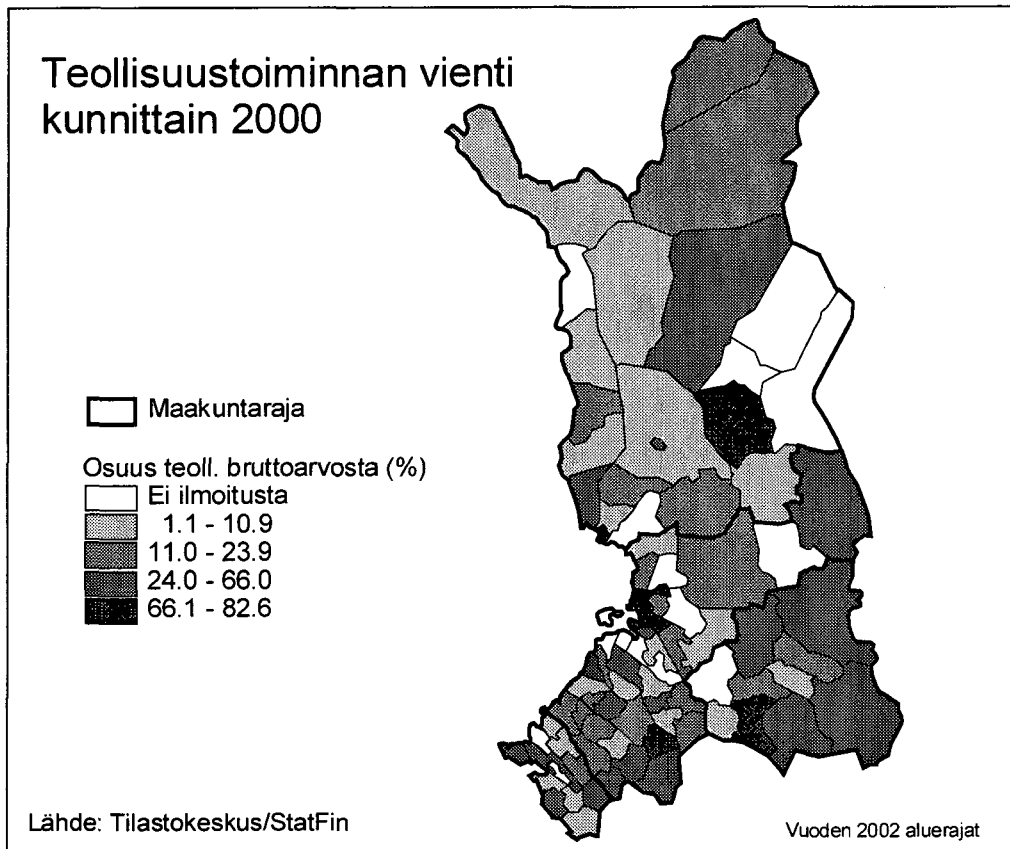
Kuva 60. Teollisuuden jalostusarvo maakunnittain 1985 - 2001*.

Kuva 61. Teollisuustoiminnan jalostusarvo kunnittain 2000.

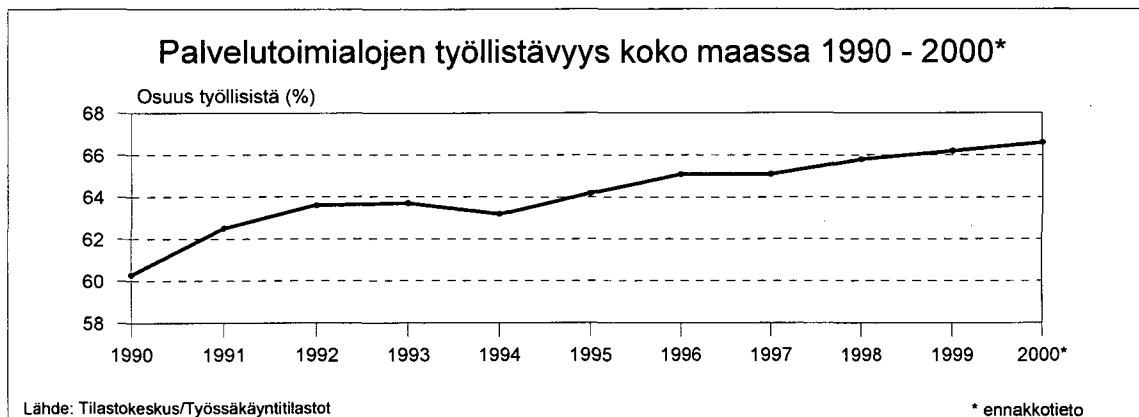
Kuva 62. Teollisuustoiminnan henkilöstö kunnittain 2000.

Kuva 63. Teollisuustoiminnan vienti kunnittain 2000.

Palvelut

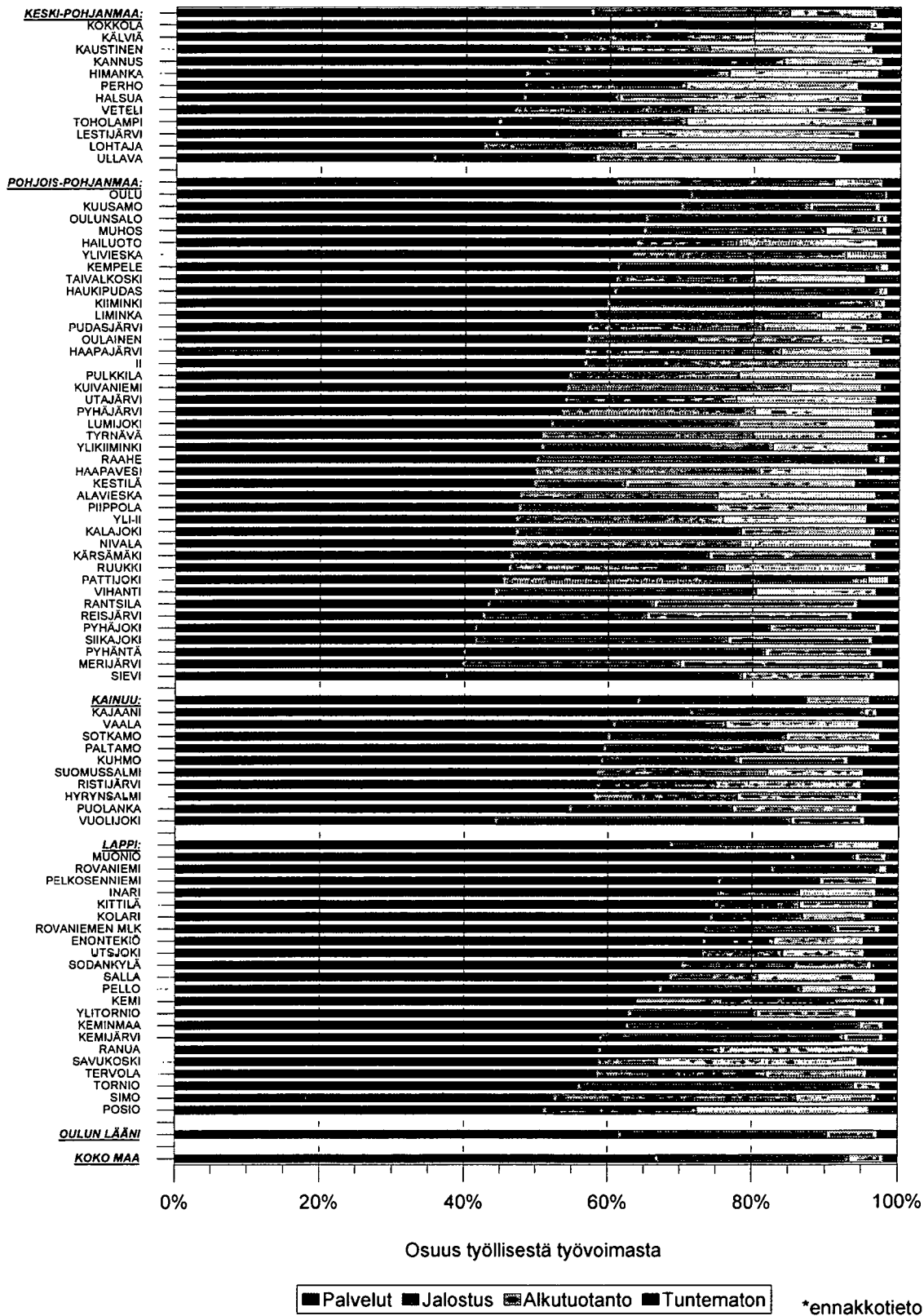
Palvelusektorin työpaikkojen määrä väheni koko maassa yli 200 000:lla 1990-luvun alkuvuosina (kuva 46). Vasta vuonna 1999 palvelutoimialojen työpaikkojen määrä ylsi vuosikymmenen alun tasolle. Suhteellisesti tarkasteltuna palvelutoimialat ovat kuitenkin voimistaneet merkitystään koko 1990-luvun ajan. Vuoden 2000 ennakkotietojen mukaan koko maan työllisistä lähes 67 % työskenteli palvelualoilla, kun kymmenen vuotta aiemmin vastaava osuus oli 60 % työllisistä. *Palvelutoimialoihin* lasketaan kuuluviksi kauppa, majoitus- ja ravitsemispalvelut, kuljetus, varastointi ja tietoliikenne, rahoitus-toiminta, liike-elämän palvelut, julkinen hallinto, koulutus sekä terveydenhuolto ja sosiaalipalvelut (toimialaluokat G - Q).

Kuva 64. Palvelutoimialojen työllistävyys koko maassa 1990 - 2000*.

Elinkeinorakenne kunnittain 2000*

Kunnat järjestetty palvelutoimialojen mukaan

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilasto

Vuoden 2001 kuntarajat

Kuva 65. Elinkeinorakenne kunnittain 2000*. Kunnat järjestetty palvelutoimialojen mukaan.

Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1990 - 2000*

Keski-Pohjanmaa:

Terveystenhoolto ja sosiaalipalvelut
 Julkinen hallinto ja maanpuolustus
 Koulutus
 Kiint.-, vuokr.- ja tutk.palv.; liike-el. palv.
 Muut yht.kunn. ja henk.koht. palvelut
 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
 Tukku- ja vähittäiskauppa
 Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne
 Rahoitustoiminta

Pohjois-Pohjanmaa:

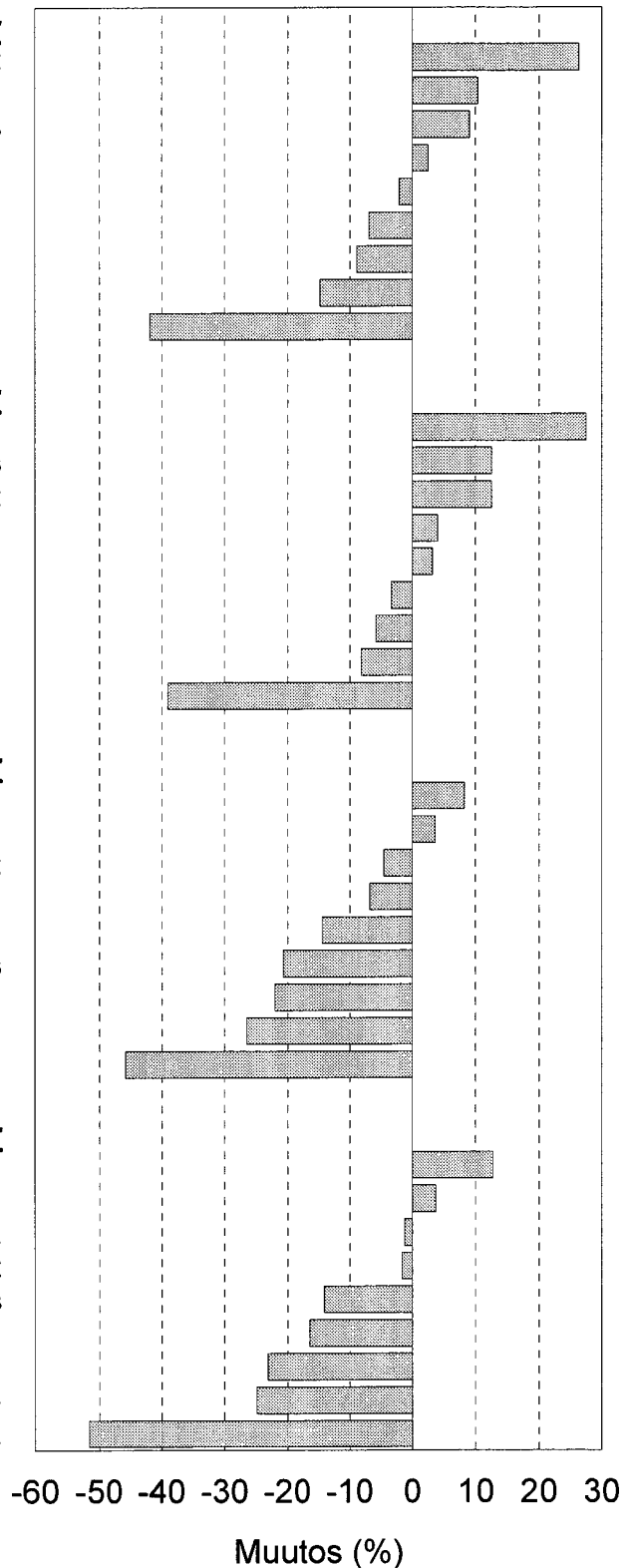
Kiint.-, vuokr.- ja tutk.palv.; liike-el. palv.
 Koulutus
 Terveystenhoolto ja sosiaalipalvelut
 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
 Muut yht.kunn. ja henk.koht. palvelut
 Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne
 Julkinen hallinto ja maanpuolustus
 Tukku- ja vähittäiskauppa
 Rahoitustoiminta

Kainuu:

Kiint.-, vuokr.- ja tutk.palv.; liike-el. palv.
 Muut yht.kunn. ja henk.koht. palvelut
 Terveystenhoolto ja sosiaalipalvelut
 Julkinen hallinto ja maanpuolustus
 Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne
 Koulutus
 Tukku- ja vähittäiskauppa
 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
 Rahoitustoiminta

Lappi:

Kiint.-, vuokr.- ja tutk.palv.; liike-el. palv.
 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
 Muut yht.kunn. ja henk.koht. palvelut
 Terveystenhoolto ja sosiaalipalvelut
 Koulutus
 Julkinen hallinto ja maanpuolustus
 Tukku- ja vähittäiskauppa
 Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne
 Rahoitustoiminta

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

* ennakkotieto

Kuva 66. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1990 – 2000*.

Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1995 - 2000*

Keski-Pohjanmaa:

Muut yht.kunn. ja henk.koht. palvelut
 Kiint.-, vuokr.- ja tutk.palv.; liike-el. palv.
 Terveystenhoolto ja sosiaalipalvelut
 Koulutus
 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
 Tukku- ja vähittäiskauppa
 Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne
 Julkinen hallinto ja maanpuolustus
 Rahoitustoiminta

Pohjois-Pohjanmaa:

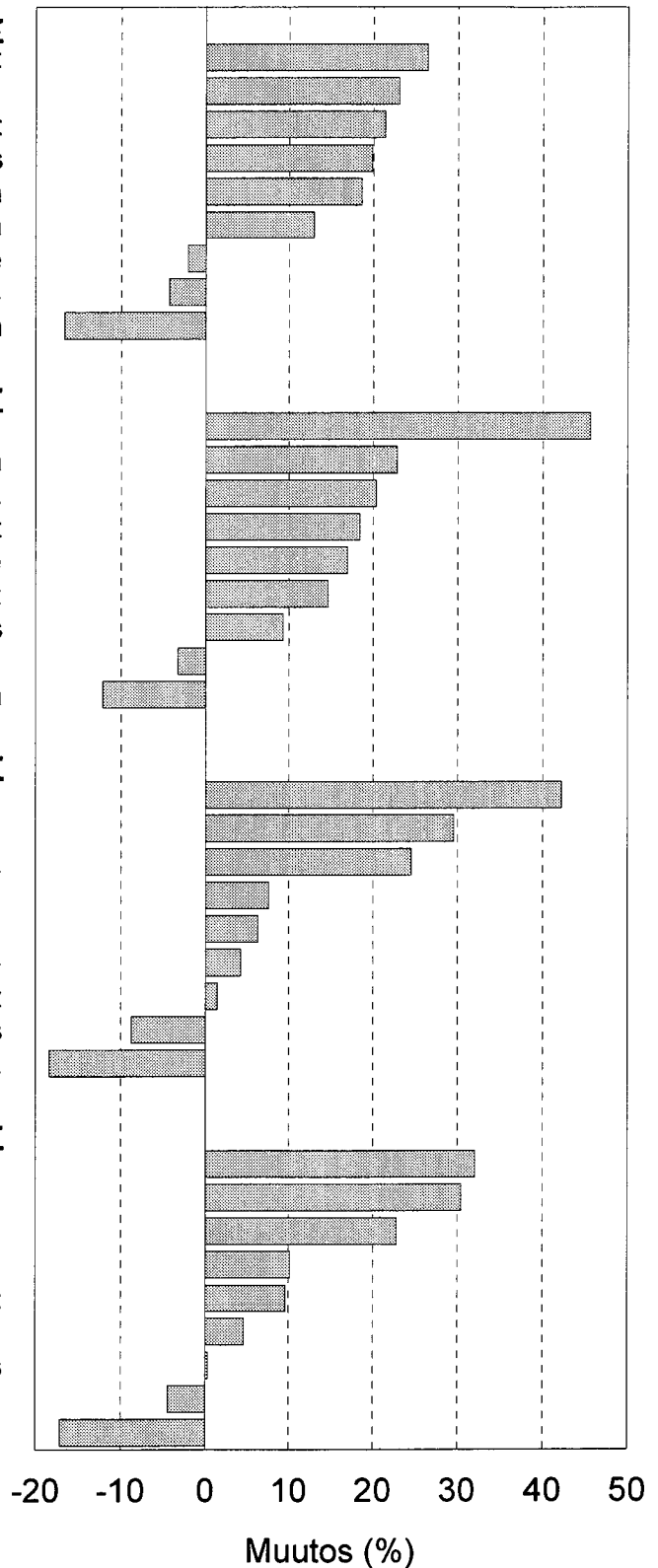
Kiint.-, vuokr.- ja tutk.palv.; liike-el. palv.
 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
 Tukku- ja vähittäiskauppa
 Terveystenhoolto ja sosiaalipalvelut
 Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne
 Muut yht.kunn. ja henk.koht. palvelut
 Koulutus
 Julkinen hallinto ja maanpuolustus
 Rahoitustoiminta

Kainuu:

Kiint.-, vuokr.- ja tutk.palv.; liike-el. palv.
 Muut yht.kunn. ja henk.koht. palvelut
 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
 Julkinen hallinto ja maanpuolustus
 Tukku- ja vähittäiskauppa
 Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne
 Terveystenhoolto ja sosiaalipalvelut
 Koulutus
 Rahoitustoiminta

Lappi:

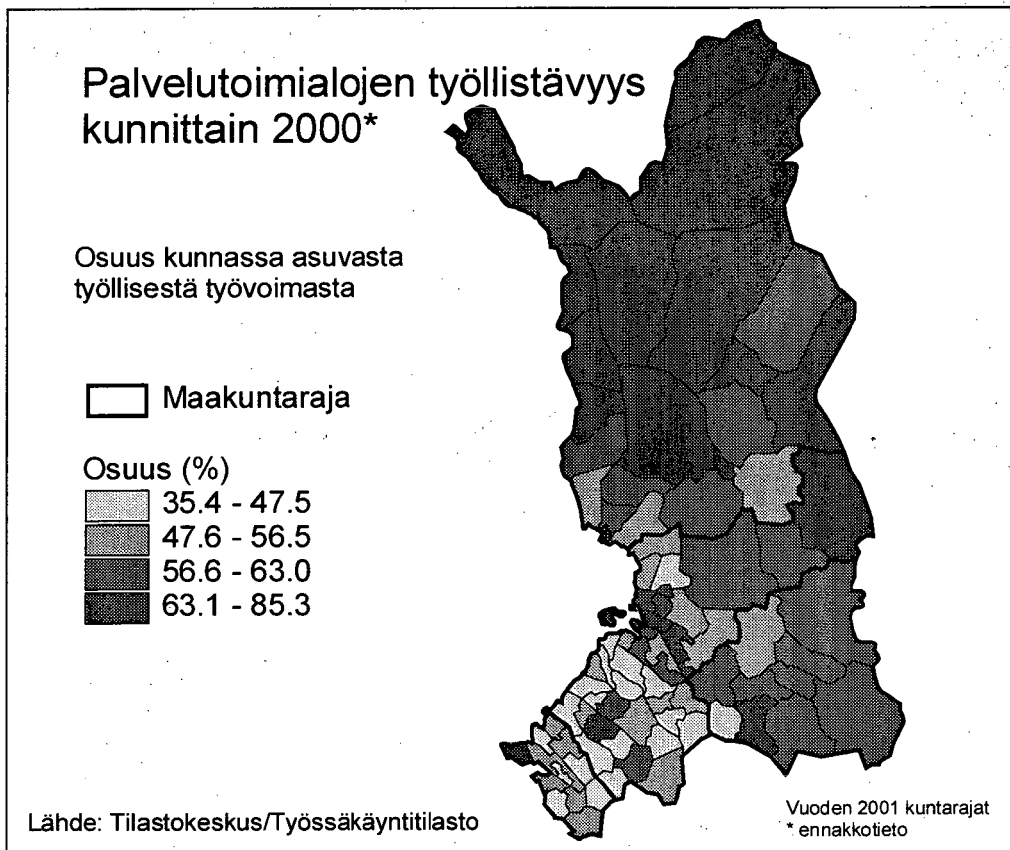
Kiint.-, vuokr.- ja tutk.palv.; liike-el. palv.
 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
 Muut yht.kunn. ja henk.koht. palvelut
 Tukku- ja vähittäiskauppa
 Terveystenhoolto ja sosiaalipalvelut
 Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne
 Koulutus
 Julkinen hallinto ja maanpuolustus
 Rahoitustoiminta

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

* ennakkotieto

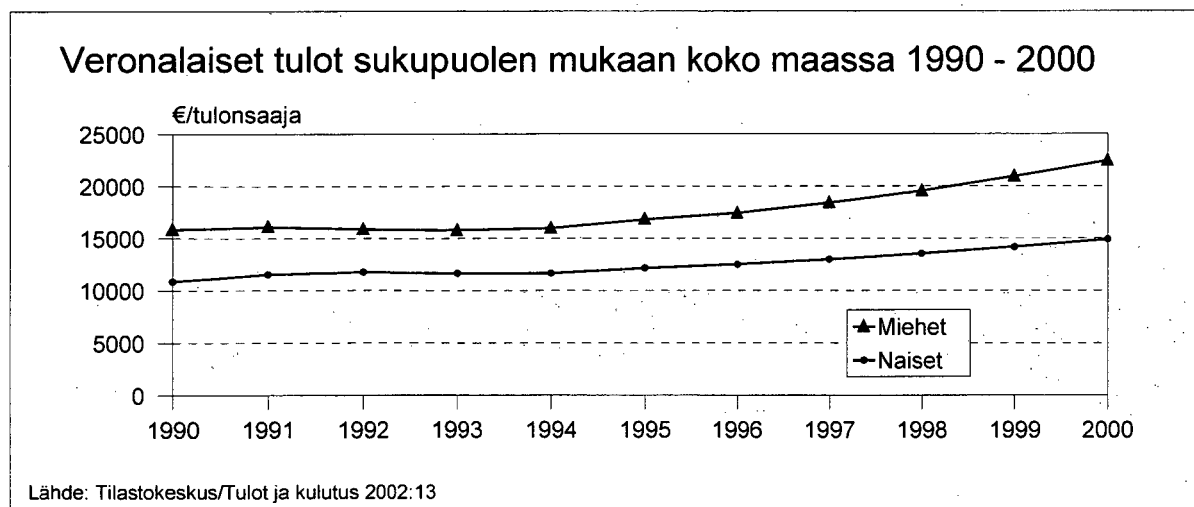
Kuva 67. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1995 – 2000*.

Kuva 68. Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 2000*.

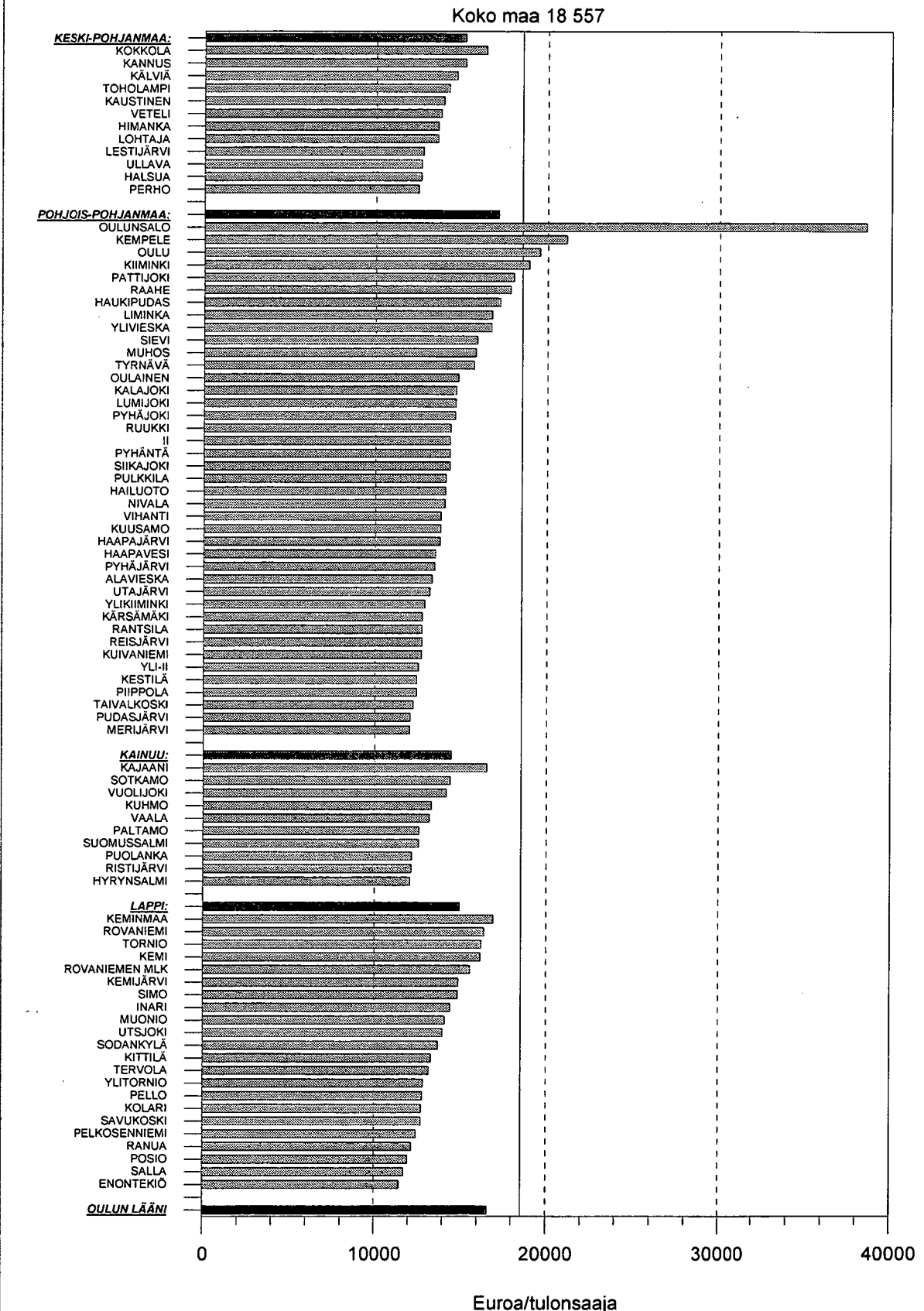
Tulonsaajien tulot

Tulonsaajat ansaitsivat vuonna 2000 keskimäärin 18 557 euroa, mikä oli kuusi prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Sukupuolten väliset tuloerot olivat selvät naisten keskitulojen ollessa kaksi kolmasosaa miesten tuloista. Vuodesta 1999 miesten tulot kasvoivat 7,2 % ja naisten 4,6 %.

Kuva 69. Valtionveron alaiset tulot sukupuolen mukaan koko maassa 1990 - 2000.

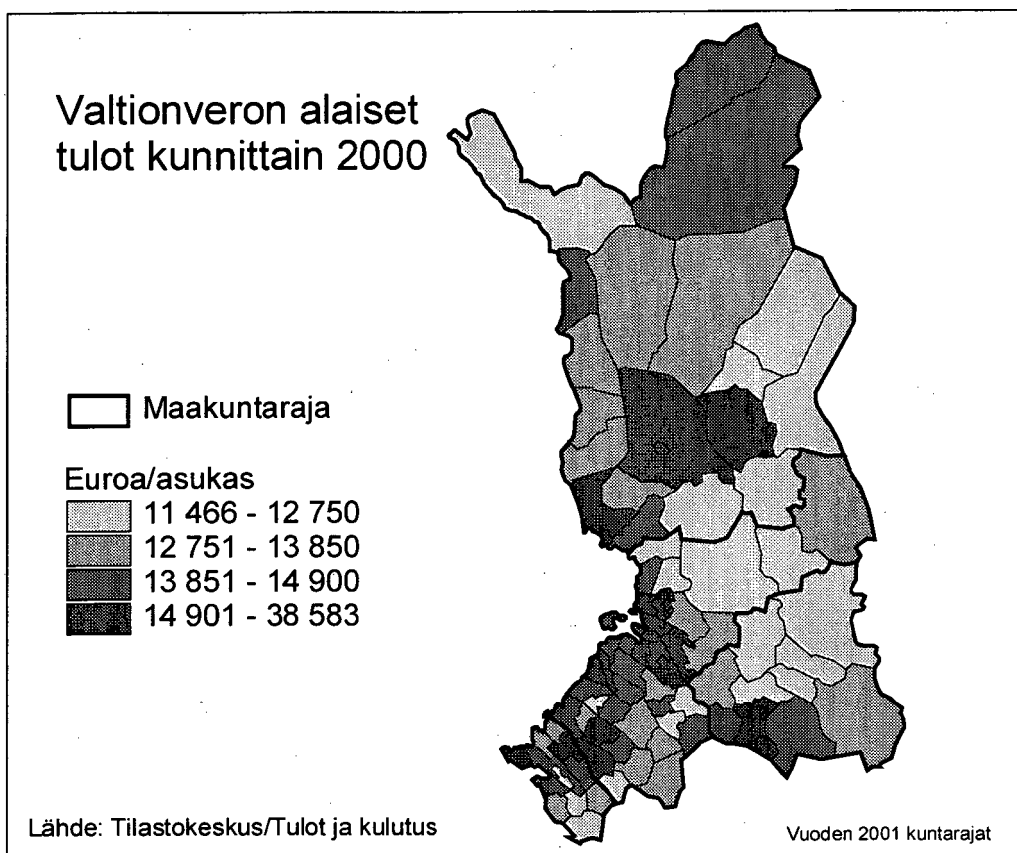
Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2000

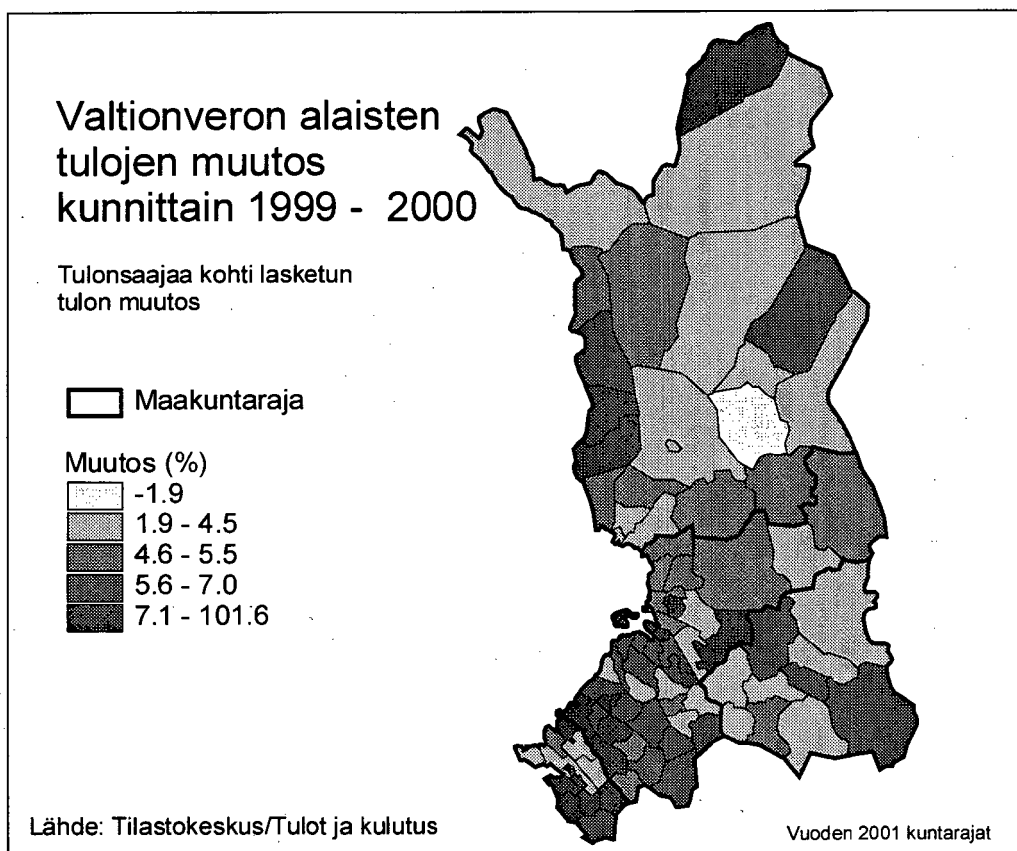
Lähde: Tilastokeskus/Tulot ja kulutus

Vuoden 2001 kuntarajat

Kuva 70. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2000.

Kuva 71. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2000.

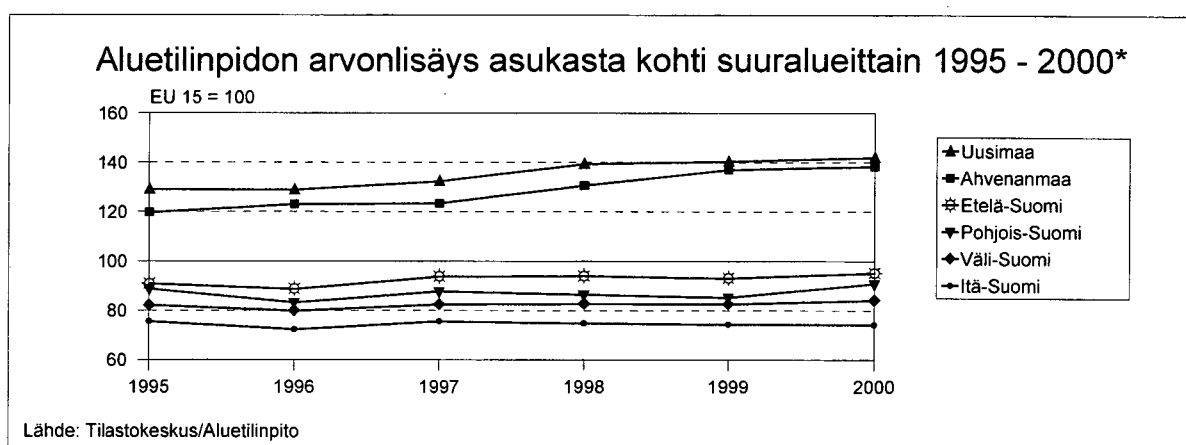

Kuva 72. Valtionveron alaisten tulojen muutos kunnittain 1999 - 2000.

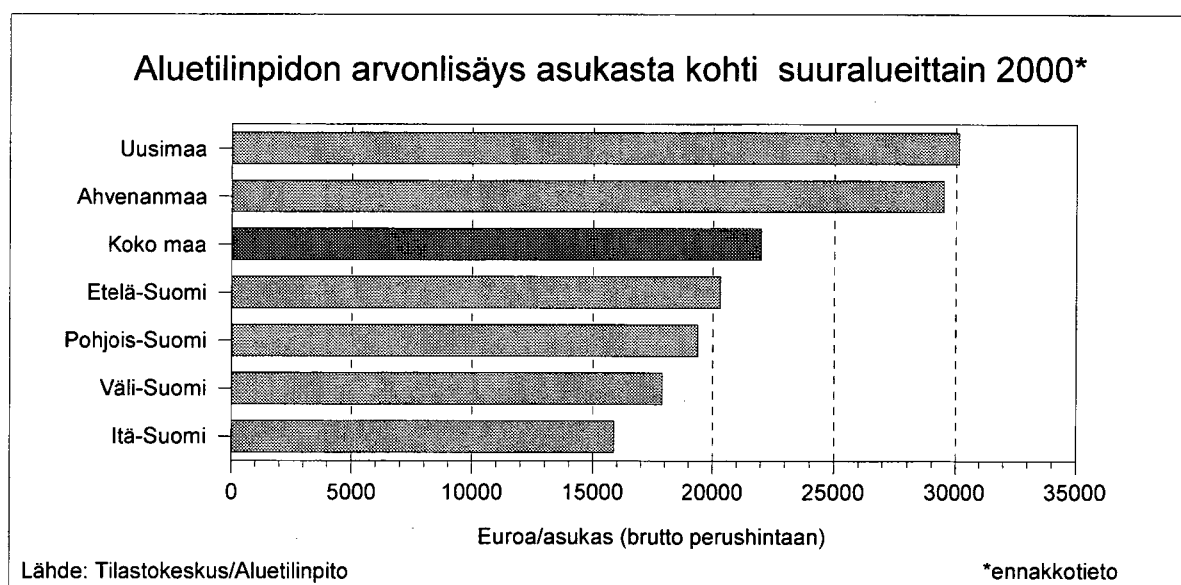
Aluetilinpito

Uusittu aluetilinpito vastaa käsitteiltään ja luokituksiltaan Euroopan kansantalouden tilinpitäjärjestelmän 1995 ohjeistusta (EKT95). Uusitun aluetilinpidon tietosisältö on laajentunut aiempaan tarkasteluun verrattuna. Arvonlisäyksen lisäksi aluetilinpito sisältää tiedot tuotoksesta, välituotekäytöstä, palkansaajakorvauksista, kiinteän pääoman brutto-muodostuksesta, työllisistä, palkansaajista ja yrittäjistä.

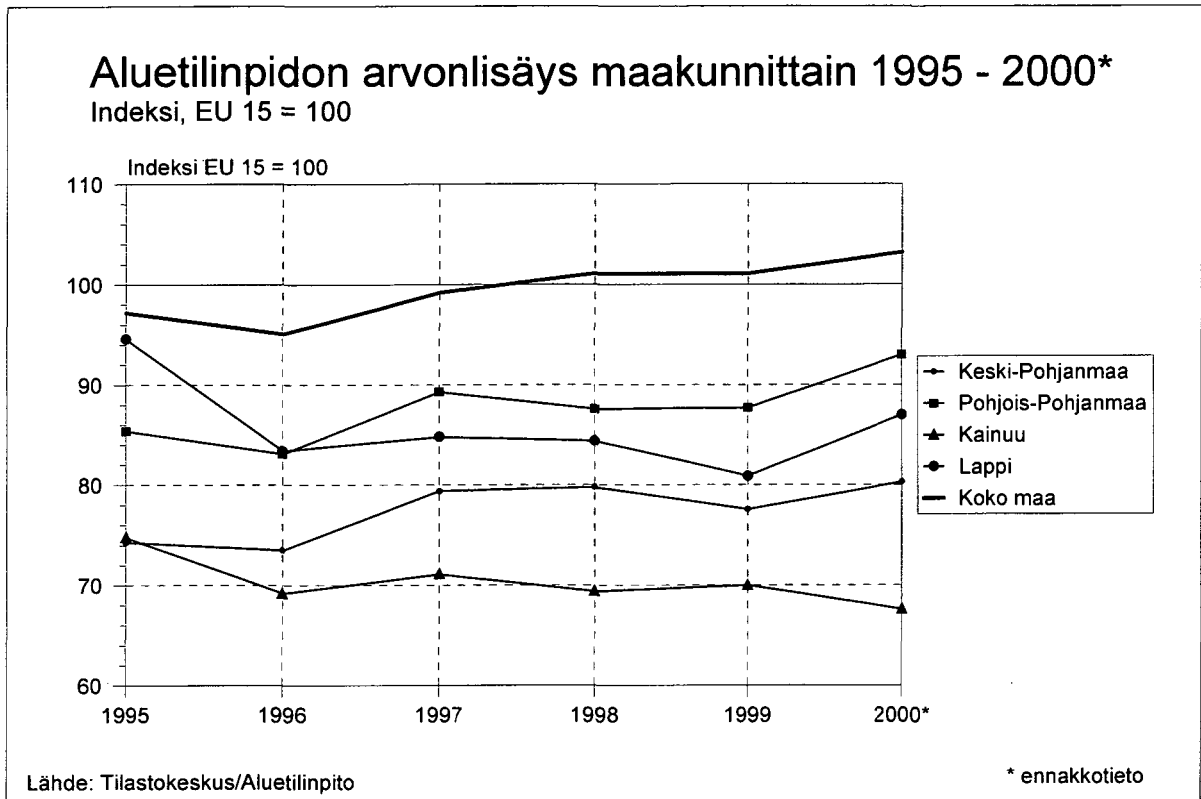
Suuralueittain tarkasteltuna aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti laskettuna oli Uudellamaalla ja Ahvenanmaalla yli koko maan keskiarvon vuonna 2000 (ennakkotieto). Nämä suuralueet ylsivät myös EU:n keskimääräisen tason yläpuolelle. EU-tarkastelussa koko maa sai vuonna 2000 (ennakkotieto) arvon 103,2. Itä-Suomen suuralue jäi alle 75 %:iin EU:n keskimääräisestä arvonlisäyksestä asukasta kohti laskettuna.

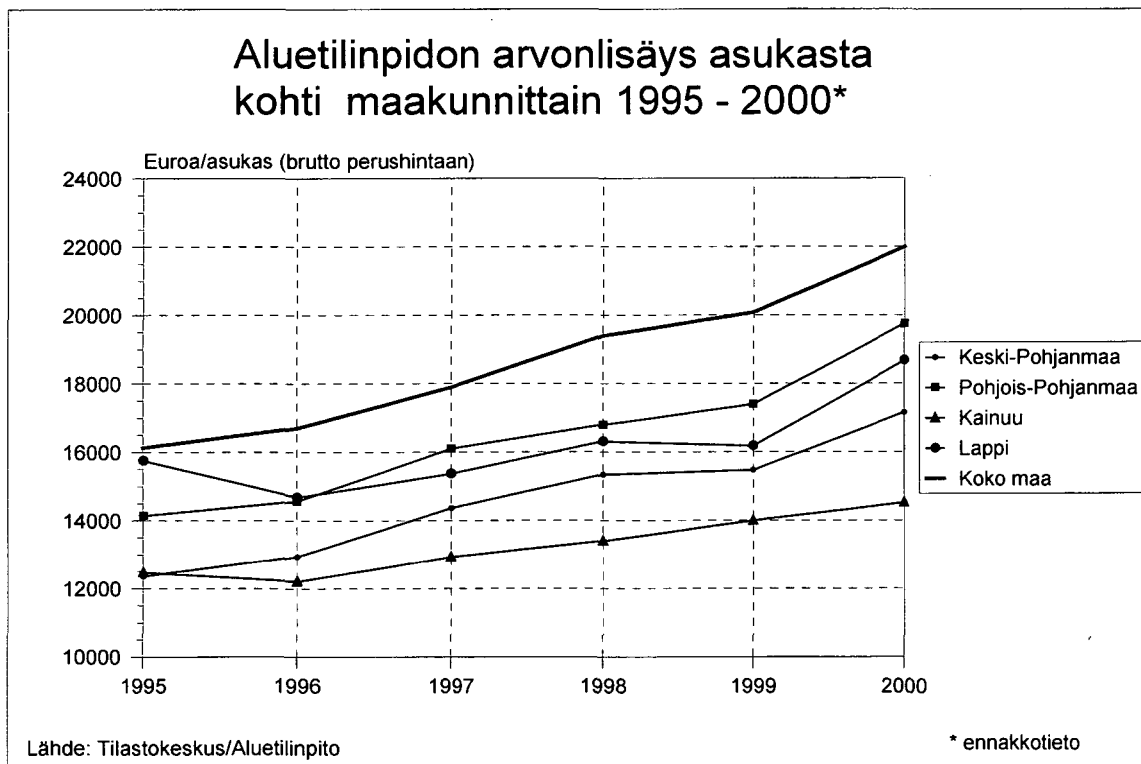
Kuva 73. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti suuralueittain 1995 - 2000*.

Kuva 74. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti suuralueittain 2000*.

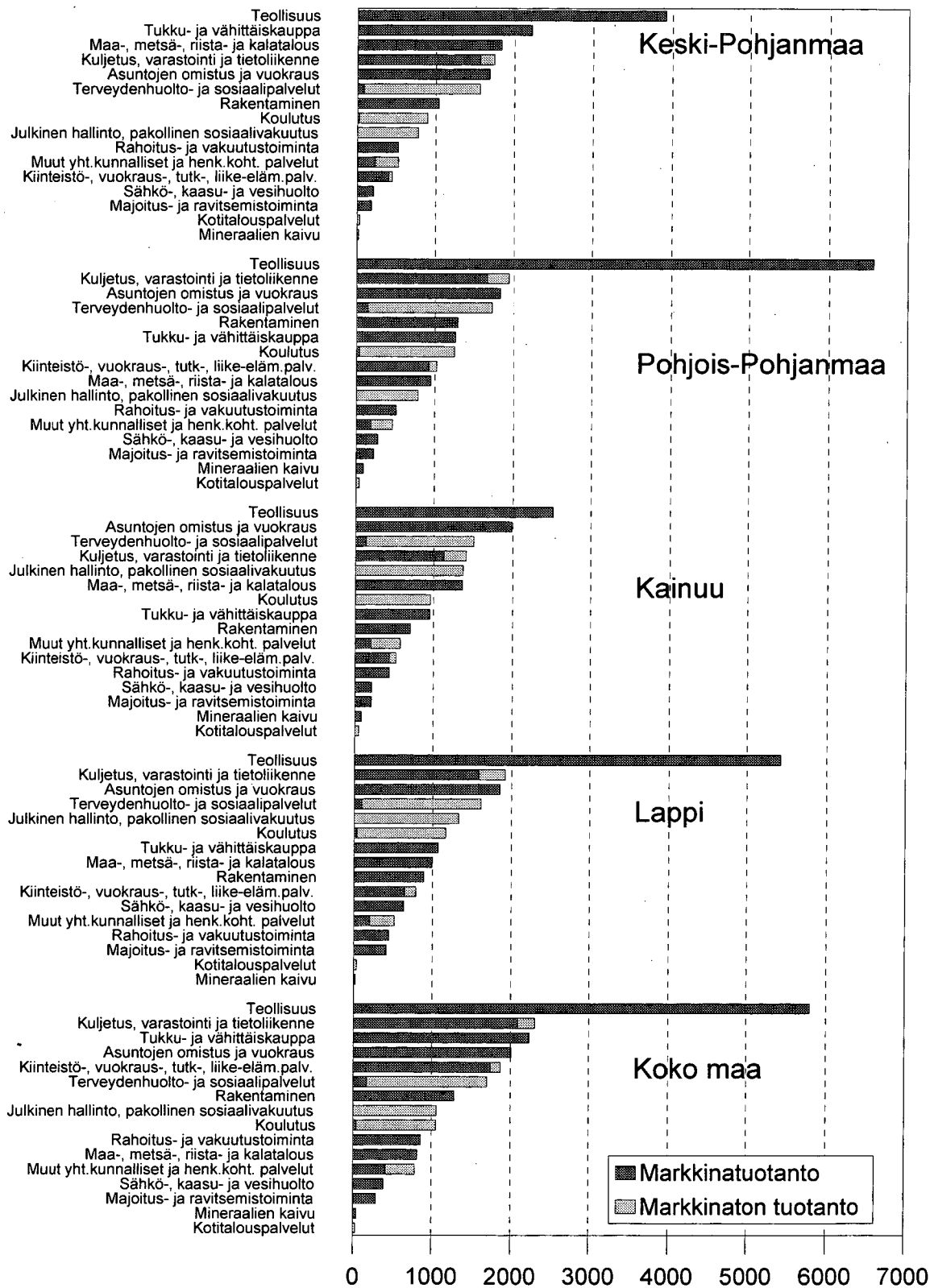

Kuva 75. Aluetilinpidon arvonlisäys maakunnittain 1995 – 2000*, EU=100.

Kuva 76. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti maakunnittain 1995 – 2000*.

Aluetilinpidon arvonlisäys maakunnittain 2000*

Lähde: Tilastokeskus/Aluetilinpito

Euroa/asukas

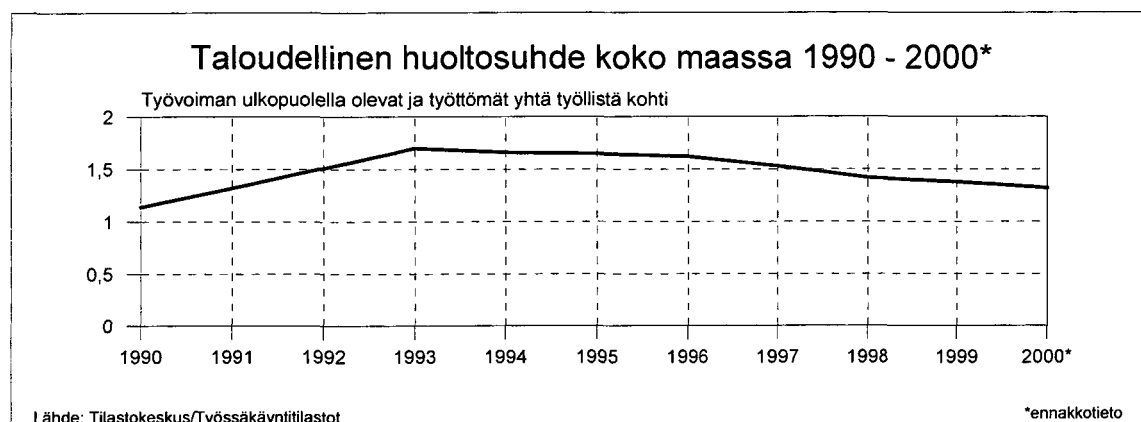
* ennakkotieto

Kuva 77. Aluetilinpidon arvonlisäys maakunnittain 2000*.

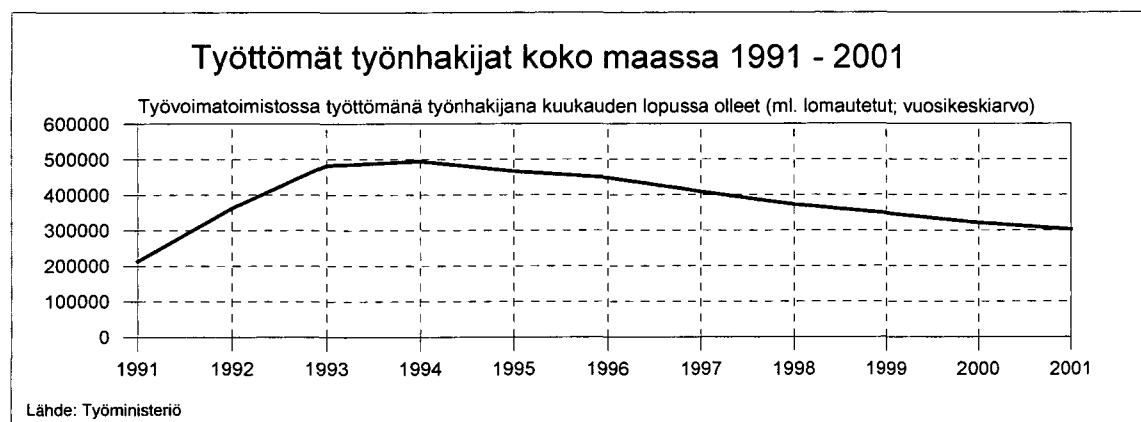
TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS

Katsauksessa tarkastellaan työllisyyttä ja työttömyyttä sekä Tilastokeskuksen että Työministeriön tilastojen avulla. Tilastokeskuksen Työssäkäyntitilasto on vuositilasto, joka tuottaa alueittaista tietoa väestön taloudellisesta toiminnasta ja työssäkäynnistä. Tilaston viiteajankohta on vuoden viimeinen viikko, mutta tilasto sisältää myös kertymätietoja tilastovuoden ajalta (esim. tulotiedot, työ- ja työttömyyskuukaudet).

Taloudellinen huoltosuhde, joka kuvaa työvoiman ulkopuolella olevien ja työttömien määrää yhtä työllistä kohti, oli korkeimmillaan koko maassa vuonna 1993. *Työpaikkaomavaisuus* kuvaa alueella työpaikkojen ja työllisten suhdetta. Mikäli alueen työpaikkojen määrä on suurempi kuin työllisten määrä, alueen työpaikkaomavaraisuusaste ylittää 100 %.

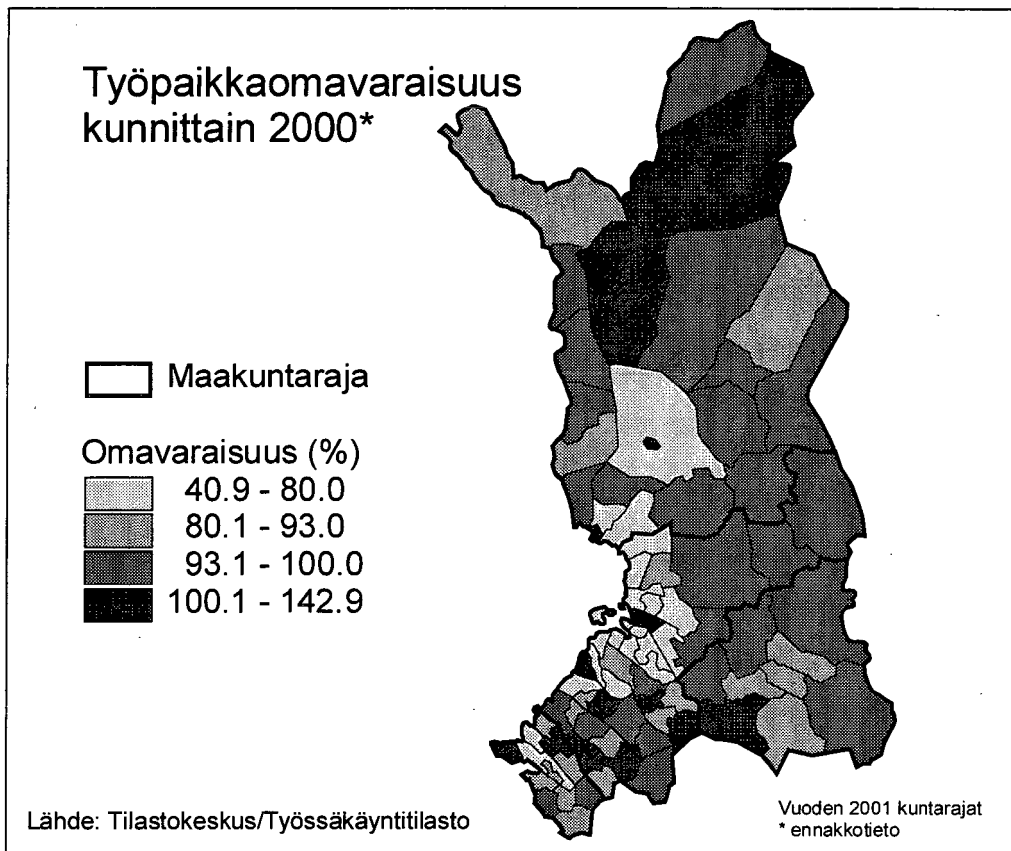
Kuva 78. Taloudellinen huoltosuhde koko maassa 1990 – 2000*.

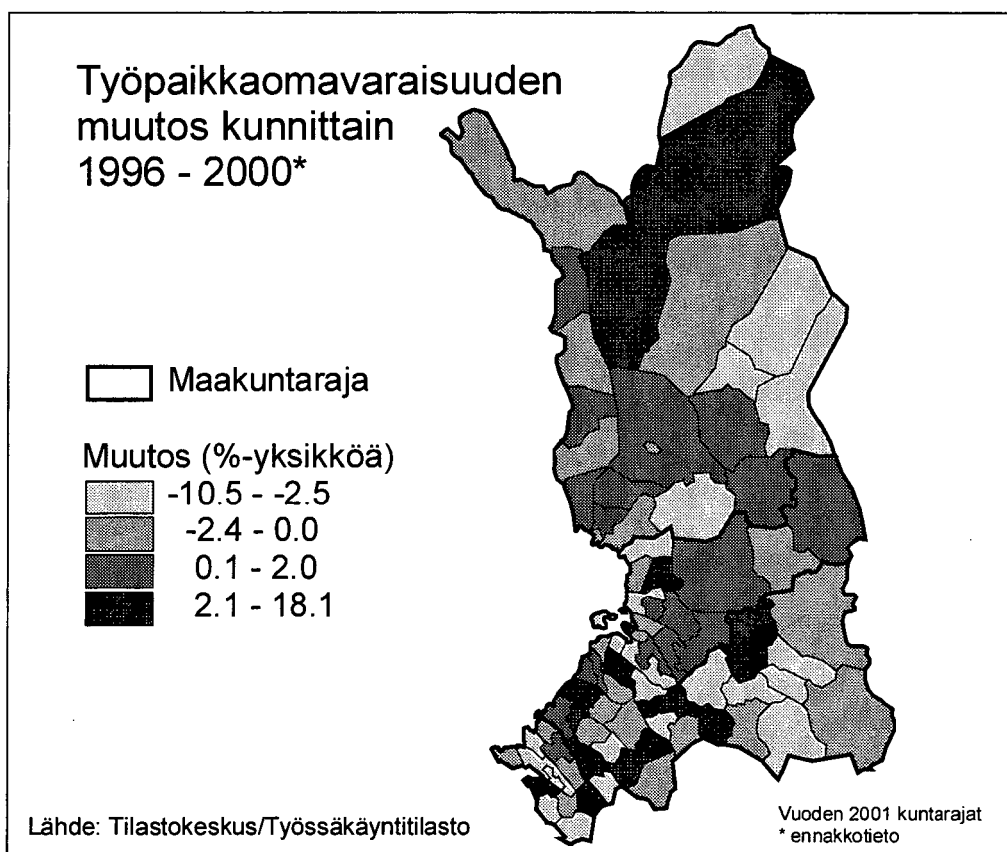
Kuva 79. Työttömät työnhakijat koko maassa 1991 – 2001.

Työministeriön ilmoittamat avoimet työpaikat ja työttömien määrät kuvaavat kuukauden viimeistä arkipäivää. Molemmissa tilastoissa on kausivaihteluita. Maalis-, huhti- ja toukokuussa avoimia työpaikkoja on yleensä tarjolla eniten, vastaavasti joulutammikuussa vähiten, jolloin työttömiä on taas eniten. Työttömien työnhakijoiden (lomautetut mukaanlukien) suhteutetaan työvoimaan, joka on Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen työvoiman määrä.

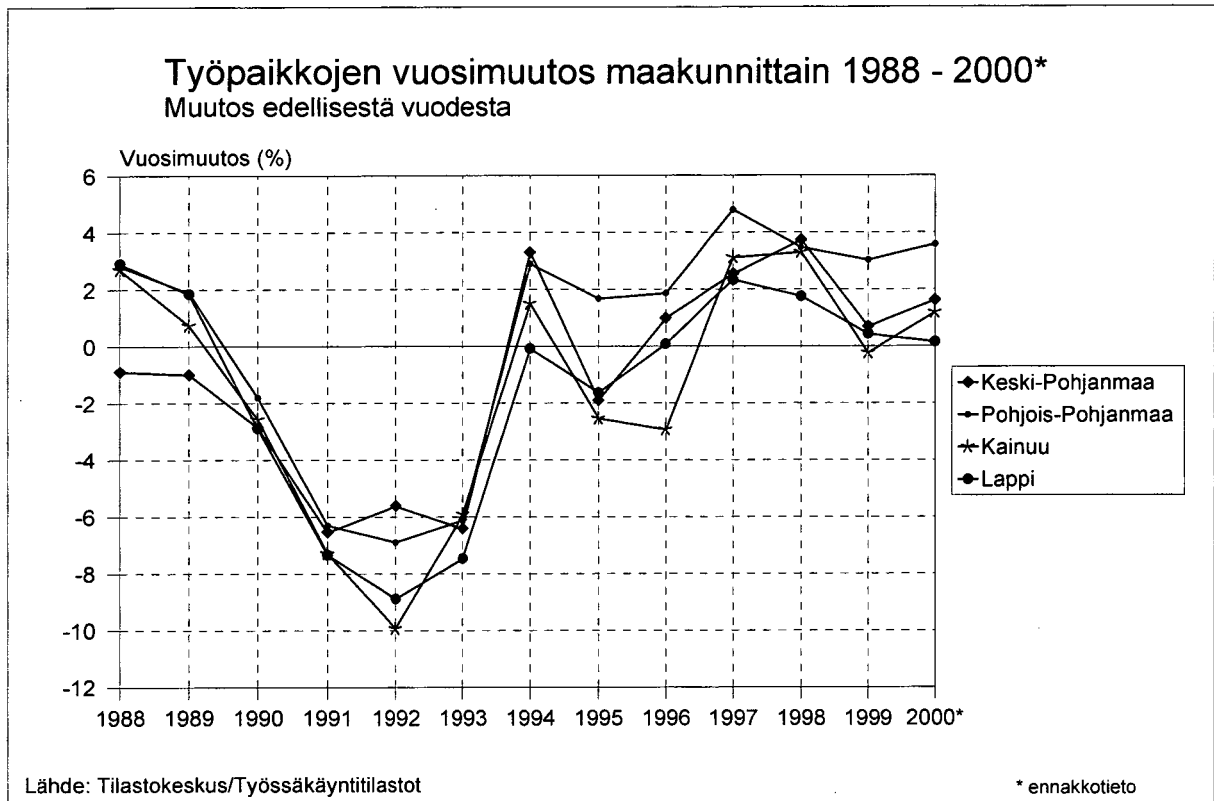
Työttömyysaste oli Suomessa vuoden 2002 elokuussa 10,9 %, mikä on 0,3 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Pitkäaikaistyöttömäksi lasketaan henkilö, joka on ollut yhtäjaksoisesti yli vuoden ilman työtä. Kuntaluvuista laskettuna elokuussa 2002 yli 27 % työttömistä oli pitkäaikaistyöttömiä.

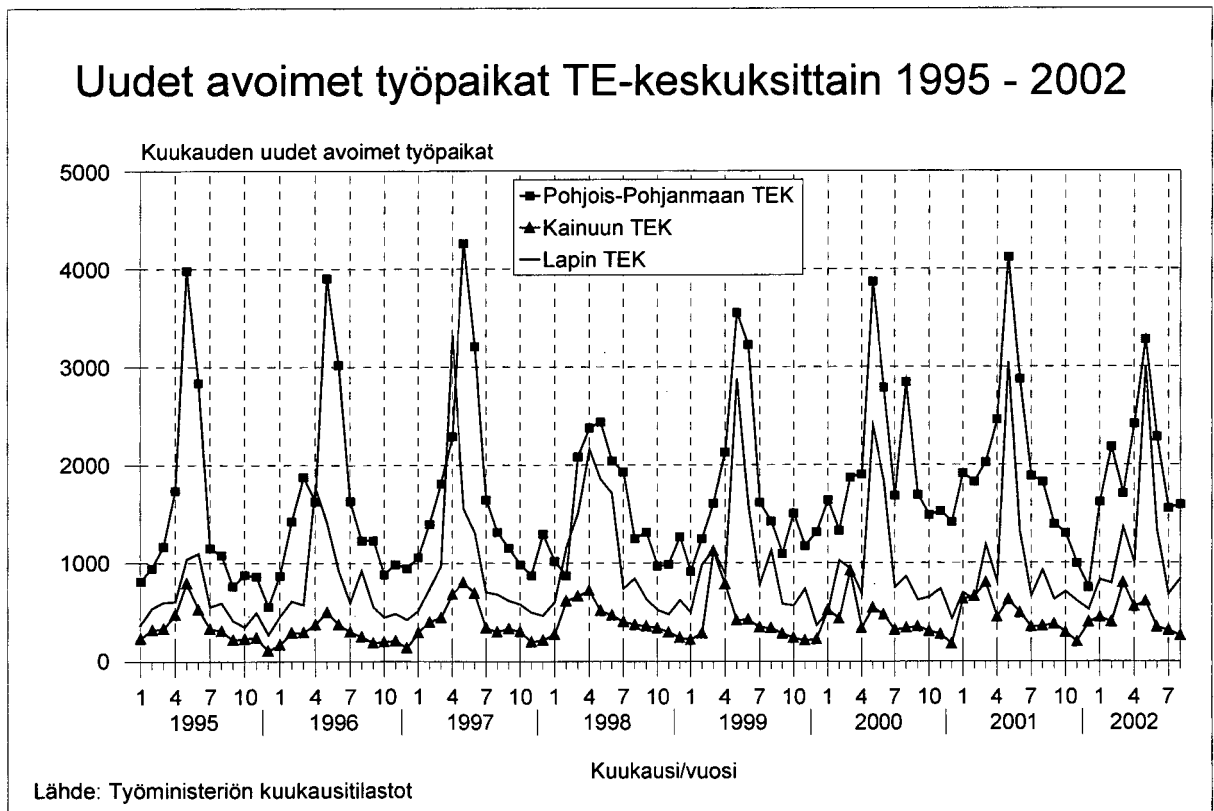
Kuva 80. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 2000*.

Kuva 81. Työpaikkaomavaraisuuden muutos kunnittain 1996 – 2000*.

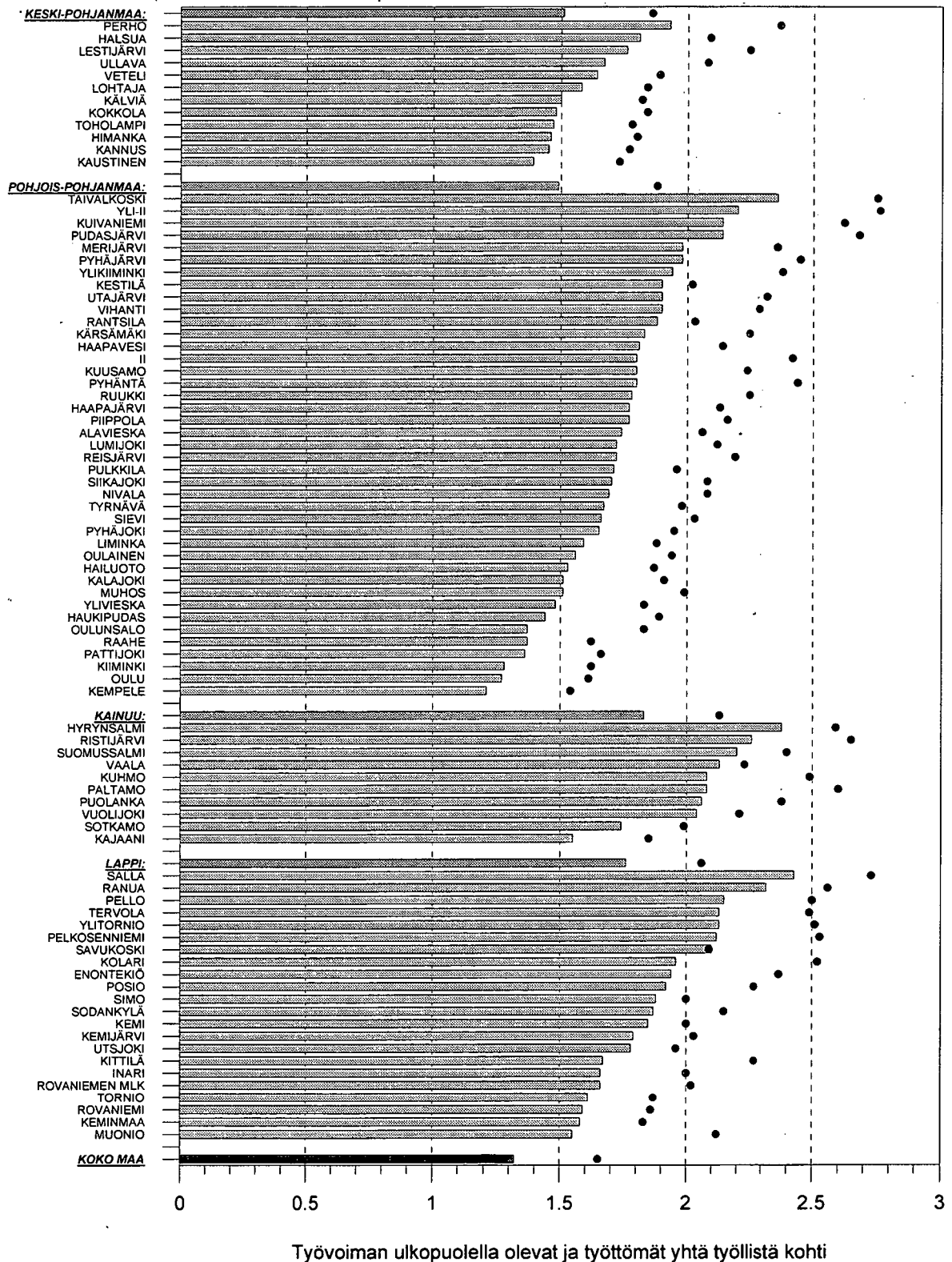

Kuva 82. Työpaikkojen vuosimuutos maakunnittain 1988 – 2000*.

Kuva 83. Uudet avoimet työpaikat TE-keskuksittain 1995 – 2002.

Taloudellinen huoltosuhde kunnittain 1995 ja 2000*

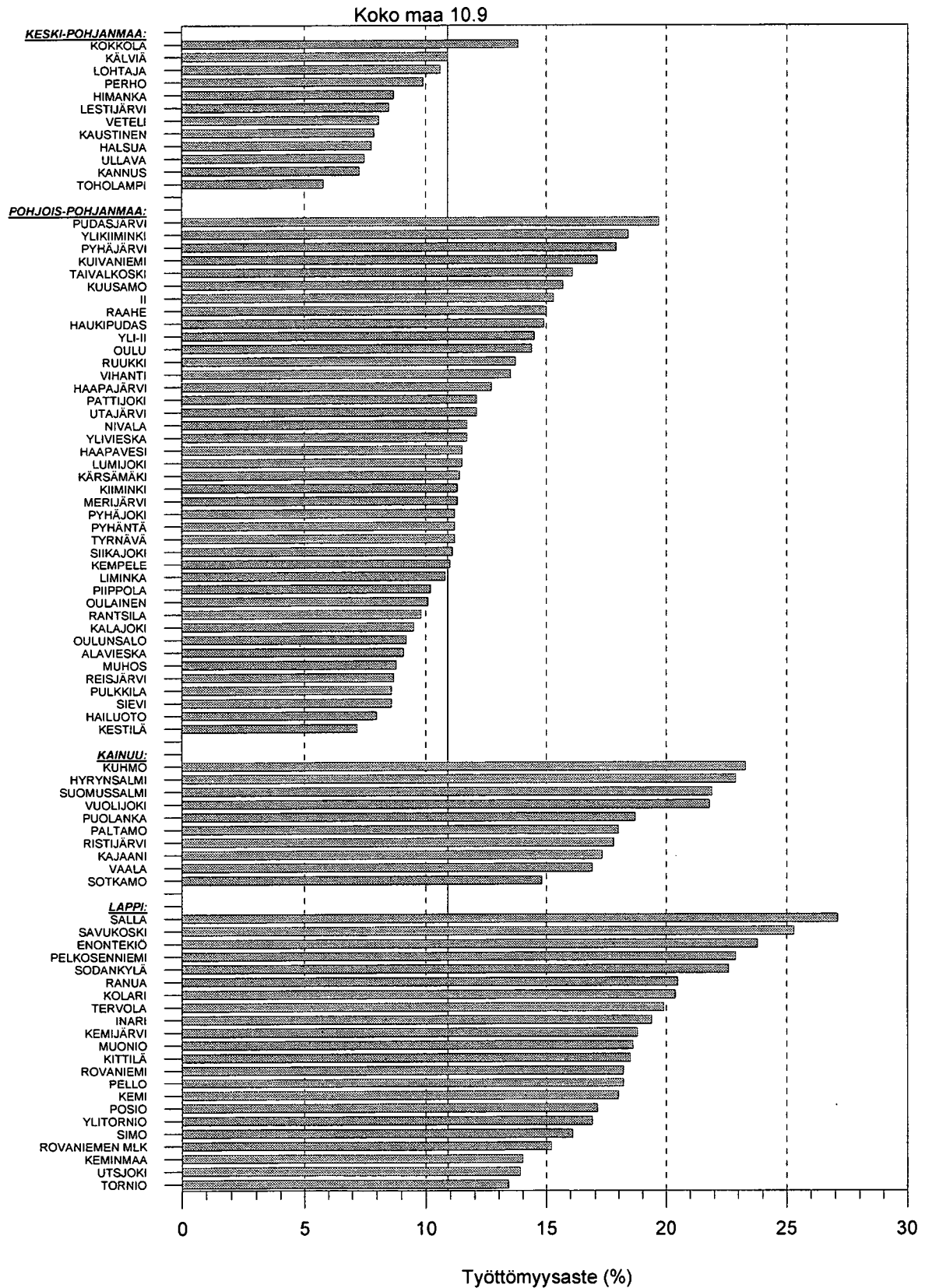

Lähde: Tilastokeskus/Kaupunki- ja seutuindikaattorit

*ennakkotieto

Kuva 84. Taloudellinen huoltosuhde kunnittain 1995 ja 2000*.

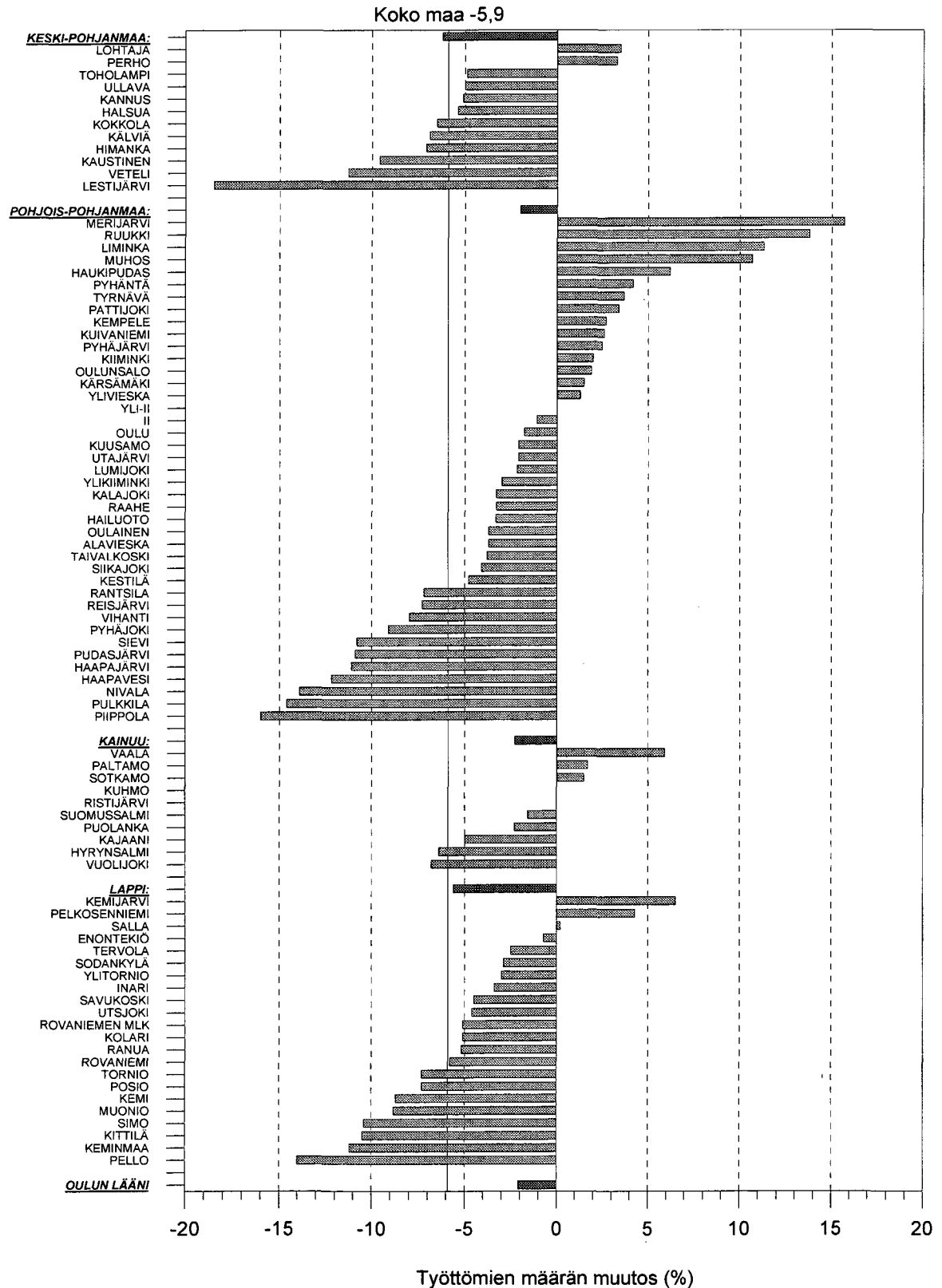
Työttömyysaste kunnittain elokuussa 2002

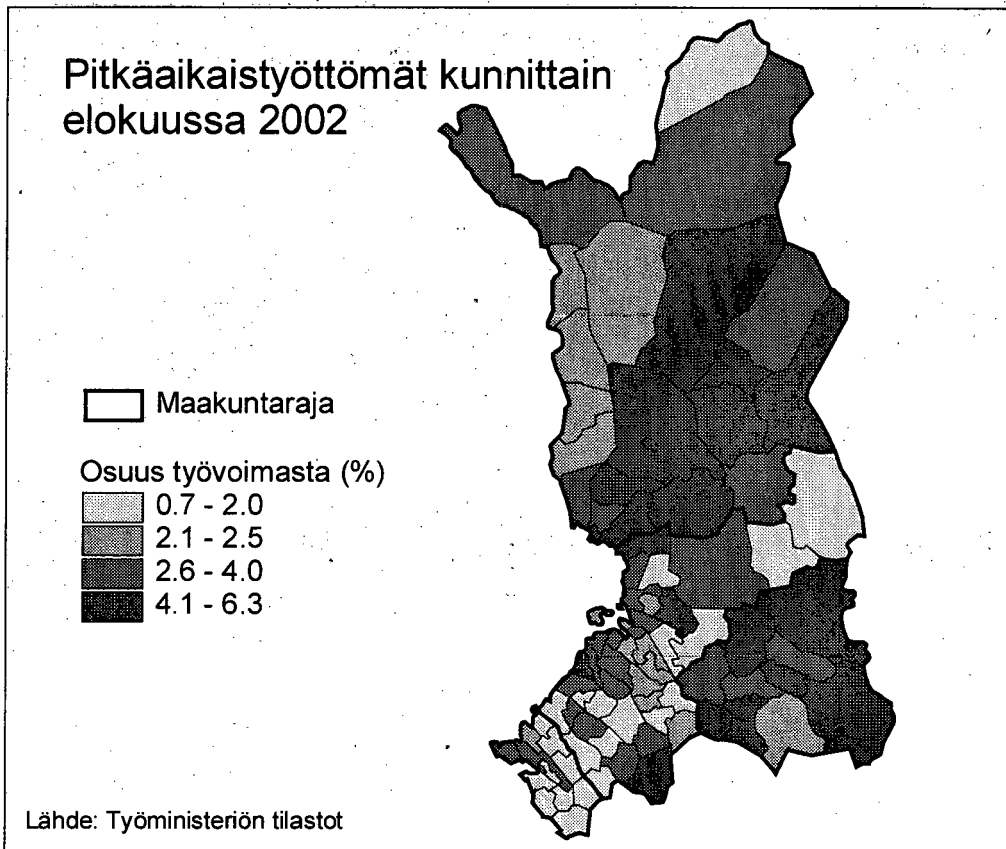
Lähde: Työministeriön tilastot

Kuva 85. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 2002.

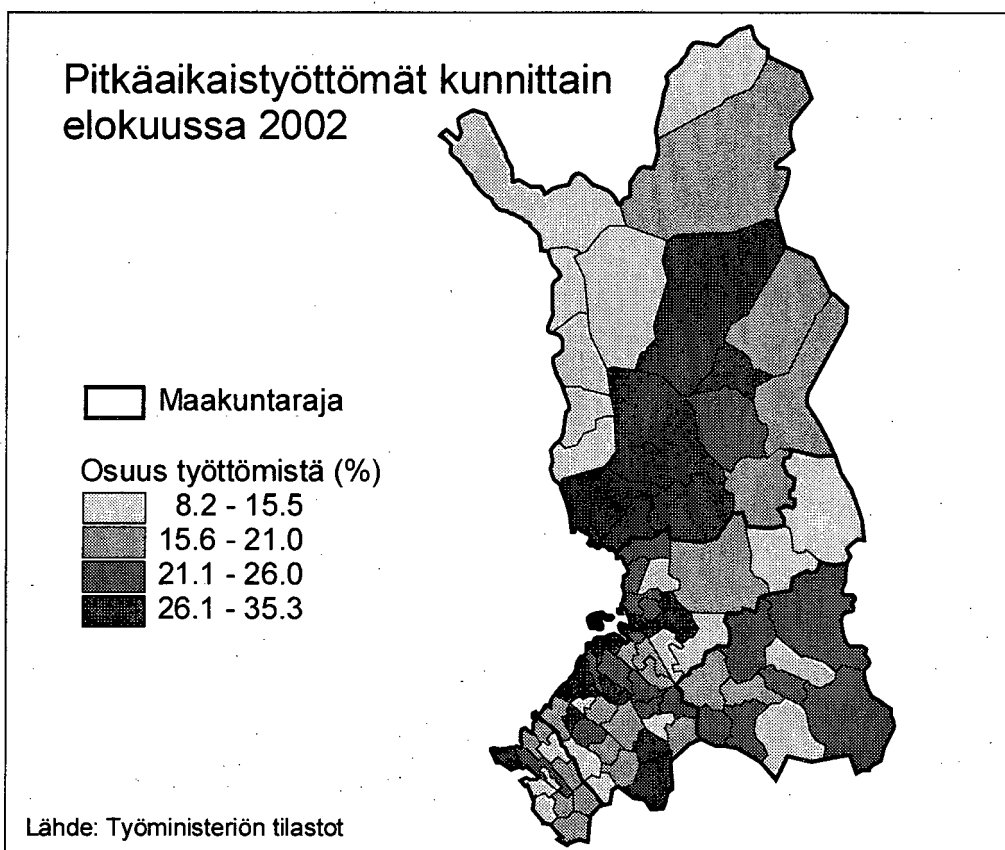
Työttömien määrän muutos kunnittain 2000 - 2001

Kuva 88. Työttömien määrän muutos kunnittain 2000 - 2001.

Kuva 89. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain elokuussa 2002 (osuus työvoimasta).

Kuva 90. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain elokuussa 2002 (osuus työttömistä).

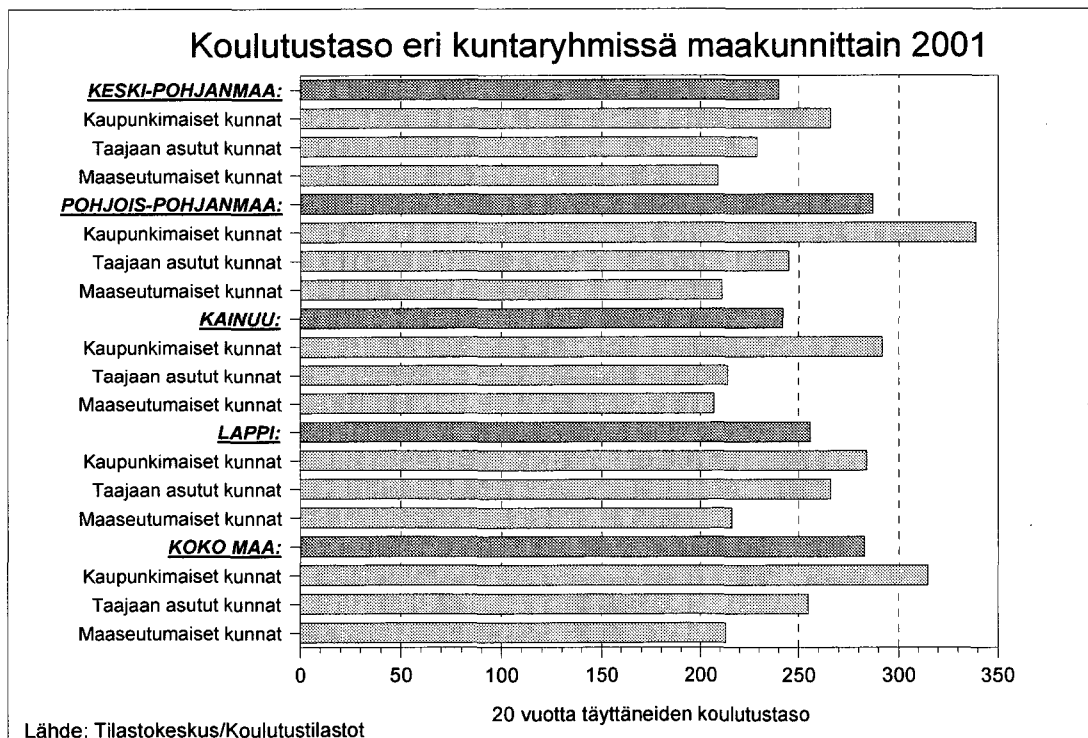
KOULUTUS

Tutkinnon suorittaneella väestöllä tarkoitetaan lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa, ammattikorkeakouluissa, yliopistoissa ja korkeakouluissa tutkinnon suorittaneita sekä näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon, ammatti- tai erikoisammattitutkinnon suorittaneita. Tutkinnon suorittanut väestö määritellään 15 vuotta täyttäneestä väestöstä ja heitä oli koko maassa vuonna 2001 60,2 %.

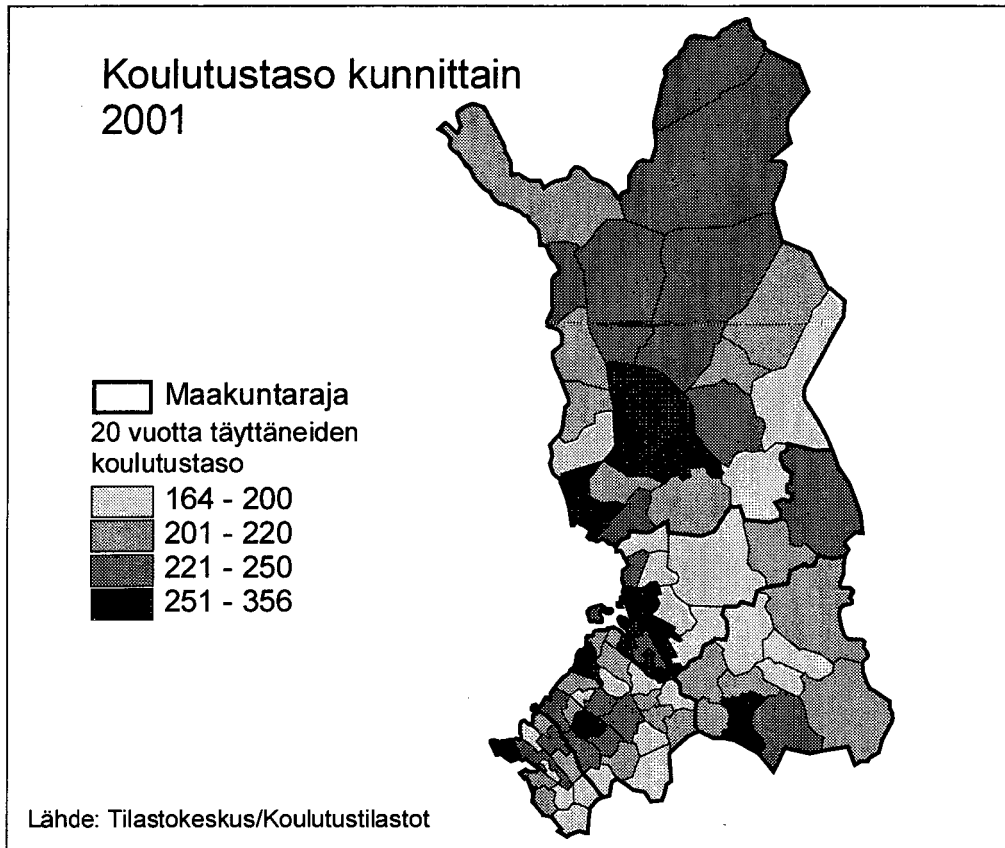
Koulutusastejaottelu noudattaa pääosin koulujärjestelmän rakennetta, jossa koulutus etenee vuosijaksoittain alemmilla ylempille koulutusasteille. *Keskiasteen* koulutuksiksi luetaan ylioppilastutkinnot, 1–3-vuotiset ammatilliset tutkinnot, ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot. Koulutus kestää pääsääntöisesti 2-3 vuotta. *Korkea-asteen* koulutus jaotellaan; *alin korkea-aste* (mm. tekniikan, sairaanhoitajan tutkinnot), *alempi korkeakouluaste* (insinöörien tutkinnot), *ylempi korkeakouluaste* (maisteritutkinnot) ja *tutkijakoulutusaste* (lenssiaatin- ja tohtorintutkinnot). Vuonna 2001 koko maan 15 vuotta täyttäneestä väestöstä 36,5 % oli suorittanut keskiasteen ja 23,7 % korkeaasteen tutkinnon.

Koulutustasoa mitataan Tilastokeskuksessa kehitetyllä kolminumeroisella väestön koulutustasomittaimella. Luku osoittaa alueen tutkintojen keskiarvon suhteutettuna 20 vuotta täyttäneeseen väestöön, ja sen kriteerinä on koulutusaika vuosina. Eli mitä pitempi on koulutuksen kokonaispituus sitä korkeampi on koulutustaso. Vuonna 2001 väestön koulutustasomittain oli koko maassa keskimäärin 283. Kaupunkimaisissa kunnissa väestön koulutustaso oli selvästi korkeampi kuin taajaan asutuissa ja maaseutumaisissa kunnissa.

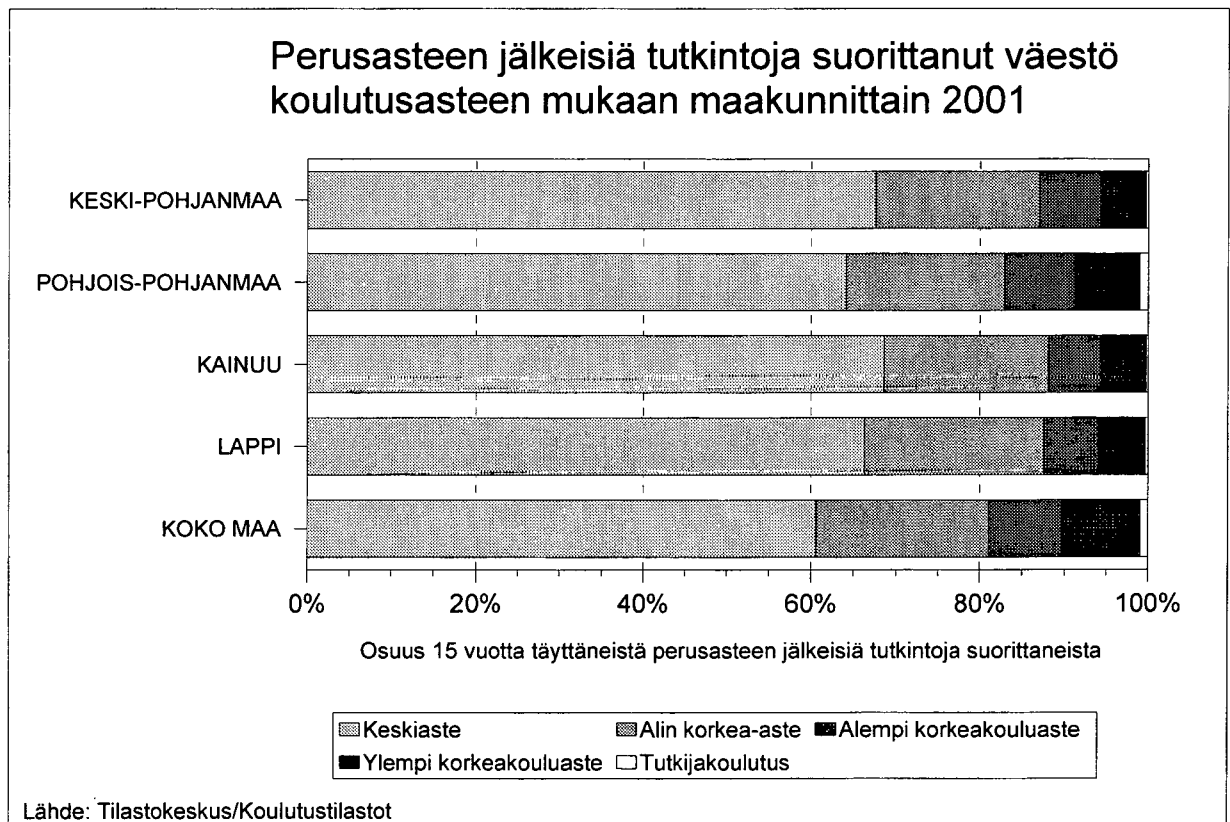
Opetustoimen nettokustannukset olivat Manner-Suomen kunnissa keskimäärin 946 euroa asukasta kohti. Opetustoimen osuus tästä oli 756 euroa. Opetustoimeen on laskettu esiopetus, perusopetus, lukio-opetus, ammatillinen koulutus ja kansalaisopistojen vapaa sivistystyö.

Kuva 91. Koulutustaso eri kuntaryhmissä maakunnittain 2001.

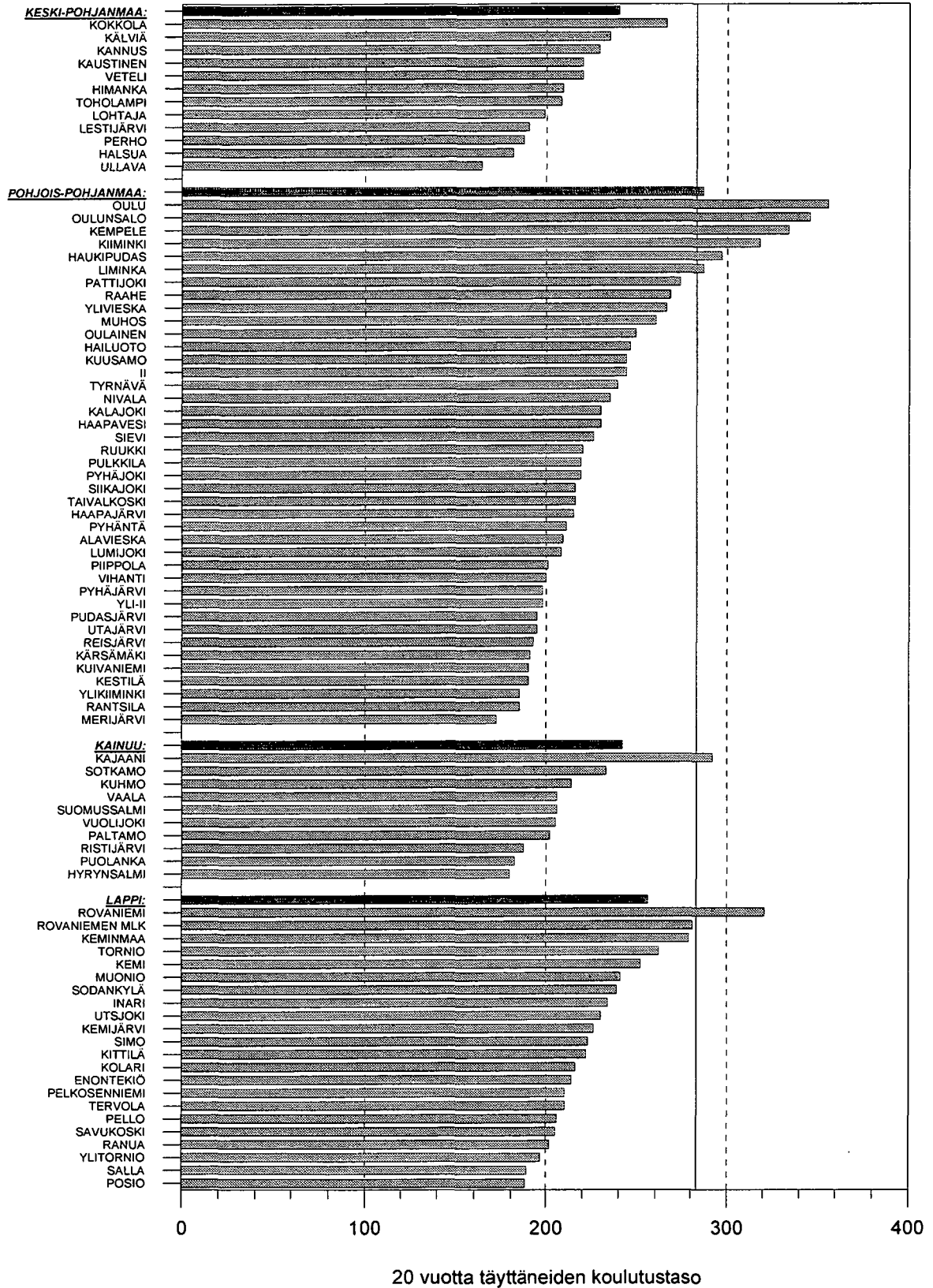
Kuva 92. Koulutustaso kunnittain 2001.

Kuva 93. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen mukaan maakunnittain 2001.

Koulutustaso kunnittain 2001

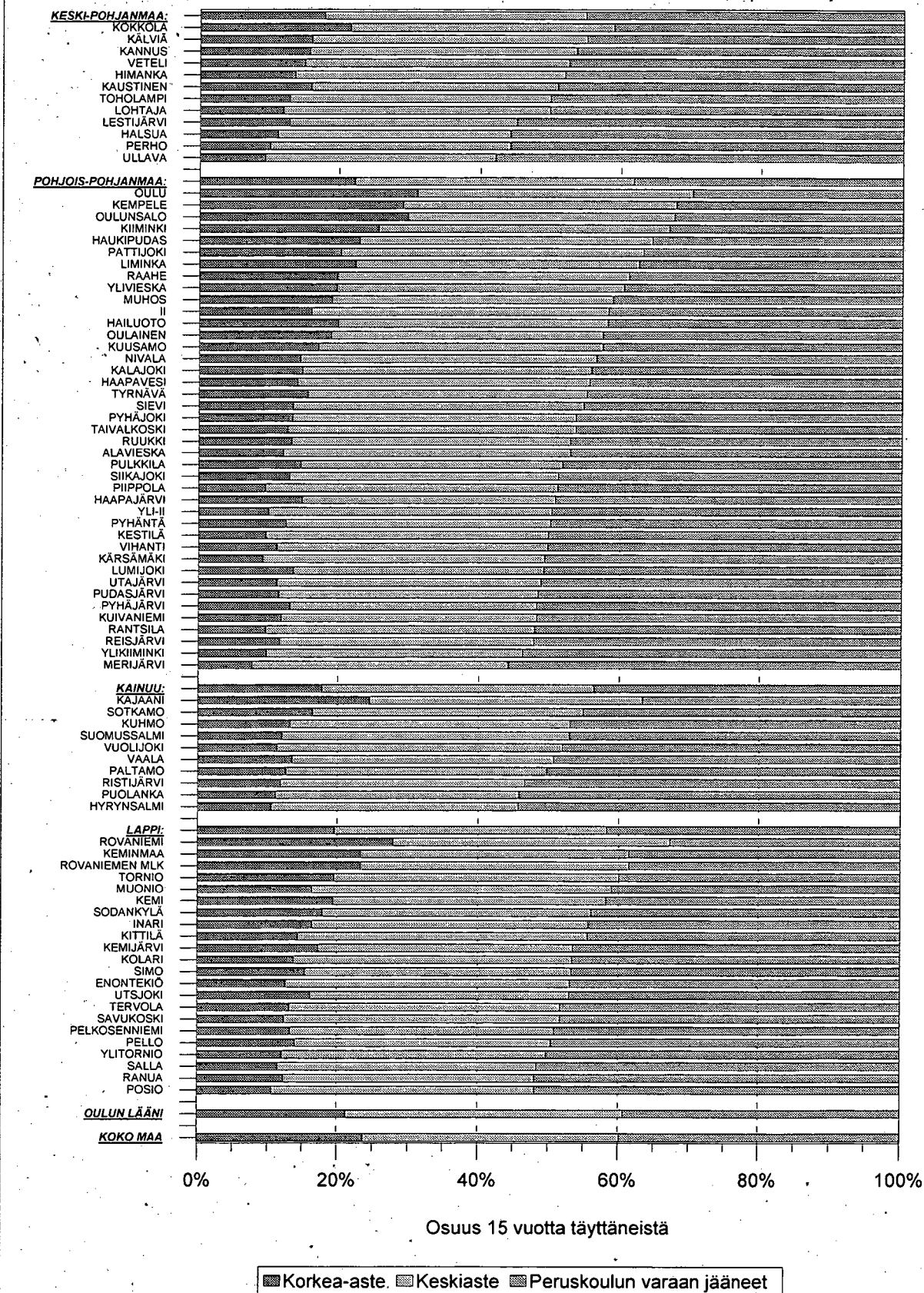
Koko maa 283

Lähde: Tilastokeskus/Koulutustilastot

Kuva 94. Koulutustaso kunnittain 2001.

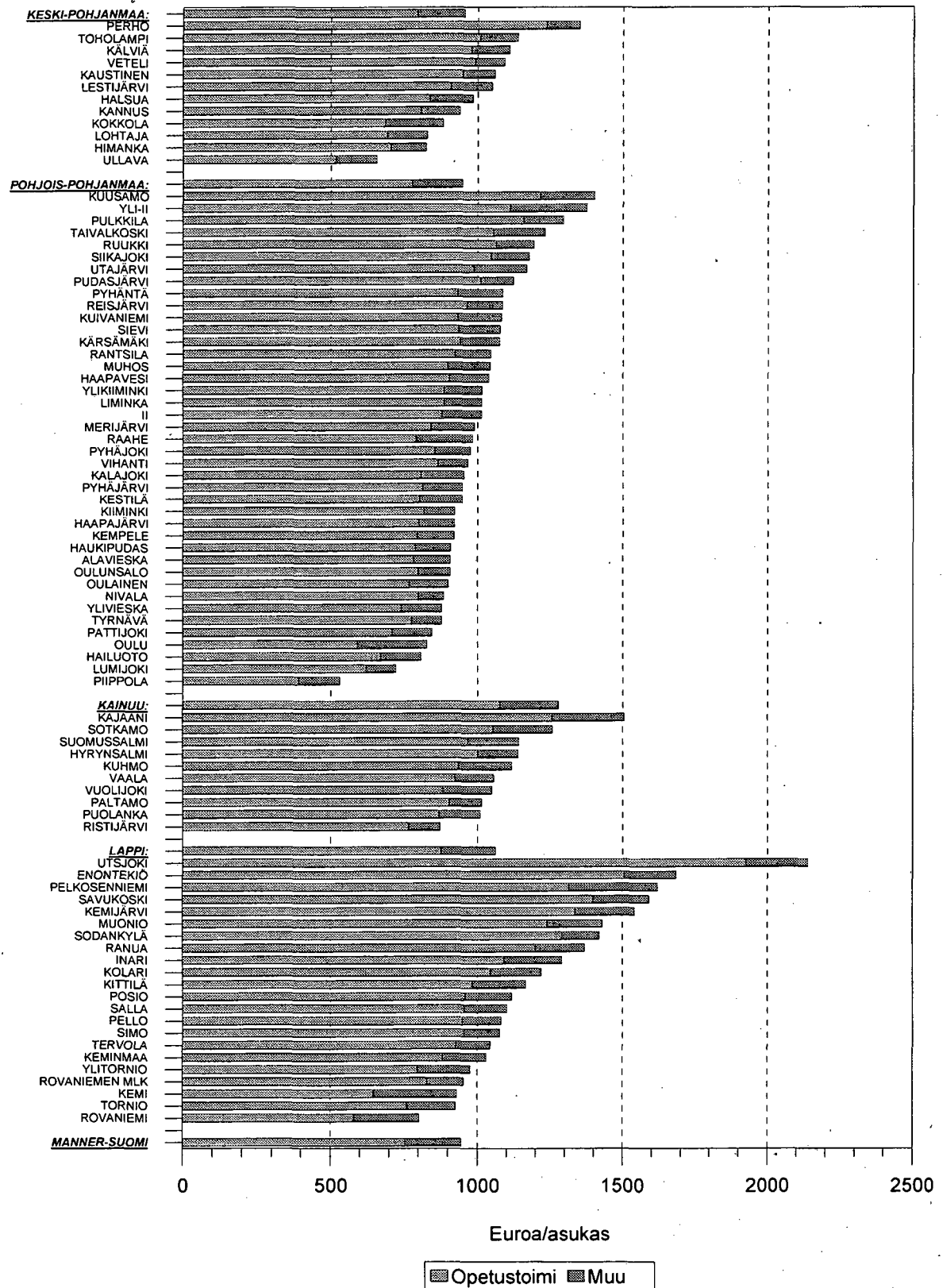
Koulutusaste kunnittain 2001

Lähde: Tilastokeskus/Koulutustilastot

Kuva 95. Koulutusaste kunnittain 2001.

Opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset kunnittain 2001

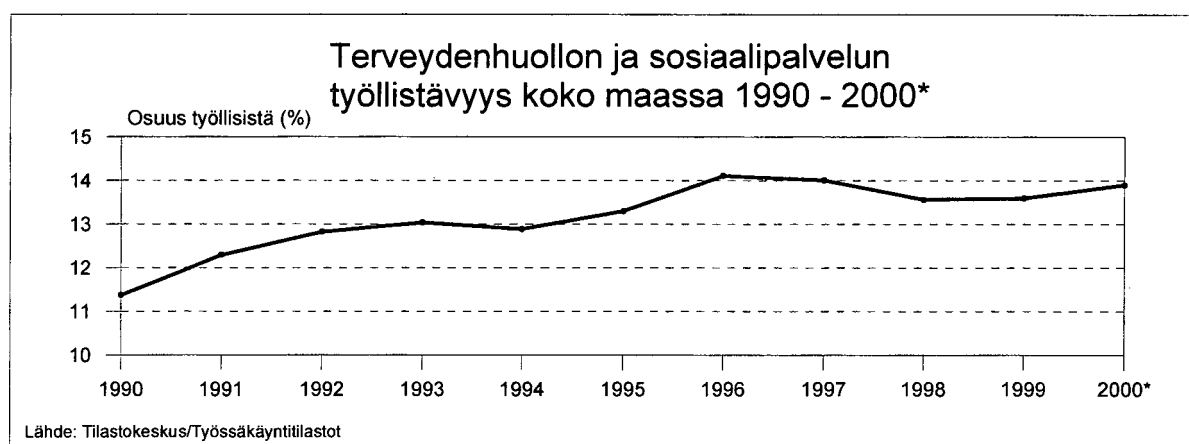
Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 96. Opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset kunnittain 2001.

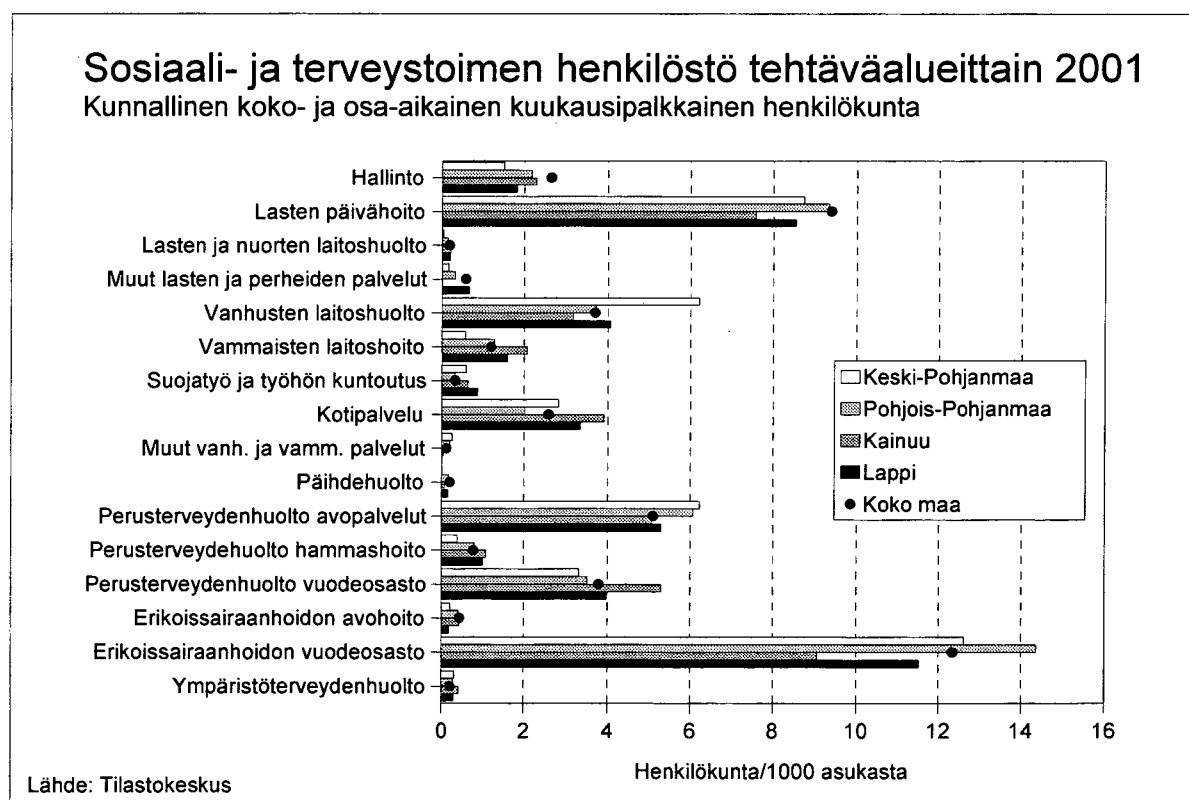
TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT

Koko maan terveydenhuollon ja sosiaalipalvelun työllisten osuus kaikista työllisistä on noussut kymmenessä vuodessa 2,5 %-yksikköä. Vuonna 2000 (ennakkotieto) nämä alat työllistivät noin 14 % kaikista työllisistä.

Kunnallisesta sosiaali- ja terveystoimen henkilöstöstä yli 12 % työskenteli erikoissairaanhoidon vuodeosastoilla. Toiseksi työllistävin sektori oli lasten päivähoido. *Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset* olivat Manner-Suomen kunnissa 1 969 euroa asukasta kohti vuonna 2001. Erikoissairaanhoidon osuus tästä oli 611 euroa, lasten päivähoidon 313 euroa ja perusterveydenhuollon (sis. hammashuolto) osuus 395 euroa.

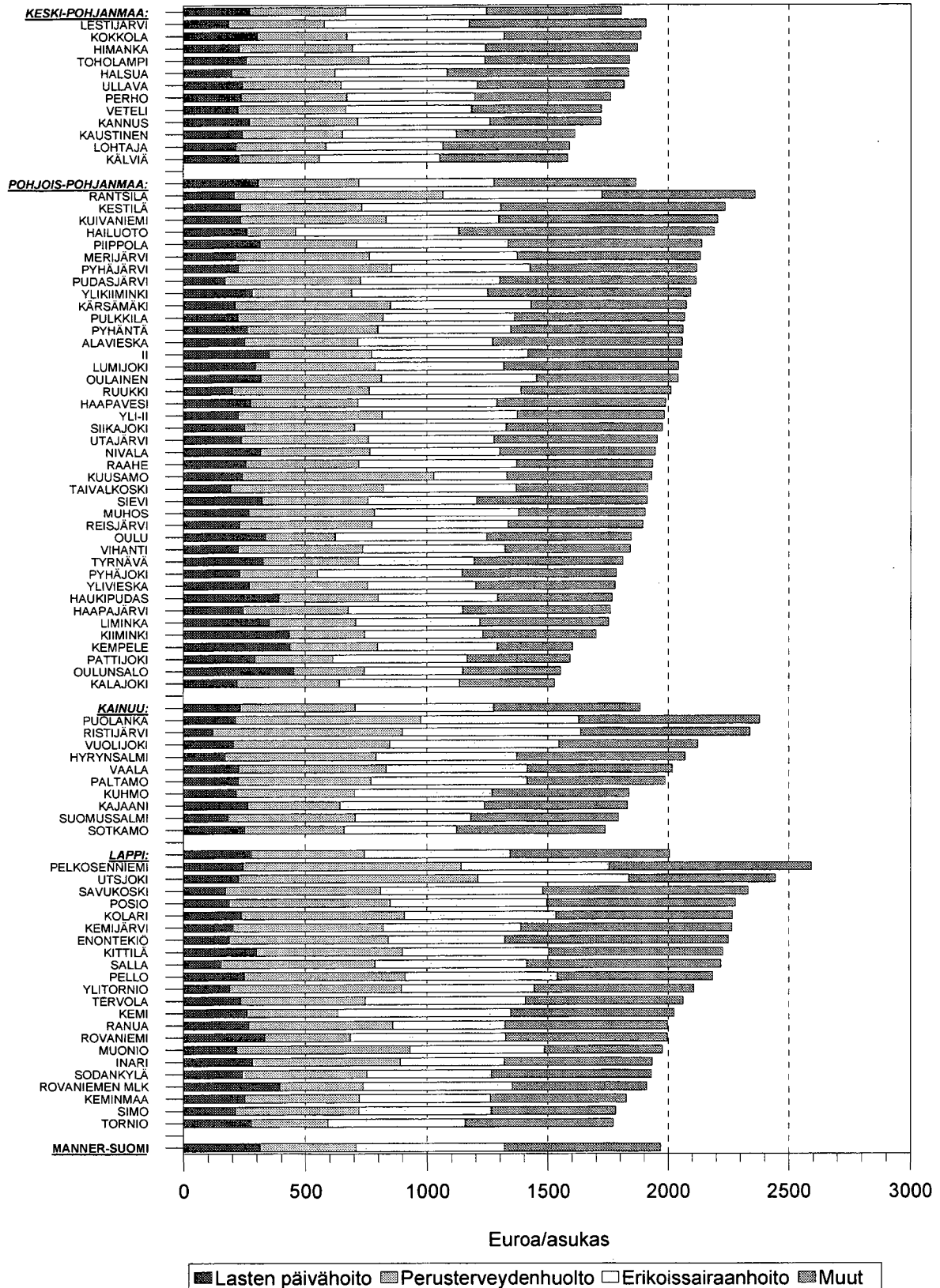

Kuva 97. Terveydenhuollon ja sosiaalipalvelun työllistävyys koko maassa 1990 - 2000*.

Kuva 98. Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö tehtäväalueittain 2001.

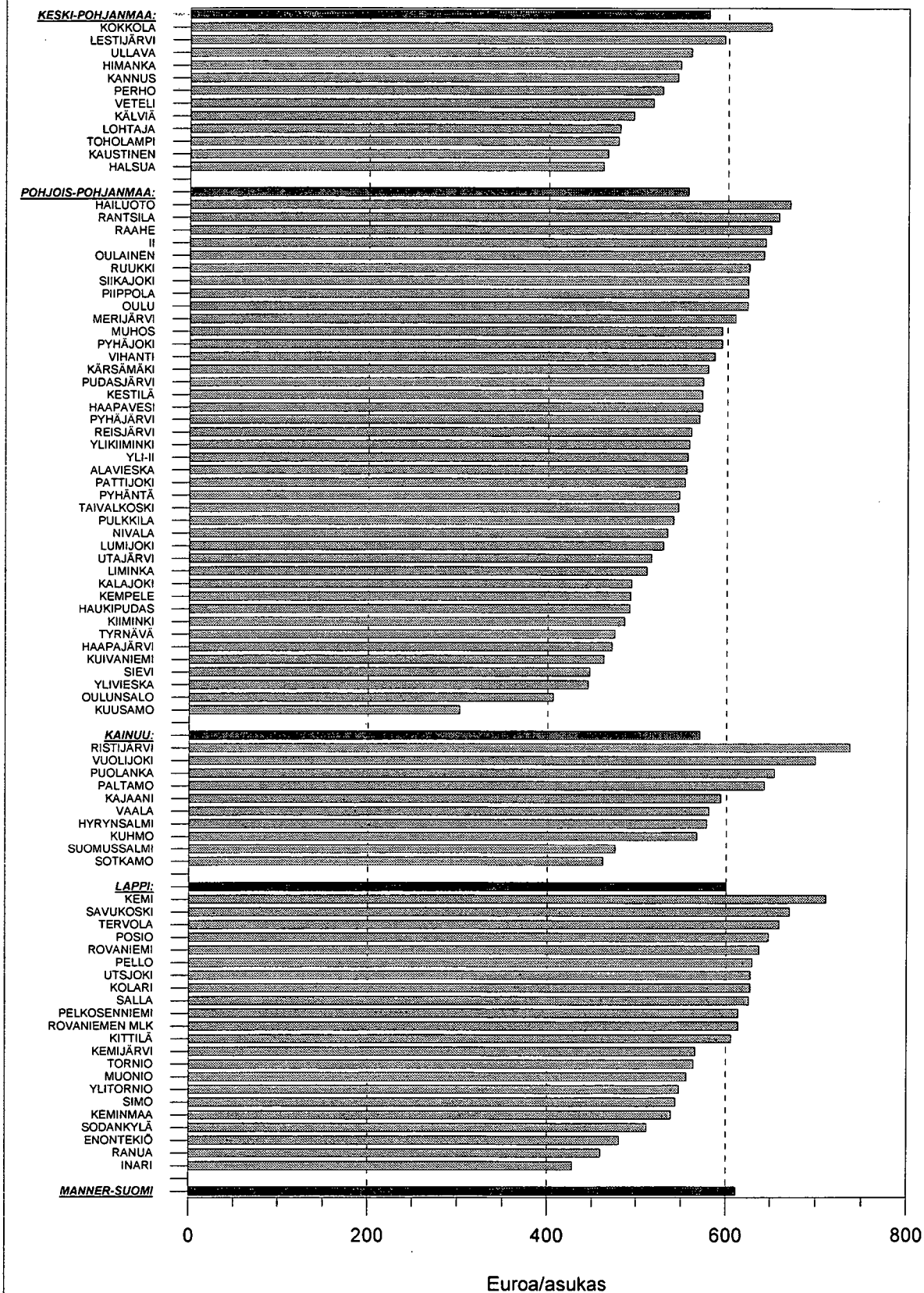
Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 2001

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 99. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 2001.

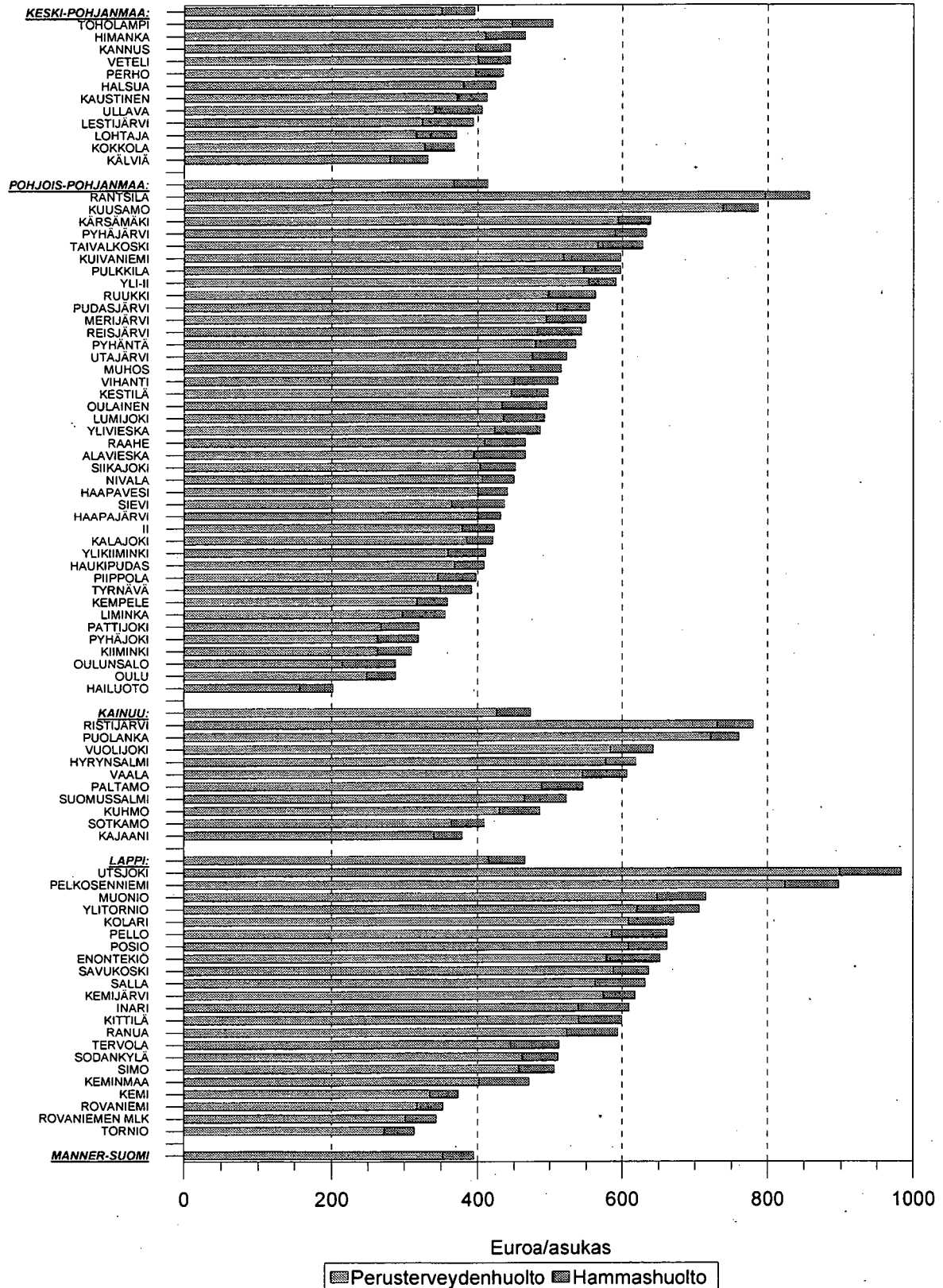
Erikoissairaanhoidon nettokustannukset kunnittain 2001

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 100. Erikoissairaanhoidon nettokustannukset kunnittain 2001.

Perusterveydenhuollon nettokustannukset kunnittain 2001

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 101. Perusterveydenhuollon nettokustannukset kunnittain 2001.

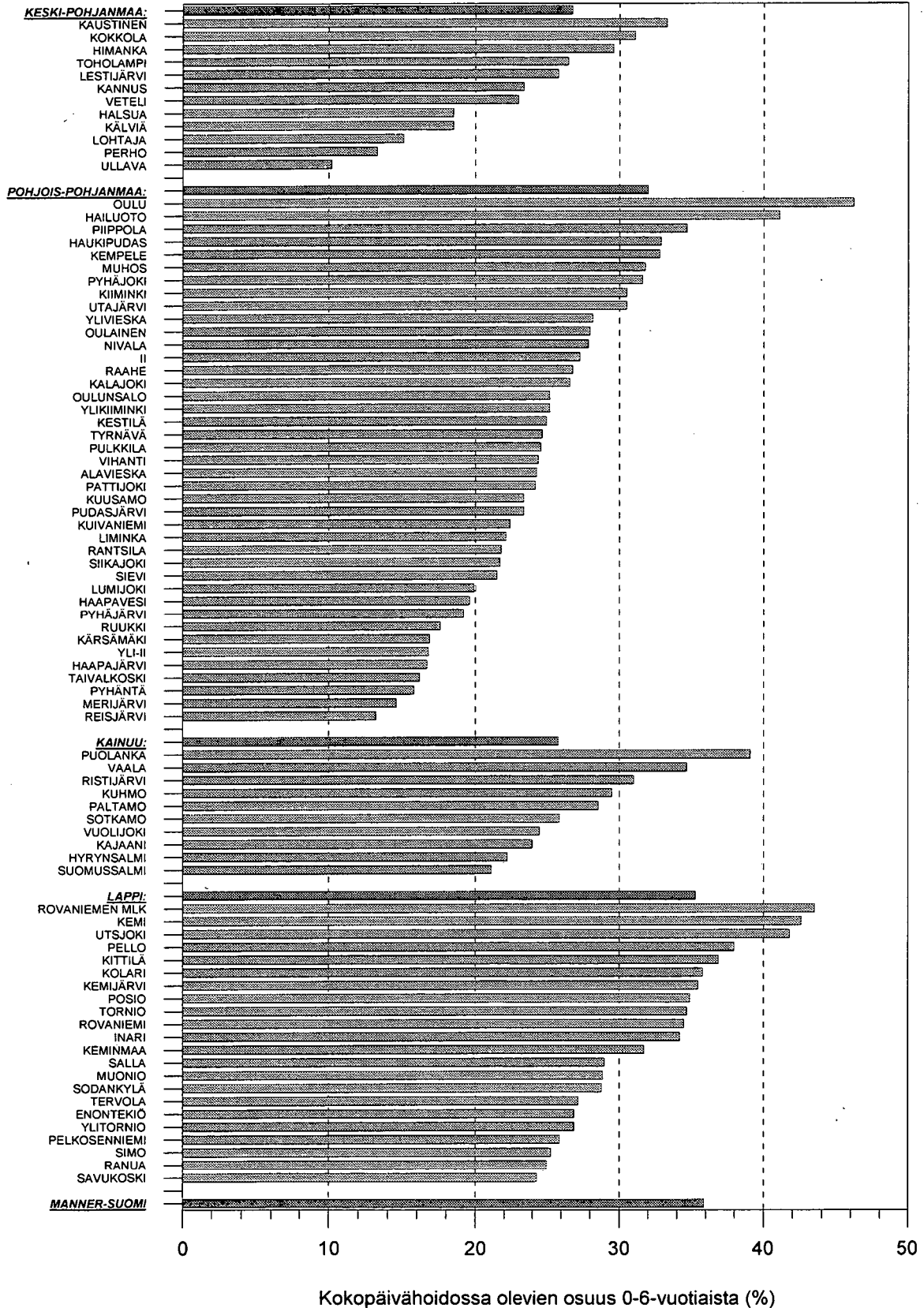
Lasten päivähoiton nettokustannukset kunnittain 2001

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 102. Lasten päivähoiton nettokustannukset kunnittain 2001.

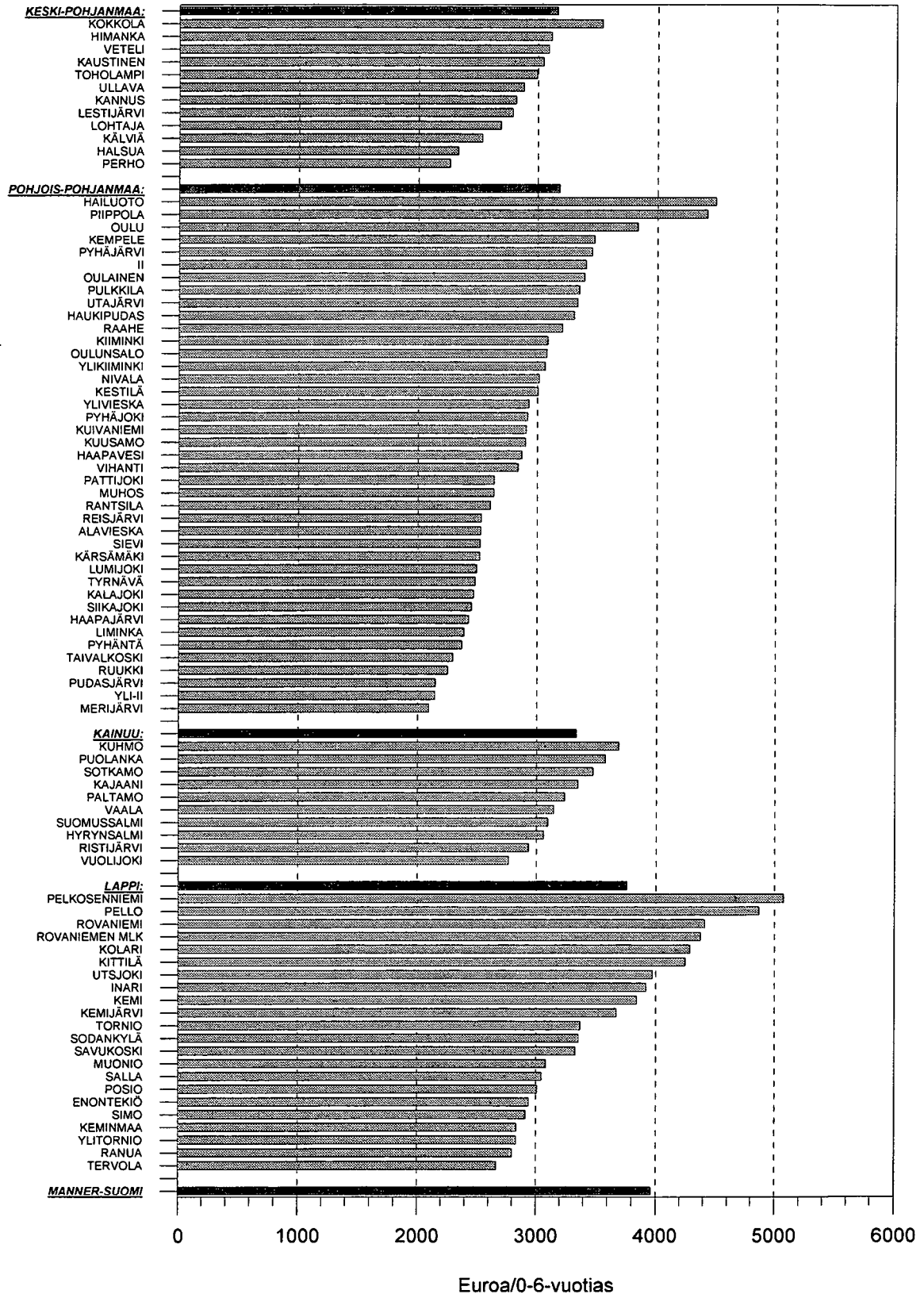
Kunnallinen lasten päivähoito kunnittain 2001

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 103. Kunnallinen lasten päivähoito kunnittain 2001.

Lasten päivähoiton käyttökustannukset kunnittain 2001

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 104. Lasten päivähoiton käyttökustannukset kunnittain 2001.

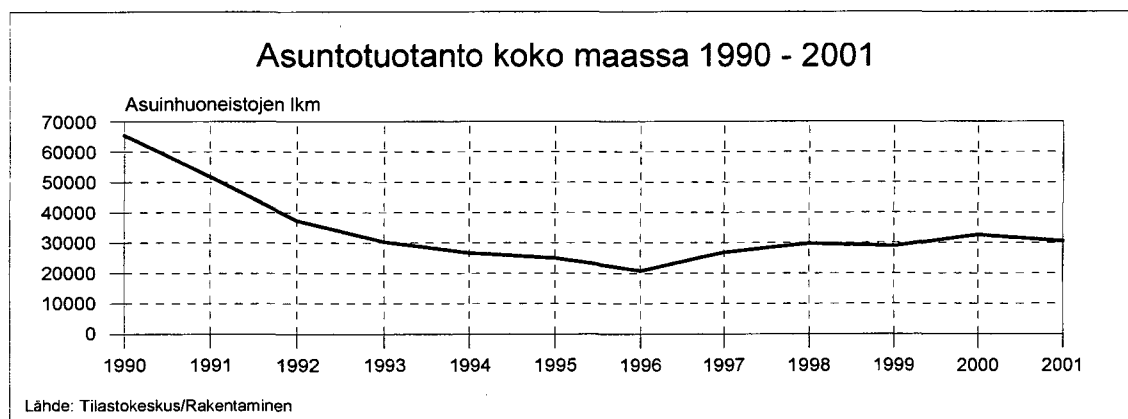
RAKENTAMINEN JA ASUMINEN

Rakennustuotantoon tilastoidaan erilliset pientalot, rivi- ja ketjutalot, asuinkerrostalot, vapaa-ajan-, liike-, toimisto-, liikenteen, hoitoalan, kokoontumis-, opetus- ja pelastustoimen, teollisuus-, varasto-, maatalous- ja muut rakennukset. Valmistuneissa rakennuksissa on mukana sekä uudet rakennukset että rakennuslaajennukset.

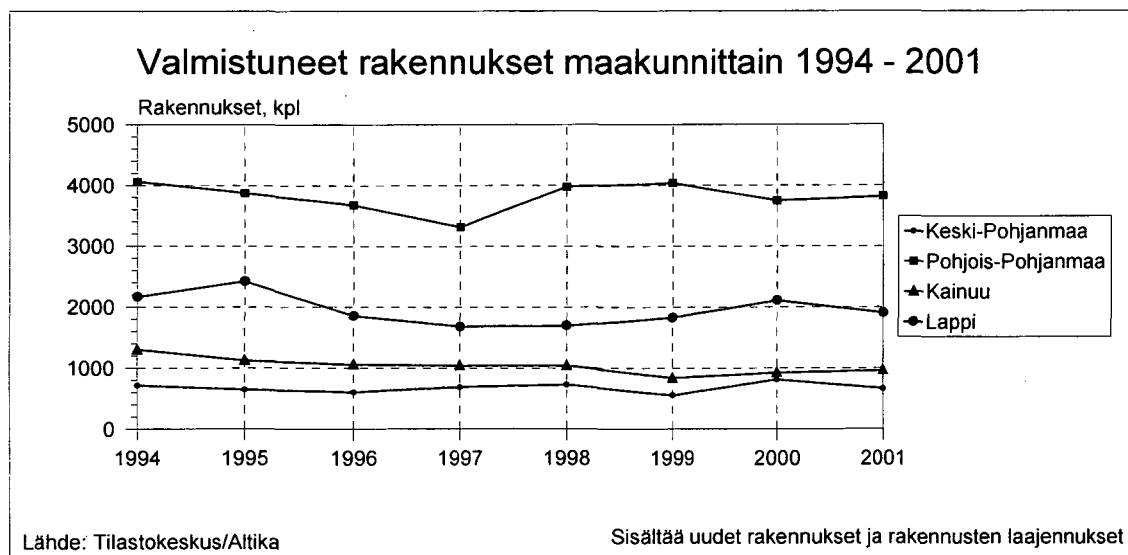
Asuntotuotanto on vakiintunut vuoden 1996 notkahduksen jälkeen ja vuodessa valmistuu keskimäärin 30 000 asuinhuoneistoa. Maamme asuntokanta kasvoi nopeiten 1970-luvulla. Noin 60 % asuntokannasta onkin rakennettu vuoden 1969 jälkeen.

Asuntojen hintojen neljännesvuositilastoa on uudistettu, ja nyt aikasarjatarkastelu lähtee vuodesta 2000. Asuntojen hinnat ovat parin viimeisen neljännesvuositilaston mukaan olleet keskimäärin 1 240 euroa/m². Asuntojen hintojen vuosimuutos koko maassa vuoden 2002 toisen neljänneksen lopussa oli 7,3 %.

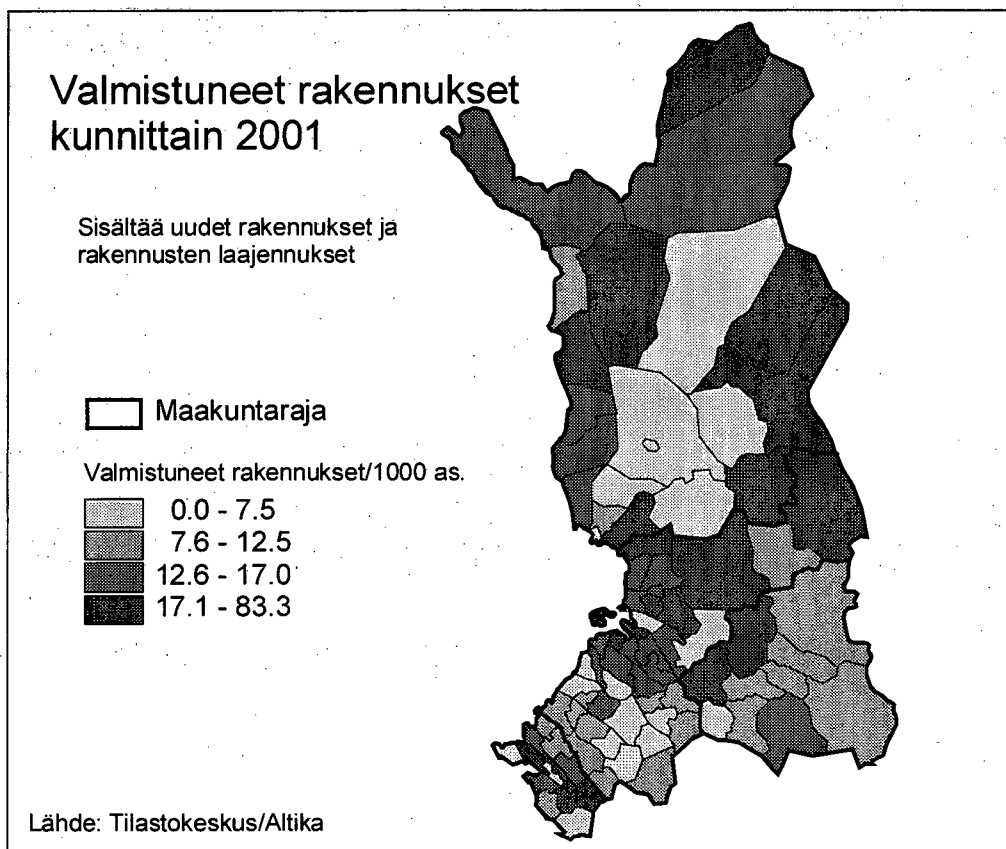
Asuntokuntien keskikoko koko maassa vuonna 2001 oli 2,2 henkilöä. Asuntokunta laskeaan ahtaasti asuvaksi mikäli henkilöitä on enemmän kuin yksi huonetta kohti (normi 3). Tämän määritelmän mukaan ahtaasti asuvia asuntokuntia oli vuoden 2001 lopussa 7,6 %.

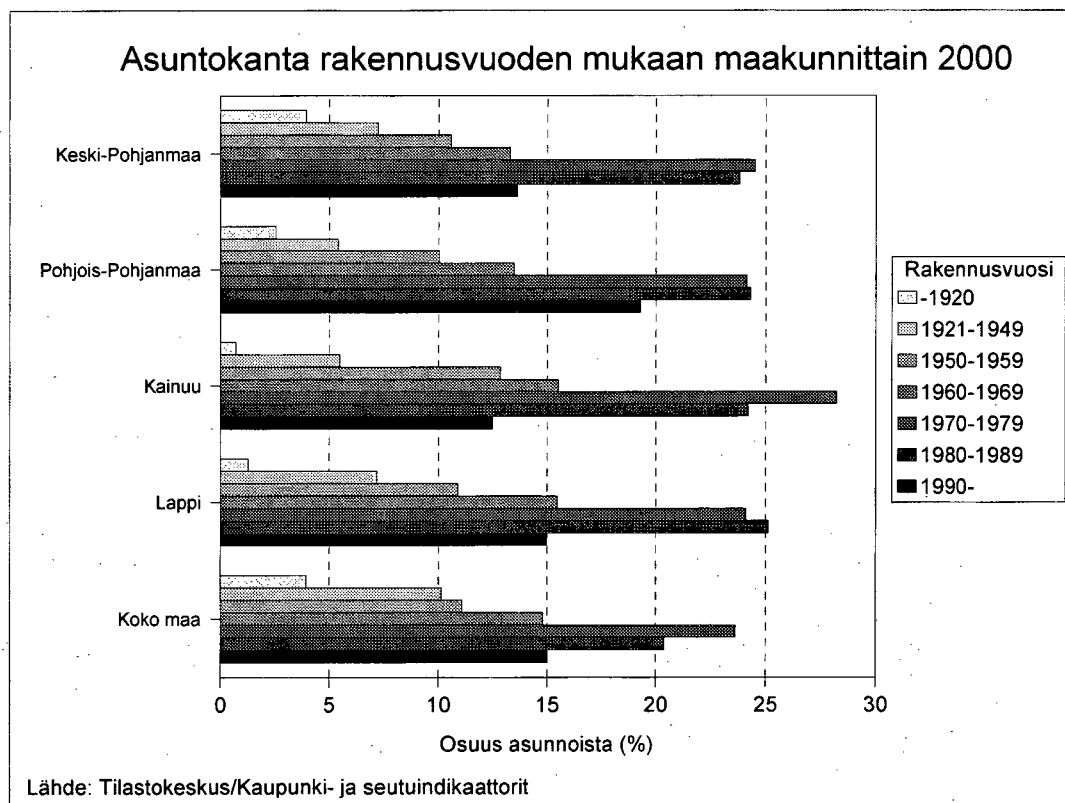
Kuva 105. Asuntotuotanto koko maassa 1990 – 2001.

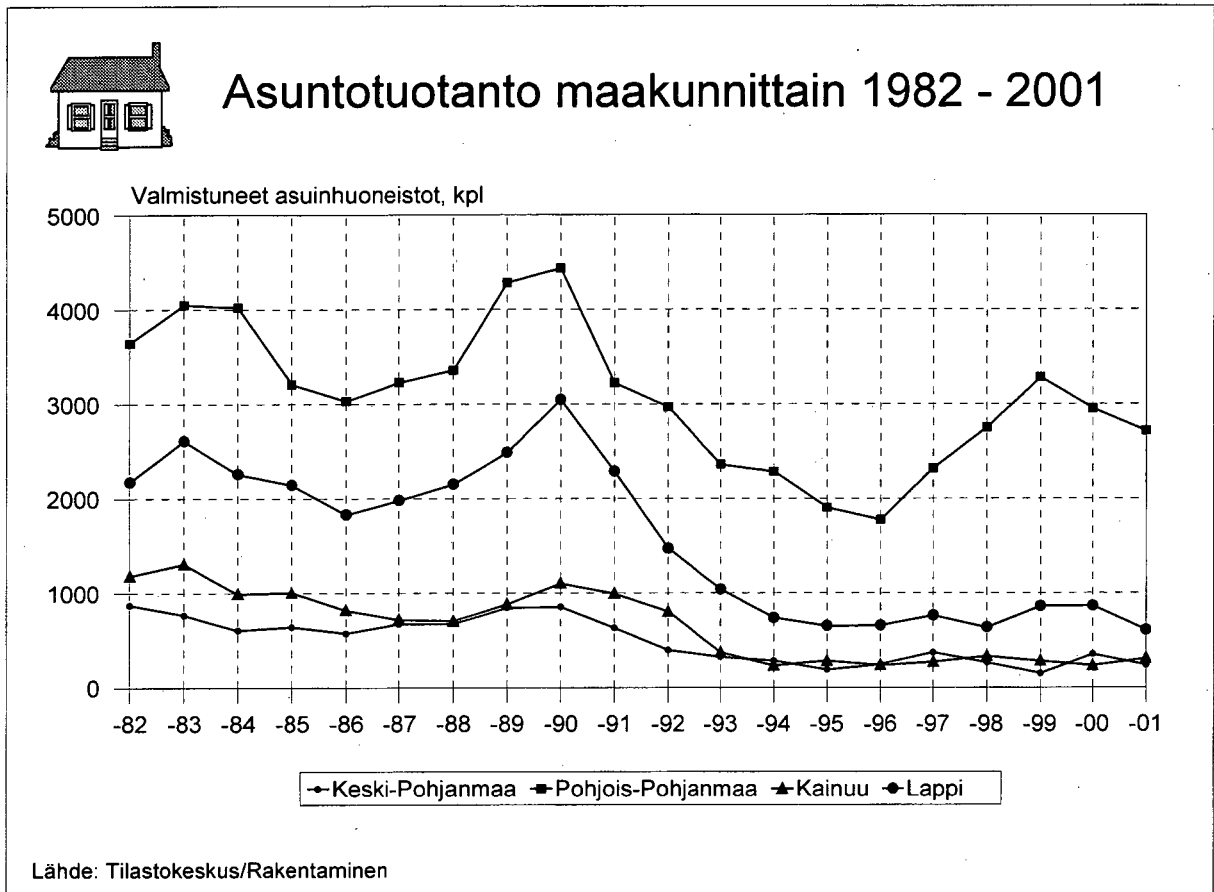
Kuva 106. Valmistuneet rakennukset maakunnittain 1994 – 2001.

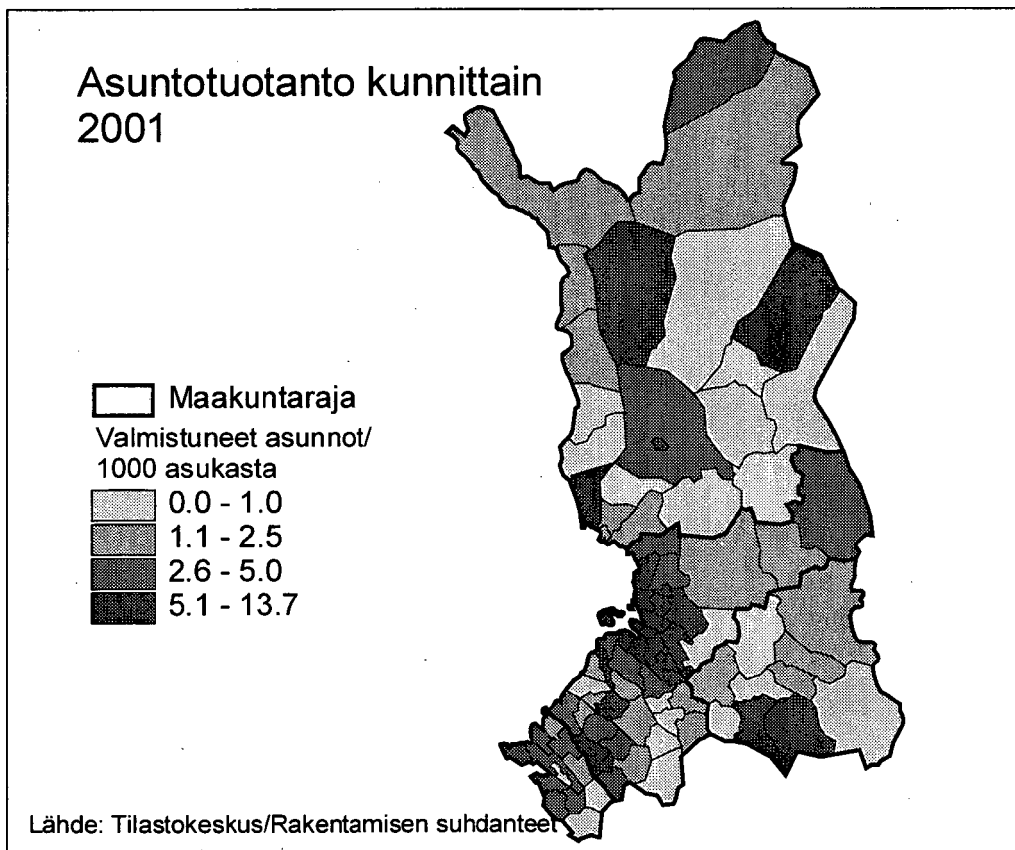
Kuva 107. Valmistuneet rakennukset kunnittain 2001.

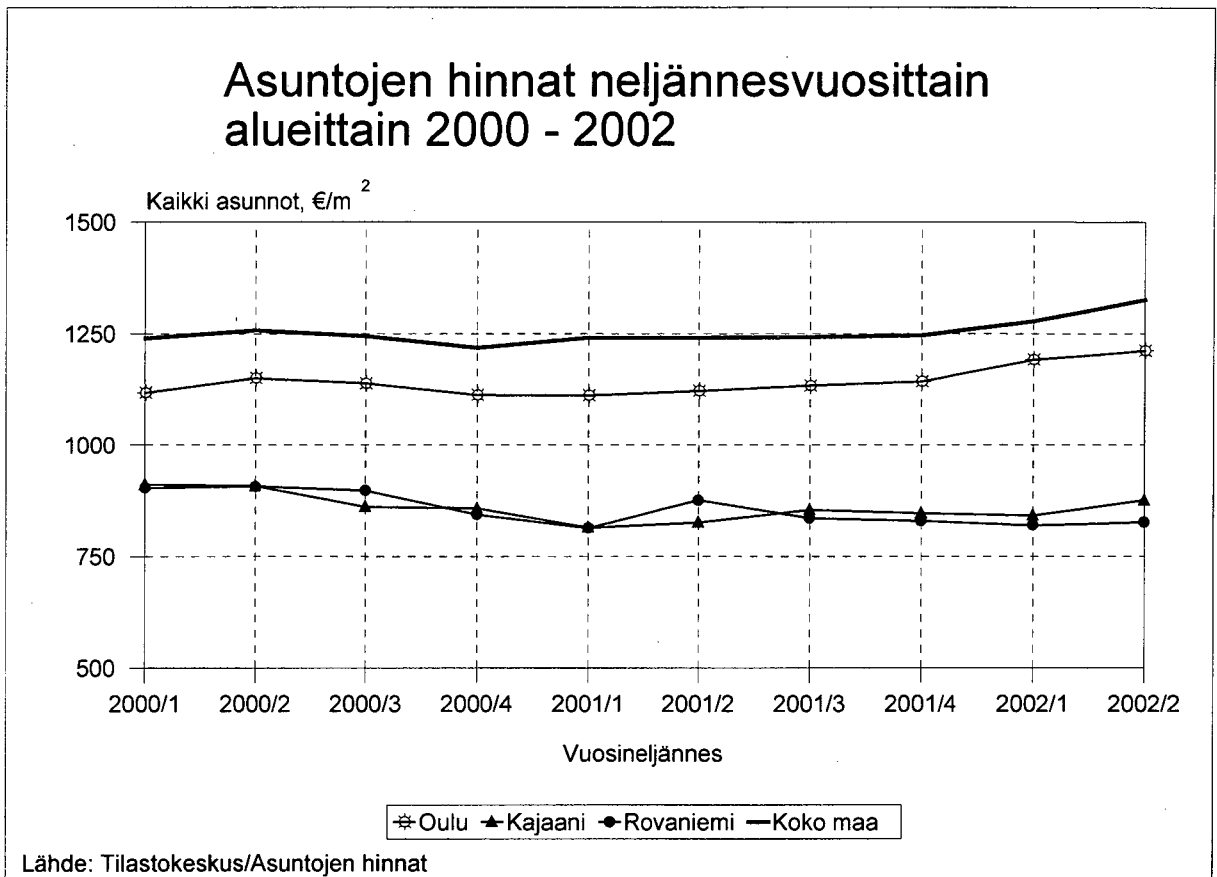
Kuva 108. Asuntokanta rakennusvuoden mukaan maakunnittain 2000.

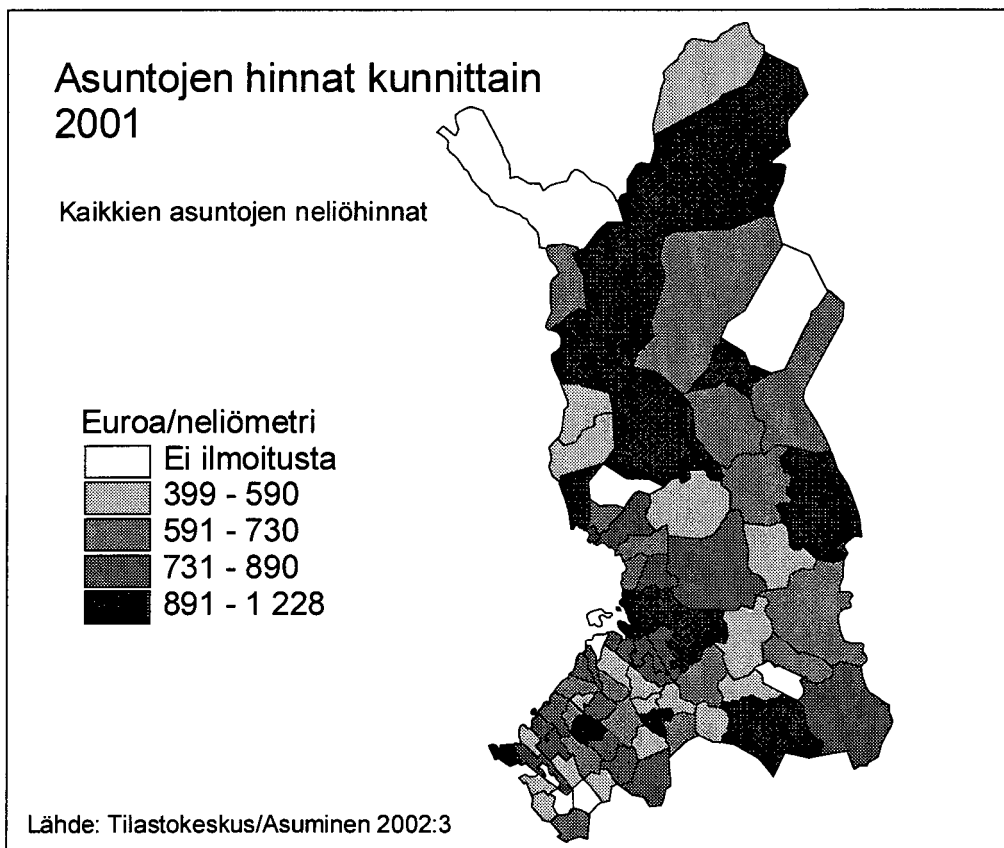
Kuva 109. Asuntotuotanto maakunnittain 1982 - 2001.

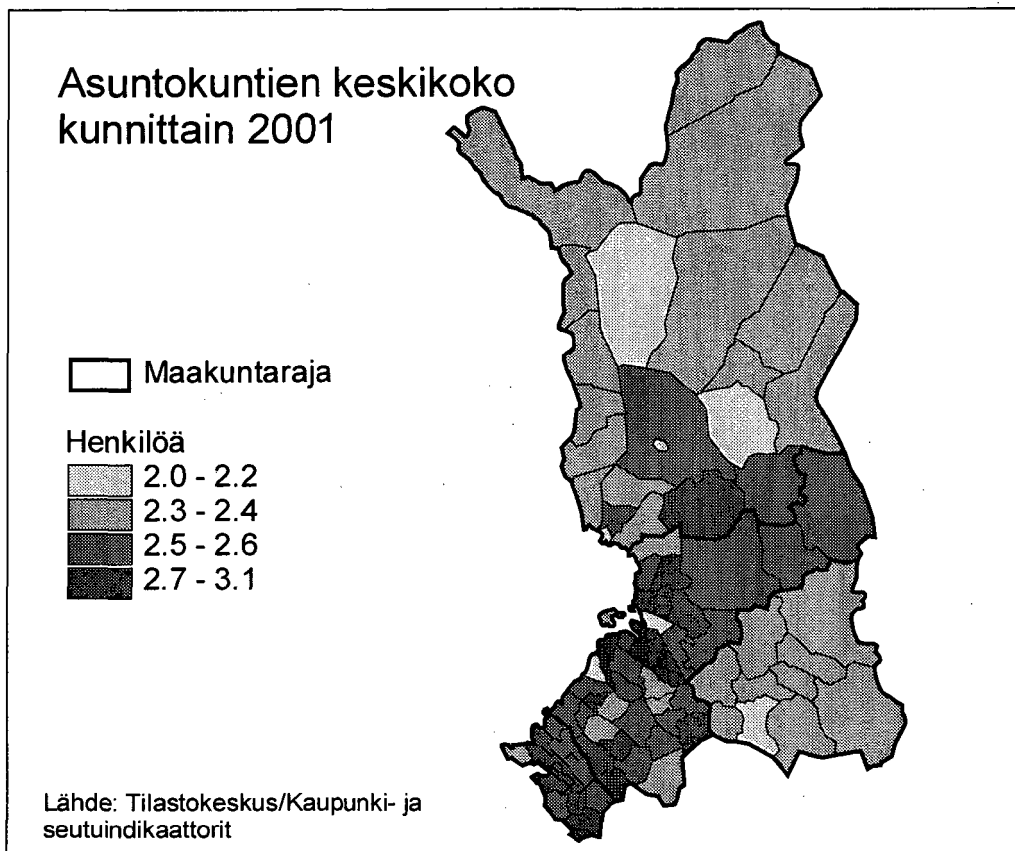
Kuva 110. Asuntotuotanto kunnittain 2001.

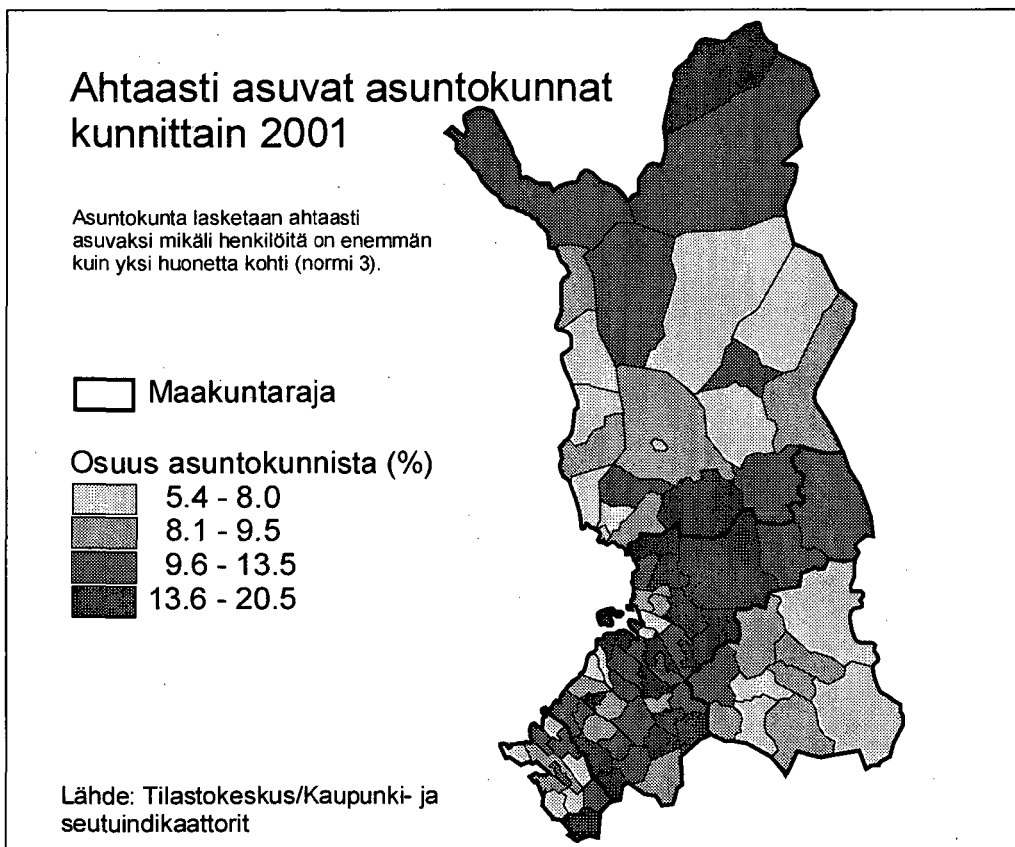
Kuva 111. Asuntojen hinnat neljännesvuosittain alueittain 2000 - 2002.

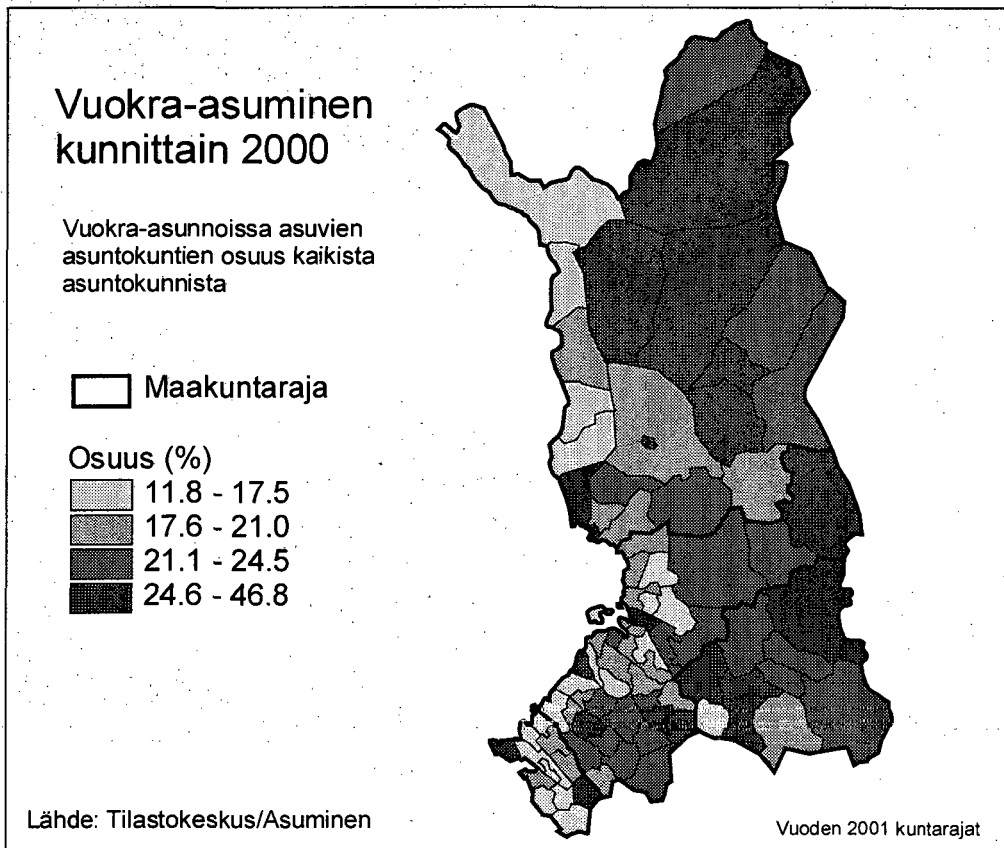
Kuva 112. Asuntojen hinnat kunnittain 2001.

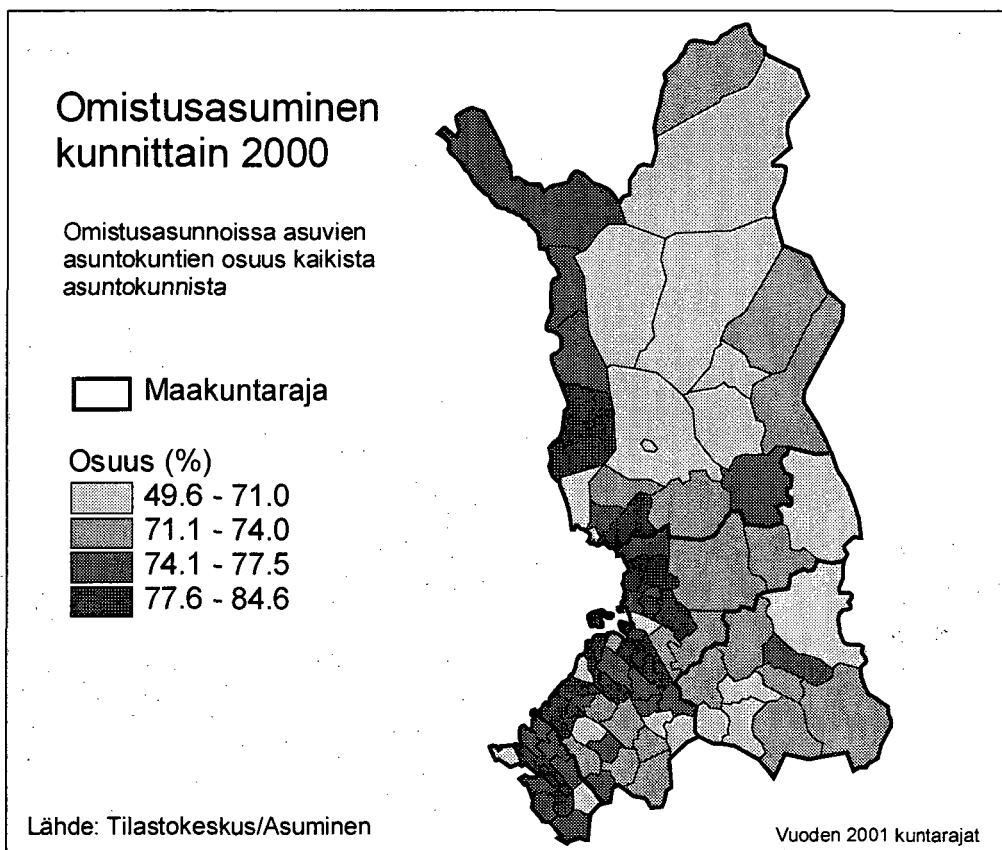
Kuva 113. Asuntokuntien keskikoko kunnittain 2001.

Kuva 114. Ahtaasti asuvat asutokunnat kunnittain 2001.

Kuva 115. Vuokra-asuminen kunnittain 2000.

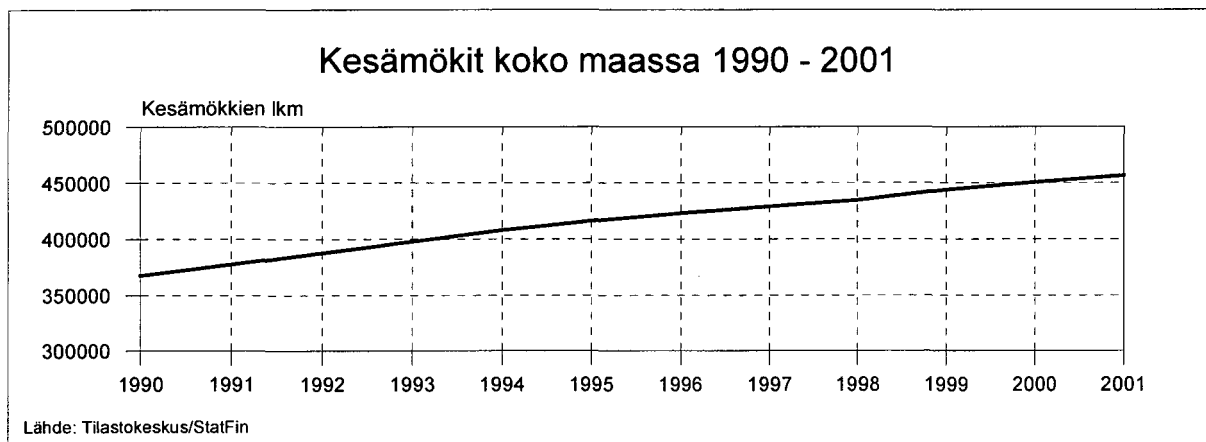

Kuva 116. Omistusasuminen kunnittain 2000.

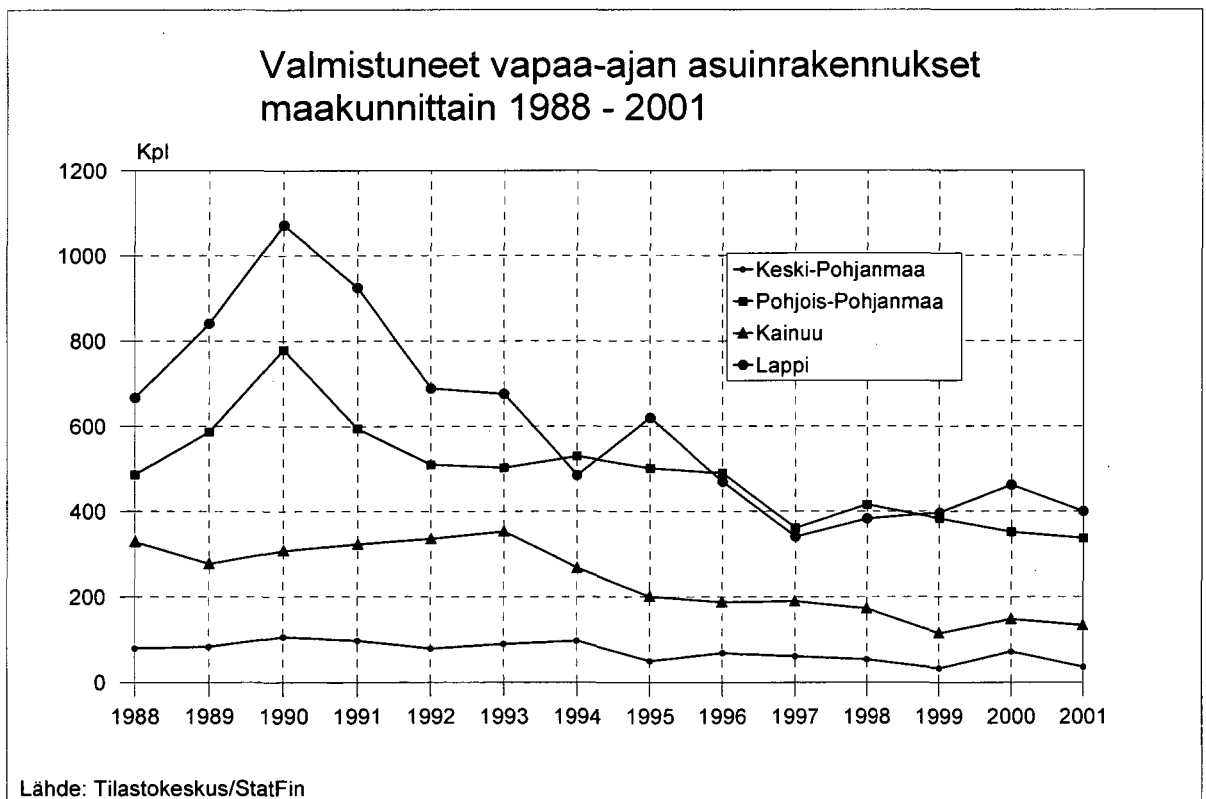
Vapaa-ajan asuinrakennukset

Vuoden 2001 kesämökkitilastossa on *vapaa-ajan asuinrakennukseksi* luettu kaikki ne rakennukset, joiden käyttötarkoitus oli 31.12.2001 vapaa-ajan asuinrakennus tai joita ko. ajankohtana käytettiin loma-asumiseen. Kesämökeiksi ei ole luettu vakinaisessa asuin-käytössä olevia vapaa-ajan asuntoja. Myöskään majoitustoimintaa harjoittavien liikeyritysten vuokrattavia lomamökkejä ei ole luettu kesämökkitilastoon, vaan ne tilastoidaan rakennuskannan majoitusliikerakennuksiin (ks. Kesämökkit 2001. SVT. Asuminen 2002:5).

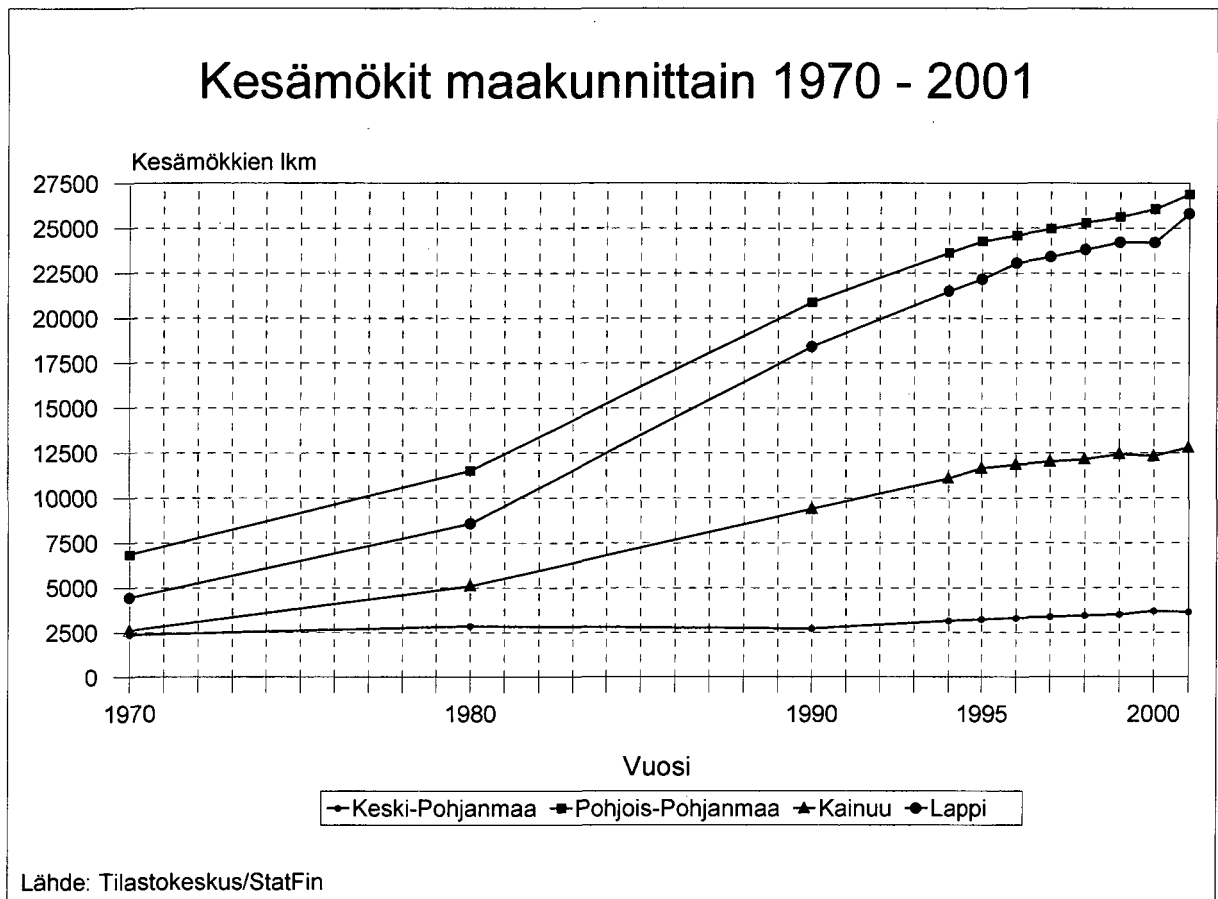
Vuoden 2001 lopussa kesämökkejä tilastoitiin 456 706 kappaletta. Kymmenessä vuodessa kesämökkien määrä on kasvanut lähes 90 000 mökillä. Vuonna 2001 uusia vapaa-ajan asuinrakennuksia valmistui 4 686, joka on hieman edellisvuotta enemmän.

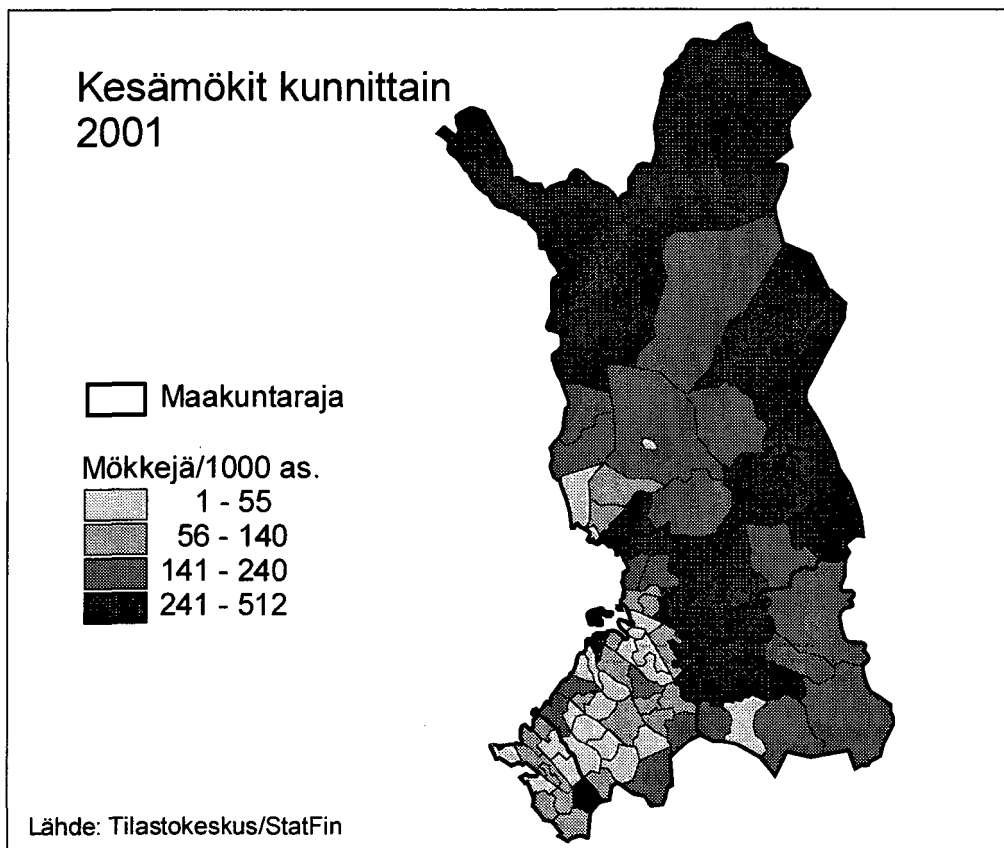
Kuva 117. Kesämökkit koko maassa 1990 – 2001.

Kuva 118. Valmistuneet vapaa-ajan asuinrakennukset maakunnittain 1988 – 2001.

Kuva 119. Kesämökkit maakunnittain 1970 - 2001.

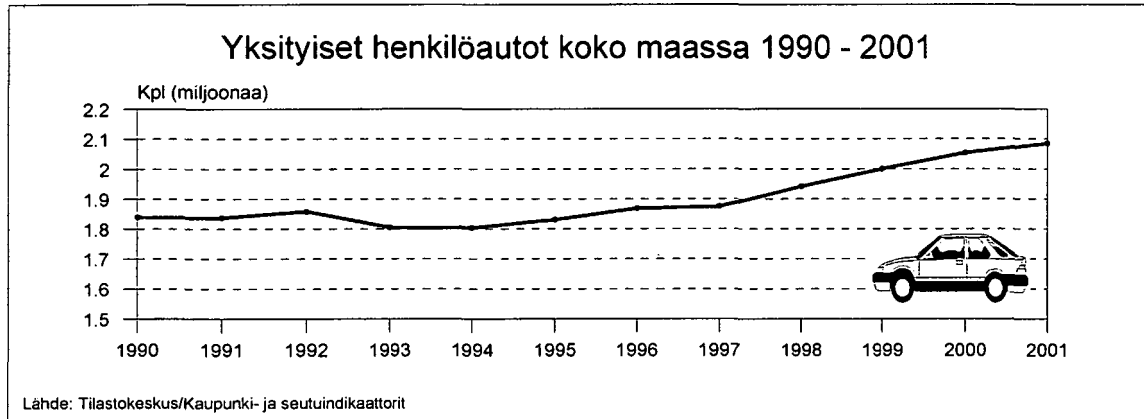
Kuva 120. Kesämökkit kunnittain 2001.

LIIKENNE JA MATKAILU

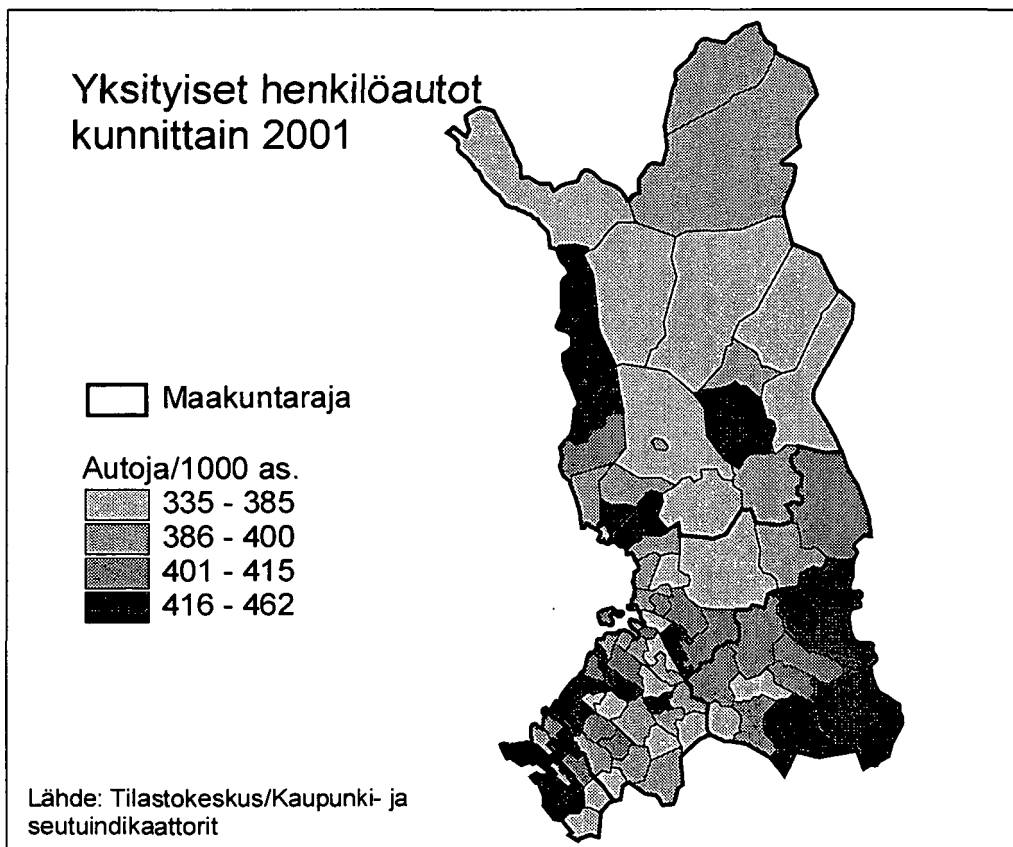
Liikenne

Suomessa oli keskimäärin 404 yksityistä henkilöautoa tuhatta asukasta kohti vuonna 2001. Kaikkiaan yksityisomistuksessa olevia henkilöautoja oli 2,1 miljoonaa kappaletta, vajaa neljännesmiljoona enemmän kuin kymmenen vuotta aiemmin.

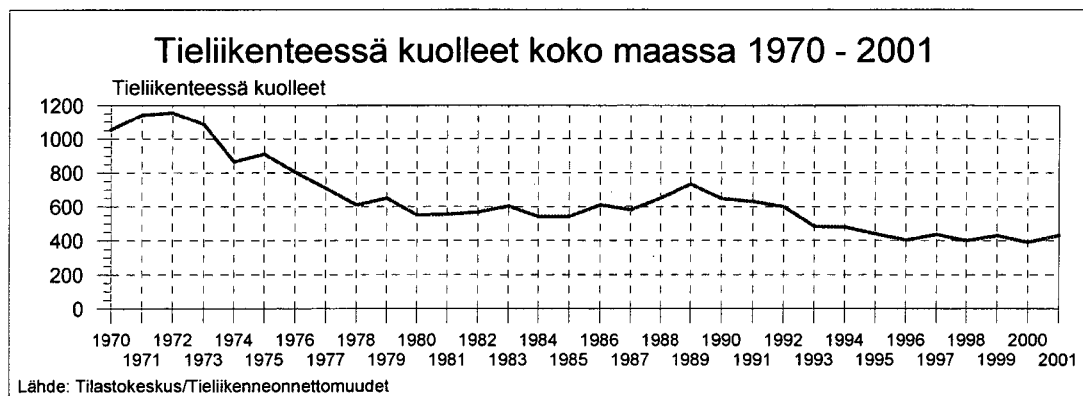
Koko maan liikenneonnettomuuksissa menehtyi 433 henkilöä vuonna 2001. Kuolleiden määrä on vaihdellut neljänsadan molemmin viime vuosina. Kolme vuosikymmentä sitten liikenteessä menehtyi synkimpinä vuosina yli 1 000 henkilöä.

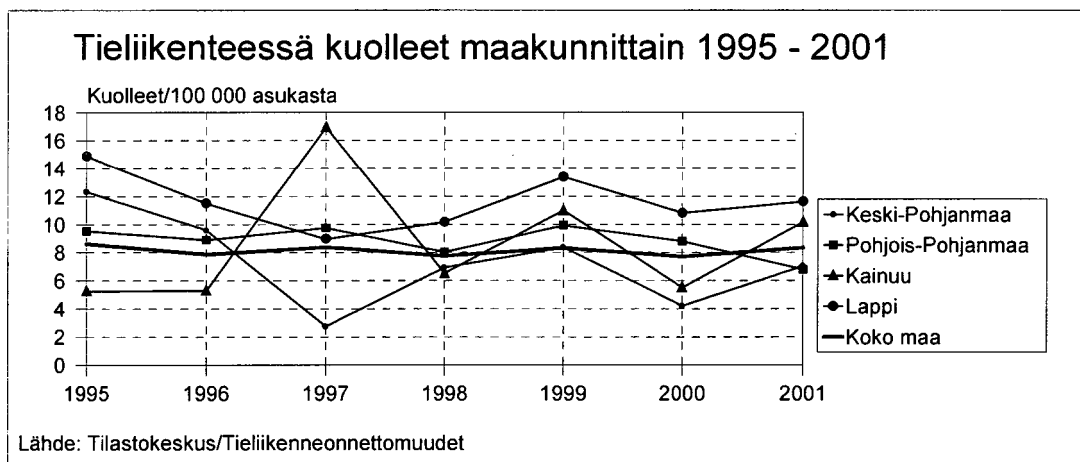
Kuva 121. Yksityiset henkilöautot koko maassa 1990 - 2001.

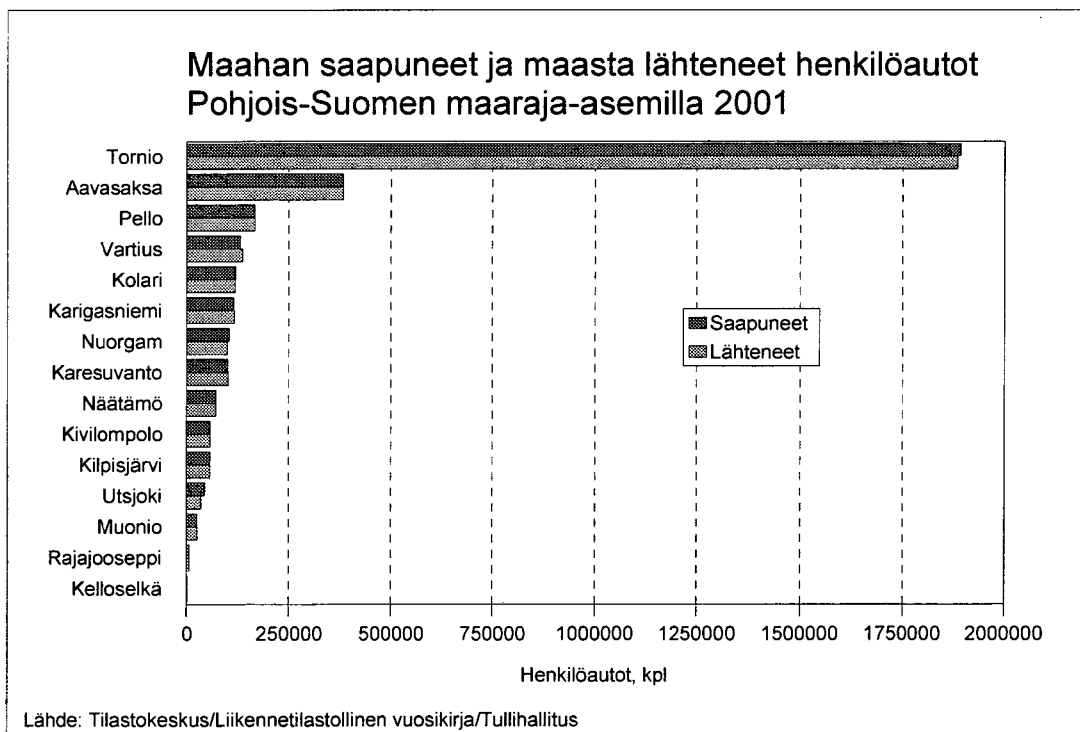
Kuva 122. Yksityiset henkilöautot kunnittain 2001.

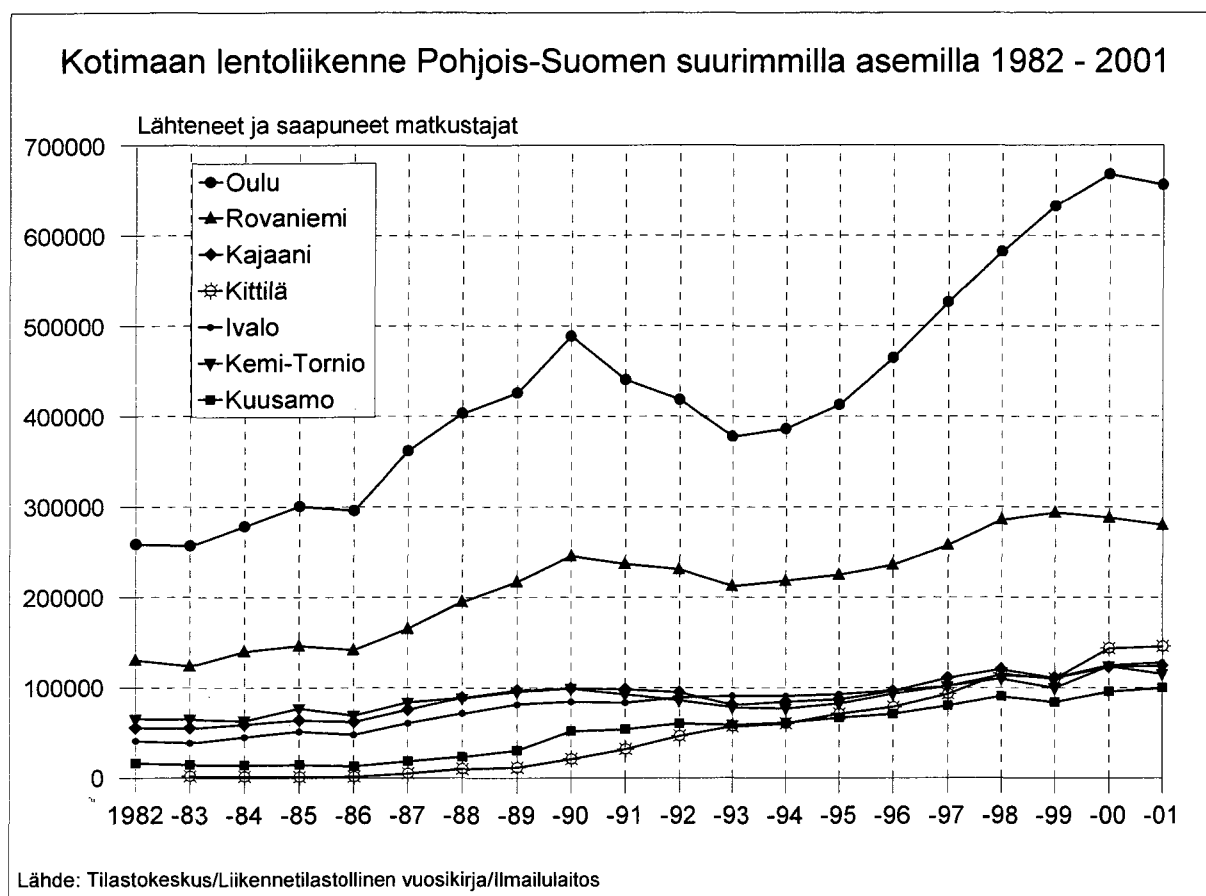
Kuva 123. Tieliikenteessä kuolleet koko maassa 1970 - 2001.

Kuva 124. Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 1995 - 2001.

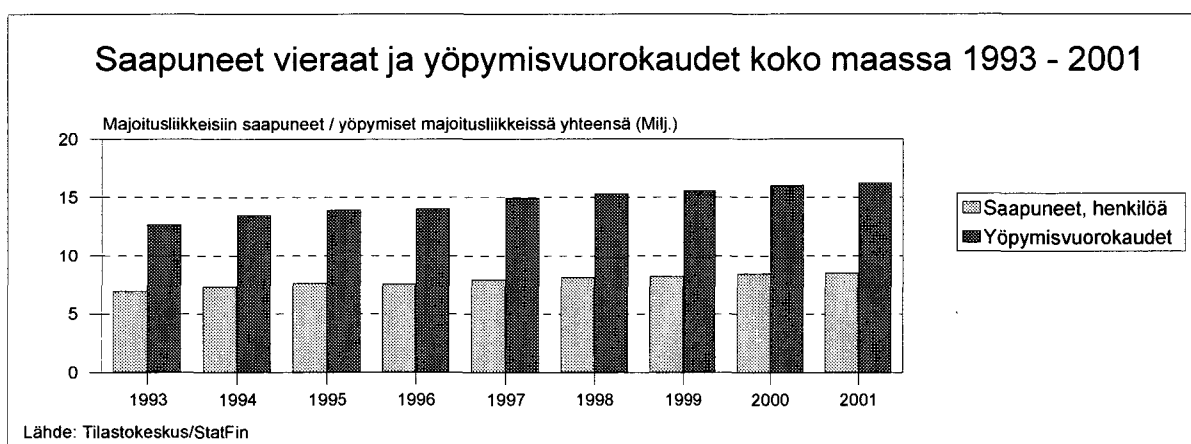
Kuva 125. Maahan saapuneet ja maasta lähteneet henkilöautot Pohjois-Suomen maaraja-asevilla 2001.

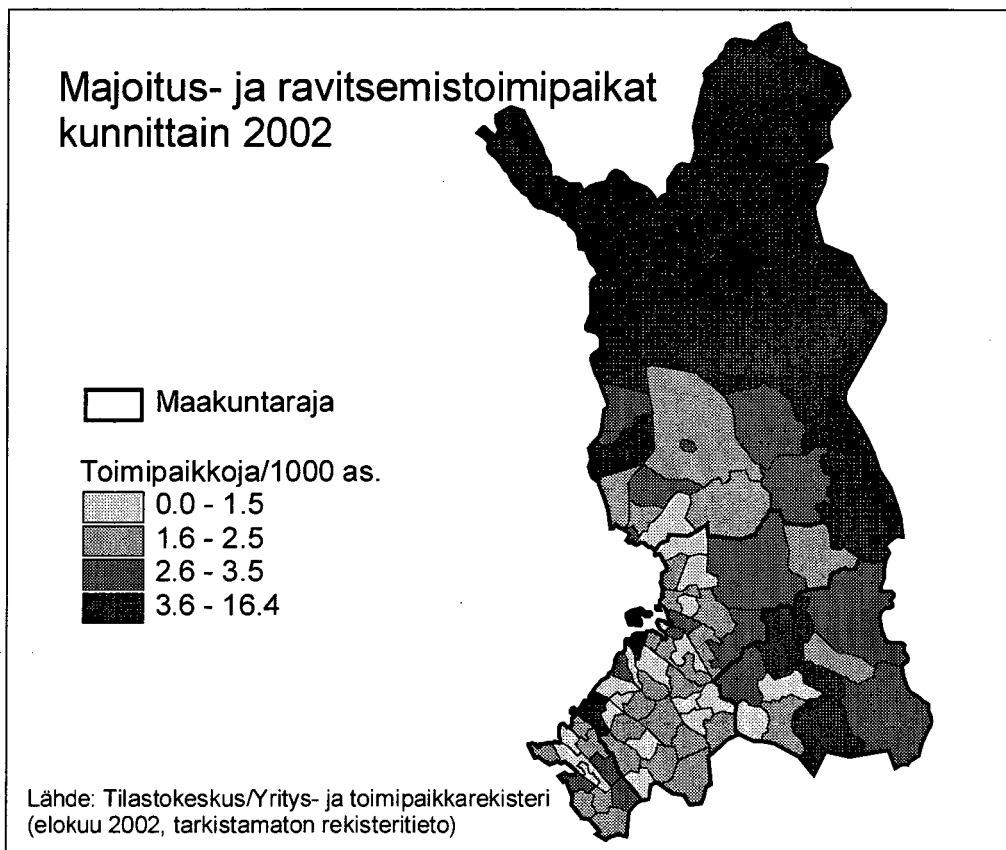
Kuva 126. Kotimaan lentoliikenne Pohjois-Suomen suurimmilla asemilla 1982 - 2001.

Majoitus- ja ravitsemispalvelut

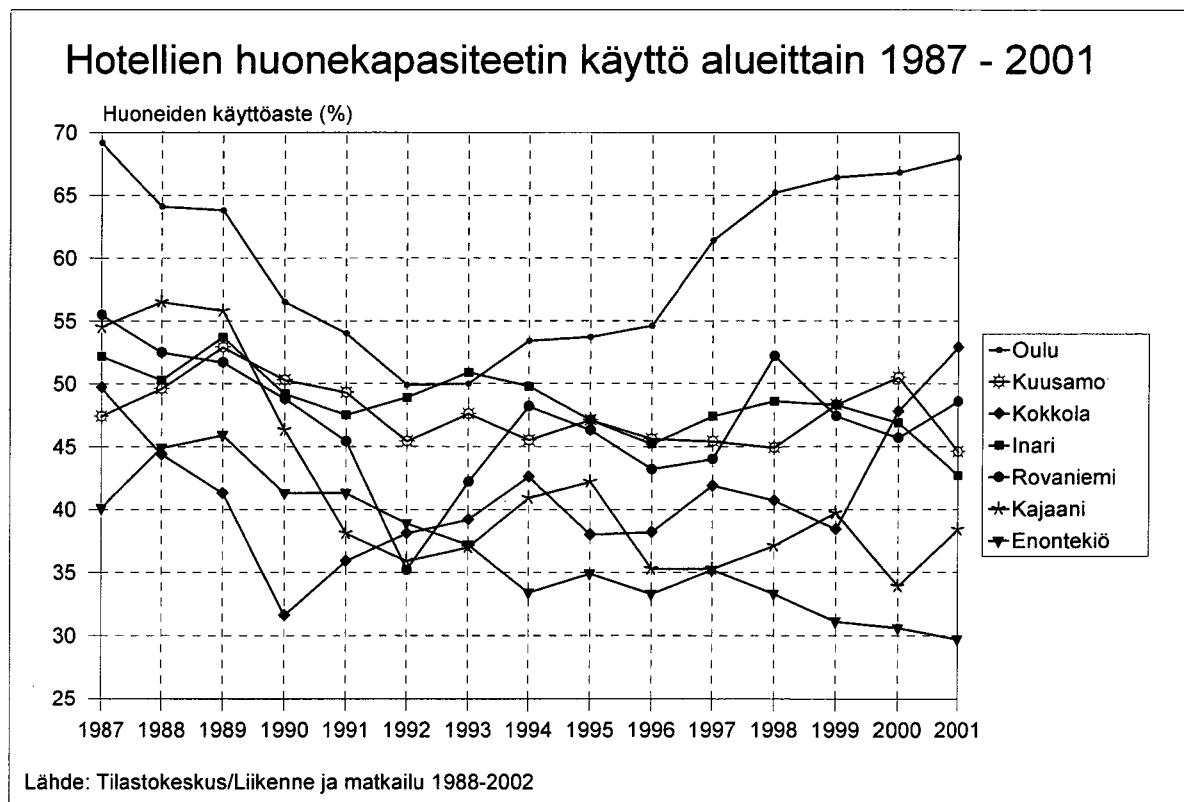
Yöpymiset Suomen majoitusliikkeissä lisääntyivät vuonna 2001 edellisestä vuodesta prosenttina verran, ja niiden kokonaismäärä nousi 16,2 miljoonaan. Näistä 4,2 miljoonaa yöpymistä kirjattiin ulkomaisten vierailijoiden tekemäksi. Majoitusliikkeisiin saapuneiksi kirjattiin vajaat 6,5 miljoonaa suomalaista ja 2 miljoonaa ulkomaalaista. Majoitusliikkeiden palveluja käyttäneiden osalta kasvu jäi yöpymisten kasvua pienemmäksi. Tämä tarkoittaa sitä, että yöpymiset asiakasta kohti lisääntyivät jonkin verran.

Kuva 127. Saapuneet vieraat ja yöpymisvuorokaudet koko maassa 1993 - 2001.

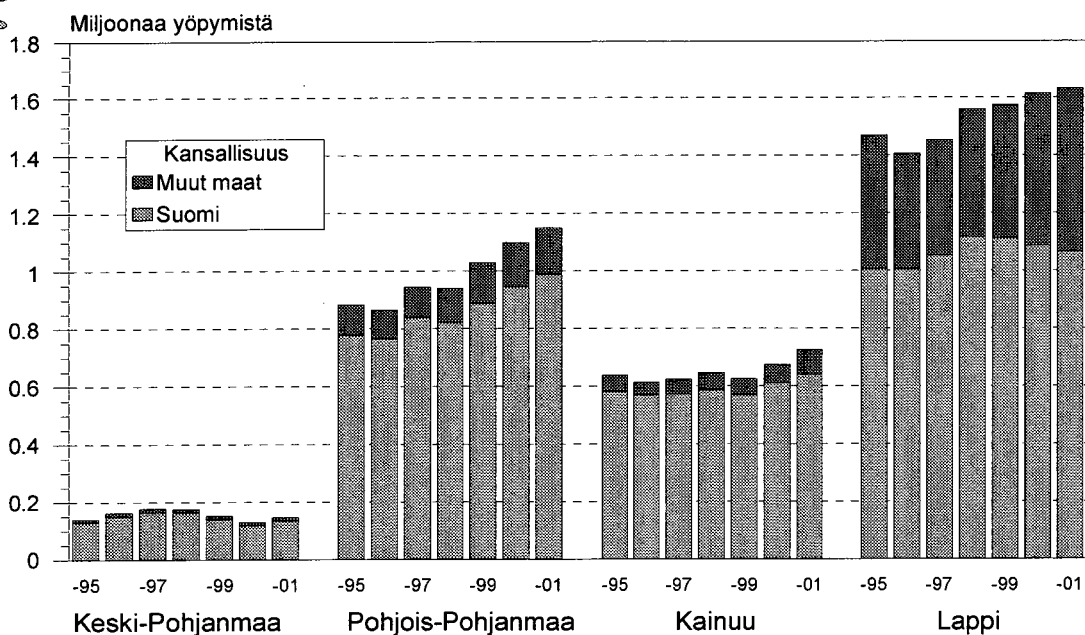
Kuva 128. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikat kunnittain 2002.

Kuva 129. Hotellien huonekapasiteetin käyttö alueittain 1987 - 2001.

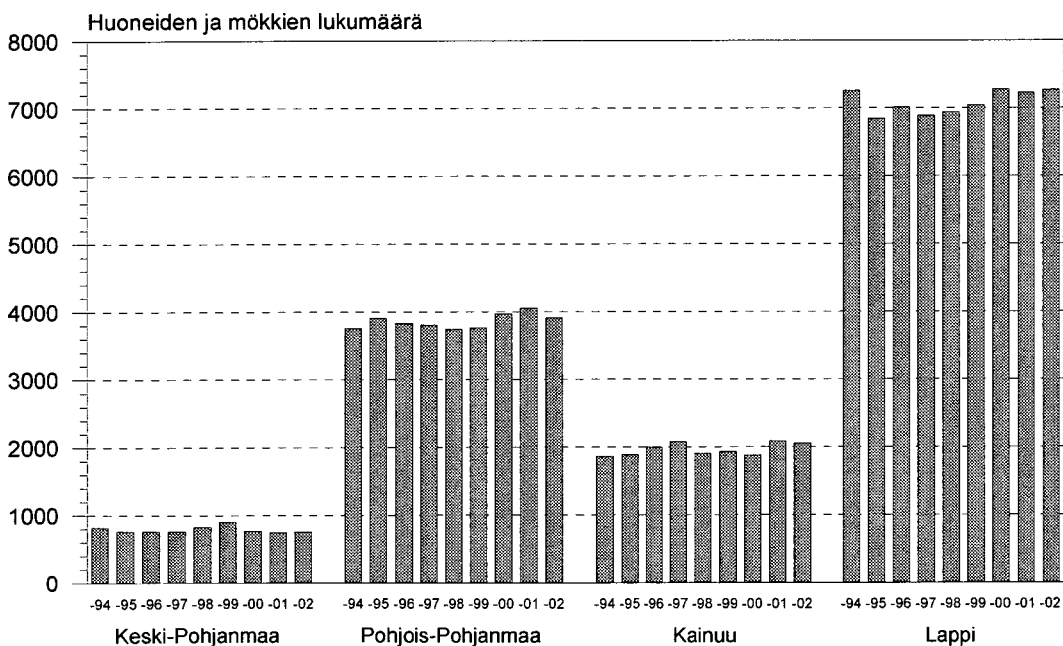
Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1995 - 2001

Lähde: Tilastokeskus/Matkailutilastot 1996 - 2002

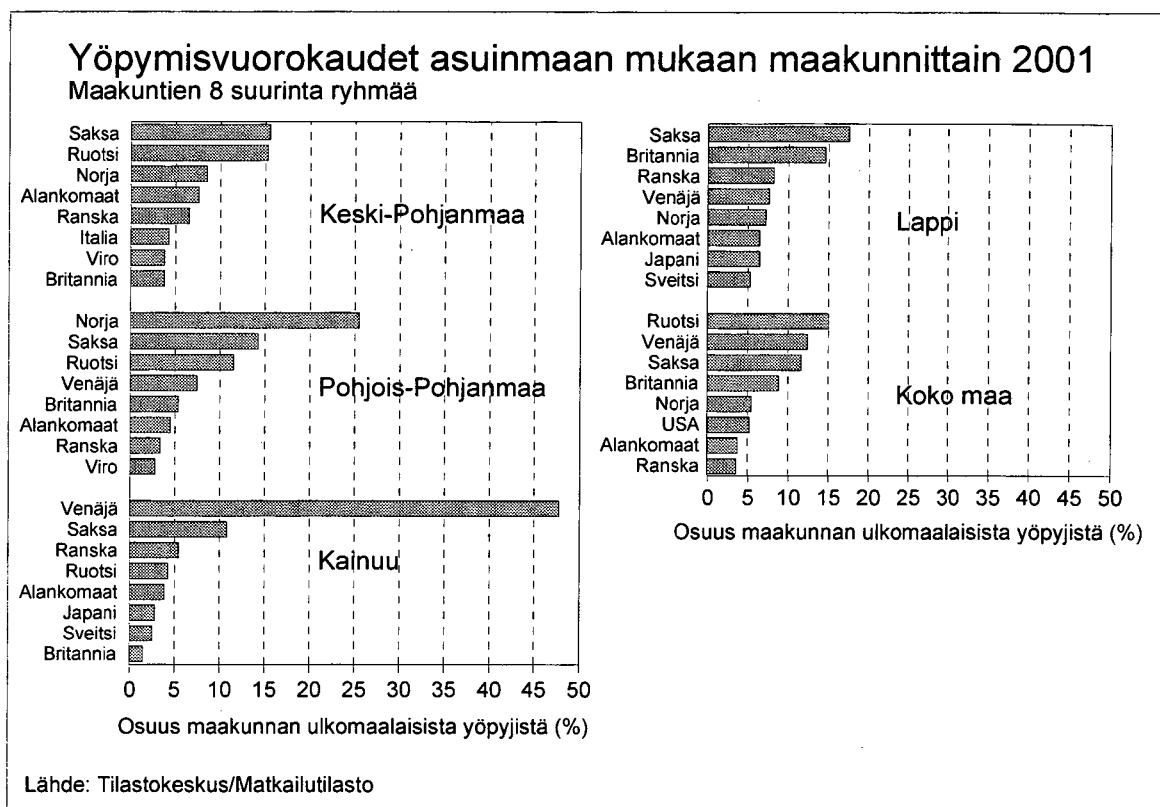
Kuva 130. Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1995 – 2001.

Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994 - 2002

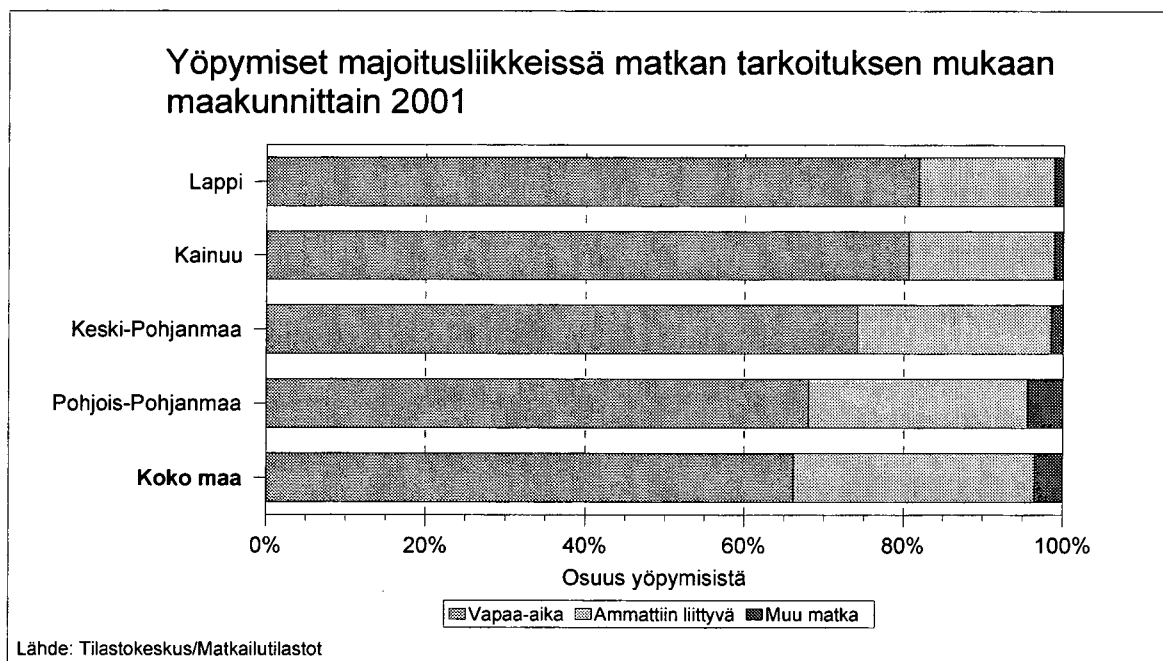

Lähde: Tilastokeskus/Liikenne ja matkailu

Kuva 131. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994 – 2002.

Kuva 132. Yöpymisvuorokaudet asuinmaan mukaan maakunnittain 2001.

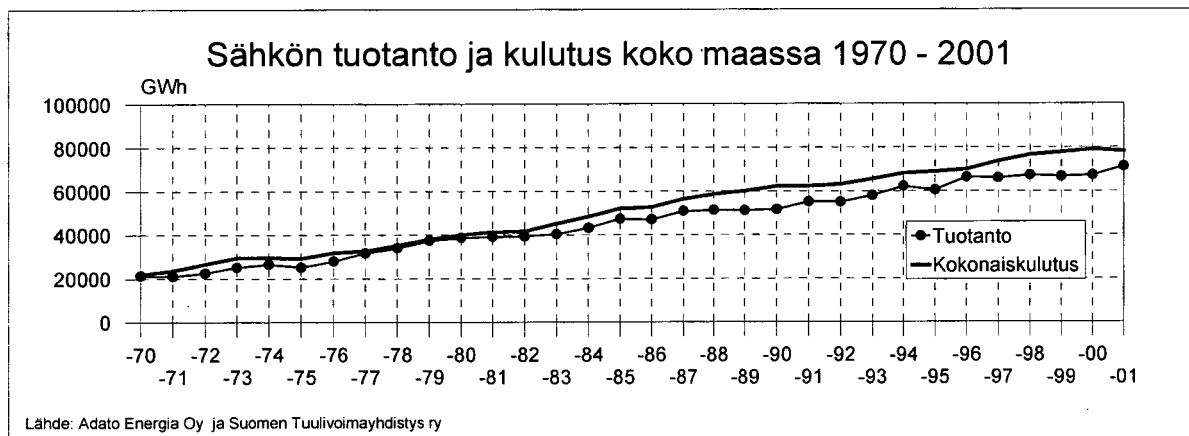
Kuva 133. Yöpymiset majoitusliikkeissä matkan tarkoituksen mukaan maakunnittain 2001.

ENERGIATALOUS

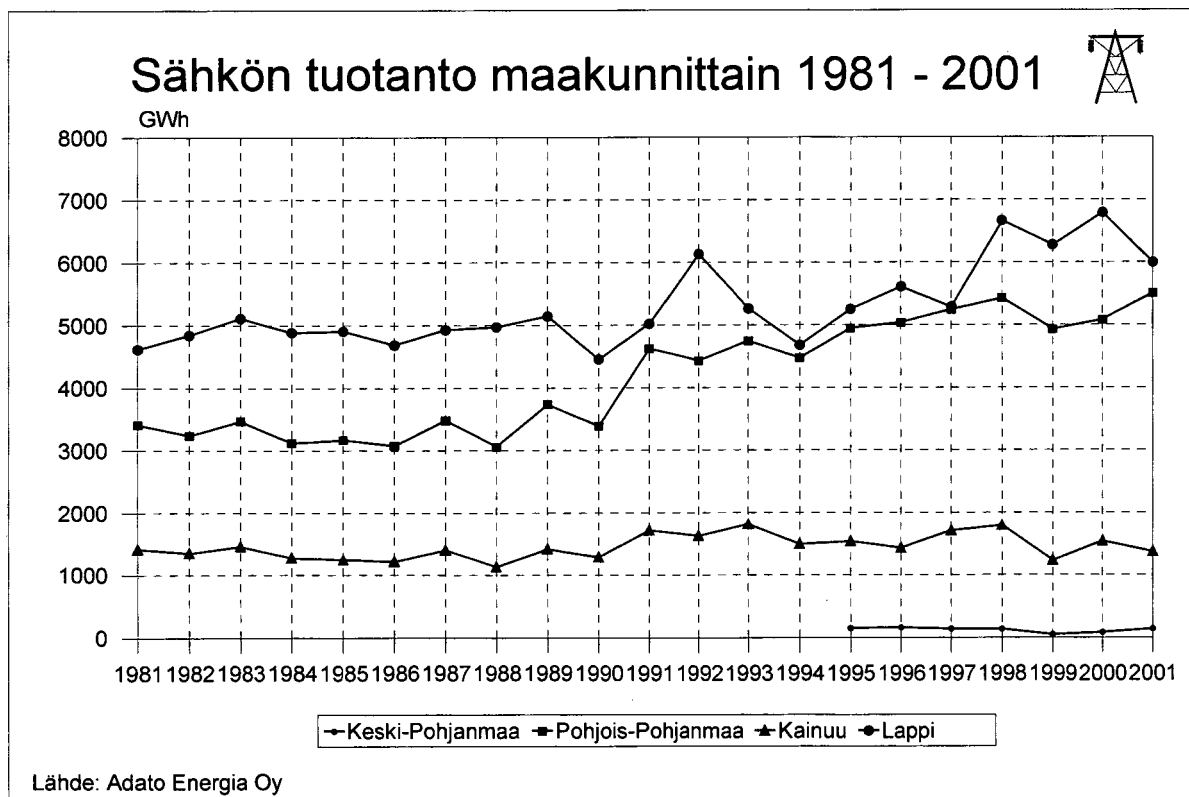
Sähköä tuotettiin vuonna 2001 Suomessa 71 229 GWh. Sähkön tuotanto samoin kuin kulutuskin on tasaisesti kasvanut 1970-luvulta. Sähköä kulutettiin vuonna 2001 78 161 GWh, joka on hieman edellisvuotta vähemmän. Sähkön tuotanto on ollut alhaisempaa kuin kulutus koko tarkasteluajan.

Teollisuus on suurin sähkön käyttäjäryhmä. Vuonna 2001 sen osuus koko energian käytöstä oli 55,3 %. Kotitaloudet kuluttivat sähköä 22,6 % ja palvelut 12,3 %. Maatalouden käyttämän sähkön osuus koko kulutuksesta oli 3,3 %.

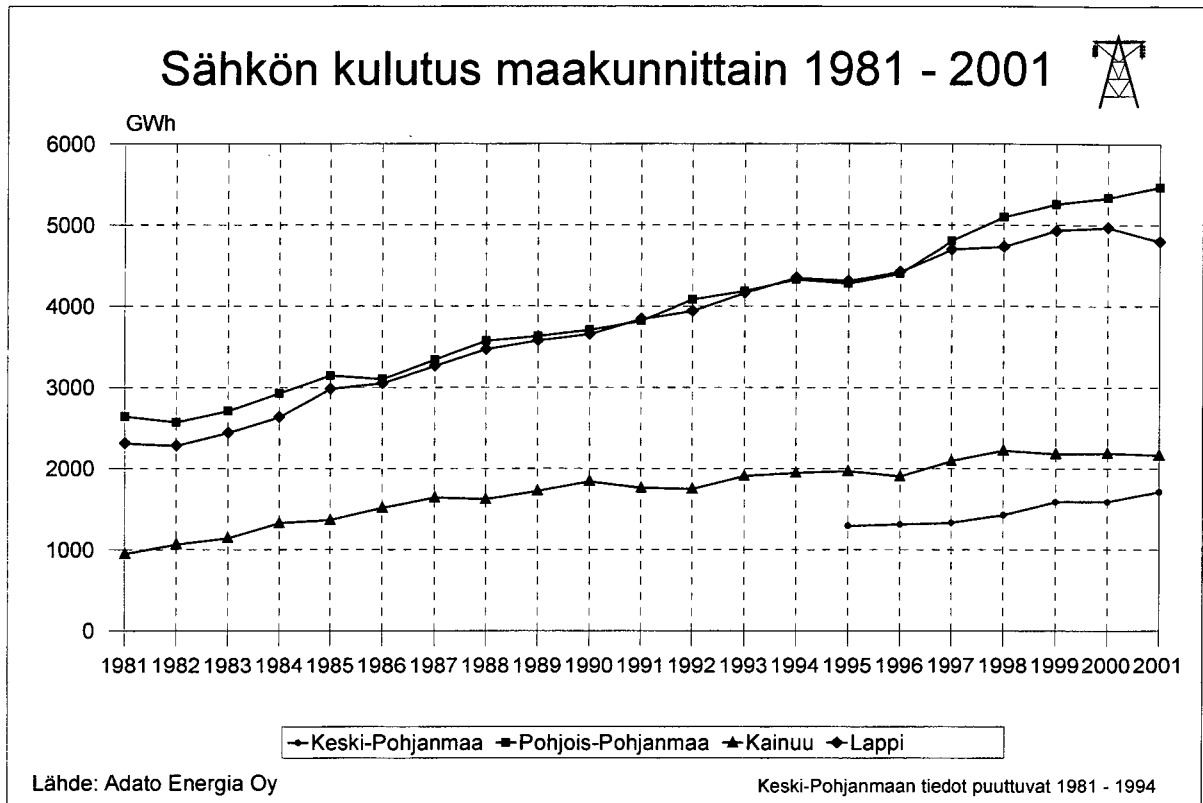
Sähköomavaraisuusaste oli korkeimmillaan 1970-luvulla. Omavaraisuusasteessa on vuosittaista vaihtelua. Vuonna 2001 se oli 91 %.

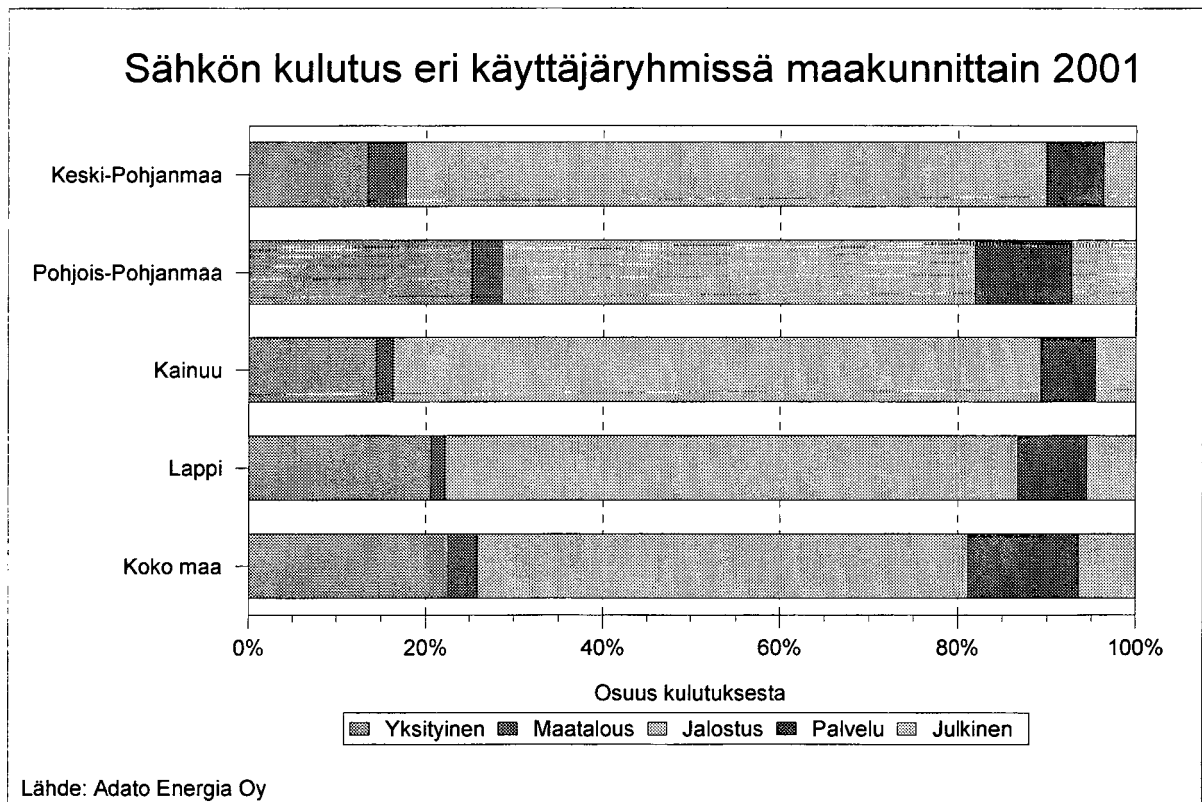
Kuva 134. Sähkön tuotanto ja kulutus koko maassa 1970 –2001.

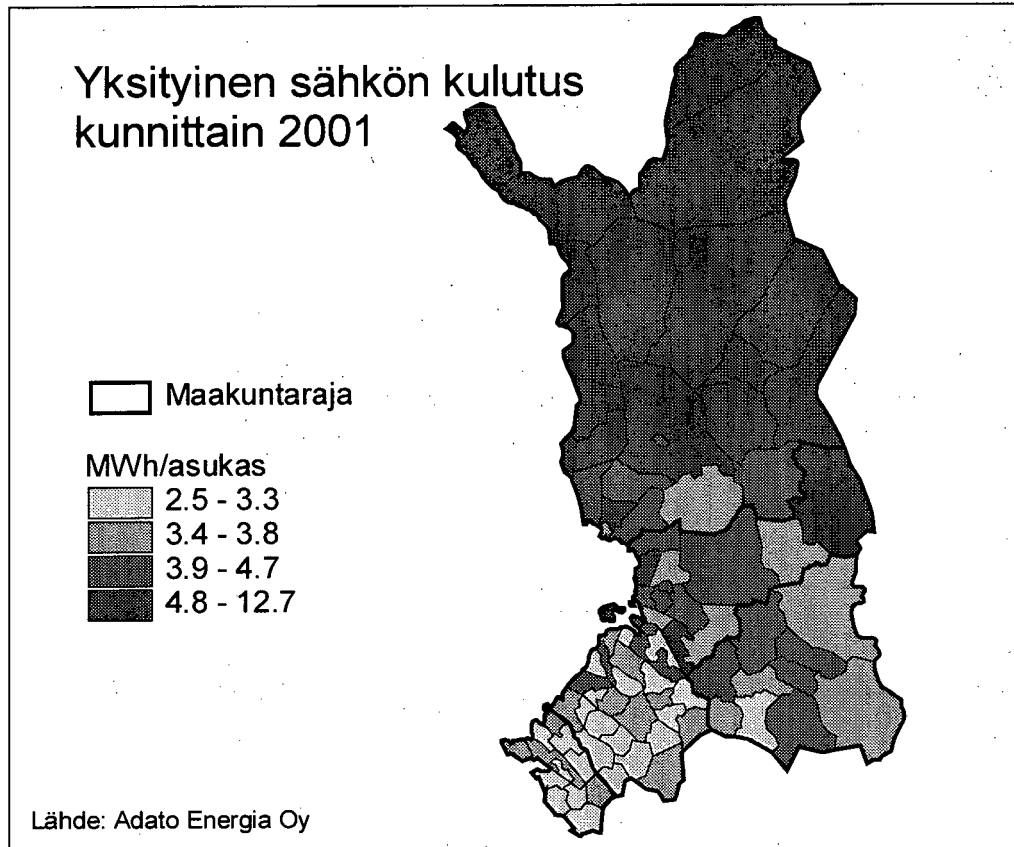
Kuva 135. Sähkön tuotanto maakunnittain 1981 – 2001.

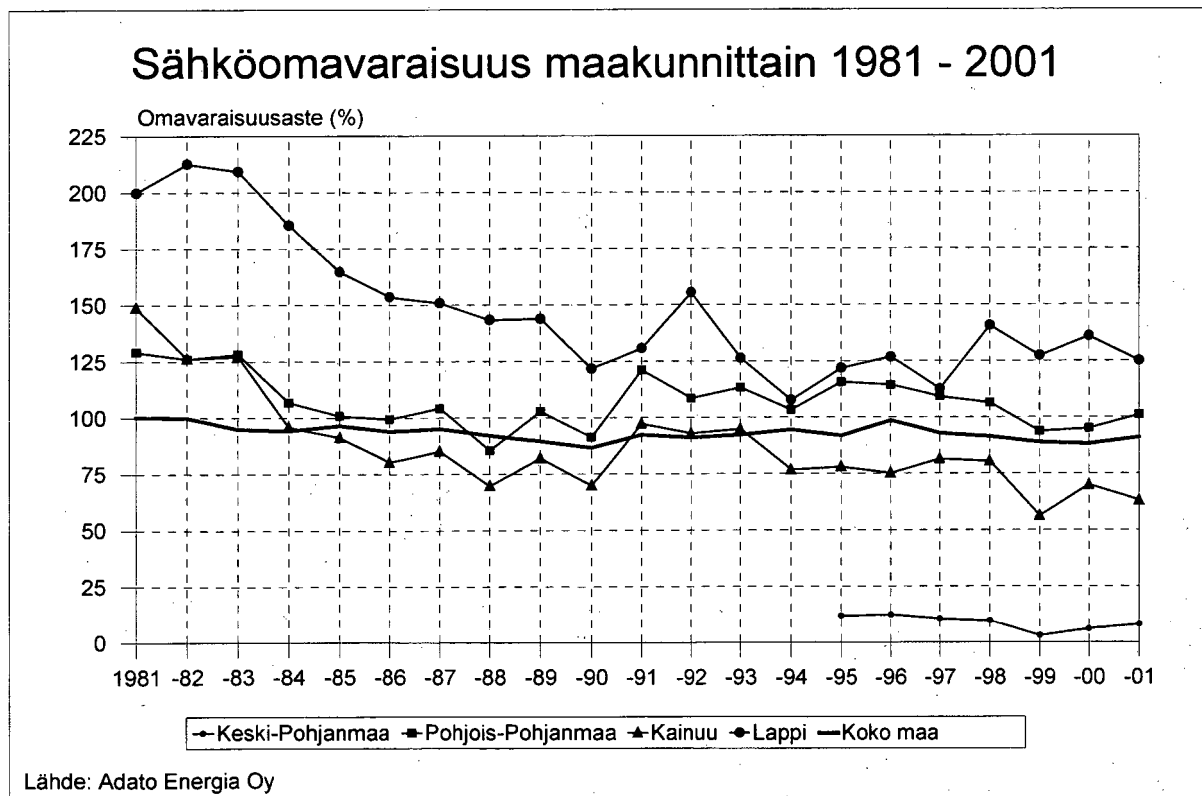
Kuva 136. Sähkön kulutus maakunnittain 1981 – 2001.

Kuva 137. Sähkön kulutus eri käyttäjäryhmissä maakunnittain 2001.

Kuva 138. Yksityinen sähkön kulutus kunnittain 2001.

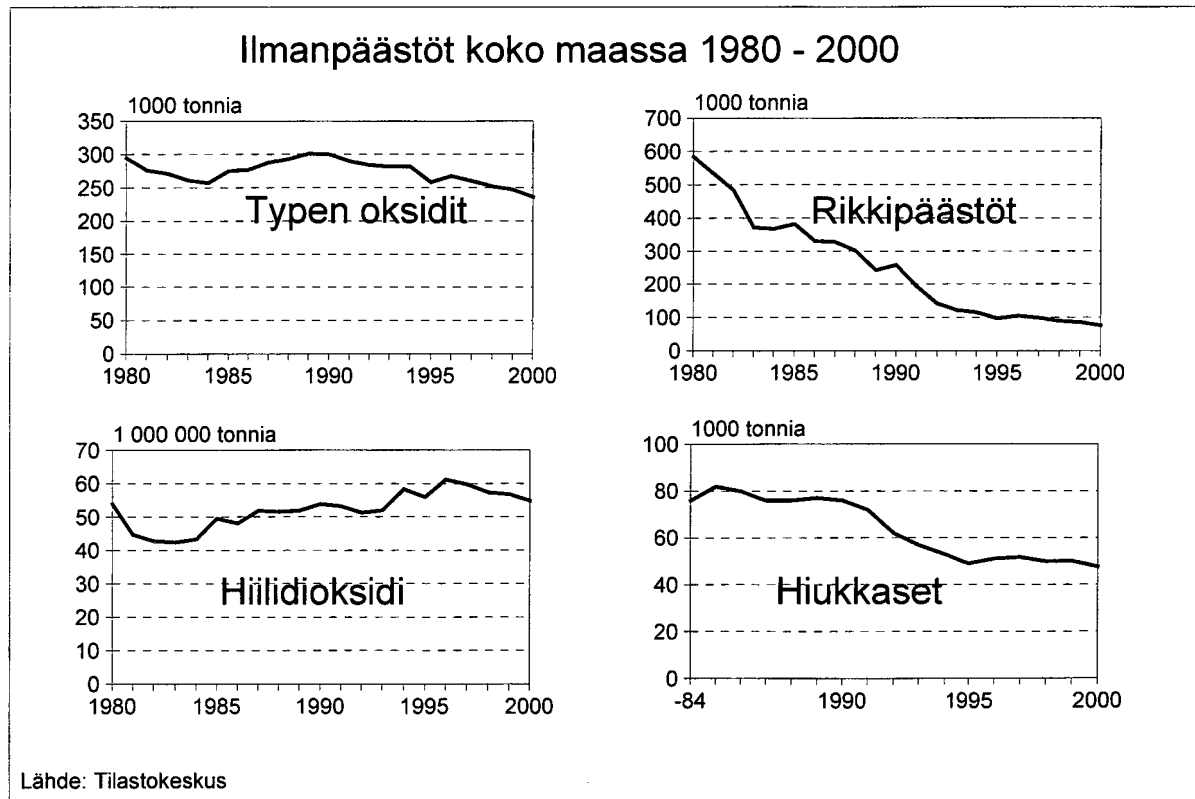
Kuva 139. Sähköomavaraisuus maakunnittain 1981 - 2001.

YMPÄRISTÖN TILA

Keskeisimmät ilman laatuun vaikuttavat epäpuhtaudet ovat typen oksidit, rikkidioksidi, hiilimonoksidi, hiilivedyt ja hiukkaset. Suurin osa päästöistä aiheutuu teollisuudesta, energiantuotannosta ja liikenteestä. Typen oksidien päästöt kasvoivat 1990-luvun alussa. Vuonna 2000 typpipäästöt olivat koko maassa noin 236 000 tonnia, josta liikenteen osuus oli yli puolet. Rikkidioksidipäästöt ovat vähentyneet kahdessakymmenessä vuodessa yli 80 prosenttia. Rikkipäästöt olivat noin 76 000 tonnia vuonna 2000. Hiilidioksidipäästöt lisääntyivät 1990-luvun alkuvuosina, mutta laskivat myöhemmin vuoden 1980 tasolle. Hiukkaspäästöt vähenivät erityisesti 1990-luvun alkuvuosina. Vuonna 2000 ne olivat noin 47 600 tonnia. (ks. Ympäristötilasto 2002. SVT. Ympäristö ja luonnonvarat 2002:3).

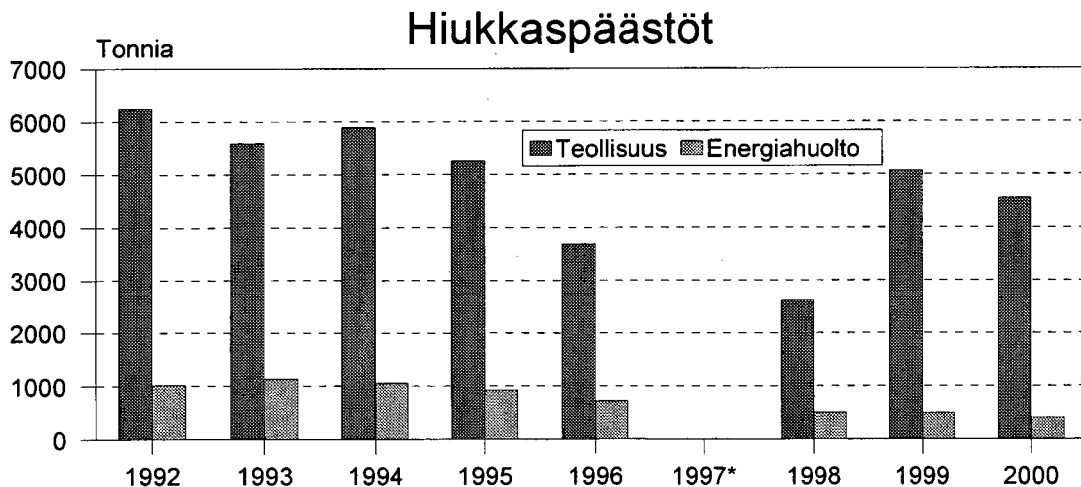
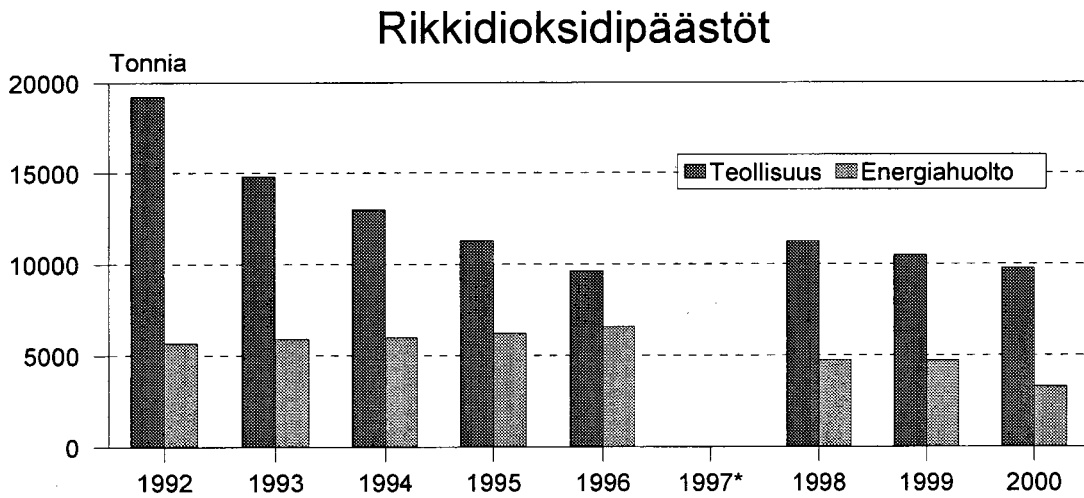
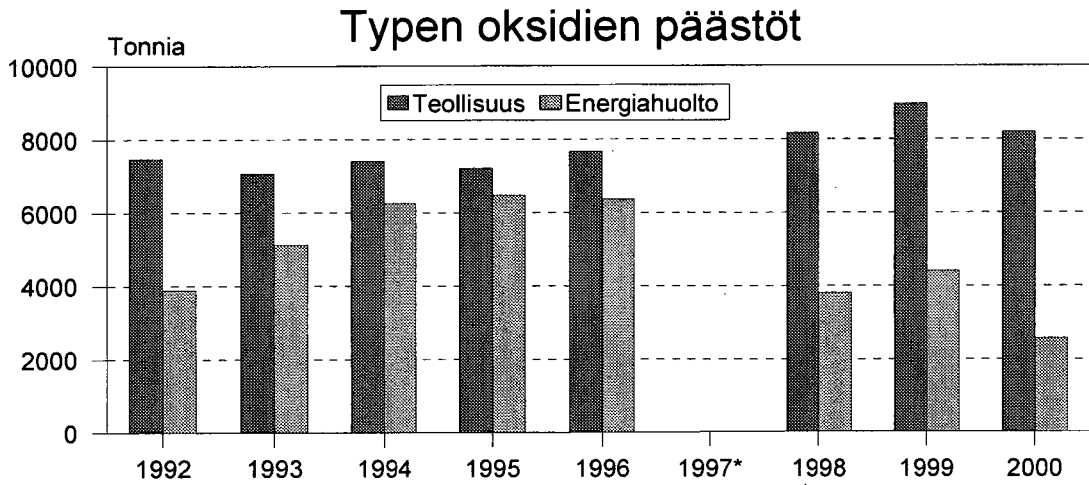
Kunnittaiset tiedot päästöistä huomioidaan vain ilmoitusvelvollisten laitosten osalta. Koko maassa tällaisia laitoksia oli vuonna 2000 195 kunnassa. Katsauksessa ilmoitusvelvollisten laitosten päästötiedot on suhteutettu niiden sijaintikunnan pinta-alaan.

Suomessa on kansallispuistoja on yhteensä 33. Niiden yhteispinta-ala on noin 8 079 km². Luonnonpuistoja on 19 ja niiden kokonaispinta-ala on 1 531 km². Kansallispuiston ja luonnonpuiston perustamisesta ja tarkoituksesta säädetään lailla. Ne voidaan perustaa vain valtion omistamalle alueelle, joka on vähintään 1 000 ha suuruinen (www.ymparisto.fi). Vuonna 2002 on suunnitteilla 3 uutta kansallispuistoa, Eteläiseen Suomeen on perusteilla Repoveden ja Haapasuo-Syysniemen kansallispuistot. Pohjois-Suomeen muodostettaisiin Pallas-Ylläksen kansallispuisto yhdistämällä Ylläs-Aakenustunturin vanhan metsän alue ja Pallas-Ounastunturin kansallispuisto.

Kuva 140. Ilmanpäästöt koko maassa 1980 - 2000.

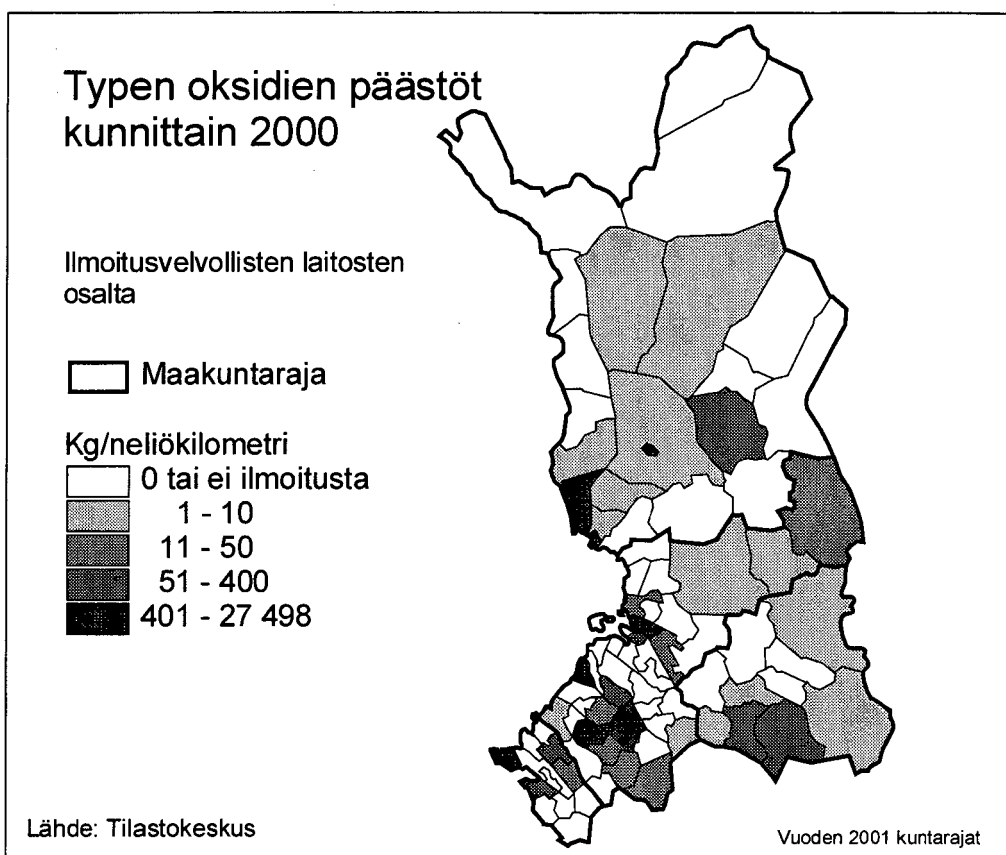
Teollisuuden ja energiahuollon päästöt Pohjois-Suomessa 1992 - 2000

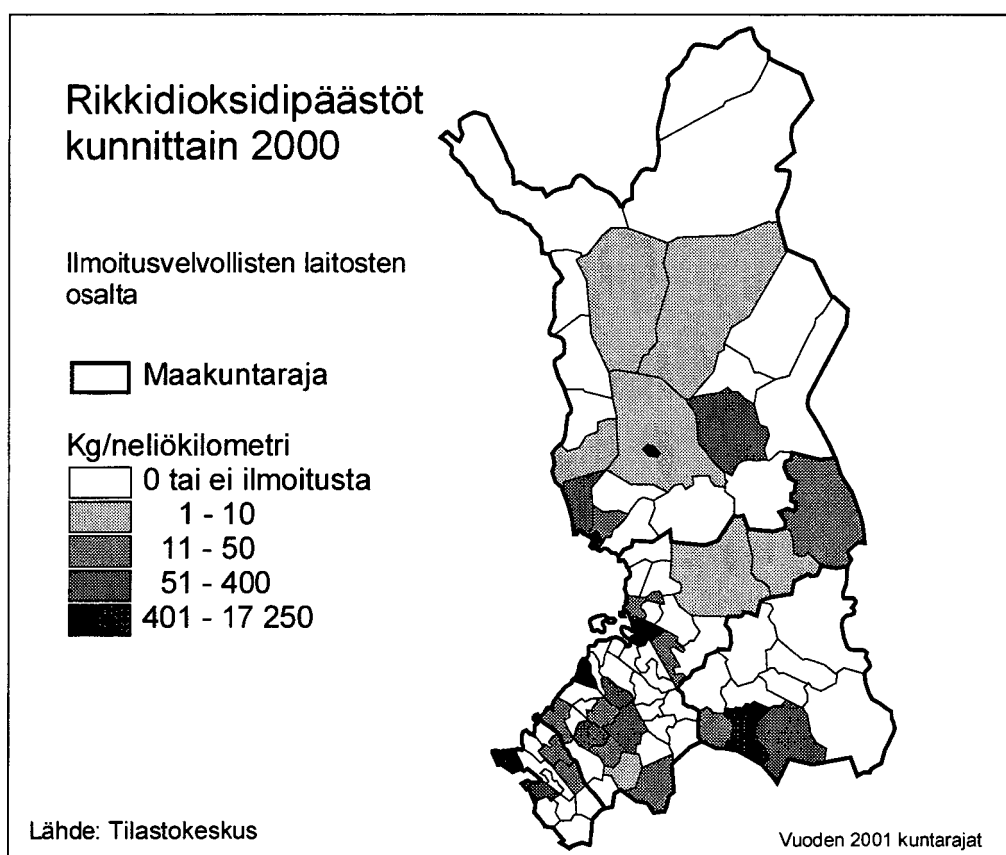
Lähde: Tilastokeskus

* Vuoden 1997 tiedot puuttuvat

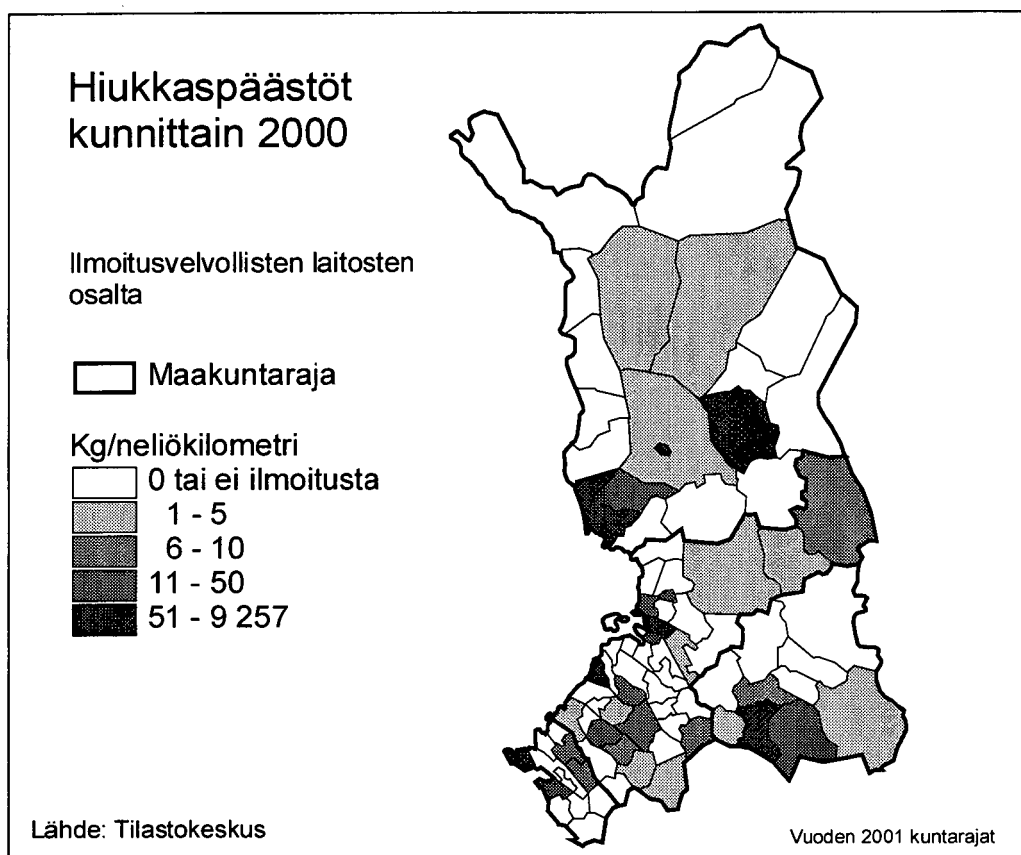
Kuva 141. Teollisuuden ja energiahuollon päästöt Pohjois-Suomessa 1992 – 2000.

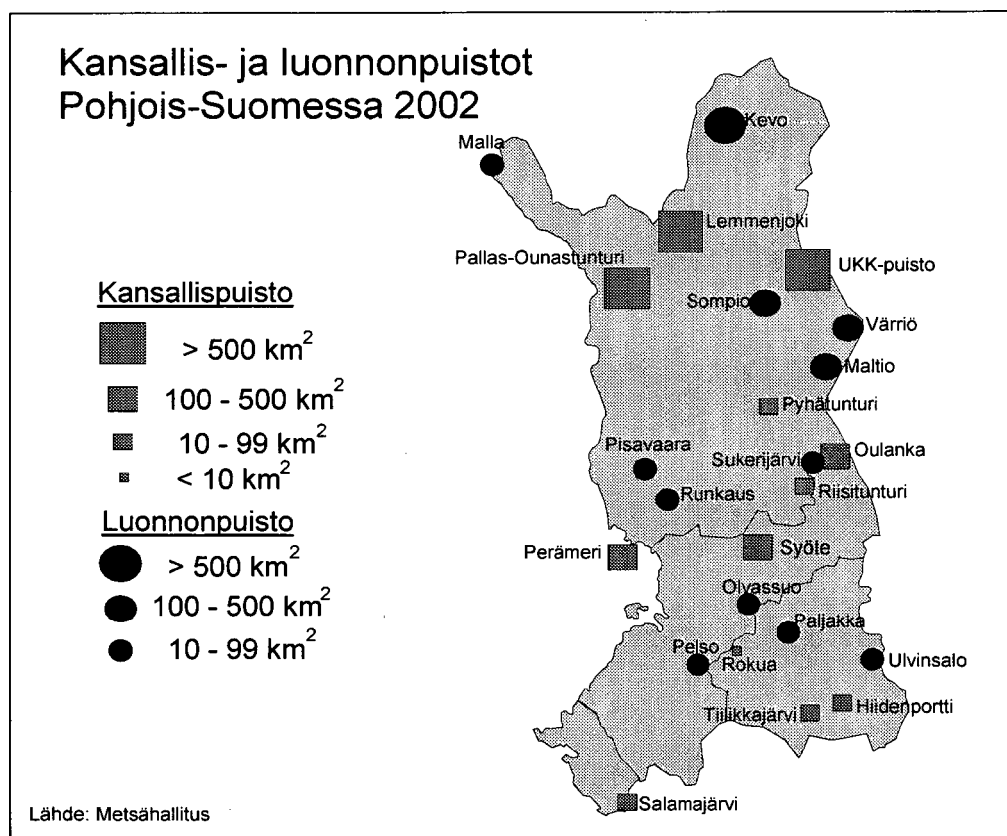
Kuva 142. Typen oksidien päästöt (No_x) kunnittain 2000.

Kuva 143. Rikkidioksidipäästöt (SO_2) kunnittain 2000.

Kuva 144. Hiukkaspäästöt kunnittain 2000.

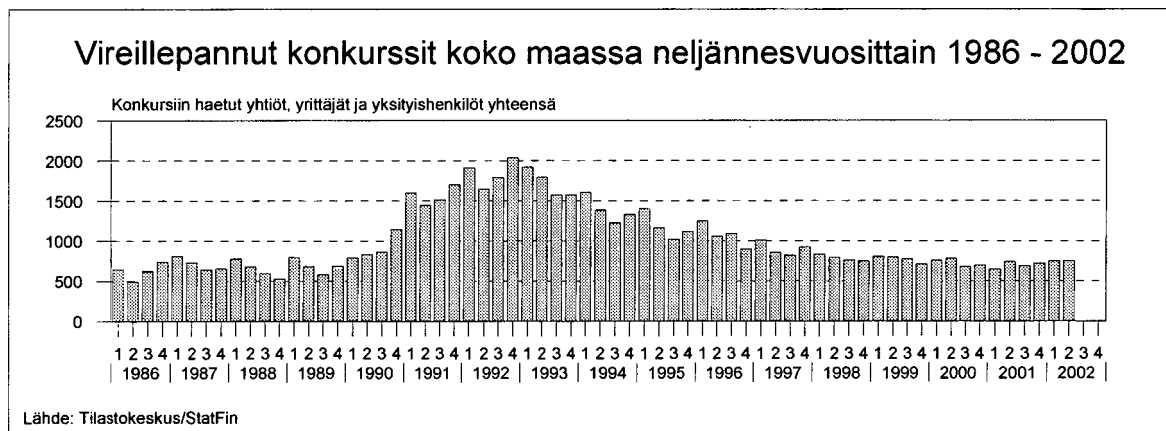
Kuva 145. Kansallis- ja luonnonpuistot Pohjois-Suomessa 2002.

OIKEUSTILASTOT

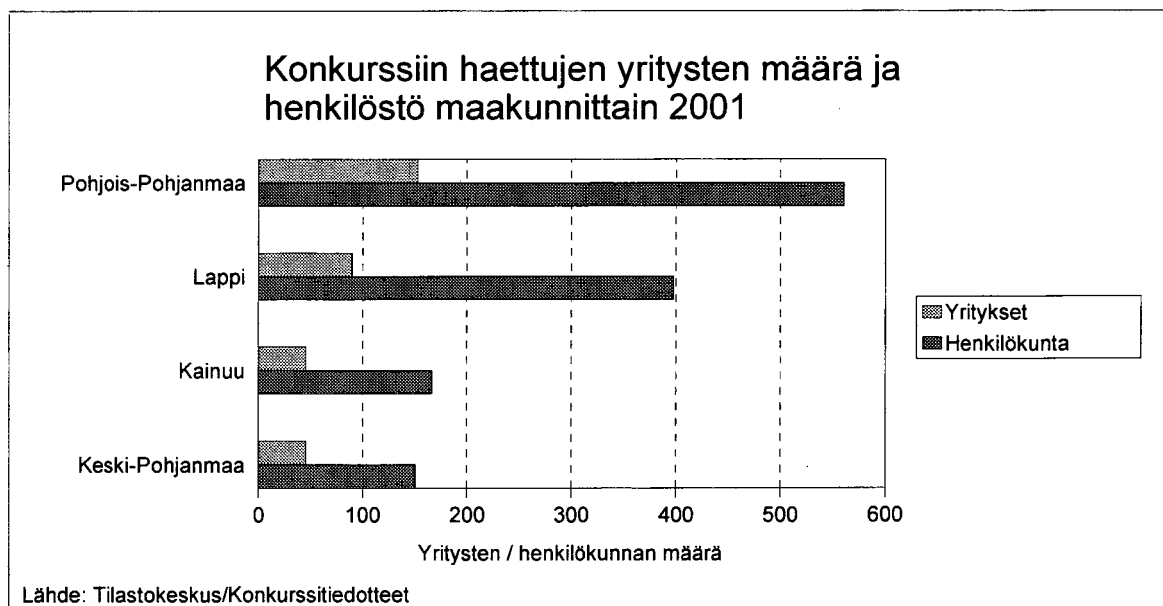
Vuoden 2001 aikana pantiin koko maassa vireille 2 793 konkurssia, mikä on 4 % vähemmän kuin edellisellä vuonnalla. Vireille pantujen konkurssien määrä väheni jo yhdeksäntenä perättäisenä vuotena, ja niiden määrä on nyt samalla tasolla kuin 1980-luvun loppuvuosina. Tarkastelujakson synkimmäksi vuodeksi muodostui vuosi 1992, jolloin koko maassa haettiin konkurssiin lähes 7 400 yhtiötä, yrittäjää tai yksityishenkilöä.

Rikostilastoilla kuvataan niiden rikosten määriä, joista on tehty rikosilmoitus, rangaistusvaatimusilmoitus tai annettu rikesakko. *Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset* sisältävät mm. omaisuusrikokset, henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset, siveellisyyserikokset, rikokset julkista viranomaista ja yleistä järjestystä vastaan sekä liikennejuopumukset. *Muihin rikoksiin* kuuluvat mm. alkoholilakirikokset ja liikenne rikokset. Yhdessä nämä ryhmät muodostavat *poliisin tietoon tulleen rikollisuuden*.

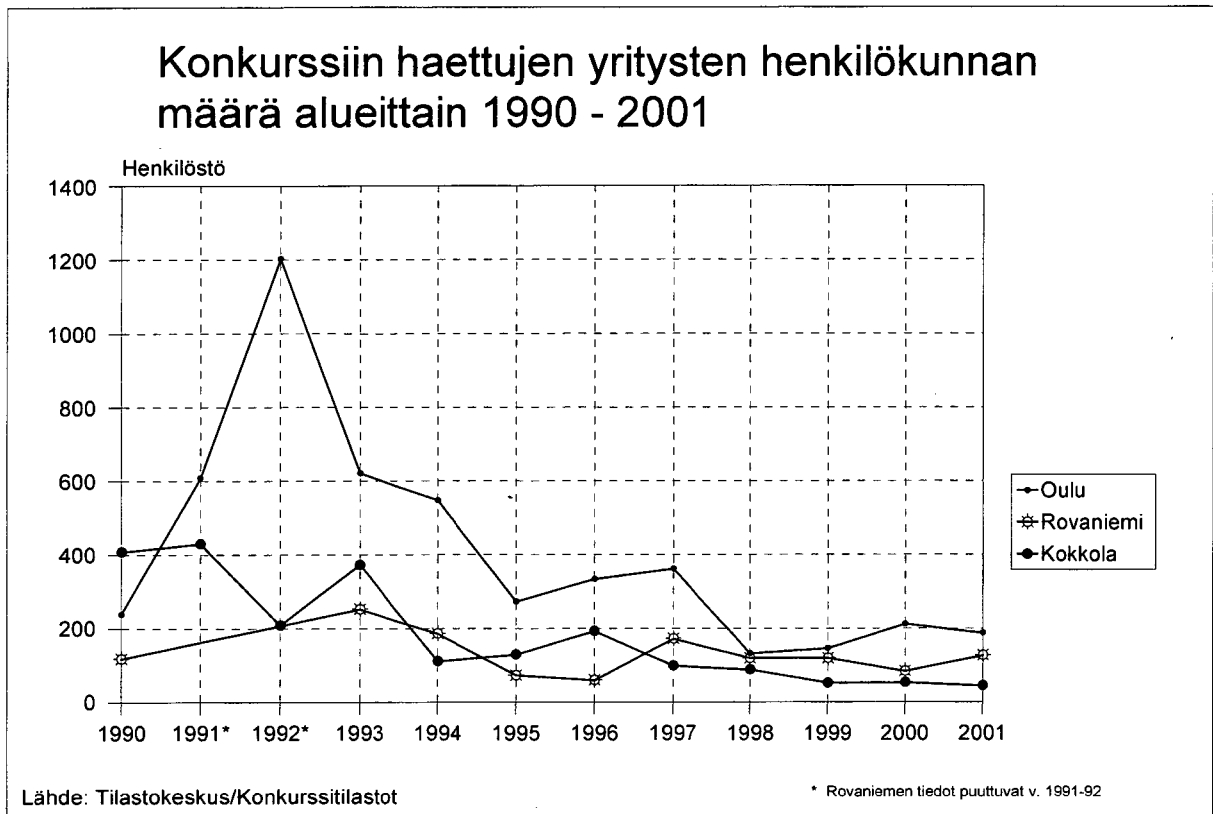
Koko maassa poliisin tietoon tuli vuonna 2001 kaikkiaan yli 745 000 rikosta. Näistä rikoslakia vastaan tehtyjä rikoksia oli yli 514 000.

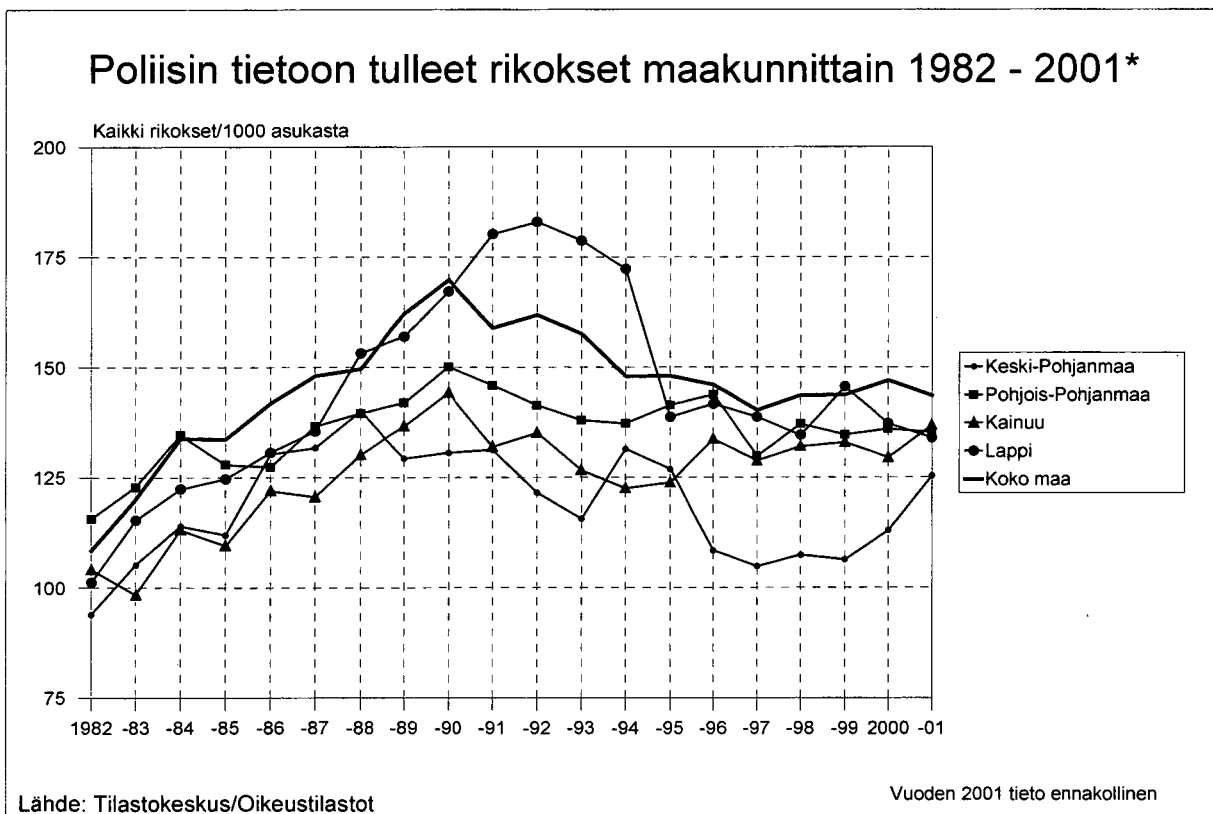
Kuva 146. Vireillepannut konkurssit koko maassa neljännesvuosittain 1986 - 2002.

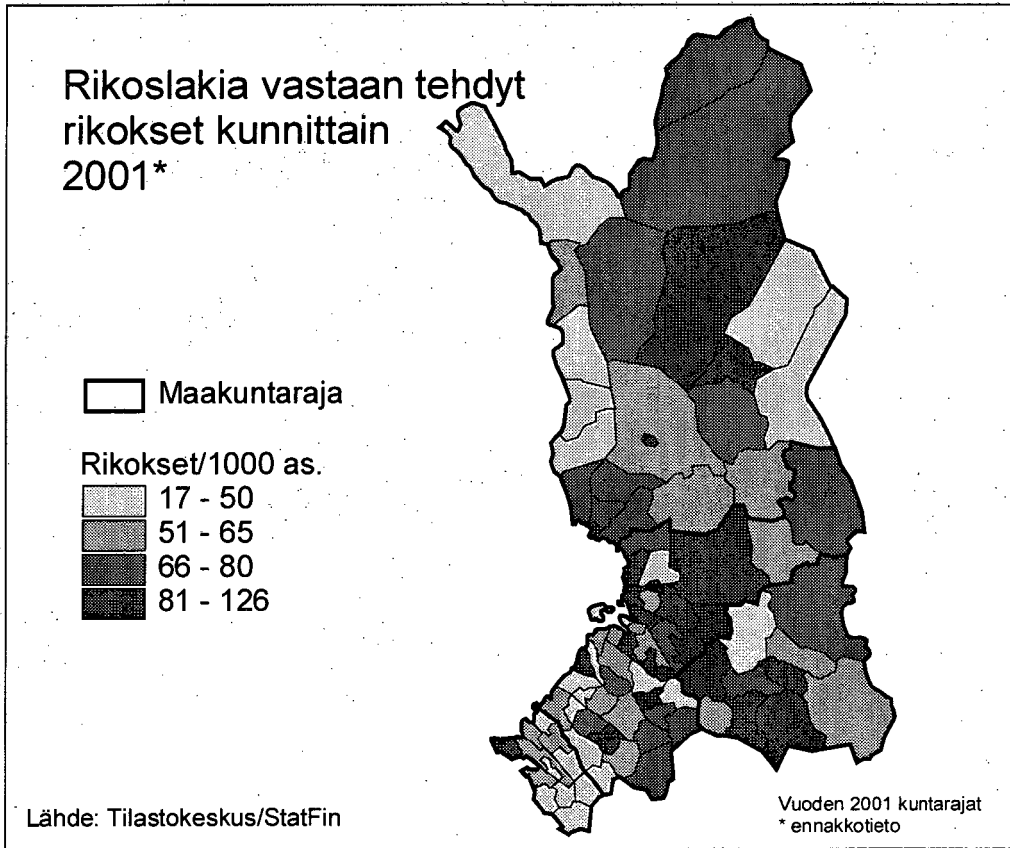
Kuva 147. Konkurssiin haettujen yritysten määrä ja henkilöstö maakunnittain 2001.

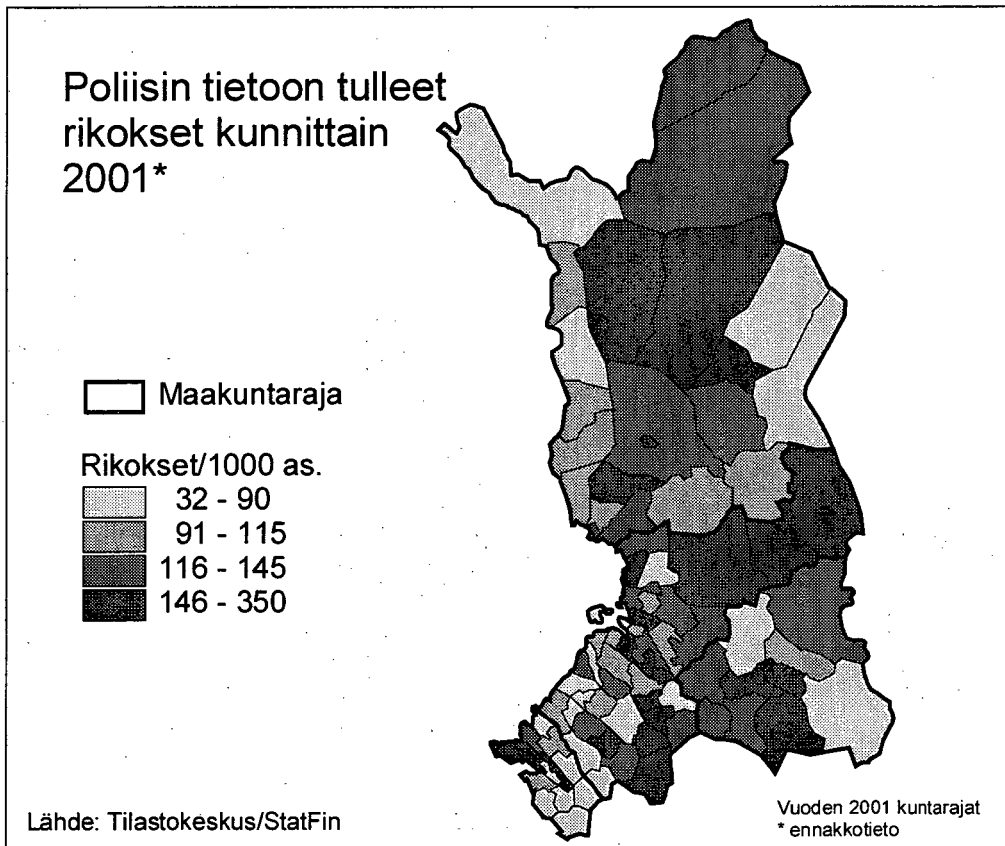
Kuva 148. Konkurssiin haettujen yritysten henkilökunnan määrä alueittain 1990 – 2001.

Kuva 149. Poliisin tietoon tulleet rikokset maakunnittain 1982 – 2001*.

Kuva 150. Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset kunnittain 2001*.

Kuva 151. Poliisin tietoon tulleet rikokset kunnittain 2001*.

KUNNALLISTALOUS

Katsauksessa esitetyt kunnallistaloutta kuvaavat tunnusluvut on laskettu Kuntaliiton suositusten mukaisesti. Ne eivät ole vertailukelpoisia vuonna 1996 tai sitä aikaisemmin julkaistujen tunnuslukujen kanssa, koska vuonna 1997 Manner-Suomen kunnissa ja vuonna 1999 Ahvenanmaalla otettiin käyttöön uusi kirjanpitojärjestelmä, jossa soveltuvin osin noudatetaan kirjanpitolakia. *Verrattaessa tunnuslukuja toisiin kuntiin ja keskiarvoihin tulee se tehdä tietyllä varauksella, sillä kuntien tapa tuottaa palveluja eroaa toisistaan.*

Veroprosentti vaihtelee kunnittain vuonna 2002 koko maassa 15.00 (1 kunta) ja 19.75 (3 kuntaa) välillä.

Viimeisintä *veroäyrimäärää* laskettaessa on käytetty verovuoden 2000 äyritietoja. Asukasta kohti laskettu veroäyrimäärä on suhteutettu vuoden 1999 lopun asukaslukuun. Koko maassa veroäyryjä oli tuolloin 85 916 kappaletta asukasta kohti.

Verotulot olivat Manner-Suomen kunnissa keskimäärin 2 715 euroa asukasta kohti vuonna 2001. Ne vaihtelevat kunnissa 1 386 ja 5 604 euron välillä asukasta kohti laskettuna.

Vuosikate muodostuu seuraavasti: toimintakate + verotulot ja valtionosuudet - arvonlisäveron takaisinperintä + korkotuotot + osinkotulot + muut rahoitustuotot - korkokulut - muut rahoituskulut. Manner-Suomen kunnissa vuosikate oli keskimäärin 330 euroa asukasta kohti. Vuosikate vaihteli koko maan kunnissa -580 ja 3 124 euron välillä asukasta kohti laskettuna. Negatiivinen se oli kaikkiaan 117:ssä kunnassa.

Toimintakate muodostuu toimintatuottojen (=myyntitulot, maksutuotot, tuet ja avustukset, muut tuotot, valmisteverastojen lisäys tai vähennys, valmistus omaan käyttöön) ja toimintakulujen (=henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot, varastojen lisäys tai vähennys, avustukset, muut kulut) erotuksesta. Manner-Suomen kunnissa toimintakate oli keskimäärin -2 941 euroa asukasta kohti.

Lainakanta = Vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + muut velat + siirtovelat). Manner-Suomen kuntien keskimääräinen lainakanta oli 781 euroa asukasta kohti.

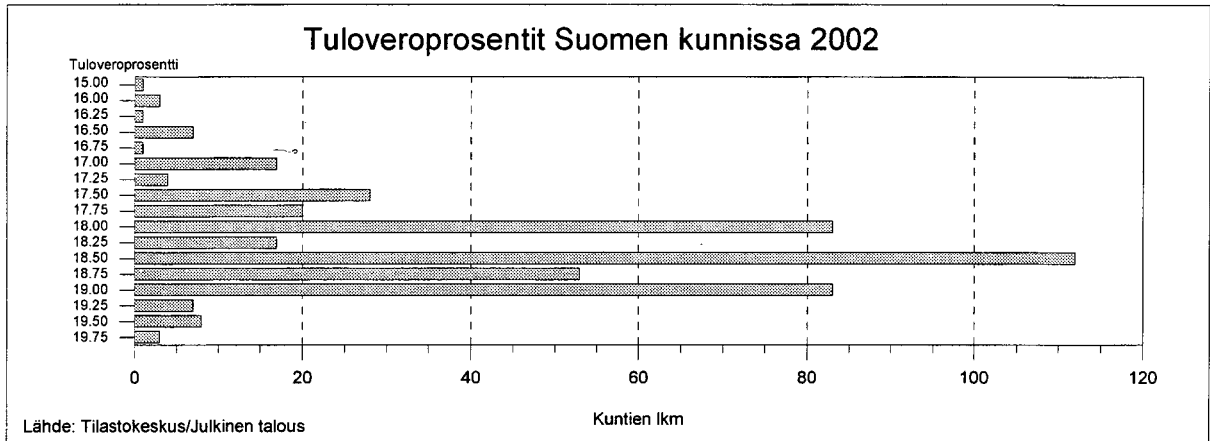
Suhteellinen velkaantuneisuus (%) = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$. Manner-Suomen kunnissa suhteellinen velkaantuneisuus oli keskimäärin 31,6 % vuonna 2001.

Kassan riittävyys oli Manner-Suomen kunnissa keskimäärin 39 päivää vuonna 2001. Kassan riittävyys on $365 \times \text{kassavarat } 31.12. / \text{kassasta maksut tilikaudella}$. Tämä tunnusluku poikkeaa vuonna 1996 ja sitä aikaisemmissa tilastoissa käytetyistä kassan riittävyys laskukaavasta, sekä jonkin verran myös vuosien 1997 - 1999 kaavasta.

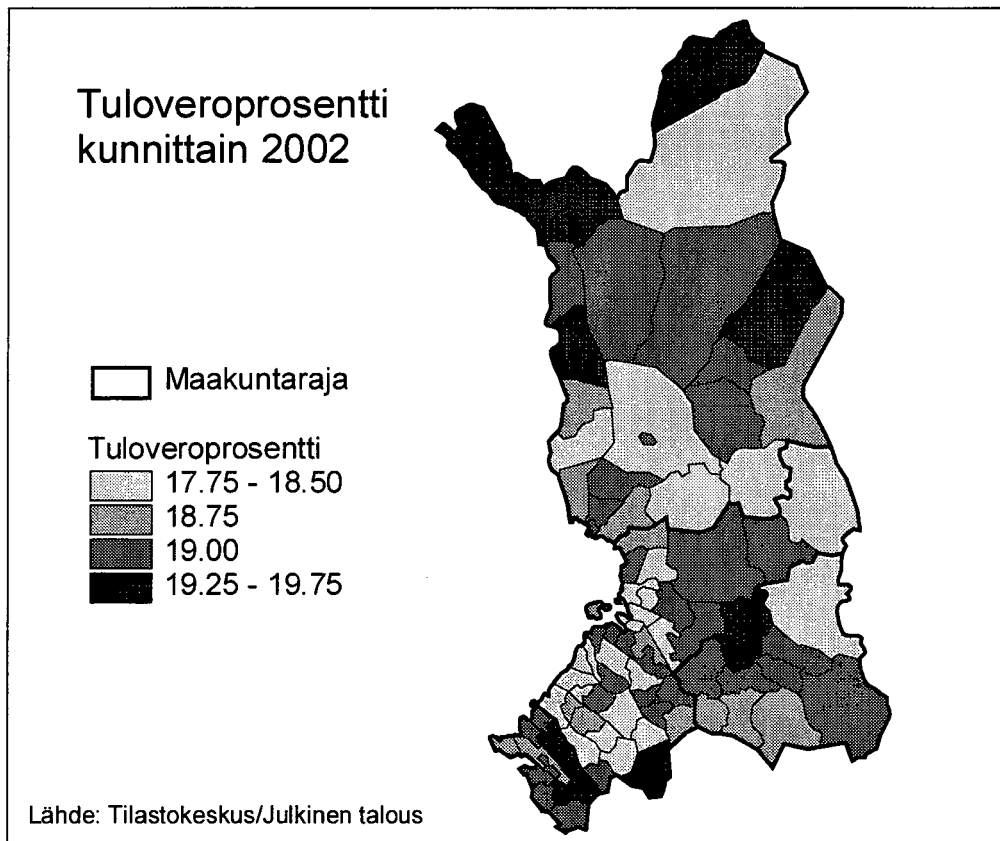
Yleishallintoon kuuluvat: Kunnan ylintä päätäntä- ja toimeenpanovaltaa käyttävien hallintoviranomaisten sekä niiden neuvoa antavien ja suunnitteluelinten tehtävät, niiden oheispalvelut, tilat jne, vaalit. Yleishallinnon nettokustannukset asukasta kohti laskettuna olivat Manner-Suomen kunnissa keskimäärin 128 euroa vuonna 2001.

Kunnan henkilökuntaa oli Manner-Suomen kunnissa keskimäärin 61 tuhatta asukasta kohti vuonna 2001.

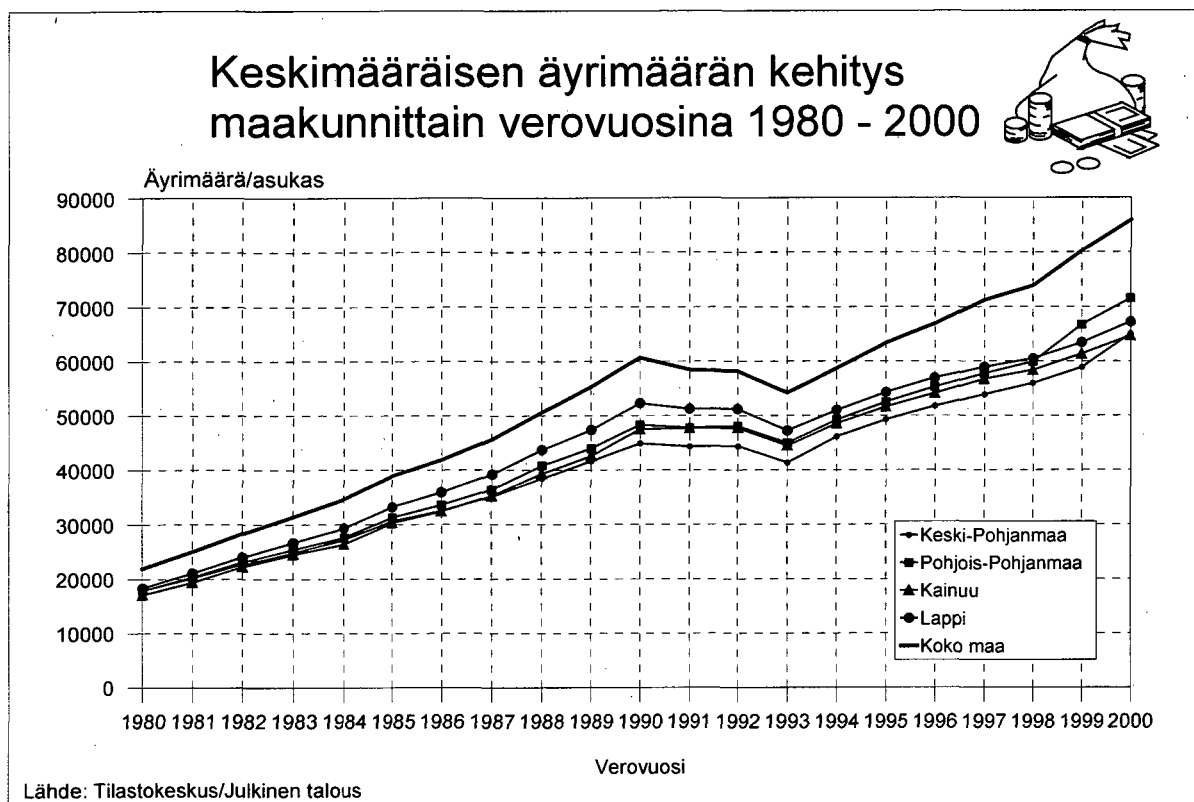
Tehtäväkohtaiset nettokustannukset on laskettu seuraavasti: Käyttökustannuksiin on käytötalouden menoista laskettu yhteen toimintamenot, käyttöomaisuuden poistot ja arvonalentumiset sekä vyörytyserät. Käyttötuottoihin on laskettu toimintatulot ja vyörytyserät. Nettokustannukset ovat käyttökustannusten ja käyttötuottojen erotus. Tehtäväkohtaisia kunnallistalouden nettokustannuksia on tarkasteltu julkaisun koulutus- ja terveys- ja sosiaalipalvelut -kappaleissa.

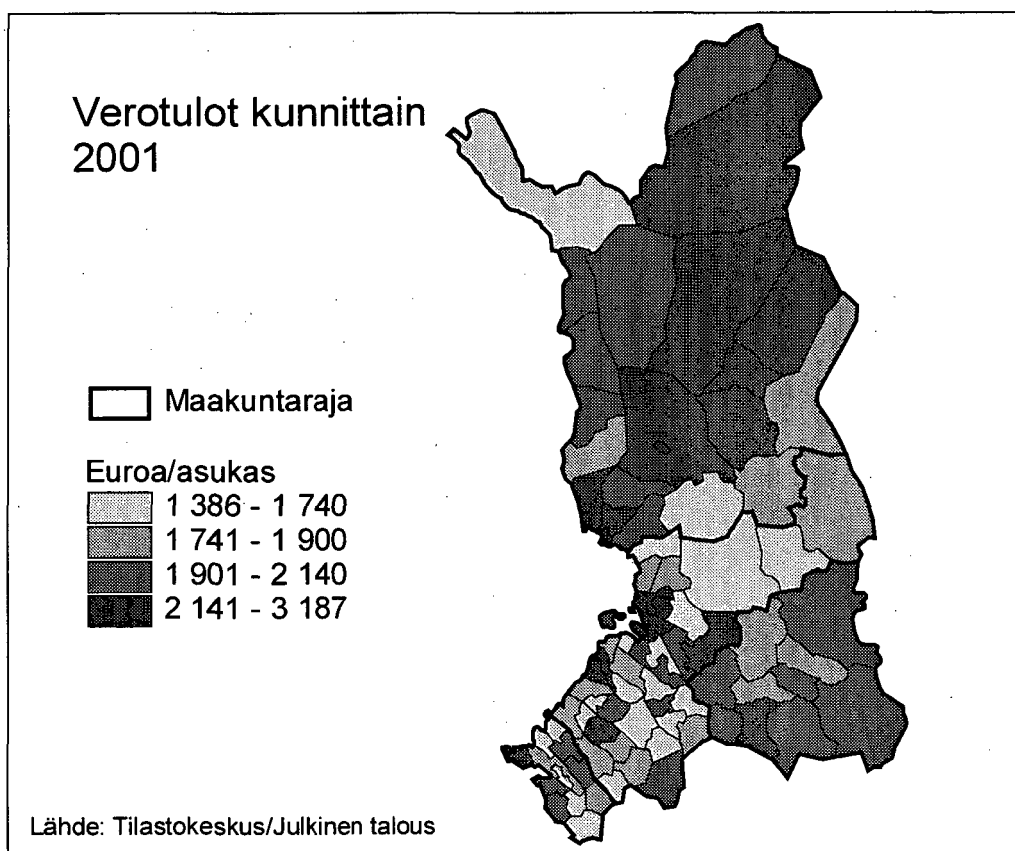
Kuva 152. Tuloveroprosentit Suomen kunnissa 2002.

Kuva 153. Tuloveroprosentti kunnittain 2002.

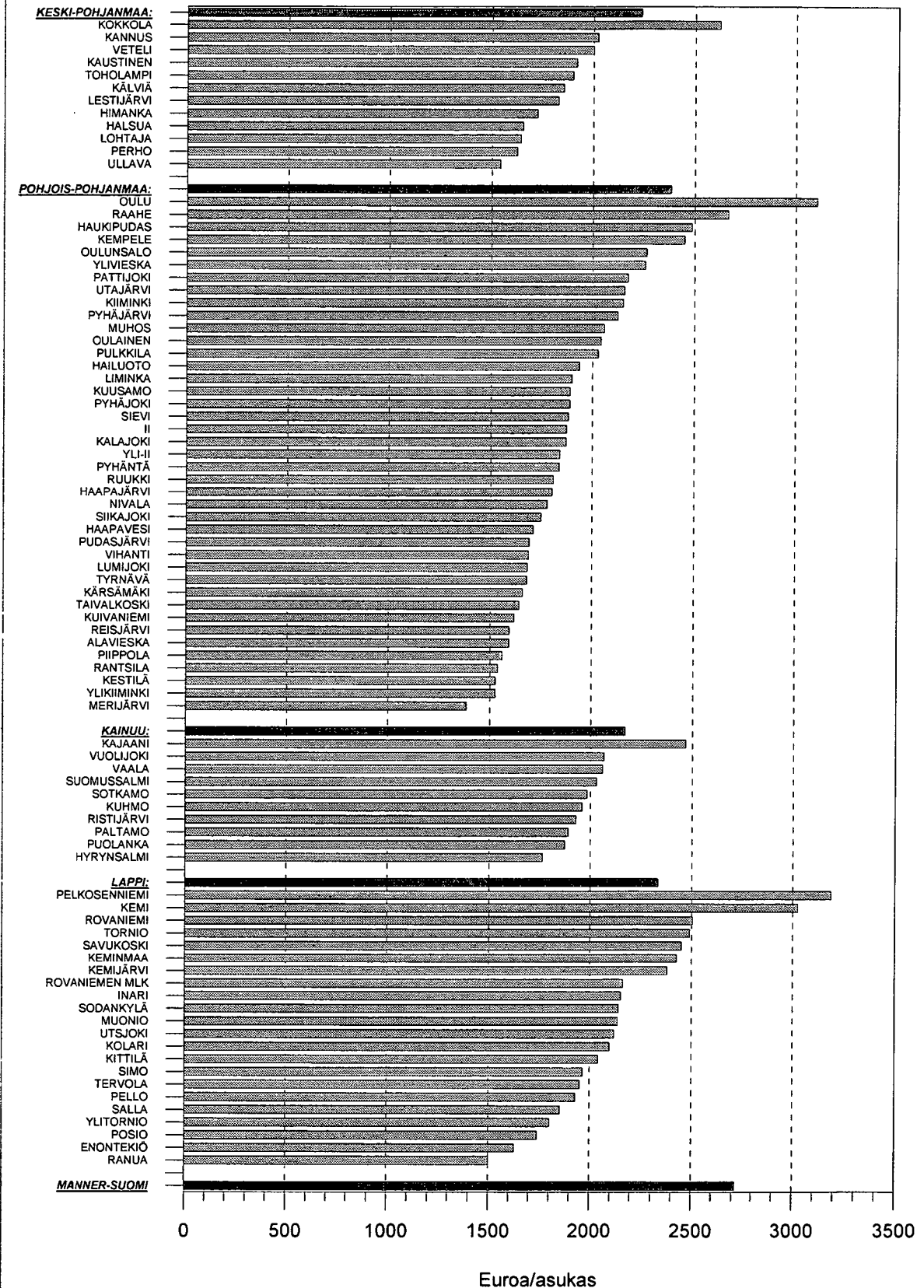

Kuva 154. Keskimääräisen äyrimäärän kehitys maakunnittain verovuosina 1980 – 2000.

Kuva 155. Verotulot kunnittain 2001.

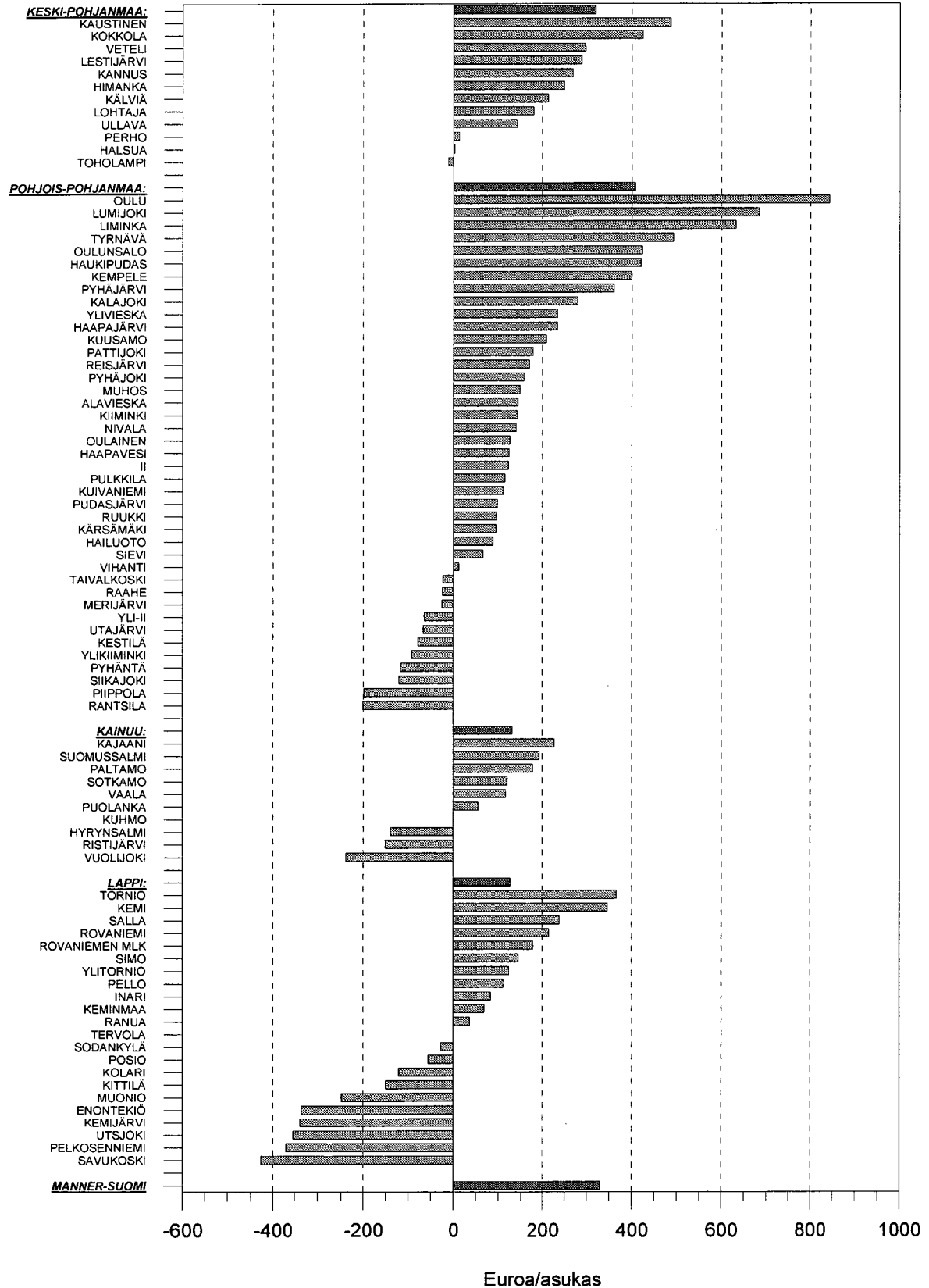
Verotulot kunnittain 2001

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

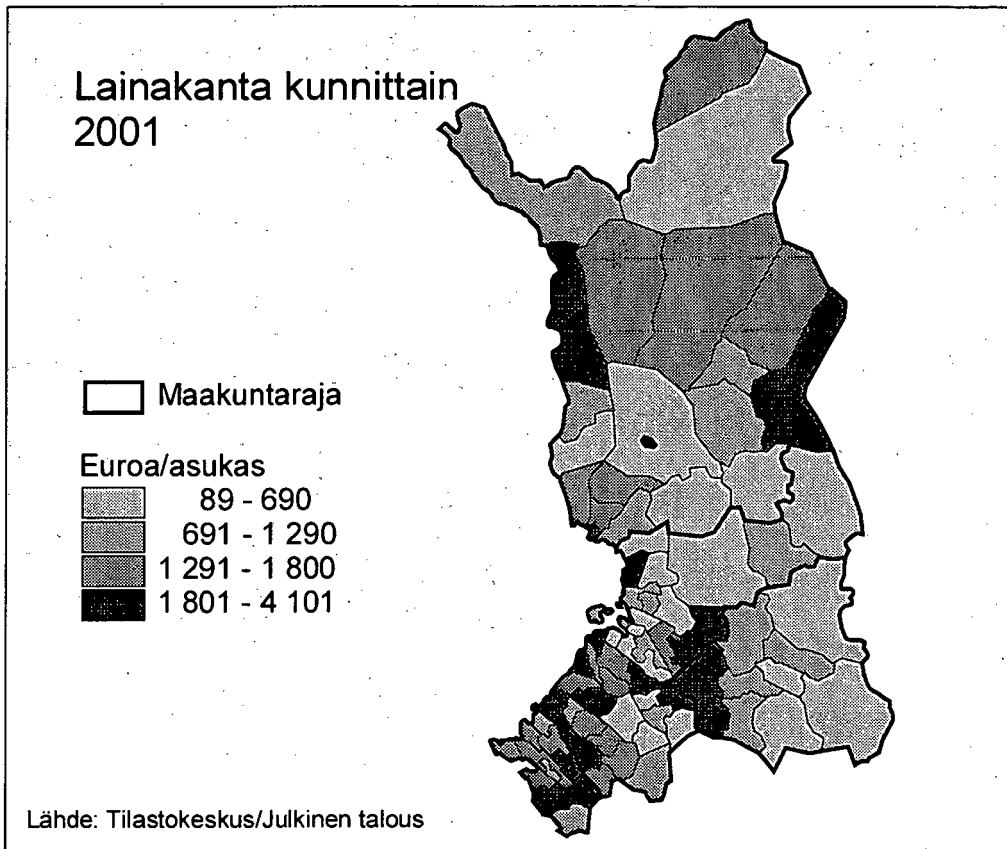
Kuva 156. Verotulot kunnittain 2001.

Vuosikate kunnittain 2001

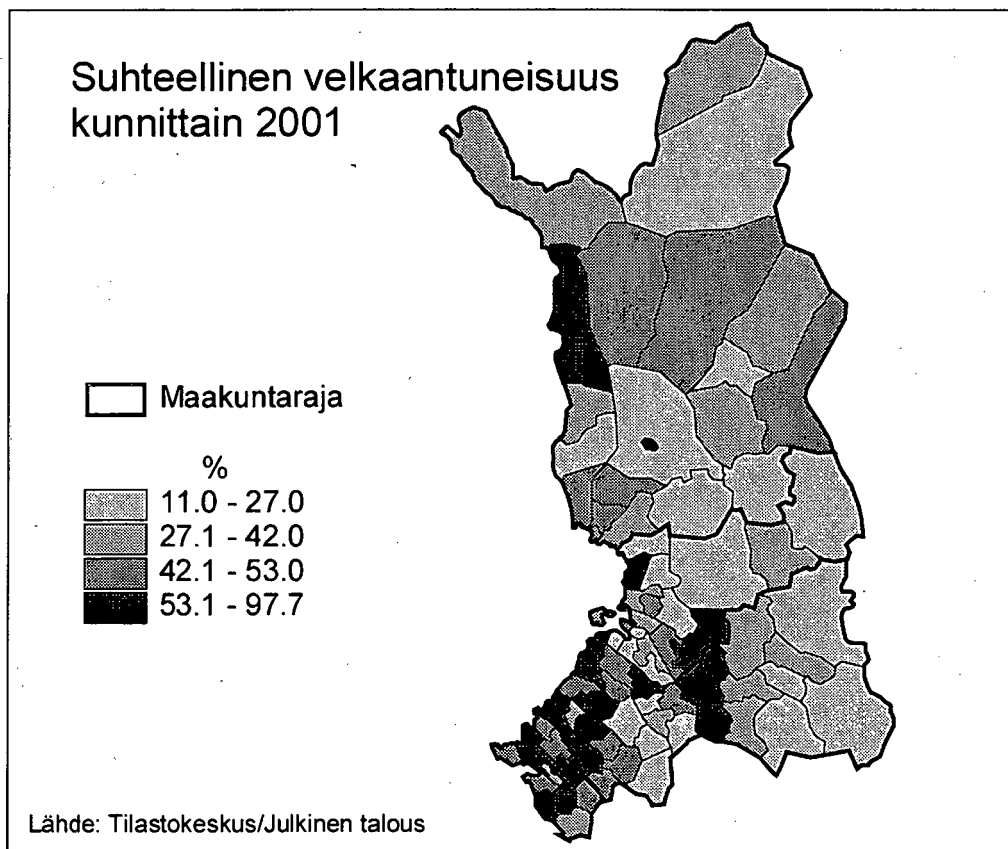

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 157. Vuosikate kunnittain 2001.

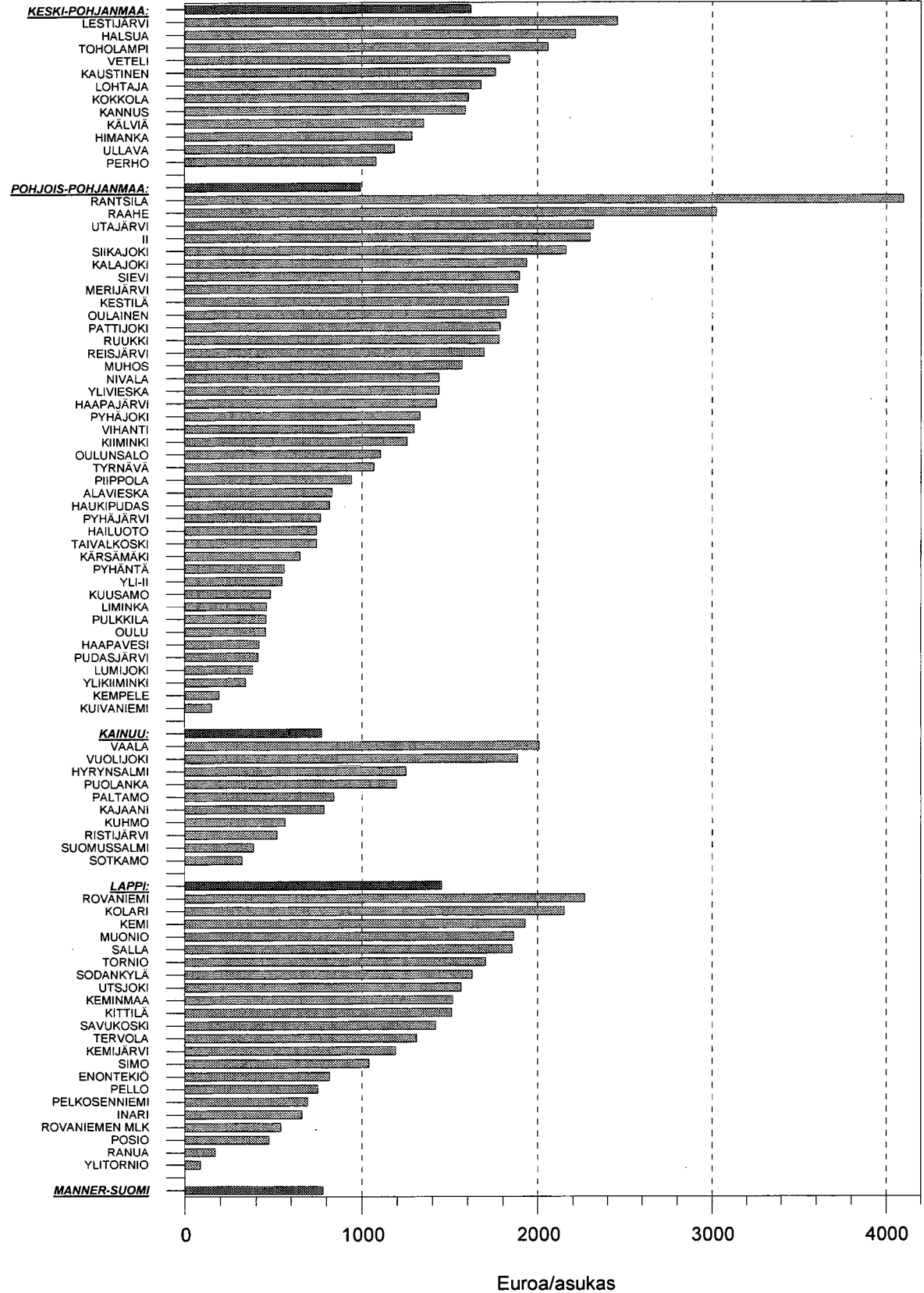

Kuva 158. Lainakanta kunnittain 2001.

Kuva 159. Suhteellinen velkaantuneisuus kunnittain 2001.

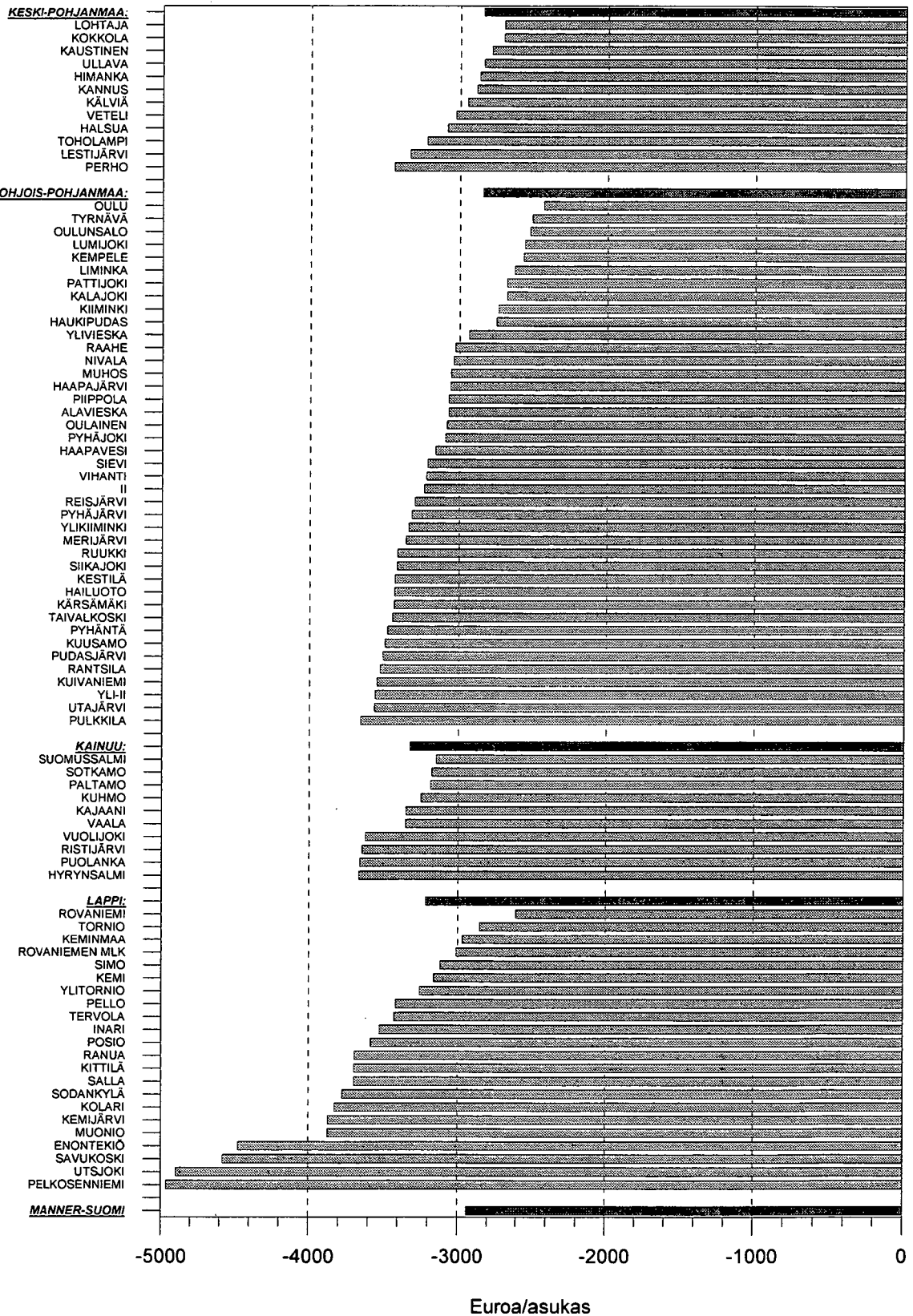
Lainakanta kunnittain 2001

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

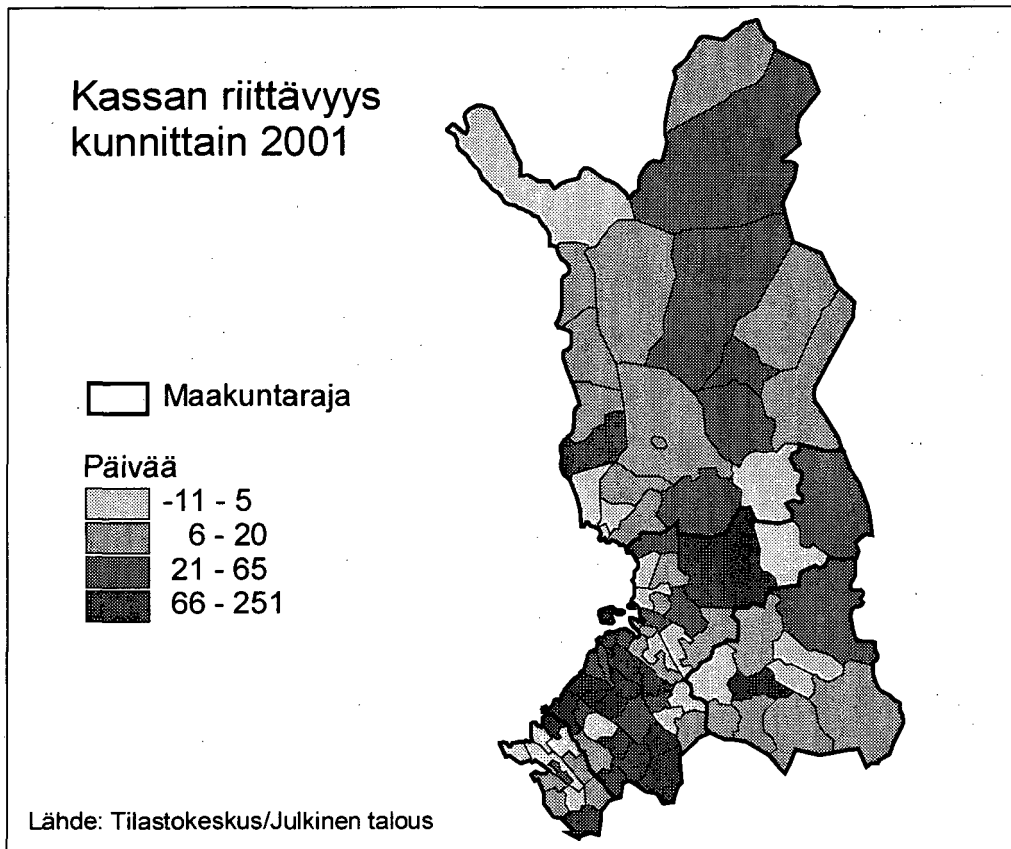
Kuva 160. Lainakanta kunnittain 2001.

Toimintakate kunnittain 2001

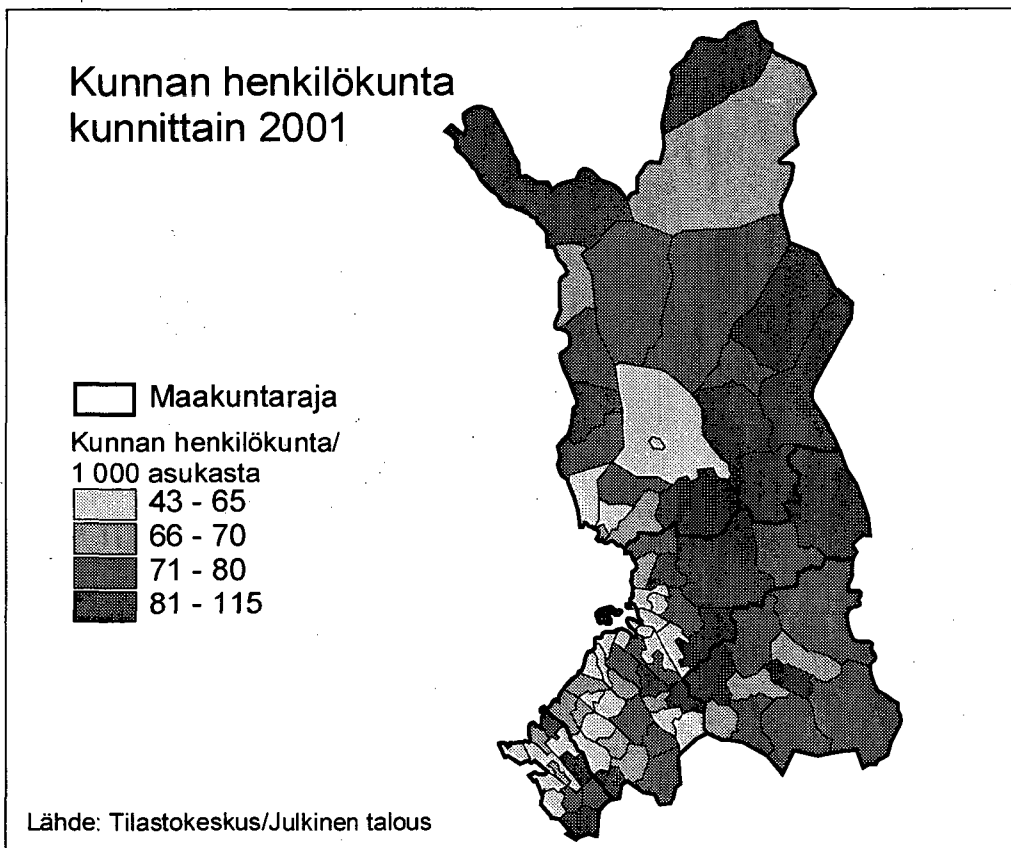

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 161. Toimintakate kunnittain 2001.

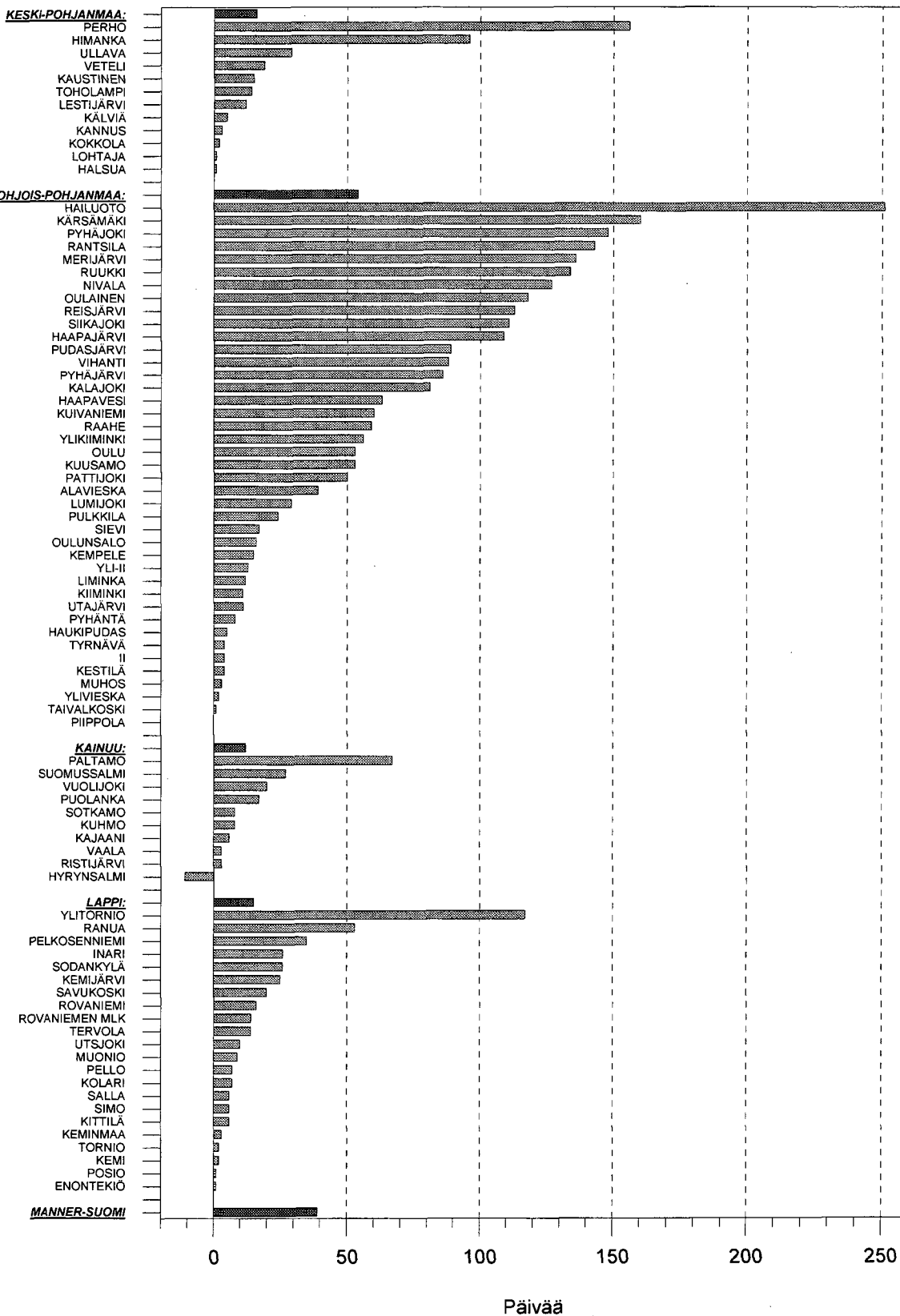

Kuva 162. Kassan riittävyys kunnittain 2001.

Kuva 163. Kunnan henkilökunta kunnittain 2000.

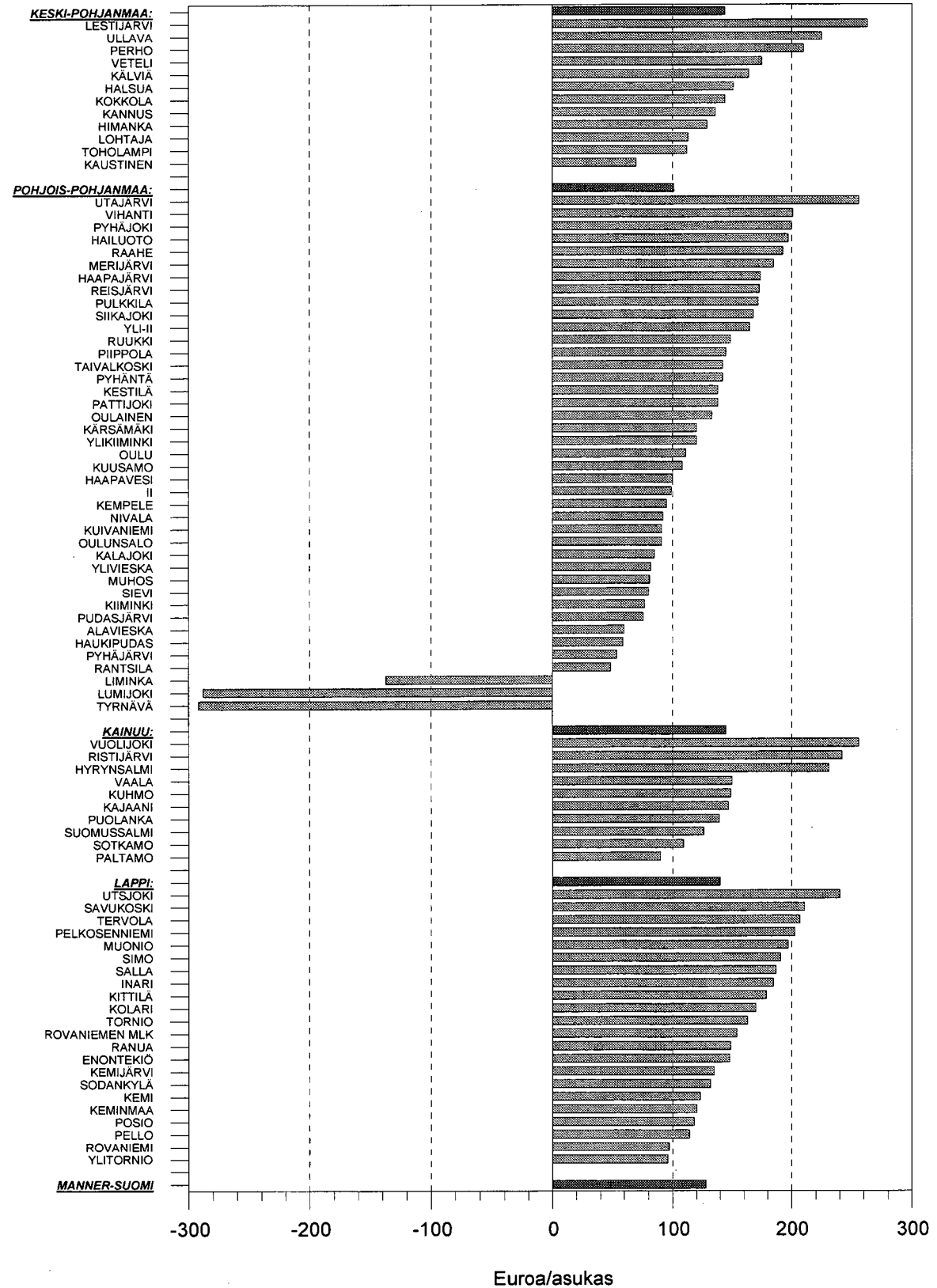
Kassan riittävyys kunnittain 2001

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 164. Kassan riittävyys kunnittain 2001.

Yleishallinnon nettokustannukset kunnittain 2001

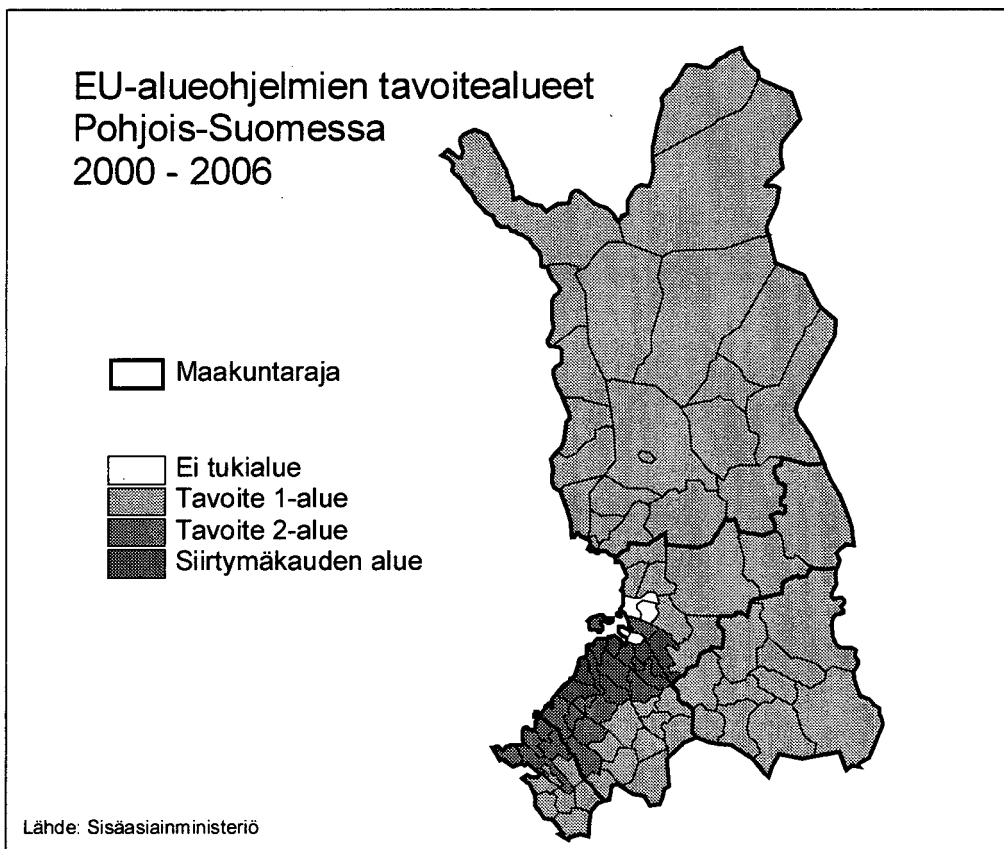

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 165. Yleishallinnon nettokustannukset kunnittain 2001.

ALUEPOLITIikka

Kansallisella ja Euroopan unionin aluepolitiikalla edistetään maan eri osien omista lähtökohdista tapahtuvaa kehitystä ja tuetaan kehitykseltään heikompia alueita. EU:n aluepolitiikan olennaisia osia ovat alue- ja rakennepoliittiset toimenpiteet, joita rahoitetaan yhteisin varoin muodostettujen rakennerahastojen avulla. EU-tuen suuntaamiseksi oikeisiin kohteisiin on sovittu tavoiteohjelmista. Ohjelmakaudella 2000–2006 tavoitteita on kolme, joista kaksi on alueellista. *Tavoite 1 -ohjelmalla* tuetaan kehityksessä jälkeen jääneiden alueiden kehittämistä ja rakenteellista muutosta. Suomessa toteutetaan Itä-Suomen ja Pohjois-Suomen tavoite 1 -ohjelmaa. *Tavoite 2 -ohjelma* tähtää rakennemuutoksesta kärsivien maaseutu- ja kaupunkialueiden kehittämiseen (lähde: Sisäasiainministeriö).

Kuva 166. EU-alueohjelmien tavoitealueet Pohjois-Suomessa 2000 – 2006.

Yritystuet

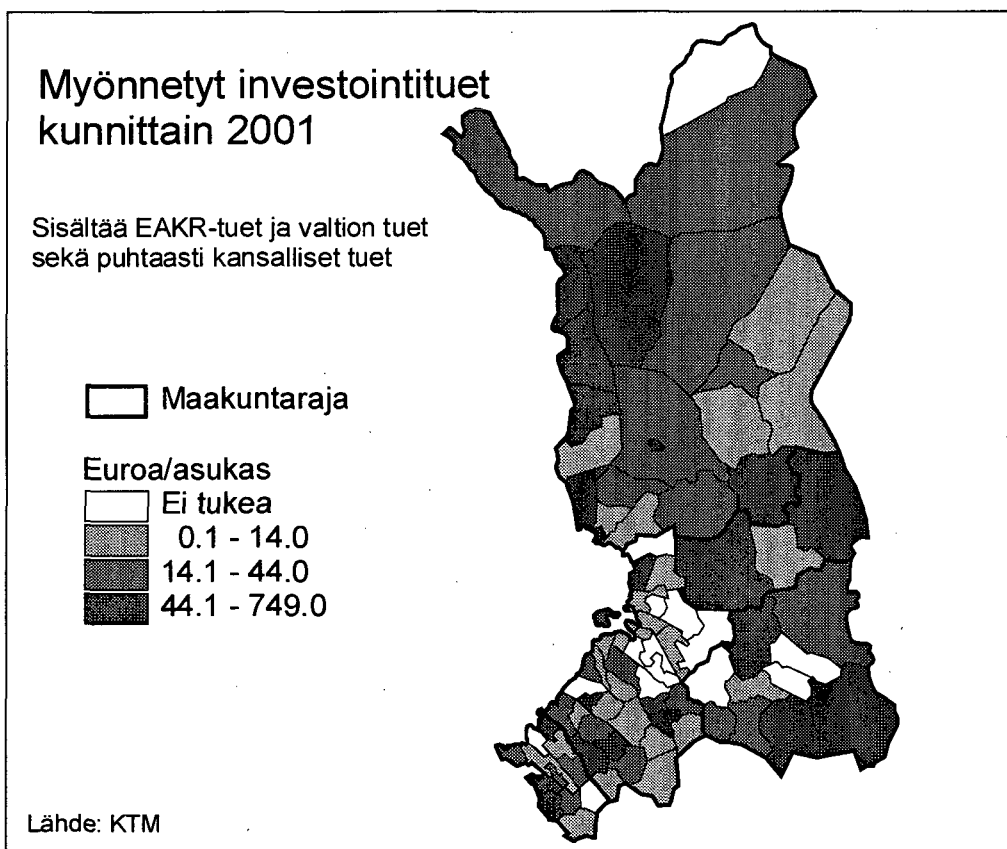
TE-keskuksen yritysosasto voi osarahoittaa yritysten investointi- ja kehittämishankkeita. Keskeisimmät rahoitusmuodot ovat kehitysalueen investointituki, pienyritystuki, pk-yritysten kehittämistuki, toimintaympäristötuki, kansainvälistymistuki ja energiatuki. Kotimaisten valtion varojen lisäksi TE-keskusten kautta kanavoituu Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) varoja.

Kehitysalueen investointitukea voidaan myöntää tuotannollisille, matkailualan ja yrityspalveluyrityksille, jotka aloittavat tai laajentavat toimintaansa kehitys- tai rakennemuutosalueella ja joilla on edellytykset kannattavaan toimintaan. *Pk-yritysten kehittämistukea* voidaan myöntää tuotannon, tuotteiden, liikkeenjohdon tai markkinoinnin kehittämishankkeisiin. Tavoitteena on kilpailukyvyyn parantaminen ja kansainvälistymisen

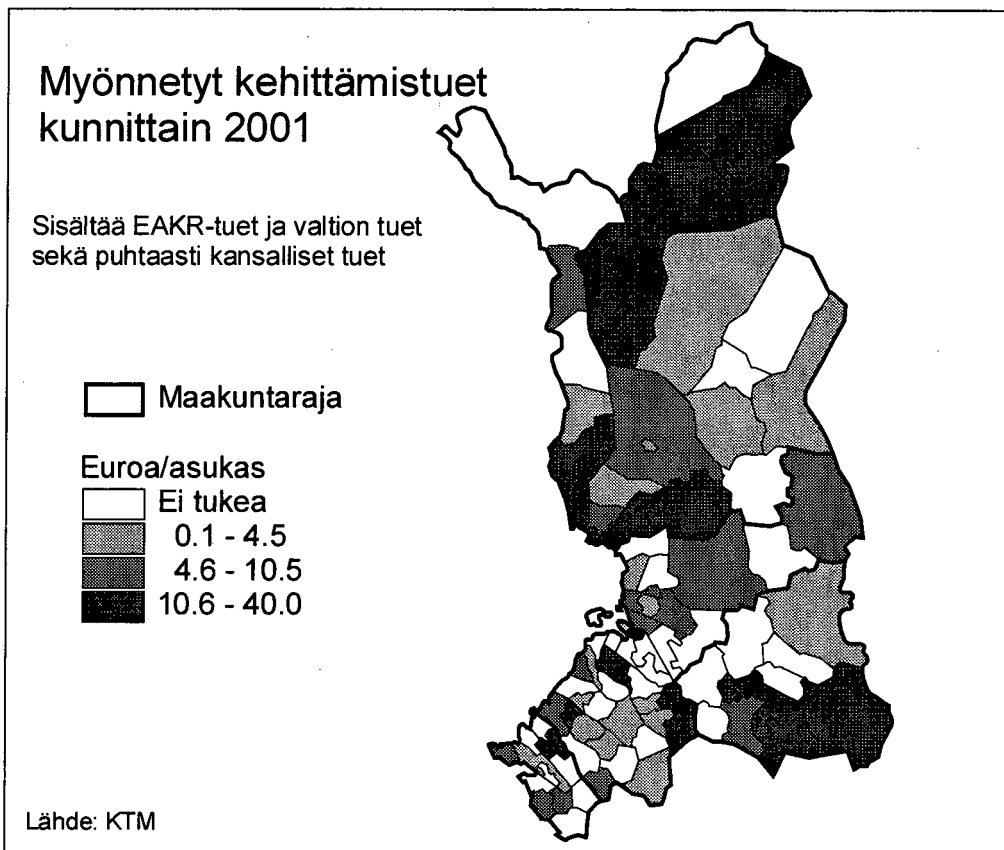
edistäminen. Pk-yritykseksi luetaan yritys, jonka henkilöstö on alle 250 ja liikevaihto alle 40 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma enintään 27 miljoonaa euroa. *Pienyritystukea* voidaan myöntää tuotanto-, matkailu- ja yrityspalveluyrityksille, jotka edistävät yritystoiminnan kehitystä erityisesti maaseutu- ja rakennemuutosalueella. Pienyrityksen henkilöstön määrä on alle 50 ja liikevaihto alle 7 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma enintään 5 miljoonaa euroa ja josta tätä suurempi yritys ei omista yli 25 %:a.

Tuki yritysten toimintaympäristön parantamiseen voidaan myöntää koko maassa yhteisöjen, säätiöiden, yritysten ja yksityishenkilöiden hankkeisiin, jotka kehittävät pk-yritysten tarvitsemia palveluja alueella. Tukea myönnetään yritysten tarvitsemien neuvonta-, tutkimus-, laatu-, markkinointi-, tuotekehitys- ja suunnittelupalvelujen kehittämiseen liittyviin hankkeisiin (lähde: TE-keskus).

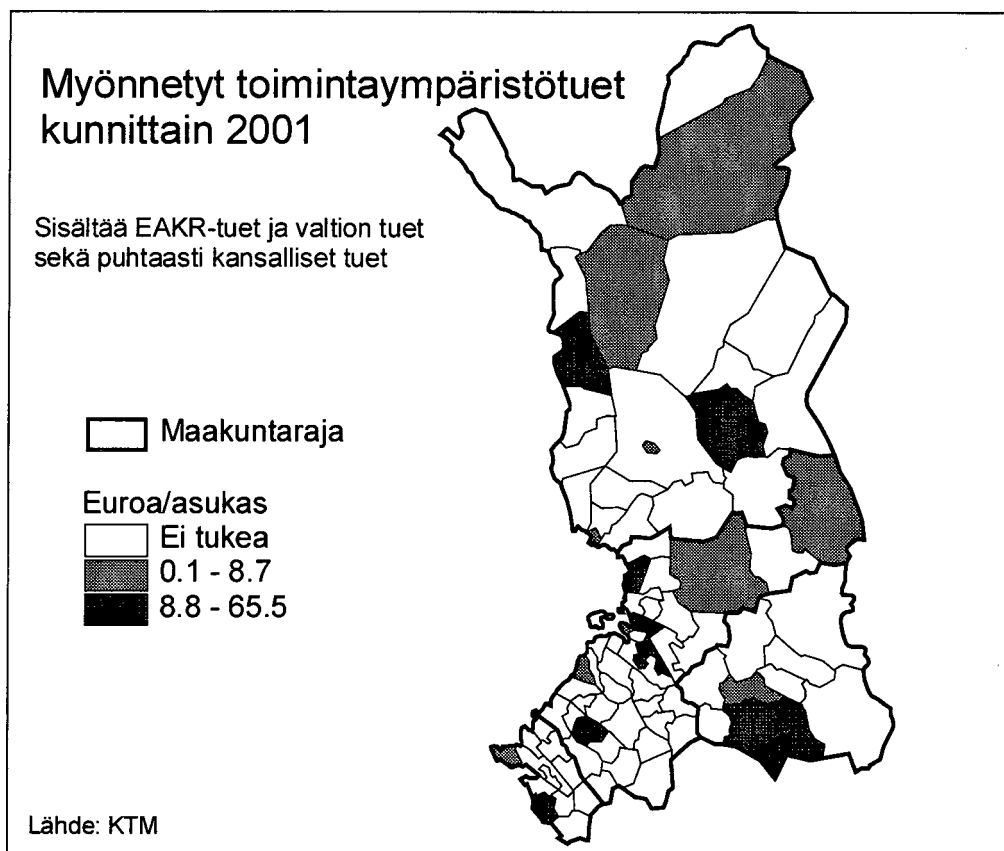
Vuonna 2001 myönnettiin Euroopan aluekehitysrahaston ja valtion tukea yhdessä investointiin noin 80 milj. euroa, kehittämiseen yli 16 milj. euroa ja toimintaympäristön parantamiseen noin 10 milj. euroa. Puhtaasti kansallista tukea myönnettiin investointiin 4,3 miljoonaa euroa, kehittämiseen 7,7 milj. euroa ja toimintaympäristöön 3 milj. euroa.

Kuva 167. Myönnetyt investointituet kunnittain 2001.

Kuva 168. Myönnetyt kehittämistuet kunnittain 2001.

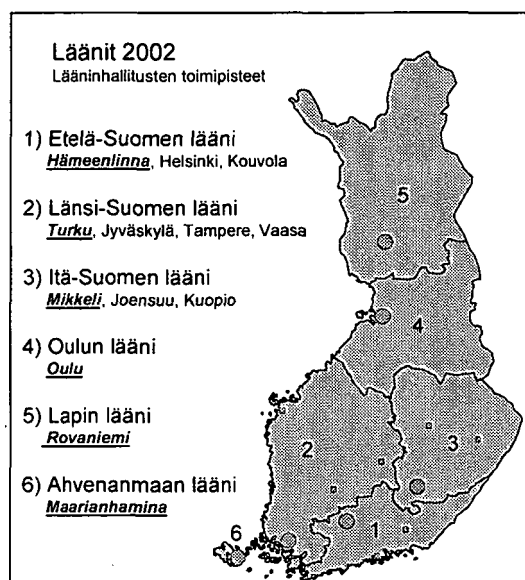

Kuva 169. Myönnetyt toimintaympäristötuet kunnittain 2001.

LÄÄNIT

Suomessa on kuusi lääniä. *Etelä-Suomen* lääni käsittää kuusi maakuntaa, joissa on yhteensä 89 kuntaa vuonna 2002. *Länsi-Suomen* lääniin kuuluu yhteensä 204 kuntaa ja seitsemän maakuntaa. *Itä-Suomen* lääni muodostuu kolmesta maakunnasta ja 66 kunnasta. *Oulun* läänissä on kaksi maakuntaa ja 51 kuntaa. *Lapin* läänissä on 22 ja *Ahvenanmaalla* 16 kuntaa.

Kuva B1. Läänit 2002.

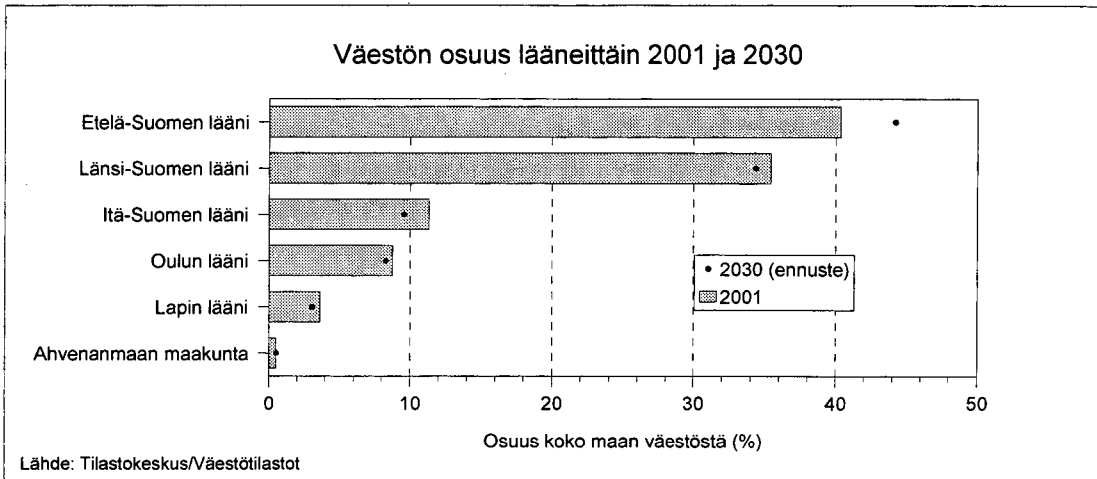

Taulukko 1. Perustietoja lääneistä.

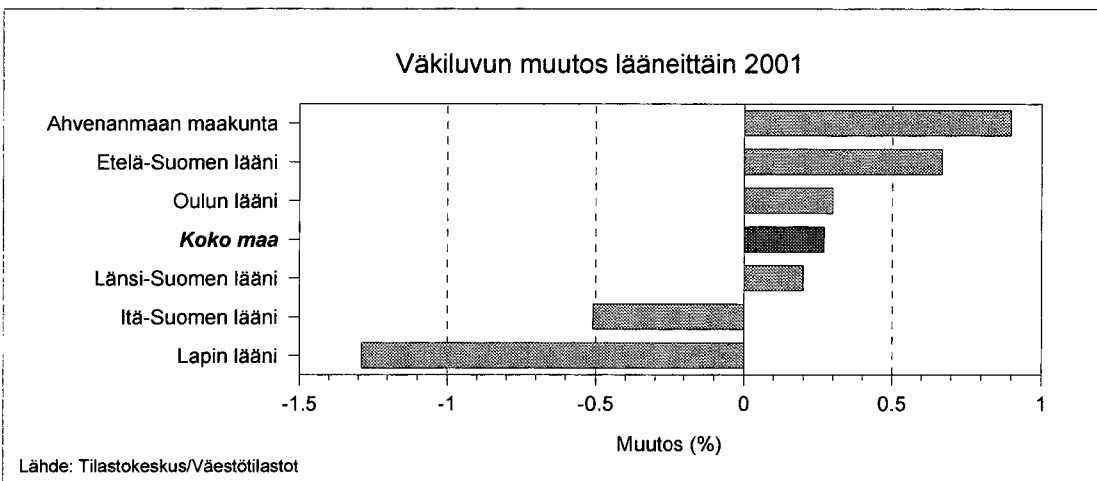
	Etelä-Suomen lääni	Länsi-Suomen lääni	Itä-Suomen lääni	Oulun lääni	Lapin lääni	Ahvenanmaa	Kokoma
Kuntien lukumäärä 2002	89	204	66	51	22	16	448
Väestö 31.12.2001	2095416	1839581	588106	456502	189288	26008	5194901
Väestöosuus koko maasta (%) 2001	40,34	35,41	11,32	8,79	3,64	0,50	100
Väestöosuus koko maasta (%) 2030, ennuste	44,22	34,37	9,55	8,28	3,07	0,52	100
Alle 15-vuotiaat 2001	375385	323433	100289	93426	34254	4800	931587
15-64 -vuotiaat 2001	1436843	1211984	383753	300730	125705	16928	3475943
Yli 64 -vuotiaat 2001	283188	304164	104064	62346	29329	4280	787371
Ikärakenne 2001 -14v., 15-64v., 65-v. (%)	18 - 69 - 14	18 - 66 - 17	17 - 65 - 18	20 - 66 - 14	18 - 66 - 15	18 - 65 - 16	18 - 67 - 15
Syntyneet 2001	23419	19265	5684	5738	1800	283	56189
Kuolleet 2001	18096	18210	6433	3801	1782	228	48550
Tutkinon suorittaneet 2001	1069378	893017	280840	220395	90475	11883	2565988
Osuus 15-v. täyttäneistä (%) Korkea-aste - keskiaste - peruskoulu 2001	28 - 35 - 38	22 - 37 - 41	19 - 38 - 42	21 - 39 - 39	20 - 39 - 42	21 - 35 - 44	24 - 37 - 40
Ruotsinkieliset 2001	138467	126578	581	530	293	24322	290771
Työllinen työvoima 2000*	982952	772770	220145	178375	69388	12923	2236553
Alkutuotannon työlliset 2000*	20239	46283	20881	12344	4301	726	104774
Jalostuksen työlliset 2000*	232942	243635	53672	51546	15706	2099	599600
Palveluiden työlliset 2000*	716313	466821	139246	109588	47567	9595	1489130
Elinkeinorakenne 2000* Alkut. - jal. - palv. (%)	2 - 24 - 73	6 - 32 - 60	9 - 24 - 63	7 - 29 - 61	6 - 23 - 69	6 - 16 - 74	5 - 27 - 67
Työttömät elokuu 2002	100294	102650	36121	30296	15598	210	287169
Työttömyysaste elokuu 2002 (%)**	9,22	11,58	14,25	14,35	17,74	1,59	11,24
Toimipaikat 2002	124402	106402	29685	20686	10609	2220	294004
Valmistuneet asunnot 2001	14215	10644	1974	3024	611	124	30592
Aloittaneet yritykset 2001	10481	7196	1769	1328	669	158	21838
Lopettaneet yritykset 2001	10164	6653	1722	1301	624	114	20657
Kesämököt 2001	117964	173634	94140	39690	25809	5469	456706

* ennakkotieto

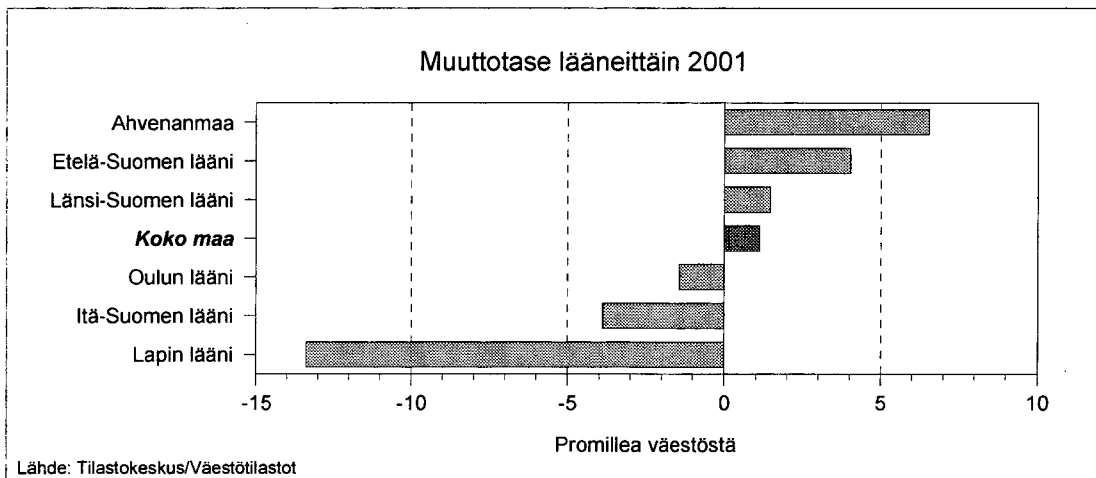
** laskettu kuntaluvuista

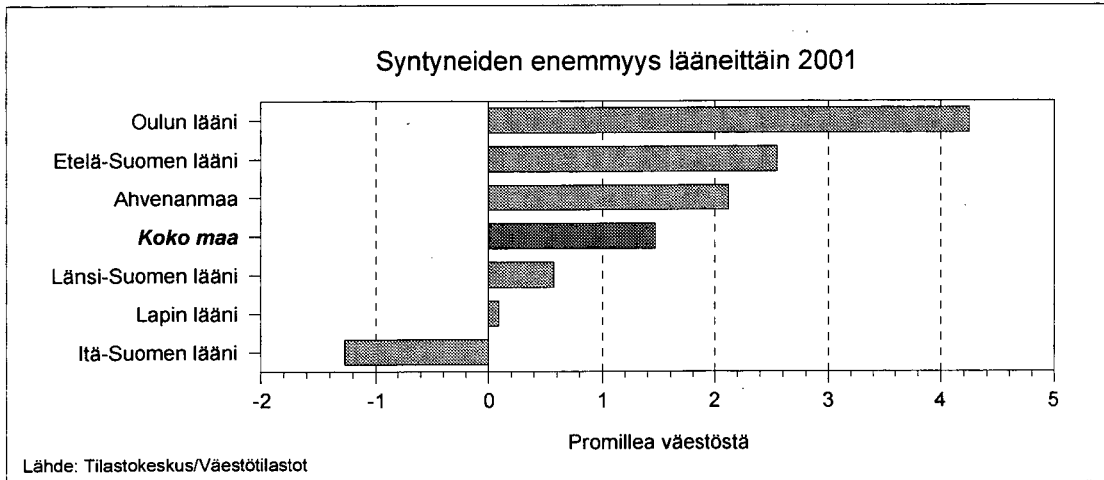
Kuva B2. Väestön osuus lääneittäin 2001 ja 2030.

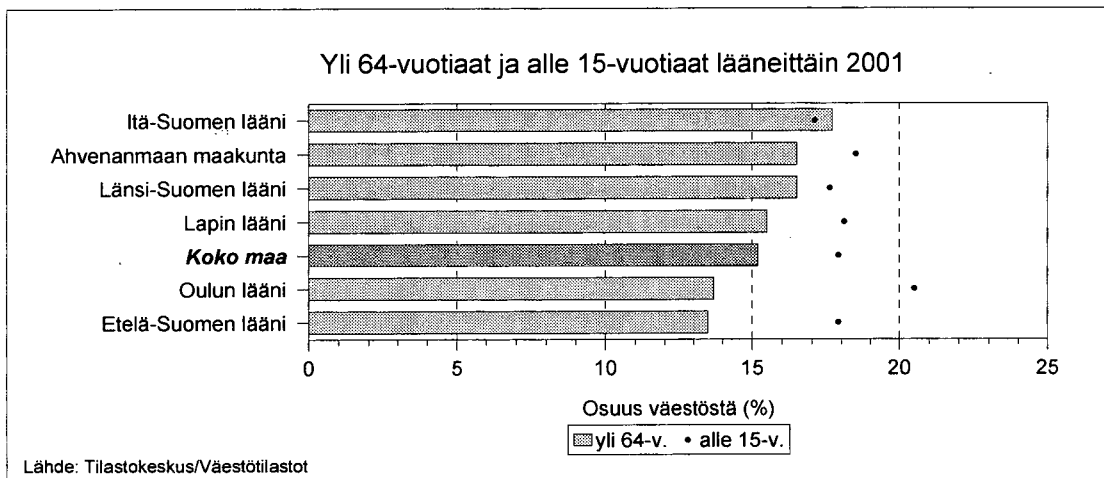
Kuva B3. Väkiluvun muutos lääneittäin 2001.

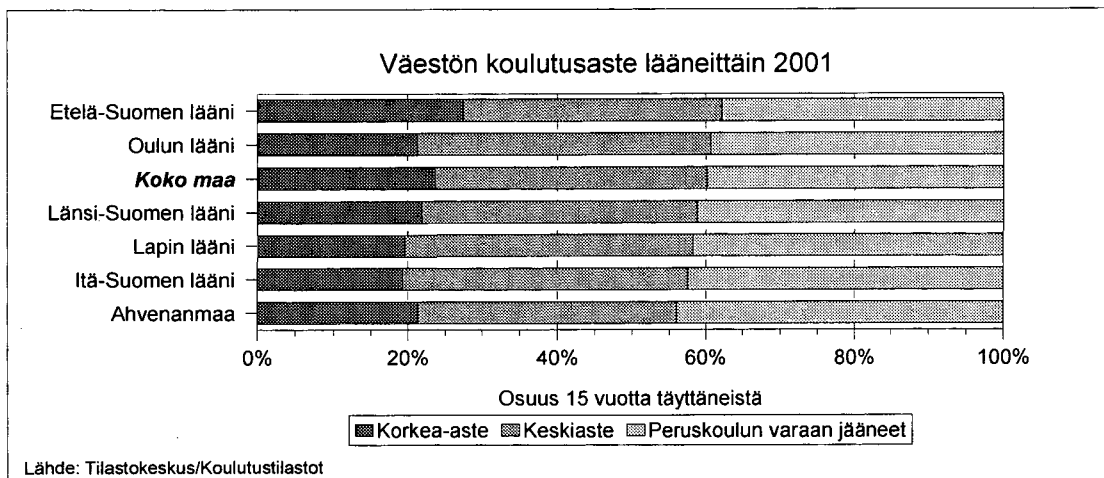
Kuva B4. Muuttotase lääneittäin 2001.

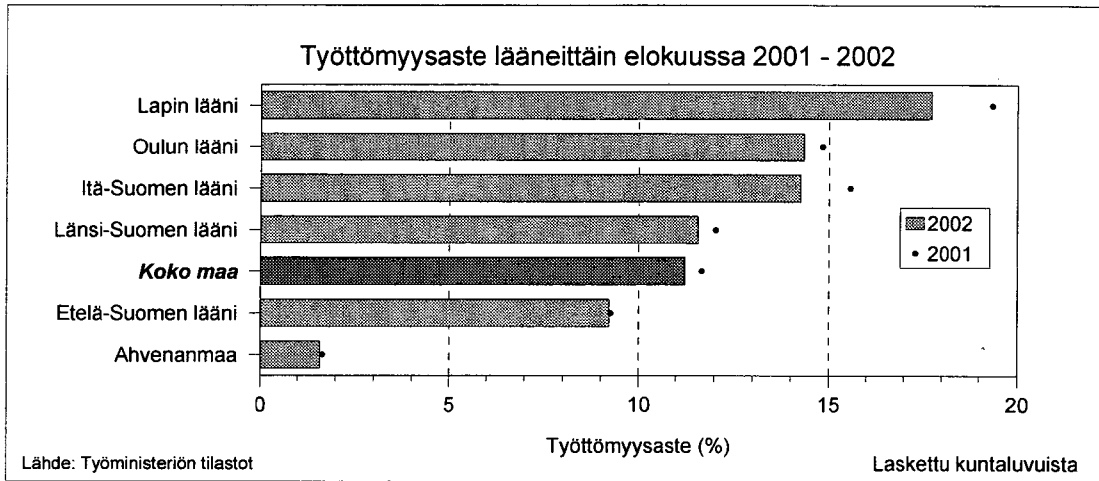
Kuva B5. Syntyneiden enemmitys lääneittäin 2001.

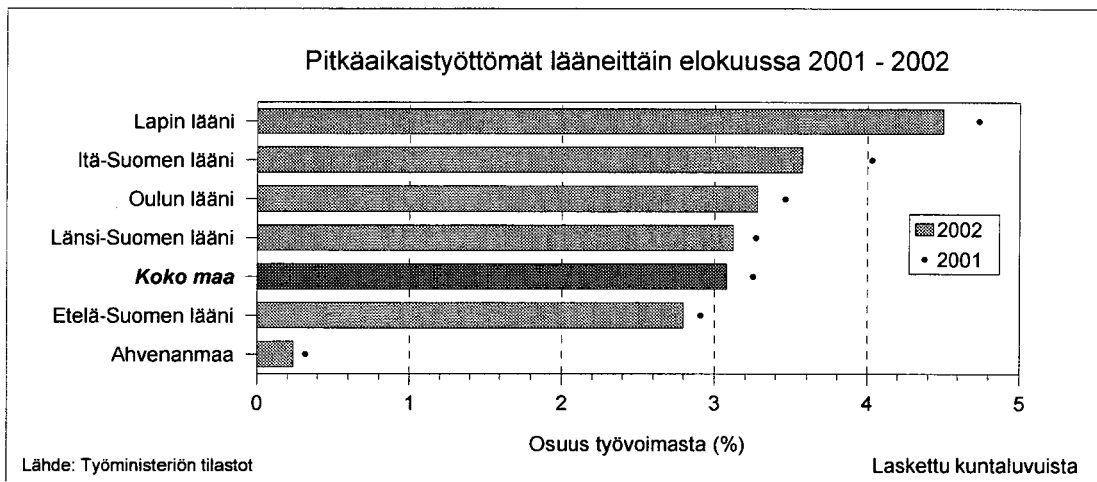
Kuva B6. Yli 64-vuotiaat ja alle 15-vuotiaat lääneittäin 2001.

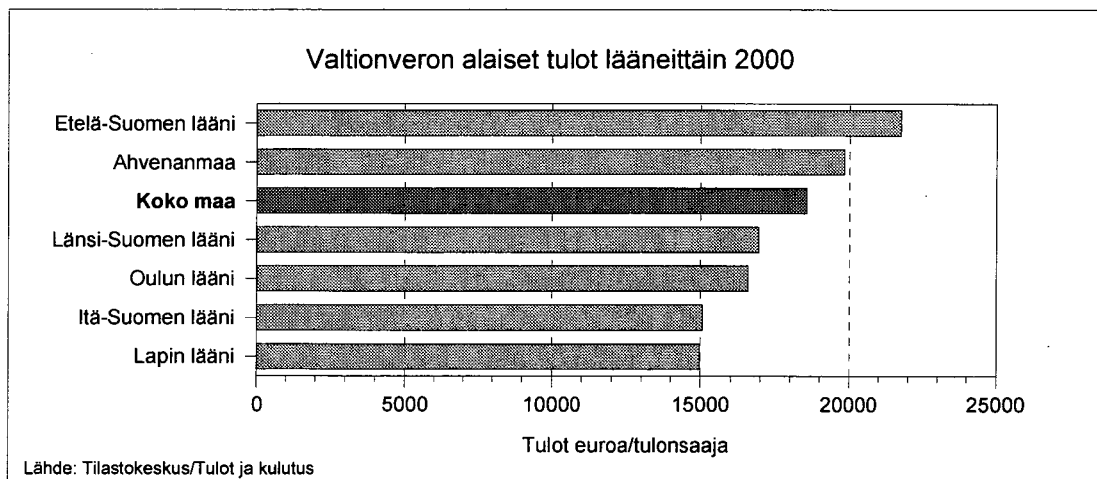
Kuva B7. Väestön koulutusaste lääneittäin 2001.

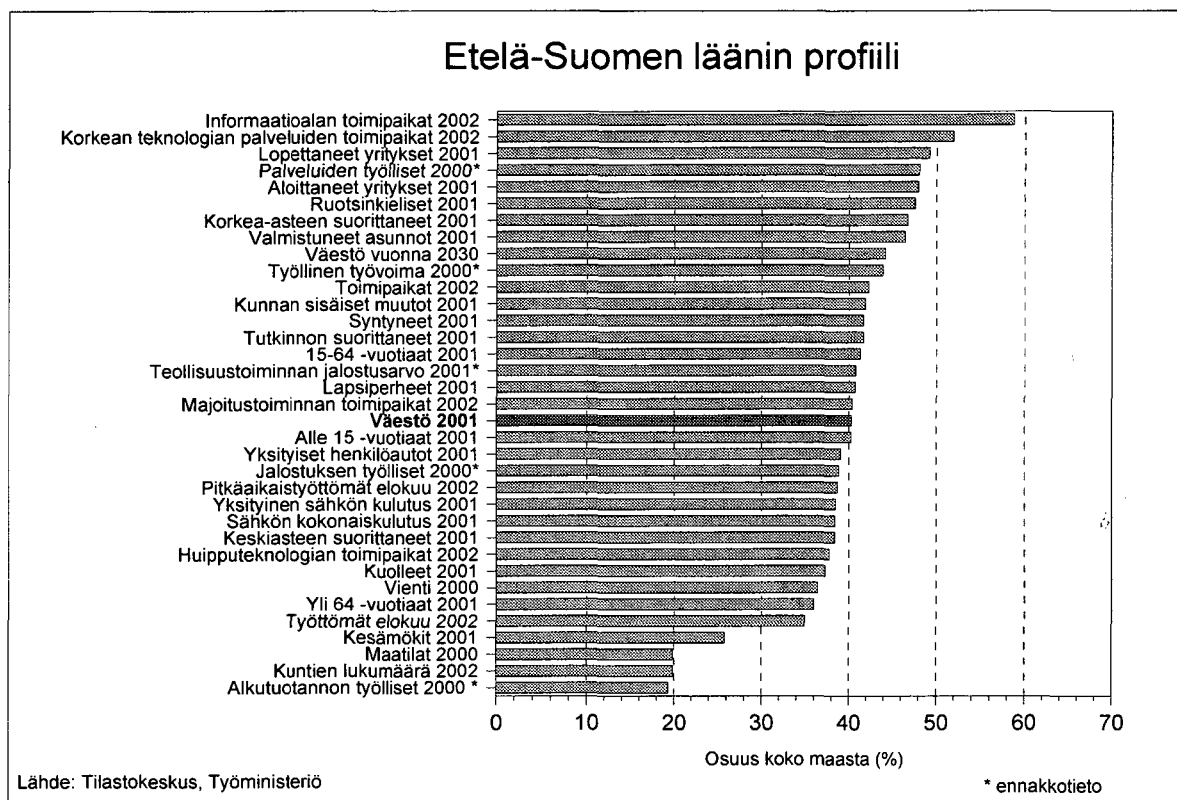
Kuva B8. Työttömyysaste lääneittäin elokuussa 2001 - 2002.

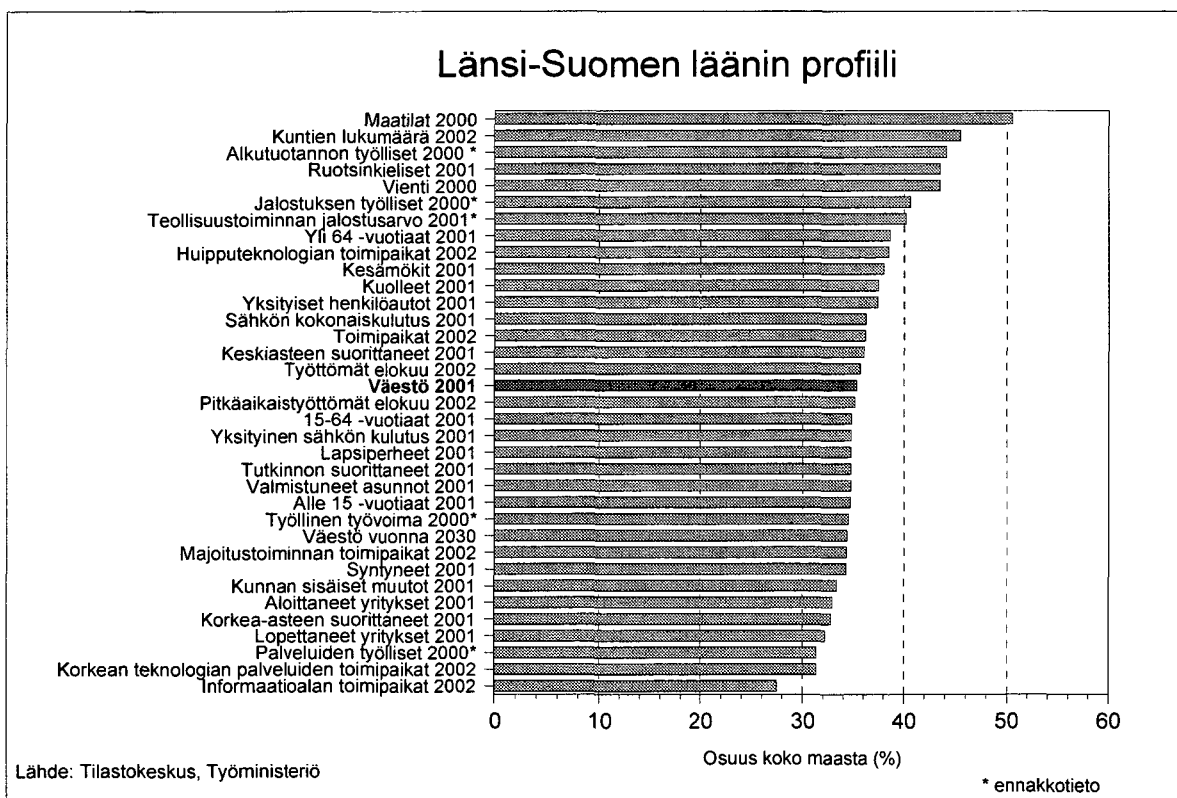
Kuva B9. Pitkäaikaistyöttömät lääneittäin elokuussa 2001 - 2002.

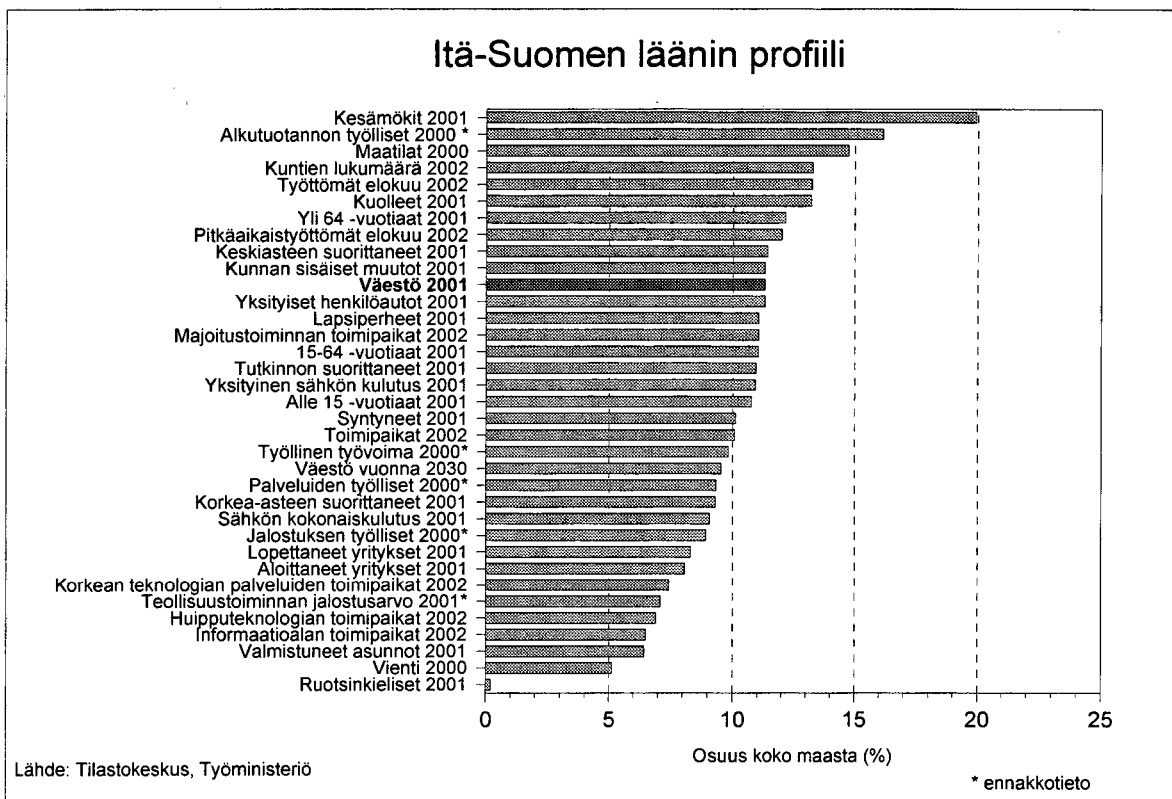
Kuva B10. Valtionveron alaiset tulot lääneittäin 2000.

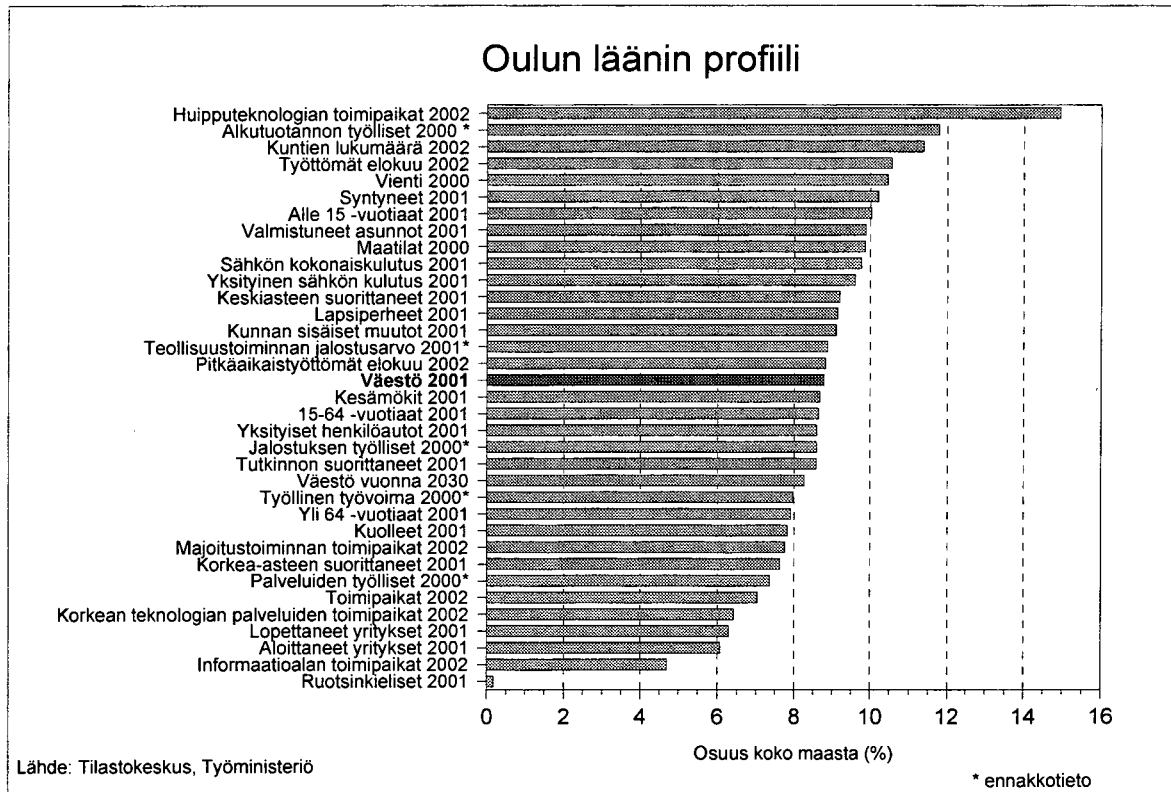
Kuva B11. Etelä-Suomen läänin profiili.

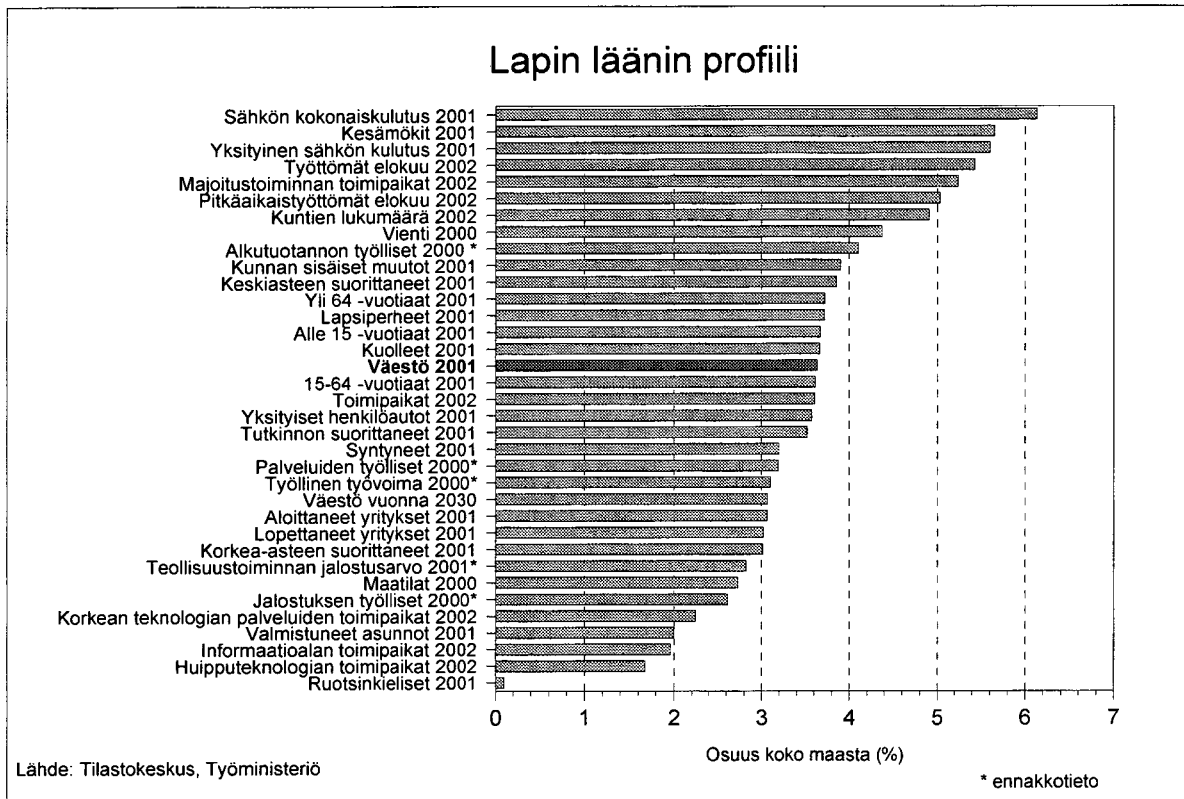
Kuva B12. Länsi-Suomen läänin profiili.

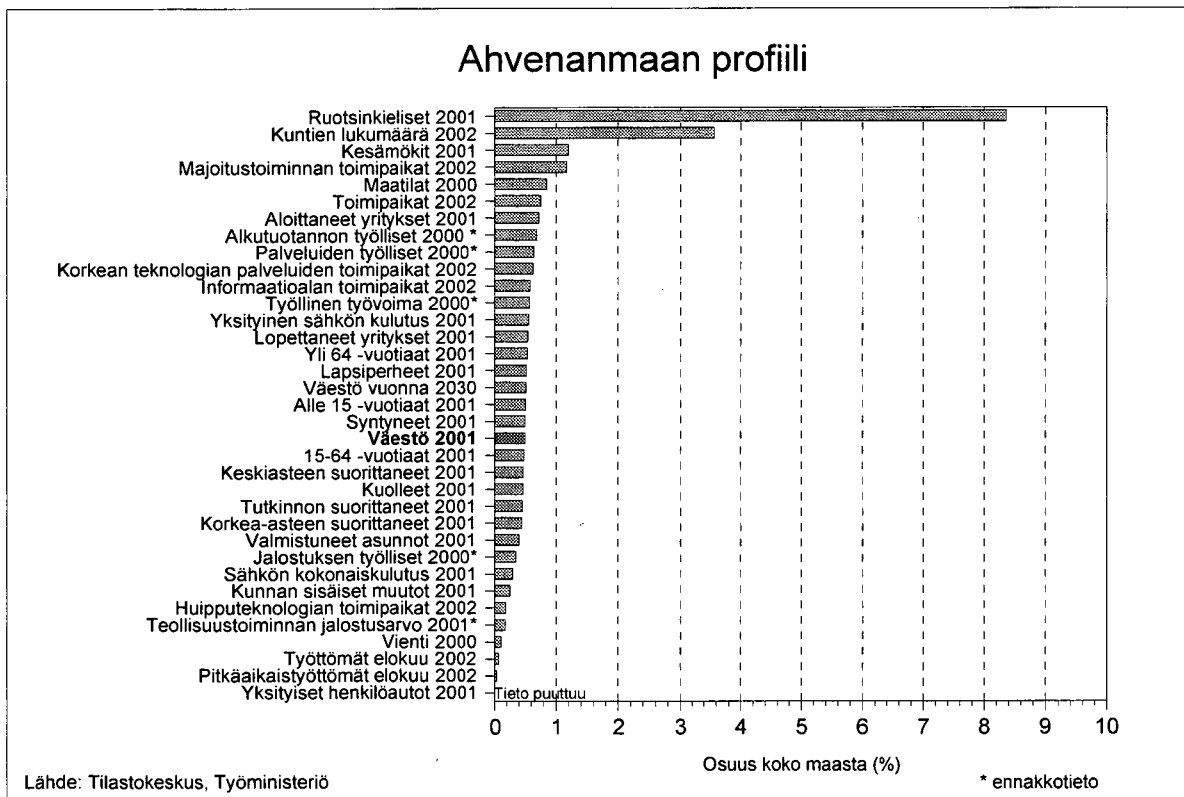
Kuva B13. Itä-Suomen läänin profiili.

Kuva B14. Oulun läänin profiili.

Kuva B15. Lapin läänin profiili.

Kuva B16. Ahvenanmaan profiili.

Kuvaluettelo

POHJOIS-SUOMI

1. Läänit ja maakunnat 2002
2. Taajama-aste kunnittain 2001
3. Pohjois-Suomen kunnat ja maakunnat 2002
4. Seutukunnat Pohjois-Suomessa 2002

VÄESTÖ

5. Maahan- ja maastamuutto, nettomaahanmuutto koko maassa 1971 – 2001

Väkiluku

6. Väkiluvun kehitys maakunnittain 1985 – 2001 (1985=100)
7. Väkiluku kunnittain 31.12.2001
8. Väkiluvun muutos kunnittain 1995 – 2001
9. Väkiluvun muutos kunnittain 2001
10. Väkiluvun muutos kunnittain 2001
11. Väkiluvun muutos maakunnittain tilastollisen kuntaryhmän mukaan 2001

Väestömuutokset

12. Kuntien sisäinen muuttoliike maakunnittain 1990 – 2001
13. Väestömuutokset maakunnittain 1980 – 2001
14. Syntyneiden enemmisyys kunnittain 2001
15. Syntyneiden enemmisyys kunnittain 2001
16. Muuttotase kunnittain 2001
17. Muuttotase kunnittain 2001
18. Kunnassamuutto 2001
19. Maakuntien väliset muutot 2001

Ikä- ja sukupuolirakenne

20. Sukupuolirakenne kunnittain 2001
21. Alle 7-vuotiaat kunnittain 2001
22. 15 – 64-vuotiaat kunnittain 2001
23. Yli 64-vuotiaat kunnittain 2001
24. Yli 64- ja alle 15-vuotiaat kunnittain 2001
25. Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 2001
26. Väestön keski-ikä kunnittain 2001
27. Väestön keski-ikä muutos kunnittain 1999 – 2001
28. Väestön keski-ikä muutos kunnittain 1980 – 2001

Ulkomaalaiset

29. Suurimmat ulkomaalaisryhmät maakunnittain 2001
30. Ulkomaan kansalaiset maakunnittain 1990 – 2001
31. Ulkomaalaiset kunnittain 2001

Väestöennuste

32. Väestöennuste maakunnittain vuoteen 2030 (indeksi, 2000=100)
33. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2010
34. Väestöennuste ikäryhmittäin maakunnittain vuoteen 2030
35. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2030

Saamenkieliset

36. Saamenkieliset 2001

ELINKEINOELÄMÄ

Yritysten toimipaikat

37. Toimipaikkojen lukumäärä ja henkilöstö koko maassa 2000 ja muutos vuodesta 1999
38. Toimipaikkojen lukumäärä maakunnittain 1993 - 2000
39. Toimipaikat kunnittain 2002
40. Toimipaikat toimialoittain maakunnittain 2002
41. Toimipaikkojen henkilöstö ja liikevaihto toimialoittain maakunnittain 2000
42. Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 1999 – 2000
43. Toimipaikkojen liikevaihdon muutos kunnittain 1999 – 2000
44. Toimipaikkojen henkilöstön muutos kunnittain 1999 – 2000

Elinkeinorakenne

45. Työlliset toimialoittain koko maassa 1994 - 2000*
46. Työllinen työvoima maakunnittain 1987 – 2000*
47. Elinkeinorakenne maakunnittain 2000*

Alkutuotanto

48. Maatilat koko maassa 1984 - 2000
49. Alkutuotannon työllistyvyys kunnittain 2000*
40. Elinkeinorakenne kunnittain 2000*. Kunnat

järjestetty alkutuotannon mukaan

51. Tilojen keskimääräinen peltoala kunnittain 2000
 52. Tilojen keskimääräinen metsäala kunnittain 2000
 53. Verotettavat tulot tilaa kohti valtionverotuksessa kunnittain 2000
 54. Maatilatalouden velat tilaa kohti kunnittain 2000
- #### Jalostus
55. Jalostuksen työllistyvyys koko maassa 1990 - 2000*
 56. Teollisuustoiminnan vieni maakunnittain 1995 – 2000
 57. Elinkeinorakenne kunnittain 2000*. Kunnat järjestetty jalostuksen mukaan
 58. Teollisuuden toimipaikat toimialoittain maakunnittain 2002
 59. Jalostuksen työllistyvyys kunnittain 2000*
 60. Teollisuuden jalostusarvo maakunnittain 1985 – 2001*
 61. Teollisuustoiminnan jalostusarvo kunnittain 2000
 62. Teollisuustoiminnan henkilöstö kunnittain 2000
 63. Teollisuustoiminnan vieni kunnittain 2000
- #### Palvelutoimialat
64. Palvelutoimialojen työllistyvyys koko maassa 1990 - 2000*
 65. Elinkeinorakenne kunnittain 2000*. Kunnat järjestetty palvelutoimialojen mukaan
 66. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1990 – 2000*
 67. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1995 – 2000*
 68. Palvelutoimialojen työllistyvyys kunnittain 2000*
- #### Tulonsaajien tulot
69. Valtionveron alaiset tulot sukupuolen mukaan koko maassa 1990 - 2000
 70. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2000
 71. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2000
 72. Valtionveron alaisten tulojen muutos kunnittain 1999 – 2000

Aluetilinpito

73. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti suuralueittain 1995 - 2000*
74. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti suuralueittain 2000*
75. Aluetilinpidon arvonlisäys maakunnittain 1995 – 2000*, EU=100
76. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti maakunnittain 1995 – 2000*
77. Aluetilinpidon arvonlisäys maakunnittain 2000*

TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS

78. Taloudellinen huoltosuhde koko maassa 1990 – 2000*
79. Työttömät työnhakijat koko maassa 1991 – 2001
80. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 2000*
81. Työpaikkaomavaraisuuden muutos kunnittain 1996 – 2000*
82. Työpaikkojen vuosimuutos maakunnittain 1988 – 2000*
83. Uudet avoimet työpaikat TE-keskuksittain 1995 – 2002
84. Taloudellinen huoltosuhde kunnittain 1995 ja 2000*
85. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 2002
86. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 2002
87. Työttömyysaste TE-keskuksittain 1991 – 2002
88. Työttömien määrän muutos kunnittain 2000 - 2001
89. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain elokuussa 2002 (osuus työvoimasta)
90. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain elokuussa 2002 (osuus työttömistä)

KOULUTUS

91. Koulutustaso eri kuntaryhmissä maakunnittain 2001
92. Koulutustaso kunnittain 2001
93. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen mukaan maakunnittain 2001
94. Koulutustaso kunnittain 2001
95. Koulutusaste kunnittain 2001
96. Opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset kunnittain 2001

TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT

97. Terveystieteiden ja sosiaalipalvelun työllisyys koko maassa 1990 - 2000*
98. Sosiaali- ja terveystieteiden henkilöstö tehtävälueittain 2001
99. Sosiaali- ja terveystieteiden nettokustannukset kunnittain 2001
100. Erikoissairaanhoidon nettokustannukset kunnittain 2001
101. Perusterveydenhuollon nettokustannukset kunnittain 2001
102. Lasten päivähoiton nettokustannukset kunnittain 2001
103. Kunnallinen lasten päivähoito kunnittain 2001
104. Lasten päivähoiton käyttökustannukset kunnittain 2001

RAKENTAMINEN JA ASUMINEN

105. Asuntotuotanto koko maassa 1990 - 2001
106. Valmistuneet rakennukset maakunnittain 1994 - 2001
107. Valmistuneet rakennukset kunnittain 2001
108. Asuntokanta rakennusvuoden mukaan maakunnittain 2000
109. Asuntotuotanto maakunnittain 1982 - 2001
110. Asuntotuotanto kunnittain 2001
111. Asuntojen hinnat neljännesvuosittain alueittain 2000 - 2002
112. Asuntojen hinnat kunnittain 2001
113. Asuntokuntien keskikoko kunnittain 2001
114. Ahtaasti asuvat asuntokunnat kunnittain 2001
115. Vuokra-asuminen kunnittain 2000
116. Omistusasuminen kunnittain 2000
117. Kesämökki koko maassa 1990 - 2001
118. Valmistuneet vapaa-ajan asuinrakennukset maakunnittain 1988 - 2001
119. Kesämökki maakunnittain 1970 - 2001
120. Kesämökki kunnittain 2001

LIIKENNE JA MATKAILU

121. Yksityiset henkilöautot koko maassa 1990 - 2001
122. Yksityiset henkilöautot kunnittain 2001
123. Tieliikenteessä kuolleet koko maassa 1970 - 2001
124. Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 1995 - 2001
125. Maahan saapuneet ja maasta lähteneet henkilöautot Pohjois-Suomen maaraja-alueilla 2001
126. Kotimaan lentoliikenne Pohjois-Suomen suurimmilla alueilla 1982 - 2001
127. Saapuneet vieraat ja yöpymisvuorokaudet koko maassa 1993 - 2001
128. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikat kunnittain 2002
129. Hotellien huonekapasiteetin käyttö alueittain 1987 - 2001
130. Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1995 - 2001
131. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994 - 2002
132. Yöpymisvuorokaudet asuinmaan mukaan maakunnittain 2001
133. Yöpymiset majoitusliikkeissä matkan tarkoituksen mukaan maakunnittain 2001

ENERGIATALOUS

134. Sähkön tuotanto ja kulutus koko maassa 1970 - 2001
135. Sähkön tuotanto maakunnittain 1981 - 2001
136. Sähkön kulutus maakunnittain 1981 - 2001
137. Sähkön kulutus eri käyttäjäryhmissä maakunnittain 2001
138. Yksityinen sähkön kulutus kunnittain 2001
139. Sähköomavaraisuus maakunnittain 1981 - 2000

YMPÄRISTÖN TILA

140. Ilmanpäästöt koko maassa 1980 - 2000
141. Teollisuuden ja energiantuotannon päästöt Pohjois-Suomessa 1992 - 2000
142. Typen oksidien päästöt (Nox) kunnittain 2000
143. Rikkidioksidipäästöt (SO2) kunnittain 2000
144. Hiukkaspäästöt kunnittain 2000
145. Kansallis- ja luonnonpuistot Pohjois-Suomessa 2002

OIKEUSTILASTOT

146. Vireillepannut konkurssit koko maassa neljännesvuosittain 1986 - 2002
147. Konkursssiin haettujen yritysten määrä ja henkilöstö maakunnittain 2001
148. Konkursssiin haettujen yritysten henkilökunnan määrä alueittain 1990 - 2001
149. Poliisin tietoon tulleet rikokset maakunnittain 1982 - 2001
150. Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset kunnittain 2001*
151. Poliisin tietoon tulleet rikokset kunnittain 2001*

KUNNALLISTALOUS

152. Tuloveroprosentit Suomen kunnissa 2002
153. Tuloveroprosentti kunnittain 2002
154. Keskimääräisen äyrimäärän kehitys maakunnittain verovuosina 1980 - 2000
155. Verotulot kunnittain 2001
156. Verotulot kunnittain 2001
157. Vuosikate kunnittain 2001
158. Lainakanta kunnittain 2001
159. Suhteellinen velkaantuneisuus kunnittain 2001
160. Lainakanta kunnittain 2001
161. Toimintakate kunnittain 2001
162. Kassan riittävyys kunnittain 2001
163. Kunnan henkilökunta kunnittain 2000
164. Kassan riittävyys kunnittain 2001
165. Yleishallinnon nettokustannukset kunnittain 2001

ALUEPOLITIikka

166. EU-alueohjelmien tavoitealueet Pohjois-Suomessa 2000 - 2006
167. Myönnetty investointituet kunnittain 2001
168. Myönnetty kehittämistuet kunnittain 2001
169. Myönnetty toimintaympäristötuet kunnittain 2001

LÄÄNIT

- B1. Läänit 2002
- B2. Väkiluvun osuus lääneittäin 2001 ja 2030
- B3. Väkiluvun muutos lääneittäin 2001
- B4. Muuttotase lääneittäin 2001
- B5. Syntyneiden enemmisyys lääneittäin 2001
- B6. Yli 64-vuotiaat ja alle 15-vuotiaat lääneittäin 2001
- B7. Väestön koulutusaste lääneittäin 2001
- B8. Työttömyysaste lääneittäin elokuussa 2001 - 2002
- B9. Pitkäaikaistyöttömät lääneittäin elokuussa 2001 - 2002
- B10. Valtionveron alaiset tulot lääneittäin 2000
- B11. Etelä-Suomen läänin profiili
- B12. Länsi-Suomen läänin profiili
- B13. Itä-Suomen läänin profiili
- B14. Oulun läänin profiili
- B15. Lapin läänin profiili
- B16. Ahvenanmaan profiili

KÄYTETYT TIETOLÄHTEET JA LYHENTEET

Tilastokeskuksen Internet-palveluita:

AlueOnline

www.tilastokeskus.fi/alueonline

StatFin-tilastopalvelu

www.tilastokeskus.fi/statfin

Kaupunki- ja seutuindikaattorit

www.tilastokeskus.fi

Tilastokeskus (TK)	www.tilastokeskus.fi
Adato Energia Oy	www.energia.fi
Ilmailulaitos	www.ilmailulaitos.fi
Metsähallitus	www.metsahallitus.fi
Oikeusministeriö	www.om.fi
Sisäasiainministeriö	www.intermin.fi
TE-keskus	www.te-keskus.fi
Tielaitos	www.tiehallinto.fi
Tullihallitus	www.tulli.fi
Työministeriö	www.mol.fi
Ympäristöhallinto	www.ymparisto.fi

Taulukko 1. Perustietoja Pohjois-Suomen kunnista.

Liite 1.

Kunta	Väkiluku 2001	Väestön- muutos % 2001	Ikärakenne %			Keski-ikä, vuotta 2001	Elinkeinorak. %			Tulot €/ tulonsaaja 2000	Kork.-ast. tutk. suor. 2001	Tyött. % elokuu 2002	Pitkäaikais- tyött. % työttöm.
			-14v.	15-64v.	65-v.		Alk. Jal. Palv. 2000*	2000*					
POHJOIS-POHJANMAA													
Alavieska	2902	-1.3	23	59	18	38.7	22	27	48	13348	12.1	9.1	28.2
Haapajärvi	8179	-0.7	23	62	16	38.1	12	27	57	13792	14.8	12.7	20.8
Haapavesi	7894	-1.1	23	62	15	37.5	15	31	50	13532	14.1	11.5	15.6
Hailuoto	972	0.6	14	66	21	45.8	19	14	64	14097	19.9	8.0	30.6
Haukipudas	16096	2.0	25	65	9	34.3	1	36	61	17264	22.9	14.9	24.6
Ii	6360	0.9	24	61	15	37.3	5	36	56	14362	16.1	15.3	21.5
Kalajoensuu	9098	-0.4	21	63	16	38.8	18	31	47	14713	14.8	9.5	18.1
Kempele	12877	2.6	27	67	7	32.4	1	36	61	21111	29.0	11.0	25.7
Kestilä	1789	-0.3	21	59	21	41.6	32	13	50	12442	9.6	7.2	23.5
Kiminki	10791	3.2	28	66	7	32.2	2	37	60	18949	25.5	11.3	21.9
Kuivaniemi	2104	-1.5	21	61	19	41.3	12	31	54	12719	11.8	17.1	23.8
Kuusamo	17634	-0.5	21	65	14	38.4	10	18	70	13830	17.1	15.7	10.8
Kärsämäki	3154	-1.7	22	61	17	39.5	23	28	46	12779	9.2	11.4	28.3
Liminka	5910	3.1	30	59	10	32.8	8	31	58	16785	22.3	10.8	19.9
Lumijoki	1698	0.7	26	59	15	36.9	19	26	52	14698	13.6	11.5	32.9
Merijärvi	1339	-2.3	26	56	18	37.7	28	30	40	12051	7.7	11.3	13.8
Muhos	7811	0.2	24	62	15	37.3	8	25	65	15837	19.0	8.8	15.0
Nivala	11022	-0.5	23	62	16	37.4	18	32	47	14086	14.5	11.7	15.9
Oulainen	8188	-0.2	21	62	17	38.8	9	32	57	14821	18.9	10.1	16.7
Oulu	123274	2.1	18	71	11	36.0	0	27	71	19561	31.0	14.4	26.2
Oulunsalo	8426	2.8	30	64	5	30.2	1	32	65	38583	29.7	9.2	26.2
Pättijoki	6163	1.1	25	67	8	34.4	3	51	45	18049	20.3	12.1	22.4
Piippola	1384	-1.0	20	63	17	39.4	21	28	47	12432	9.5	10.2	8.2
Pudasjärvi	9907	-1.4	20	63	17	39.9	14	24	57	12065	11.5	19.7	18.5
Pulkkila	1782	-1.3	17	65	19	41.8	19	23	54	14122	14.6	8.6	23.9
Pyhäjoki	3564	-1.5	20	62	18	40.5	15	41	41	14654	13.4	11.2	26.6
Pyhäjärvi	6600	-2.0	17	63	21	43.1	16	27	53	13493	13.1	17.9	28.0
Pyhäntä	1889	-1.2	27	59	14	35.7	14	42	40	14357	12.5	11.2	20.5
Raahe	16859	-1.3	18	71	11	38.0	1	47	50	17870	19.8	15.0	29.6
Rantsila	2128	-1.0	20	60	20	41.6	28	23	43	12755	9.6	9.8	25.9
Reisjärvi	3259	-0.5	22	61	17	39.1	28	23	42	12744	11.6	8.7	13.8
Ruukki	4600	-0.8	23	61	16	38.3	19	30	46	14405	13.3	13.7	23.4
Sievi	5149	0.0	28	59	14	34.7	18	41	37	15920	13.5	8.6	14.3
Sillakajoki	1397	-1.8	25	61	14	36.9	20	35	41	14354	13.0	11.1	26.9
Taivaalkoski	5031	-1.9	22	63	14	38.5	15	19	61	12240	12.7	16.1	8.8
Tyrnävä	5119	1.7	29	59	12	34.0	17	29	51	15731	15.6	11.2	19.0
Utajärvi	3290	-1.3	19	61	20	41.2	19	24	54	13218	11.2	12.1	13.4
Vihanti	3518	-2.1	20	61	20	41.0	16	36	44	13866	11.2	13.5	27.3
Yli-Ii	2342	-0.8	26	57	17	37.3	20	29	47	12560	10.0	14.5	13.2
Ylikiminki	3295	-0.5	24	62	14	37.4	13	32	51	12926	9.7	18.4	34.4
Ylivieska	13235	-0.1	21	65	14	37.3	5	29	63	16752	19.7	11.7	25.5

Kunta	Väkiluku 2001	Väestön-	Ikärakenne %			Keski-ikä,	Elinkeinorak. %			Tulot €/	Kork.-ast.	Tyött. %	Pitkäaikais-
		muutos %	-14v.	15-64v.	65-v.	vuotta	Alk. Jal. Palv.			tulonsaaja	tutk. suor.	elokuu	tyött. %
		2001	2001	2001	2001	2001	2000*	2000	2001	2002	työttöm.		

KESKI-POHJANMAA

Halsua	1536	-0.7	19	60	20	41.2	33	13	48	12653	11.1	7.8	20.4
Himanka	3177	-1.9	19	63	18	40.6	20	28	48	13638	13.6	8.7	16.3
Kannus	6047	-1.0	22	62	16	37.9	13	33	51	15207	15.7	7.3	14.9
Kaustinen	4438	0.5	20	64	17	38.8	22	22	51	13971	15.9	7.9	9.3
Kokkola	35554	0.0	19	67	14	38.7	2	30	66	16427	21.5	13.8	28.3
Kälviä	4549	-1.1	22	64	14	37.9	15	26	54	14713	16.0	10.9	25.1
Lestijärvi	1002	-3.7	20	60	20	41.3	33	18	44	12772	12.8	8.5	16.7
Lohtaja	2898	-1.8	22	61	17	39.3	30	21	42	13620	11.9	10.6	20.6
Perho	3101	-1.7	24	61	15	36.7	24	22	48	12487	10.0	9.9	16.3
Toholampi	3745	-1.4	20	63	17	39.6	26	26	44	14275	12.8	5.8	17.7
Ullava	1047	-4.4	23	59	18	38.7	34	23	35	12662	9.3	7.5	14.7
Veteli	3754	-1.5	18	63	19	40.9	24	25	47	13813	15.0	8.1	11.1

KAINUU

Hyrynsalmi	3371	-3.3	17	62	22	43.7	17	20	58	12082	10.5	22.9	15.4
Kajaani	35964	-0.3	18	68	14	38.8	2	24	71	16544	24.5	17.3	23.8
Kuhmo	10951	-1.9	16	65	19	42.7	15	19	59	13351	13.2	23.3	23.5
Paltamo	4348	-1.6	18	63	20	42.4	12	25	59	12609	12.6	18.0	17.6
Puolanka	3706	-3.6	15	64	21	44.2	17	23	55	12180	11.1	18.7	22.6
Ristijärvi	1748	-2.7	14	58	28	46.7	20	17	58	12157	11.8	17.8	25.6
Sotkamo	10894	-1.9	17	65	18	41.3	13	25	60	14420	16.4	14.8	15.3
Suomussalmi	10740	-2.4	15	65	20	43.4	13	24	58	12580	12.0	21.9	21.2
Vaala	3976	-1.6	19	60	21	42.8	18	16	61	13216	13.5	16.9	20.7
Vuolijoki	2775	-1.7	19	62	19	41.5	10	41	44	14194	11.3	21.8	24.5

LAPPI

Enontekiö	2100	-2.1	18	67	15	41.6	12	10	73	11466	12.6	23.8	11.8
Inari	7268	-1.3	18	69	14	39.9	10	11	75	14435	16.4	19.4	18.1
Kemi	23424	-1.1	16	67	17	41.1	1	34	64	16207	19.4	18.0	27.9
Kemijärvi	10138	-3.3	15	65	20	43.5	5	34	59	14920	17.3	18.8	25.5
Keminmaa	8861	-0.8	21	66	13	38.2	3	32	62	16939	23.3	14.0	28.0
Kittilä	5820	0.0	17	66	17	41.5	10	12	75	13347	14.4	18.5	13.3
Kolari	3908	-1.8	17	66	17	41.9	9	13	74	12765	13.6	20.4	10.1
Muonio	2474	-1.5	18	67	15	40.6	4	9	85	14118	16.4	18.6	11.1
Pelkosenniemi	1213	-2.4	14	66	21	44.1	8	14	75	12454	13.3	22.9	27.0
Pello	4649	-3.7	16	64	21	44.1	10	20	67	12831	14.0	18.2	12.9
Posio	4526	-1.7	16	66	18	42.7	24	21	51	11975	10.6	17.1	16.6
Ranua	4922	-2.6	24	60	16	37.6	20	17	59	12201	12.3	20.5	27.4
Rovaniemenmäki	21803	-0.1	22	66	13	37.7	6	18	73	15580	23.3	15.2	35.3
Rovaniemi	35188	-0.7	17	70	13	37.8	1	15	83	16411	27.9	18.2	30.1
Salla	4970	-3.3	14	63	23	45.2	16	12	68	11734	11.5	27.1	18.3
Savukoski	1434	-2.6	16	65	19	43.2	28	8	59	12744	12.4	25.3	15.8
Simo	3791	-2.6	18	65	17	41.4	11	34	53	14875	15.4	16.1	29.1
Sodankylä	9674	-2.5	18	67	15	40.1	11	16	70	13737	17.9	22.6	27.6
Tervola	3864	-0.8	20	59	21	41.8	14	24	58	13221	13.2	19.9	27.1
Tornio	22456	-0.7	20	67	13	38.1	4	38	56	16240	19.6	13.4	26.3
Utsjoki	1401	0.5	15	70	15	41.7	11	11	73	14009	16.2	13.9	9.2
Ylitornio	5404	-2.4	18	61	22	43.4	14	18	63	12866	12.1	16.9	12.5

Kunta	Toimipaikkoja/ 1000 asukasta elokuu 2002	Maj.- ja rav. toimipaikkoja/ 1000 asukasta	Teoll.toiminnan jal.arvo/as, € 2000	Valm. asunnot/ 1000 asukasta 2001	Mökkejä/ 1000 asukasta 2001	Kunn. verotulot €/asukas 2001	Kunn. vuosikate €/asukas 2001	Kassan riittävyys, pv 2001
-------	--	--	---	---	-----------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	----------------------------------

POHJOIS-POHJANMAA

Alaveska	40.7	1.0	1242	2.1	29	1594	144	39
Haapajärvi	48.7	2.0	3327	2.1	26	1804	234	109
Haapavesi	45.7	1.9	2830	2.3	59	1713	124	63
Hailuoto	62.8	7.2	469	7.2	512	1937	89	251
Haukipudas	38.7	1.7	8278	10.1	59	2486	421	5
Ii	42.6	2.0	2723	6.4	174	1875	123	4
Kalajoensuu	60.5	4.3	3116	3.1	144	1673	280	61
Kempele	41.2	2.6	9740	13.7	4	2451	400	15
Kestilä	38.6	1.1	502	1.1	127	1527	-79	4
Kiiminki	32.6	1.4	696	11.4	74	2151	143	11
Kuivaniemi	49.9	1.4	622	3.8	351	1619	112	60
Kuusamo	56.8	6.0	1571	3.1	327	1891	209	53
Kärsämäki	55.8	2.2	3788	0.0	29	1661	95	160
Liminka	41.6	1.7	596	9.6	26	1901	632	12
Lumijoki	40.0	2.4	405	8.2	121	1685	684	29
Merijärvi	32.1	0.7	934	2.2	119	1386	-25	136
Muhos	39.2	1.8	3201	7.2	79	2058	149	3
Nivala	43.0	1.4	2760	2.6	17	1780	140	127
Oulainen	42.7	2.0	4800	8.2	40	2043	126	118
Oulu	45.8	2.7	15880	11.1	7	3104	844	53
Oulunsalo	34.9	1.4	4422	13.1	48	2265	424	16
Pattijoki	32.6	1.3	929	10.4	23	2175	180	50
Piippola	54.2	1.4	2130	0.0	76	1561	-198	0
Pudasjärvi	45.7	3.0	2423	2.1	286	1694	98	89
Pulkkila	64.5	0.6	7642	0.6	88	2029	115	24
Pyhäjoki	41.8	1.4	1667	0.8	194	1890	158	148
Pyhäjärvi	48.9	2.3	3510	0.9	146	2125	361	86
Pyhäntä	46.1	2.1	7756	1.1	165	1838	-117	8
Raahe	44.5	2.6	19746	2.5	37	2666	-24	59
Rantsila	52.2	1.9	2107	2.8	175	1539	-201	143
Reisjärvi	44.2	0.9	2019	3.4	116	1595	171	113
Ruukki	46.5	1.3	2940	3.7	104	1810	96	134
Sievi	38.8	1.7	9259	6.0	50	1883	66	17
Siikajoki	50.1	3.6	355	4.3	244	1751	-121	111
Taivalkoski	43.5	1.8	1259	2.4	221	1642	-23	1
Tyrnävä	34.0	0.8	1439	8.4	55	1682	493	4
Urajärvi	57.4	3.3	3983	0.0	293	2157	-67	11
Vihanti	45.8	2.0	2572	2.0	35	1691	13	88
Yli-Ii	42.3	1.3	1687	3.0	210	1841	-65	13
Ylikkiiminki	41.9	2.1	908	7.9	242	1527	-92	56
Ylivieska	53.9	2.0	2912	4.8	19	2258	234	2

Kunta	Toimipaikkoja/ 1000 asukasta elokuu 2002	Maj.- ja rav. toimipaikkoja/ 1000 asukasta	Teoll.toiminnan jal.arvo/as, € 2000	Vaim. asunnot/ 1000 asukasta 2001	Mökkejä/ 1000 asukasta 2001	Kunn. verotulot €/asukas 2001	Kunn. vuosikate €/asukas 2001	Kassan riittävyys, pv 2001
-------	--	--	---	---	-----------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	----------------------------------

KESKI-POHJANMAA

Halsua	60.5	2.0	1176	3.9	135	1656	4	1
Himanka	63.3	2.2	1668	1.9	111	1727	250	96
Kannus	57.9	2.0	6009	3.5	16	2025	269	3
Kaustinen	66.7	2.7	1483	3.6	39	1919	487	15
Kokkola	54.1	2.5	7216	3.9	27	2622	425	2
Kälviä	43.7	1.5	1908	4.4	100	1855	213	5
Lestijärvi	62.9	3.0	1798	1.0	368	1829	289	12
Lohtaja	46.9	1.4	383	3.1	134	1643	181	1
Perho	51.9	2.3	1320	1.0	61	1626	14	156
Toholampi	64.1	2.9	1875	2.4	38	1901	-11	14
Ullava	39.2	0.0	622	0.0	57	1543	143	29
Veteli	61.8	2.1	3406	2.7	64	2002	298	19

KAINUU

Hyrnsalmi	50.4	1.8	409	1.2	149	1766	-140	-11
Kajaani	43.4	2.3	4776	5.8	32	2467	227	6
Kuhmo	45.4	2.7	1738	0.5	208	1960	0	8
Paltamo	44.2	1.1	1660	0.5	253	1892	179	67
Puolanka	56.4	4.3	1417	0.8	366	1875	56	17
Ristijärvi	53.8	4.0	1802	1.1	304	1929	-151	3
Sotkamo	52.5	3.7	2439	5.4	165	1984	121	8
Suomussalmi	43.9	2.6	1667	1.6	183	2030	193	27
Vaala	46.3	2.8	2829	1.5	388	2061	117	3
Vuolijoki	36.8	1.4	7882	0.0	211	2067	-239	20

LAPPI

Enontekiö	81.0	10.5	321	1.4	357	1629	-335	1
Inari	65.8	9.2	722	2.3	282	2154	84	26
Kemi	49.6	2.6	20631	1.8	11	3026	347	2
Kemijärvi	49.2	2.9	12407	0.8	176	2379	-338	25
Keminmaa	51.9	1.9	2162	2.5	58	2426	69	3
Kittilä	90.5	11.3	348	5.8	373	2043	-150	6
Kolari	85.0	15.4	200	2.3	362	2097	-121	7
Muonio	74.0	7.7	427	1.2	372	2139	-249	9
Pelkosenniemi	66.8	9.9	899	0.8	502	3187	-371	35
Pello	67.8	3.2	1902	0.2	201	1930	111	7
Posio	53.2	3.5	1672	0.2	498	1743	-56	1
Ranua	53.6	2.0	490	0.0	233	1500	38	53
Rovaniemen mlk	39.6	2.4	1562	2.7	164	2164	180	14
Rovaniemi	60.4	3.5	1524	6.8	1	2504	215	16
Salla	46.5	5.2	191	0.6	245	1855	238	6
Savukoski	49.5	4.9	18	7.7	317	2451	-426	20
Simo	41.7	1.3	294	2.4	241	1968	145	6
Sodankylä	60.9	4.5	799	0.9	149	2143	-28	26
Tervola	50.2	2.6	3109	1.0	118	1953	0	14
Tornio	55.4	2.5	19123	5.8	52	2491	367	2
Utsjoki	79.9	16.4	324	2.9	390	2120	-354	10
Ylitornio	57.2	3.7	905	0.7	219	1804	124	117

Pohjois-Suomen katsaus 2002 antaa päättäjille ja muille tiedon-
tarvitsijoille tuoretta ja valmiiksi muokattua aluetietoa Pohjois-Suomesta.
Katsaus sisältää noin 160 havainnollista diagrammia ja kuntapohjaista
teemakarttaa, joissa esitetään tietoa Pohjois-Suomen

- väestöstä
- elinkeinoelämästä
- bruttokansantuotteesta
- työllisyydestä
- koulutuksesta
- rakentamisesta ja asumisesta
- terveys- ja sosiaalipalveluista
- liikenteestä ja matkailusta
- riköllisyydestä
- energiataloudesta
- ympäristöstä
- kunnallistaloudesta
- aluepolitiikasta

Katsaus sisältää myös 16 diagrammikuvaa käsittävän läänien vertailun.
Julkaisussa olevia kuvia tai kuvien pohjana olevaa tilastoaineistoa voi tilata
Tilastokeskuksen aluepalvelutoimistoista. Pohjois-Suomen katsaus
ja sen sisältämä materiaali on kokonaisuudessaan saatavana myös
Internetistä AlueOnline-palvelun kautta. Tutustu palveluun osoitteessa:
tilastokeskus.fi/alueonline.

Vastaavan tietosisältöisinä tuotetaan myös Etelä-Suomen, Itä-Suomen ja
Länsi-Suomen katsaukset.

Katsauksen on tuottanut Tilastokeskuksen Oulun aluepalvelu.

www.tilastokeskus.fi/aluekatsaus

Julkaisujen myynti: Tilastokeskus

Aluepalvelut:	puhelin	faksi	sähköposti
Oulu	(08) 535 1410	(08) 535 1430	oulu@tilastokeskus.fi
Seinäjoki	(06) 429 0600	(06) 429 0645	seinajoki@tilastokeskus.fi
Tampere	(03) 3141 5900	(03) 3141 5950	tampere@tilastokeskus.fi
Turku	(02) 274 3430	(02) 274 3440	turku@tilastokeskus.fi
Myyntipalvelu	(09) 1734 2011	(09) 1734 2500	myynti@tilastokeskus.fi

ISSN 1238-9064
ISBN 952-467-004-6
Tuotenro: 9892

